WALTER GHIDIBACA
Totul e bine **când**
se termină prost

Blogul cărţii: http://www. totulebine.blogspot.com/
© Editura EIKON, 2010
Cluj-Napoca, str. Bucureşti nr. 3A
Redacţia: tel 0364-117252; 0728-084801
e-mail: edituraeikon@yahoo.com
Difuzare: tel/fax 0364-117246; 0728-084803
e-mail: eikondifuzare@yahoo.com
web: www.edituraeikon.ro
ISBN 978-973-757-301-8
Coperta: Alee BARTOS Editor: Vasile George DÂNCU Tehnoredactare: Cristina BRA1T
WALTER GHIDIBACA

Totul e bine când se termină prost

Cluj-Napoca, **2010**

[1] 3apaffl / *zariad I* acuzare

Dacă primul drum spre Moscova îl faci cu escortă de poliţie, s-ar putea spune că eşti cineva. Dacă ai însă cătuşe la mâini şi eşti chiar în maşina poliţiei, situaţia este alta. Albastră, foarte albastră, ca şi privirea poliţistului de lângă mine, care îmi confirmă mut că de fapt n-ar trebui să fiu aici. Dar sunt şi ironia situaţiei este că am fost arestat la întoarcerea din Siberia, când prin tradiţie lucrurile ar fi stat exact invers!

Oţelul rece al cătuşelor îmi cuprinde încheieturile incomod şi sarcastic. Suntem pe o şosea largă pe care se circulă în viteză şi privirea mea absentă înregistrează mecanic pâlcuri de copaci, blocuri, un complex comercial, încă unul, trafic. Oboseala enormă mă face letargic. Am senzaţia că înăuntrul meu arată aidoma scorburii unui copac ars şi că ochii nu mi se mai ţin în muşchi şi ligamente, ci stau direct pe oase. Şi totuşi nu pot adormi! în ultimele 56 de ore am dormit aproximativ două. Şocul de a mă afla după gratii când nu-mi imaginasem niciodată că aşa ceva mi se poate întâmpla îmi ţine creierul într-o tensiune dureroasă. Singurul gând, care pâlpâie ca lumina unui felinar murdar de noroi, este că sunt într-un scenariu absurd şi stângaci în acelaşi timp. Un scenariu care se încăpăţânează să mă ţină în rolul principal deşi cortina ar fi trebuit să cadă de mult. Clădirile, maşinile şi discuţia celor doi poliţişti îmi dau ca prin ceaţă reperele vieţii care alunecă pe lângă mine şi ale coşmarului în care mă zbat într-o zi extrem de însorită, marcată în calendar prin convenţionalul 12 august 2006. Din foarte puţina rusă pe care o ştiu ghicesc cuvinte care spun că cei doi, după ce îşi vor termina schimbul, vor intra în normalitatea care mi se refuză atât de brutal: cumpărături, mâncare, haine pentru copii, uite ce maşină aş vrea să-mi iau, poate la anul.

- *Izvinite, kuda?* Scuzaţi-mă, încotro? întreb.
- *Sud,* mi se răspunde.

Iuri, poliţistul cu ochi extrem de albaştri, îmi oferă o ţigară din pachetul lui. Simt că acest mărunt gest de bunăvoinţă nu-i calmează agitaţia de pe chipul său de rus cumsecade. Cred că îi este milă de mine, spre deosebire de colegul lui, mult mai nepăsător. Accept ţigara şi îmi dau seama că nu ştiu cum să întreb ce se întâmplă de fapt. Nu înţeleg ce înseamnă *sud.* Cu siguranţă n-are nimic de a face cu românescul *sud,* omonimul care exprimă direcţia geografică.

- *Sud?* îl întreb pe Iuri. *Ni panimaiu.* Nu înţeleg.
- *Judge, judge,* îmi răspunde el în engleză.

înseamnă că mergem spre o judecătorie sau cel puţin să întâlnim un judecător. Oare se va clarifica în sfârşit problema mea? Aş vrea să pot măcar spera acest lucru. Totuşi nu mă pot elibera de senzaţia de sfâşiere pe care o resimt aflându-mă în cea mai neprevăzută realitate posibilă: aceea de om încătuşat. Aşa cum vrei să te trezeşti dintr-un vis urât şi simţi că orice zbatere devine monstruos de grea, tot aşa vreau să se întâmple ceva, orice, numai să mi se scoată cătuşele şi să fiu lăsat să plec. Nu mai contează cum. Vreau să plec, să fiu liber, dar maşina străbate în viteză bulevardul larg care leagă aeroportul de oraş şi îmi dau seama că absolut nimeni din cei care trec pe lângă noi nici măcar nu remarcă pasagerul din maşina poliţiei. Trebuia să fiu acasă de ieri seară. Acum aş fi stat aplecat pe geamul

bucătăriei, fumând o ţigară, în timp ce din forfota oraşului de dedesubt aş fi regăsit normalitatea de care mă desprinsesem în Siberia. Ar fi mirosit a cafea proaspătă şi Laura ar fi ieşit de la duş în halatul alb, cu prosopul înfăşurat peste părul ud. Probabil i-aş fi spus că i s-a răcit deja cafeaua şi în ochii ei ar fi sclipit zâmbetul de dinaintea vacanţei. Urma să plecăm în Grecia, în Grecia! Şi sunt în Moscova! Nu trebuia să fiu în Moscova la ora asta! De ce sunt aici? De ce se încăpăţânează oamenii ăştia să-şi umple timpul cu mine? Cum pot să insiste în exerciţiul de contorsionism logic potrivit căruia sunt acuzat de „furnizare de false informaţii teroriste"?
Ajungem lângă o clădire mare şi fără personalitate, pe care o mică plachetă cu însemnele oficiale o face să pară o improvizaţie în scenariul ce se dezvoltă rapid în jurul meu.
Actul **I** / *Recuzita: o maşină albă, din care coboară celelalte personaje -un Poliţist şi Avocatul din Oficiu.*
Avocatul este îmbrăcat într-un costum verzuliu, are mustaţă, ochelari şi curiozitate în priviri. Eu sunt Cazul. îmi strânge mâna încătuşată. Personajul care sunt în acest moment, când tocmai devine un Caz, îi zâmbeşte obosit şi încearcă să rostească o formulă politicoasă de salut în limba rusă. Avocatul o rupe pe engleză cam cât Cazul desemnat lui pe ruseşte, aşa că rolurile sunt minimale. Să mă liniştesc, îmi spune, nu este aşa de grav. Nu ştiu ce să-i răspund. Pot doar să clatin din cap şi să înghit în sec. Sigur că într-o scenetă nu este nimic grav să ai cătuşe la mâini. Când se sfârşeşte, se scot şi se pun pe raftul cu recuzită. Când se sfârşeşte? Poftim? Când se sfârşeşte, cât mai durează? Nu prea mult, nu prea mult, răspunde Avocatul. Vă rog frumos, ce înseamnă nu prea mult? Păi acum mergem să vedem ce zice Judecătorul. Judecătorul? Aha, Judecătorul, dar de ce Judecătorul? Să-mi dea Amenda? Avocatul îşi freacă încurcat nasul lunguieţ şi îşi împinge ochelarii mai sus. Poliţistul care m-a agăţat de el cu una din cătuşe mă conduce printr-o smucitură uşoară către scări. Este sâmbătă, aşa că avem un singur Portar. Portarul este în vârstă şi prin urmare îşi permite să se uite oarecum mustrător dar în acelaşi timp detaşat la cei 32 de ani ai mei. Pentru el sunt un alt Caz, şi pe deasupra şi un Străin. Şi mai are de stat câteva ceasuri şi intrările lui în scenă nu sunt apreciate la justa valoare, nici de Cazurile care se perindă pe aici de obicei, nici de celelalte Personaje. Un lucru pe care el îl rumegă de mult este că toate Cazurile care ajung acolo sunt Fraieri. Aşa că la ce să-ţi baţi capul?!?
Actul **II** / *Etajul trei; o sală mică cu o cuşcă cu gratii în spatele cărora nu mai port cătuşe. Stema Rusiei pe perete, masa judecătorului foarte simplă.*
Parcă am fi într-o mică sală de clasă unde trebuie să înceapă o oră de dirigenţie. Sunt de acord să fiu muştruluit ca apoi să pot pleca spre casă. Şi să dorm. Apare un Grefier. O sâmbătă stricată pentru el, aşa că trebuie să-şi ascundă nemulţumirea. Poate că această scurtă reprezentaţie într-o zi nelucrătoare va fi plătită suplimentar. Se deschide şi uşa din spatele sălii, pentru a-l lăsa să intre pe Judecător. Se spune că Justiţia este orbă pentru a putea fi imparţială. în Cazul meu, Regizorul merită felicitări pentru inspiraţie întrucât a ales nici mai mult nici mai puţin decât un Judecător saşiu, care îşi încheie în grabă gulerul robei şi adoptă poziţia cerută de

Actul II. Magistral! Magistratul cu privire strâmbă! Să însemne oare ceva? Nu pot să-mi revin din uimirea pe care mi-o provoacă această privire încrucișată! înseamnă oare că n-o să sfârşească aici? Adică Judecătorul nu va privi lucrurile aşa cum sunt, ci le va vedea deformat? Măi să fie!!! Câtă imaginaţie regizorală! De-a dreptul genial! Dacă n-aş fi aşa de disperat şi de obosit, aş zâmbi. Judecătorul schimbă replici pe care nu le înţeleg cu Grefierul şi Avocatul, după care dă înţelept din cap şi citeşte cu o voce măsurată câteva fraze. Nici nu ştiu dacă cineva traduce, probabil Avocatul, pentru că nu pot să-mi dezlipesc ochii de la privirea saşie a Judecătorului până în clipa în care iese din sală. Mi se pun din nou cătuşe. Realizez neîncrezător că sceneta nu se termină. Ce se întâmplă? Veţi fi judecat în stare de arest. în stare de arest? De ce? Pentru că aşa s-a hotărât, fiind acuzat de săvârşirea crimei descrise în articolul 207. Crimei? Crimei?!? Ce Crimă?!! Cum să fi comis o Crimă? Crima 207. Regizore, eşti nebun!!! De ce-mi faci chestia asta? Sunt prea obosit pentru aşa ceva şi nici nu îmi aduc aminte să fi discutat scena înainte!!! Ştiu că joc prost, dar nu mă poţi băga în treaba asta cu Crima!!!

Actul **III** / *Afară, în faţa clădirii.*

Nu mai am cui să zic nimic. Avocatul îmi dă cartea de vizită, îmi spune ceva de îmbărbătare, pe când eu m-aş aşeza direct pe trotuar să-mi trag sufletul. Pleacă. *Nimeni nu aplaudă.*

Sunt din nou în maşină şi ajung în arestul secţiei de poliţie. Habar n-am ce caut acolo. Mă duceţi înapoi la aeroport? Nu. Dar atunci unde? *„Turma".* Ce-i aia? Din nou vagile asemănări dintre cuvintele ruseşti şi cele româneşti mă derutează. *Turma* rusească nu pare să aibă nimic de a face cu oile româneşti. Dar mă simt la fel de neajutorat ca o oaie.

Stau jos. Sunt după gratii din nou, în arest. Ce se întâmplă cu mine? Pot să dau un telefon? Ai telefon? Da, este la dumneavoastră. După un sfert de oră de aşteptare ca pe ghimpi sunt scos din „colivie" şi mi se dă telefonul meu mobil. Sun şi îmi răspunde Laura. Are lacrimi în glas şi primele ei cuvinte sunt: „Ştiu că ţi se pare că vorbesc ca un robot - se referă la ultima convorbire din Vladivostok - dar ascultă-mă cu atenţie: te rog ai foarte mare grijă ce spui şi ce faci! Am tot sunat la Consulatul Român din Moscova şi mi-au spus că îl vor anunţa cât se poate de urgent pe Consul să vină la tine. N-a venit?". „Nu, n-a venit nimeni!!!". „Dar am sunat toată ziua, şi ieri şi azi!" îi repet că n-a venit nimeni şi că nu ştiu ce se întâmplă, că sunt purtat dintr-un loc în altul cu cătuşe la mâini şi sunt pe punctul să-mi pierd minţile, îmi trag sufletul şi îi spun că voi aştepta, dar că mă tem că voi fi dus la închisoare. Nu ştiu când voi mai putea vorbi. Consulul trebuia anunţat oficial de către autorităţile ruse că am fost arestat, îmi mai spune Laura. Nu mai pot să mă concentrez dacă s-a întâmplat aşa sau nu. Ştiu doar că n-a venit nimeni şi am fost purtat de la arestul aeroportului Şeremetievo la un dispensar medical, înapoi la aeroport, apoi la o secţie de poliţie, de la secţia de poliţie la tribunal şi înapoi la secţia de poliţie. Sunt flămând, murdar şi epuizat de nesomn. Dar mai mult decât atât, sunt înnebunit că situaţia îngrozitoare în care mă aflu a pornit de la un singur cuvânt. Un singur cuvânt!

Nu ştiu timpul trecut în limba rusă şi nu îmi dau seama ce înţeleg poliţiştii când încerc să-i întreb dacă au anunţat Consulatul Român de arestarea mea. Sunt închis din nou fără să înţeleg ce mi se răspunde. Cer voie să fumez o ţigară. Sunt surprins să fiu lăsat chiar în faţa uşii de intrare. Armele celor care fac de pază şi formalităţile de intrare şi ieşire ale poliţiştilor îmi aduc aminte de realitatea neverosimilă. Sunt în arestul poliţiei! Iuri se uită cu aceiaşi ochi albaştri la mine şi mă aşteaptă să mă conducă după gratii. După vreo oră îmi face semn să-mi iau rucsacul şi să-l urmez. încep să am un licăr de speranţă. Poate mi se va da drumul. Urcăm din nou în maşină. Când 'mi dau seama că nu mergem spre aeroport ci spre oraş, simt că îmi plesneşte capul. Nu pot să cred că este adevărat ce mi se întâmplă! Şi totuşi... Poate este totuşi o farsă! Este ideea care îmi macină mintea în continuare, de-a lungul întregului drum. Ajungem pe o stradă lăturalnică, destul de pustie, lângă o clădire mare.
Poarta metalică în faţa căreia am aşteptat în maşină se deschide cu un huruit greu. Am tot sperat până în această clipă să apară cineva şi să spună că farsa s-a terminat. Dar n-a venit. Are Regizorul o altă idee măreaţă? Un scenariu mai complex?

[2] TiopbMa / *tiurma I* **închisoare**

Maşina intră într-o hală care amplifică torsul motorului puternic. După ce poarta se închide, poliţiştii care mă însoţesc schimbă câteva replici cu cineva aflat în spatele unui geam. După încă vreo zece minute poarta din faţă se deschide şi maşina porneşte printr-o curte interioară, împrejmuită cu un gard suplimentar din plasă de sârmă, în spatele căruia latră cu furie un câine-lup. Pe marginea zidurilor şi a acoperişului este întinsă sârmă ghimpată. Până acum seamănă într-adevăr cu o închisoare. Să vedem restul!
Sunt coborât din maşină, mi se scot cătuşele şi mi se dă bagajul, înţeleg că trebuie să intru pe uşa deschisă din faţa mea. Păşesc pe un coridor murdar, placat cu gresie tocită şi pereţi întunecoşi. La câţiva metri depărtare, în conul de lumină al unui bec protejat de gratii, se iveşte un bărbat uriaş. Este îmbrăcat în uniformă de camuflaj şi leagănă un ciocan de lemn de o mărime neobişnuită, care-i atârnă până la pământ.
- *Pa ruski panimaieşi?* „înţelegi ruseşte?" zbiară matahala sau mi se pare că zbiară din cauza ecoului de pe coridor.
- *Iesli vî ni gavarite ocin bîstra....* „Dacă nu vorbiţi prea repede..." îmi încep eu politicos fraza standard, pe care nu mai apuc s-o termin, asurzit de bufnitura ciocanului pe care domnul gardian l-a izbit de uşa de fier de lângă el.
- *Zdiesi vseopa ruski!* „Aici e totul pe ruseşte!" Nu m-am înşelat - omul ăsta chiar zbiară!
Uşa vibrează.
- *Ponil?* strigă din nou, izbind cu ciocanul în uşă.
Mă gândesc instantaneu la torturile din Evul Mediu, la braţe şi picioare zdrobite cu meticulozitate şi îmi spun că scena este destul de impresionantă. Mda, cu un ciocan ca ăsta poţi rupe ceva oase! Oare la asta să folosească?!? Logica îmi spune că nu,

suntem totuşi în secolul XXI, dar impresia artistică lăsată de mica reprezentaţie a omului cu ciocanul încă îmi dă furnicături pe şira spinării.
- *Ponil!* răspund cu cea mai calmă voce de care sunt în stare, fără să fiu prea sigur ce înseamnă.
Se pare că am nimerit-o, căci omul pare mai îmblânzit şi-mi face semn, tot cu ciocanul, să mă apropii. îmi iau ascultător rucsacul şi mă execut. Acum îi văd mai clar şi chipul buhăit, cu ochi albaştri înroşiţi de nesomn sau poate de băutură. Regizore, bine ales personajul, interpretare stereotipă, dar de efect! Un Figurant interesant. Totuşi, deocamdată Judecătorul cu privire crucişă m-a impresionat cel mai mult...
Trec pe lângă Figurantul cu Ciocan şi mă pomenesc într-o încăpere murdară, cu o fereastră zăbrelită. în mijlocul ei este o masă de fier cu vopseaua scorojită. Podeaua de ciment gol este plină de mucuri de ţigări. într-un colţ văd un vas de WC foarte murdar, acoperit de rugină. în acelaşi colţ sunt îngrămădite pungi mototolite şi hârtii. Un personaj nou îşi face apariţia, de data asta de dimensiuni normale. Este îmbrăcat tot în uniformă de camuflaj. Mă întreabă pe un ton glumeţ, în total contrast cu cel al colegului de la intrare, unde doresc să stau şi-mi arată spre dreapta. Sunt două cuşti de fier ca două sicrie verticale, iar în stânga o „colivie" cu gratii vopsite în verde murdar, ca şi pereţii încăperii. Bineînţeles optez pentru „colivie", pentru că cele două carcere sunt atât de mici încât nu poţi sta decât fără să-ţi întinzi picioarele, iar dacă te ridici dai cu nasul de uşa care nu are decât nişte găurele modeste prin care abia intră lumina. La cât sunt de zdruncinat fizic şi psihic, numai o criză de claustrofobie îmi mai lipseşte! Intru în colivie Şi în timp ce Gardianul Nr. 2 răsuceşte tacticos cheia în încuietoare, îmi spun în gând că treaba asta este atât de haioasă încât mă mir că nu mi se strepezesc dinţii. Aici scenariul cam şchioapătă, penalizare pent scenarist, vă rog!
Pentru câteva momente rămân dezorientat, cu rucsacul sprijini de picior şi în mână cu sacoşa de plastic roz în care am suvenirul pentru prietenii de acasă. Din cauza ei a început toată tărăşeni Culc rucsacul în colţul dinspre fereastră şi mă lungesc pe el, întins spate, cu genunchii îndoiţi în sus, ca să nu stau direct pe cimentul gol, înnegrit de o mâzgă cleioasă. Este aproape linişte. Pe coridor se aud uneori paşi şi câte o uşă trântită. Stau cu ochii închişi în speranţa că poate voi reuşi să aţipesc. Am neapărat nevoie de somn.
Nu ştiu cât am dormit, probabil nu mai mult de jumătate de oră, dar care înseamnă enorm pentru mine. Sunt trezit de intrarea Gardianului Nr. 2. Este însoţit de un bărbat între două vârste, care pune pe masa metalică din mijloc o geantă de voiaj. Rapid, începe să scoată lucrurile din ea şi să le înşire pe masă. Gardianul îi pune câteva întrebări, la care răspunde cu jumătate de voce. Gardianul repetă, mai agresiv. După ce-şi strânge bagajul, omul iese şi în locul lui apare un altul. Aceeaşi operaţie. Cam la a cincea sau a şasea apariţie din înşiruirea de personaje percheziţionate, constat că atunci când cei întrebaţi răspund calm, gardianul este mai amabil. Cu cât sunt mai ezitanţi, cu atât este mai agresiv. înregistrez detaliul şi sunt surprins de întrebarea bărbatului aflat la control:
- 77 *kurişi?* „Fumezi?".

- *Da,* răspund şi omul desface grăbit două pachete de ţigări dintr-un cartuş, pe care mi le pasează cu repeziciune printre gratii.
- *Spasiba!* rostesc, gândindu-mă la reacţia gardianului. Acesta nu zice nimic, ci aşteaptă doar ca omul să-şi strângă
lucrurile. O mică încurajare din partea echipei de producţie? Mulţumesc, Regizore, aveam nevoie după toate trăsnăile la care mă supui!
Profit de ieşirea celor doi din încăpere şi îmi aprind o ţigară. Nu ştiu dacă fumatul este permis, dar pe jos sunt o mulţime de mucuri, iar geamul este deschis, aşa că mă gândesc că se poate. „Sudez" o a două ţigară, pe care nu apuc s-o termin când parada figuranţilor poziţionaţi se reia. O sting cu regret şi mă uit la ceas. Este aproape
După o nouă porţie de singurătate, în încăpere intră Gardianul ^ 2 însoţit de două femei, tot în uniforme. Una este brunetă, tunsă scurt' trupeşă, i[ar] cealaltă blondă, cu ochelari şi foarte grasă. Gardianul descuie „colivia" iar eu mă ridic în picioare.
- *Walter, kak dela?* „Walter, ce faci?" strigă veselă grasa cu ochelari.
Nici nu mă mir că-mi ştie numele. In mod normal ar trebui să răspund ceva de genul „Bine", eventual „Bine, mulţumesc!" dar nu cred ,ă răspunsul are ceva de a face cu ceea ce simt. Cam prea mult frecuş, fraţilor, ar fi trebuit să mă luaţi mai încet!
_ *Walter, a tî pa ruski ni panimaieşi?* „Walter, nu înţelegi ruseşte?" întreabă ochelarista cu o amabilă îngrijorare.
- *Panimaiu iesli vî ni gavarite ocin bîstra.* „înţeleg dacă nu vorbiţi prea repede", îmi rostesc eu replica de papagal.
- *Beri sumki!*
Nu înţeleg ce-mi zice şi o privesc încurcat. Ceilalţi doi zâmbesc arfiuzaţi.
- *Sumki! Sumki!* face blonda cea grasă şi-mi arată spre rucsac, îl iau şi îl aşez pe masă, aşa cum mi se arată şi cum am văzut
până acum. încep să-mi scot hainele, pe care gardiană le cercetează neglijent în timp ce vorbeşte cu ceilalţi. încep să râdă toţi trei, după care mă întreabă ceva ce din nou nu înţeleg. Repetă întrebarea în timp ce eu ridic din umeri, iar ei râd şi mai vârtos. Femeia îmi face semn să scot şi lucrurile din sacoşa de plastic. înşir pe masă toate mărunţişurile cumpărate ca suveniruri. Femeia comentează, iar de data asta ghicesc că mă întreabă ironic dacă îmi plac lucrurile ruseşti. Cei percheziţionaţi până acum aveau, spre deosebire de mine, doar obiecte de uz personal. Dau din cap nu prea motivat de situaţie, în timp ce ea exclamă cu falsă compătimire:
- *Oi! Oi! Walter! Walter!*
Intre timp, bărbatul notează inventarul obiectelor. Mi se iau actele şi ceasul de la mână, după care semnez chitanţele şi-mi face semn să le păstrez. Scena îmi este familiară din filme. Dar este straniu s| trăiesc. Cealaltă femeie îmi vorbeşte şi pentru că nu înţeleg, înconjoai masa şi-mi arată cureaua de la pantaloni. Pricep ca trebuie s-o desfi După ce arată şi spre pantofi, scot şi şireturile pe care le îndeasă laolaltă cu lucrurile pe care mi le-au oprit, adică sacoşa cu suveniruri, cortul, trepiedul pentru aparatul de filmat, actele, ceasul şi ceea ce mă intrigă, unghiera şi

tubul cu spumă de ras. Cei trei ies din încăpere, după ce blonda cea veselă îmi aruncă o ultimă privire peste umăr, însoţită de acelaşi *„OHOH".*
Uşa încăperii rămâne neglijent deschisă. Scenariul est< deocamdată foarte realist, judecând după ultimele formalităţi. Nu rămân multă vreme singur. Gardianul îmi face semn să-l urmez. Dau să-mi iau bagajul, dar el îmi arată să-l las acolo. Mă conduce într-o altă încăpere. Este un birou ponosit, cu nişte rafturi vechi şi hârtii îngrămădite pe colţul unei mese de lemn. Undeva la fereastră este o femeie şatenă. Când se întoarce spre mine văd că ţine într-o mână nişte fişe, iar în cealaltă o seringă şi un garou. încruntată, îmi spune să mă aşez şi se apucă să noteze ceva. După care îşi ridică ochii spre mine şi mi vorbeşte, arătându-mi seringa. înţeleg că trebuie să mi se ia sânge Ca să fie sigură că pricep, repetă:
- *Krov! Krovl*
Nu ştiu cuvântul, dar când îmi arată din nou seringa şi-mi atinge antebraţul, îmi suflec mâneca şi aştept să-mi pună garoul.] Femeia mai întreabă ceva, poate dacă mi-e rău când mi se ia sânge. Din reflex îmi vine să-i spun în engleză să continue, dar nu ştiu de ce mă i opresc şi după câteva secunde rostesc:
- *Prahadite!*
Femeia se încruntă puţin, după care aproape pufneşte în râs, în timp ce-mi tamponează pielea cu tinctură de iod. Cred că n-am nimerit-o cu *„Prahadite",* care s-ar putea să însemne ori „Poftiţi!" ori \ „Intraţi!". Oricum, ne-am înţeles. Privesc sângele tras în seringă şi sunt uimit că este foarte închis la culoare. O fi din cauza oboselii. Habar n-am. Asistenta medicală îmi arată că a terminat. Ies pe coridor, unde mă opresc neştiind încotro s-o apuc, apăsându-mi încă bucata de vată pe locul înţepăturii.
O uşă se deschide şi apare un băiat în salopetă neagră,
ând un cărucior pe care sunt două marmite din care răzbate împing^ $p_{uternic\ m}â_{nC}$are. Sunt extrem de flămând şi instinctiv întind gâtul, adulmecând aburii a ceea ce pare să fie tocană de cartofi, în ultimele două zile am mâncat doar o jumătate de castron de supă de tăitei şi mirosul de mâncare devine deodată extrem de atractiv. Reveria este curmată brusc, pentru că băiatul cu căruciorul dispare după o altă uşă, pe care la scurt timp iese Gardianul Nr. 1 - Omul cu Ciocanul, transformat de curând în furculiţă. Se uită peste umăr la mine şi pleacă cu furculiţa ţinută caraghios, cu braţul îndoit orizontal la nivelul pieptului, ca şi cum ar fi un stindard. Nu mai am nici o îndoială că a tras bine la măsea. Să fi avut trac înainte de scena cu ciocanul?! Mă uit în jur şi simt aproape fizic apăsarea pereţilor întunecaţi şi a uşilor de fier cu zăvoare grele. Atmosfera sumbră este completată de lipsa ferestrelor şi de lumina puţină, galbenă, a unor becuri închise sub cupole de sticlă. Băiatul cu salopeta neagră revine şi parchează căruciorul acum gol lângă perete. Se apropie şi îmi vorbeşte. Dintr-o dată, îl găsesc foarte prietenos. Mă întreabă dacă vreau să fac un duş! Sigur că vreau! îmi scot în viteză prosopul, săpunul şi o pereche de schimburi curate şi îl urmez pe coridor până în dreptul unei uşi negre. Intru într-o încăpere cu pardoseala umedă. în semiîntuneric, găsesc robinetul la mijlocul unei ţevi care trebuie să fie „duşul".

- *Bîstra! Bîstra! Diesit minut!* „Repede! Repede! Zece minute!" îmi spune, iar eu mă grăbesc să mă dezbrac, în timp ce el aşteaptă pe coridor.
Apa fierbinte mă bucură ca un nou cadou neaşteptat. Mă învârt pe toate părţile, sub şuvoiul compact. Mă şterg şi mă îmbrac în grabă.
Pe coridor s-au adunat deja patru persoane şi un alt gardian. Mă alătur grupului, care se pune în mişcare. Ajungem în faţa unui Şir de saltele legate sul cu câte un cearşaf bej. Fiecare luăm câte una. Când un bărbat din faţă îşi scapă pachetul văd că în mijloc este câte un castron de aluminiu şi o lingură. Mergem grăbiţi pe coridoare întunecoase şi ne oprim periodic pentru ca gardianul să încuie şi să descuie uşile înainte şi după noi. într-una dintre pauzele pricinuite de încuiatul şi descuiatul uşilor, tipul din faţa mea îmi cere să bea nişt apă din bidonul pe care îl am în buzunar. l-l dau şi bea cu nesaţ. Ar un chip destul de frumos, dar ochii îi sunt tulburi, iar buzele vinet şi foarte crăpate. Arată a consumator de droguri. îmi întinde sticla aproape goală, dar îi fac semn s-o păstreze. Buzele lui tumefiate mă fac să mă gândesc că n-ar fi sănătos să beau după el.
Ceilalţi „tovarăşi" sunt încarceraţi la etajul unu. îl urmez pe, gardian până la nivelul doi, în dreptul unei alte uşi vopsite în negru. Acum văd detaliile mai bine, căci este chiar în faţa unui bec. Are două zăvoare mari şi un lanţ în colţul de sus, unde se deschide. Cu vopsea albă este trecut numărul celulei - 205. Mintea mea citeşte din reflex ca în engleză: *two-zero-five.* Pentru că se pronunţă la fel ca şi combinaţia *to-zero-five - „spre-zero-cinci",* mă întreb dacă poate fi un indiciu care să mă lămurească cât ar putea dura acest episod. Pentru că este întrebarea care mă frământă cumplit şi la care nu mi-a răspuns nimeni. *Two-o-five. To zerofive.* încă cinci zile până se termină, până ajungem la zero adică? Sunt atât de disperat de situaţie încât mă agăţ de orice mi-ar mai putea da o speranţă, mai ales că trebuie să mă lupt cu frustrarea imensă provocată de gândul că de fapt nici n-ar trebui să fiu aici. Un alt gardian vine cu o legătură de chei şi după ce alege două, descuie sus şi jos. Deschide uşa cam jumătate de metru, atât cât permite lanţul şi îmi face semn din cap să intru. După o secundă extrem de lungă, îmi iau rucsacul şi păşesc înainte, trăgând aer în piept. O nouă scenă, fir-ar să fie, sper că ultima, măcar pe ziua de azi!
Prima senzaţie este că sunt într-un loc foarte mizer, ale cărui amănunte le percep amestecat şi fugar. în primul rând toate culorile sunt triste, mult gri şi verde murdar, sub o lumină obositoare de neon, atenuată de un ziar care spânzură din tavan. O podea de lemn nevopsit, paturi de fier cu vopseaua scorojită, un cearşaf galben atârnat cu sfori imediat în dreapta intrării, care ascunde probabil „toaleta". Miroase a vechi, a mucegai şi a umezeală.
Uimitor, nu văd pe nimeni. Apoi ceva se mişcă sub o pătură gri chiar la nivelul ochilor mei, la un metru în stânga, căci paturile sunt supraetajate. Un chip negricios cu ochii cârpiţi de somn mă priveşte pentru câteva secunde, după care dispare sub învelitoare. Paturile de jos au improvizate nişte perdele din pături, aşa că nu se vede cine doarme sau stă acolo. în faţă este o masă cu două banchete de fier prinse în podea, iar deasupra ei este un dulap de tablă. De o parte şi de alta a dulapului este câte un televizor, legat cu cearşafuri de ţevile de fier care urcă spre etaj. în

dreapta mai sunt două paturi supraetajate şi pătura care îl acoperă pe cel de jos se dă la o parte.
O pereche de picioare bâjbâie după nişte papuci de casă şi apoi îl văd în întregime pe primul ocupant al celulei. Este un tip brunet, cu barbă şi păr lung. Mă aşteptam ca toţi cei închişi să fie tunşi zero. Oricum nu asta este important în acest moment. Spun un *„Dobrâi vecer!"* - „Bună seara!" şi el îmi răspunde după o mică pauză. După care mă întreabă dacă înţeleg ruseşte şi de unde sunt. îi răspund că înţeleg puţin şi sunt din România.
Omul se numeşte Andrei. După ce mă prezint îmi face semn să-mi pun salteaua lângă zidul înalt până la brâu care înconjoară „grupul sanitar". îmi face semn să mă aşez şi îmi întinde un pachet de ţigări, dar îi spun că am şi eu şi-mi scot una. Când vede bricheta, Andrei mi-o ia şi o ascunde pe un fel de raft agăţat în patul său. Din semne îmi dau seama că pot s-o iau de acolo când am nevoie.
- Ţi-e foame? mă mai întreabă.
- Da, răspund recunoscător.
Chiar îmi este foarte foame, după două zile fără hrană.
Andrei scoate de sub masă ceva învelit într-un ziar şi un fel de cuţit cât degetul, de fapt o improvizaţie dintr-o bucată de tablă tocită pe o muchie cât să capete un tăiş. Mânerul este din plastic topit. Privesc instrumentul cu care taie slănina învelită în ziar şi mă gândesc că arată a unealtă tipică de închisoare. Oricât mi-aş dori să nu fie aşa, am ajuns intr-o închisoare adevărată. Andrei mă serveşte însă ca o gazdă şi asta atenuează şocul realităţii.
Mestec în tăcere slănină cu pâine neagră.
Dintr-un pat coboară un asiatic pipernicit, care traversează cu ochii aproape închişi încăperea şi dispare după cearşaful galben, 'a ..toaletă". Aud zgomot de apă care curge, după care asiaticul se întoarce de unde a venit şi totul reintră în amorţeală. îl întreb pe Andrei câţi oameni sunt în celulă şi aflu că doisprezece. Deci eu sunt al treisprezecelea.
Am mâncat foarte puţin şi deşi mi-e încă extrem de foame, mă abţin să mai mănânc. Nu ştiu cât pot abuza de ospitalitatea noilor tovarăşi.
După ce mai fumez o ţigară în tăcere, Andrei îmi face semn să-l urmez şi-mi face o demonstraţie despre cum se foloseşte toaleta. Nu există un rezervor de apă, vasul WC-ului fiind alimentat de o conductă cu un robinet. Apa trebuie să curgă încontinuu cât timp este folosit WC-ul.
îmi instalez salteaua în singurul loc disponibil, lângă jumătatea de perete care desparte „toaleta" de restul încăperii. în paturi nu mai sunt locuri. Salteaua este uzată, dar cearşafurile sunt curate şi minimul de confort astfel dobândit mă trage la somn. închid ochii şi sunt destul de mulţumit, dacă pot fi cumva mulţumit în situaţia asta ingrată, că n-am avut de a face deocamdată decât cu Andrei. Voi vedea ce este cu ceilalţi unsprezece „apostoli" când mă voi trezi. în scurt timp adorm.
[3 **] uiTpa<b /** *ştraf I* amendă
Pe la opt seara facem prima pauză din Rusia. Ne oprim pur şi simplu pe marginea şoselei, înainte de Voronej. Am plecat din România acum cinci zile şi am parcurs cam 1500 de kilometri. Adică foarte puţin din cei aproximativ 11.000 ai călătoriei.

Câmpul pe care îl secţionează şoseaua este acoperit de lanuri de cereale de un verde pal. Cerul are doar câţiva nori, iar nuanţa de albastru intens prevesteşte înserarea.
Traian filmează şi eu fotografiez. Trebuie să filmăm, oricât am fi de obosiţi. Altfel, toată călătoria noastră nebunească, cu o rablă de 22 de ani, care poate crăpa oricând şi cu care trebuie să ajungem până la Vladivostok, pe malul Pacificului, în 30 de zile, înseamnă un efort inutil. Ca să fie mai palpitant, ne-am impus acest termen şi dacă nu ajungem la timp, pierdem avionul cu care trebuie să ne întoarcem şi ne expiră şi vizele. Deci am rămâne blocaţi la capătul lumii. Dar dacă iese filmul, poate că dăm lovitura. Acesta este planul nostru: să facem un film despre o călătorie neobişnuită, contra timp, pe cel mai lung traseu rutier din lume, cu un buget infim şi cu o maşină bună de dat la fier vechi.
Marele succes pe ziua de astăzi este că am intrat în Rusia fără să avem probleme cu camera de filmare, pe care n-a băgat-o nimeni în seamă. în Rusia este foarte dificil să obţii aprobări de filmare, aşa că am ales varianta neoficială, să filmăm în calitate de turişti. Pentru că, la urma urmei, asta suntem: doi amatori care vor să facă un film.
Câteva maşini ne claxonează, nu ştiu dacă a salut sau a atenţionare. După vreo oră, pornim spre oraşul care se zăreşte în apropiere.
Circulăm în coloană, printre automobile şi camioane grele, într-un miros pătrunzător de gaze arse. Aş vrea să dăm de o benzinărie, să fac plinul şi să mai luăm ceva de mâncare şi de băut. Nu zăresc însă nici una.
Suntem la intrarea în oraş şi pe pasarela pe sub care trece şoseaua văd înşiraţi vreo şapte sau opt poliţişti. Sunt relaxaţi şi stau sprijiniţi în coate pe balustrada metalică, cu chipiurile date pe ceafă. Pentru că maşinile se mişcă foarte încet, apuc să înregistrez detalii cum ar fi obrajii foarte roşii ai unuia, pe altul care îi oferă un foc unui coleg şi zâmbete, foarte multe zâmbete. „Stolul" de „sticleţi", cum li se zice în România, mă trimite cu gândul la o galerie în pauza unui meci în care echipa favorită conduce detaşat. Dar meci cu siguranţă nu este şi nici cele două şiruri de automobile care se târâie în direcţii opuse nu par spectaculoase. Totuşi ce-o fi căutând acolo aşa de bine dispuşi? O fi Convenţia de Seară a Poliţiştilor Veseli de Pasarelă?
Nu apuc să analizez prea mult Situaţia Curioasă, că un alt Poliţist Zâmbitor îmi face semn, imediat după pasarelă, să trag pe dreapta. Opresc grijuliu şi deşi sunt nedumerit de controlul inopinat, n întind actele cu un zâmbet reflex pe buze, care îl oglindeşte pe al lui. Nu pare nimic grav, n-am de ce să mă impacientez, îmi zic. Mai ales că am încă vie în minte amabilitatea Vameşului Zâmbitor c Cămaşă Impecabilă - Mr. Proper Papers, cel care m-a ajutat să scap de formalităţile încâlcite de la vamă.
- *Privet, ribiata!* Salut, băieţi! spune voios Poliţistul Zâmbitor.
- *Zdrastvâite!* Să trăiţi! răspund răspicat şi politicos, second; pe vocea a doua de Traian.
- *A vî atkuda, ribiata?* De unde sunteţi, băieţi?
- *Rumunie!* spun deja relaxat de familiarul „băieţi" şi Trai îngână aidoma.

- *Rumunie!* repetă poliţistul plin de înţelegere refrenul, în tim ce studiază documentele. *Kuda?* încotro? continuă, învăluindu-mă î lumina ochilor prietenoşi.
- *Yekaterinburg!* îi dau eu destinaţia parţială, gândindu-mă c pomenirea Vladivostokului ar putea trezi suspiciuni, datorită distanţi imense la care încă se află. Ekaterinburg, la mai bine de 1500 d kilometri, îmi pare suficient pentru moment.
Poliţistul parcă aşteaptă ceva, aşa că îi mai pun în braţe restul de hârţoage, adică asigurarea maşinii, formularul de înregistrări provizorie şi cartea de identitate. Omul legii pleacă spre maşina unde aşteaptă colegul său şi care poartă inscripţia scoasă din uz în Români de aproape două decenii: MILIŢIA.
Simt că grupul de poliţişti „de galerie" şi-a mutat centrul d> interes către noi. Nu îndrăznesc să ridic privirea, să nu-i tulbur. Aşa că stau lângă maşină şi studiez cu mare interes capota Daciei, farurile, cauciucul din stânga şi în cele din urmă, cu coada ochiului, dar numai cu coada ochiului, şoferii pe care Poliţistul Zâmbitor i-a oprit pentru verificări.
Cam aşa trece o duzină bună de minute. Probabil că miliţienii au uitat de noi. îmi iau inima în dinţi şi mă îndrept spre Poliţistul Zâmbitor, devenit, constat cu oarecare surprindere, rece şi impersonal. Sigur nu-i nimic grav, mă îmbărbătez cuprins de o senzaţie de nelinişte, neîntemeiată, desigur. Semnul scurt şi precis pe care îl execută cu o zvâcnire a arătătorului mă opreşte în stop-cadru. încă o zvâcnire din deget şi fac doi paşi înapoi, către maşină. Aştept indicaţii regizorale. Miliţianul se apropie şi mă mătură cu privirea. După care se răsteşte la mine şi din înşiruirea de cuvinte unul mă pocneşte drept în moalele capului: „camera"! De unde mama naibii ştie de cameră?!? Şi de unde ştie că filmăm - căci atâta înţeleg cu greu din răsteala miliţianului - de unde? Din instinct, ca să câştig timp, mă fac că nu pricep. „Ce filmaţi?" repetă el. Din nou, privirea mea tâmpă este singurul răspuns pe care i-l pot întoarce. Fir-ar să fie! Dacă ne saltă camera, ne-am ars! Da' pe ce motiv să ne-o salte?
- *Şto ni haraşo?* încep să protestez.
Miliţianul îmi zvârle un nou şir de vorbe din care nu prind decât *„ştraf"* şi *„dolari". „Ştraf* este „amendă", *„dolar"* este evident „dolar", da' cum vine treaba asta? De unde ştie de cameră? De la vamă? Vameşul Zâmbitor o fi în cârdăşie cu el? Numai el ştia de cameră! Conspiraţie? Cum? întrebările mi se răsucesc în cap şi nu reuşesc decât să repet prosteşte *„Şto ni haraşo?"* - Ce nu-i în regulă?
- *Kamera ... ştraf... tâsici dolarov!* turuie miliţianul.
- *Şto ni haraşo?* Ce nu-i bine? o ţin eu.
- *...ştraf,* amendă... *kamera,* cameră... *Şto vî snimaite?* Ce filmaţi? ... *kamera... tâsici dolarov!* O mie de dolari!
Ah, o mie de dolari, fix cât i-am spus tipului de la vamă! Mamă, ce conspiraţie!
- *Şto ni haraşo?* Ce nu-i bine?
- *Ştraf! Ştraf! Tâsici dolarov!* boxează verbal miliţianul, trimiţându-mă în corzi. Buimac, nu pot decât să mă apăr încercând să ţin garda sus, adică să repet *„Şto ni haraşo?"* de fiecare dată când miliţianul mă loveşte în plin cu câte „o mie de dolari", plasată neplăcut, peste ureche Şi „amendă", mârşav, în coaste. în aşteptarea

finalului de rundă, caut din priviri ajutor în public. Am senzaţia că am rămas singur cu adversarul, căci până şi galeria „sticleţilor" s-a întors cu spatele. Şirul de spinări late în jachete albastre şi caschetele gigantice se profilează de pe pasarelă pe cerul care stă să se întunece complet. Simt răceala nesiguranţei pe şira spinării.
Gongul nevăzut bate în capul Miliţianului care mă lasă brus în plata Domnului. Mă retrag în colţul albastru, adică spre maşină, d^ care Traian nu flutură nici un prosop, ci doar o privire îngrijorată.
- Ce vrea ăla? Nu-s bune actele?
Mi-ar fi plăcut să aud ceva de genul „mâine va fi o zi însorită sau „vrei un sandvici?".
- Cică vrea o mie de dolari.
- Ce?!? O mie de dolari? De ce?
- Nu ştiu! Nu ştiu ce tot zice de cameră...
- Şi ce facem?
- Nu ştiu... încerc să-i dau ceva să ne lase în pace. Da nu pricep de unde ştie de cameră...
- Păi ce-a zis de cameră?
- Nu-nţelegi că nu ştiu ce zice? Zice ceva de cameră şi că vrea mie de dolari să ne lase în pace.
- Şi nu te duci să vorbeşti cu el?
- Mă duc, stai să văd ce am în portofel, că nici bani nu mai am. Iau o hârtie de douăzeci de dolari şi mi-o bag în buzunar.
Pornesc înapoi spre miliţianul care verifică actele unui şofer de camion. Aştept la o distanţă respectuoasă să-mi acorde atenţie. Greu de tot, omul întoarce capul şi-mi face un semn sictirit să mă adresez colegului din maşină. Dacă o fi ca în România, înseamnă că este loc de negocieri. Deschid uşa maşinii şi aplecat de mijloc rostesc umil:
- *Praşu vas, naşîe dokumenti!* Vă rog, actele noastre! Miliţianul al doilea este corpolent şi are un aer cordial în care nu mă mai încred însă. După ce mai studiază tacticos- hârtiile, îmi spune rar şi definitiv:
- *Walter, tâsici dolarov i tî iedişi dalşel*
Mia de dolari din propoziţie este suficientă ca să-mi stârnească deja reflexul *„Şto ni haraşo?".* Auzindu-mă, Miliţianul Corpolent mă priveşte ca un profesor pe elevul indisciplinat, după care oftează ca şi cum s-ar resemna în faţa unui caz fără speranţă şi zice:
- *Dve stei* Două sute!
Două sute este de cinci ori mai puţin decât la prima strigare. Dar pentru mine tot enorm. Sunt bani pentru mâncare pe două săptămâni, nici prin cap nu-mi trece să cad de acord!
- *Şto ni haraşo?* reiau refrenul.
Miliţianul mă priveşte acum ca pe o lighioană nesimţită care are tupeul să îl tulbure prosteşte.
- *Dve ste!* repetă.

Mă îndrept de şale cu greutatea unei tragedii antice pe umeri, dau ochii peste cap spre cerul neîndurător şi îmi frâng mâinile după tot dichisul unei parlamentari balcanice. Mă aplec din nou spre interiorul maşinii.
- *U nas ni denghi! Nujna benzin kupiti!* N-avem bani! Trebuie cumpărăm benzină!
Surprind o slăbiciune în privirea tăioasă a miliţianului.
- *Praşu vas!* spun cu voce plângăreaţă, ca o victimă cumsecade. *Vi dobre liudi, mî dobre liudi, praşu vas!* Dumneavoastră oameni buni, noi oameni buni, vă rog! şi-i întind cei douăzeci de dolari.
Miliţianul clatină scârbit din cap preţ de câteva secunde, extrem de lungi pentru mine. Apoi ia cei douăzeci de dolari şi-mi aruncă actele, împreună cu un gest de lehamite imperială şi un singur cuvânt:
- *Jeai!*
Inşfac actele şi mă îndepărtez în mare grabă. în maşină îi trântesc lui Traian în braţe teancul de acte şi demarez cât pot de iute.
- I-am dat douăj' de dolari, îi spun lui Traian în timp ce trag de volan ca să mă încadrez din nou pe şosea.
- Şi ce-a zis?
- N-am înţeles. Ceva de genul *„jeai"* sau cam aşa ceva...
- Aaa, ţi-a zis *„Tai-o!". „Dispari!".* Ai luat tot?
- Cred că da. Crezi că am stat să mă mai uit? Nu trebuia să-i dăm nimic de fapt, am fost noi fraieri! Mai adaug, acum cu mult mai mult curaj. Da' am pus botul... De fapt suntem în regulă. Numai că m-am speriat când am auzit că tot zicea de cameră...
Mi-am revenit un pic, dar episodul a fost atât de neplăcut încât oraşul îmi pare dintr-odată neprimitor, clădirile dărăpănate, cei câţiva oameni de pe stradă dubioşi şi gropile din asfalt, perverse. Simt la Traian aceeaşi stare de nesiguranţă, mai ales când exclamă:
- Băi, da unde am nimerit, frate? Ce-i cu oraşul ăsta?
- Suntem la periferie, încerc eu să păstrez calmul.
- Da' ce ne facem dacă ne ia poliţia tot aşa de fiecare dată? Mai încolo cum o fi?
- Nu ştiu, de unde să ştiu? mormăi în timp ce maşina se zgâlţâie printre gropi, pe lângă o linie de tramvai pustie.
Mă uit în fugă la ceas şi socotesc în gând că am pierdut cam o oră cu miliţienii.
Traian se zgâieşte în stânga şi-n dreapta şi geme:
- Mie mi-e frică! Mi-e frică să nu ne ia camera!
Da, exact de asta mai avem nevoie, să stăm cu frica în sân pentru cameră! Dacă nu putem filma pentru că ne paşte pericolul să se ia orice miliţian de noi, povestea nu mai are nici un sens. încerc să zic ceva care să mă liniştească atât pe mine, cât şi pe Traian, dar constat că sunt blocat. Resimt aceleaşi spaime care i-au făcut pe toţi ceilalţi să mă lase baltă înainte de plecare. Dintre toate relele, frica de toanele autorităţilor este pe locul întâi. Apoi, că pe drumurile pustii n-ar fi nimic neobişnuit să fim jefuiţi şi să rămânem în pielea goală. Numai că având o rablă ca a noastră, mi-am zis tot timpul că n-o să prezentăm interes pentru *rakeţi.* în schimb, faptul că circulam cu o rablă prezintă un inconvenient la fel de mare şi evident: că poate să

crape oricând. Dacă nu reuşim s-o reparăm în timp util n-avem altă soluţie decât planul B, adică să abandonăm Dacia şi ce nu putem căra în rucsaci şi să ajungem morţi-copţi la Vladivostok. De fiecare dată când m-am gândit la situaţia asta, nu m-am putut imagina mai mult decât stând cu mâna întinsă, încercând să opresc camioane care trec pe lângă mine şi mă umplu de praf. O secvenţă pe care nu puteam nicicum s-o continui, aşa că rămâne doar să sper, prosteşte sau nu, că Dacia va rezista. Acum însă, toată încrederea mea este la fel de zdruncinată de prima întâlnire cu miliţia rusă ca şi bătrâna Dacie de gropile atât de dese încât par o linie defensivă antitanc.

[4] TeMHMH / *temnîi* / întuneric

Câteva conducte împrăştiate fără noimă pe marginea drumului, altele care îl traversează pe deasupra, bălţi şi noroi, stâlpi de ciment cu lumini rare şi slabe, siluete de construcţii industriale încremenite în întuneric şi nici un indicator. Şi de ceva vreme o Lada roşie, cam de o generaţie cu Dacia noastră, care ne secondează prin gropi cu rigurozitate. în momentul în care cele două maşini ajung să se bălăngăne în paralel, îi spun lui Traian să coboare geamul dinspre cealaltă maşină.
- Da' ce vrei să faci? mă întreabă nedumerit Traian.
- Să-ntreb dacă ăsta e drumul.
Şoferul Ladei observă manevra şi coboară şi el geamul.
- Penza! Penza! îi strig prin geam. Omul pare să nu înţeleagă.
- Penza! Penza! repetam eu şi Traian în cor. Din mers, şoferul Ladei ne strigă:
- *Da ia sam durakl* După care ne depăşeşte şi se pierde în întuneric.
Durak ştiu că înseamnă „prostănac" şi mă întreb dacă omul nu cumva mă înjură. Acum se arată cum stăm cu altă provocare asumată vitejeşte, adică să ne descurcăm cu rusa pe care am învăţat-o eu în trei săptămâni şi cu ce ghiceşte Traian din asemănările cu sârba pe care o Ştie el. Momentul se potriveşte perfect cu decorul: suntem rătăciţi în traducere şi în periferia Voronejului. Stropi de ploaie năclăiesc praful de pe parbriz, făcând să încolţească seminţele paranoiei.
Un pocnet zdravăn dinspre roata din faţă-dreapta sporeşte starea de iritare generală, când maşina se hurducă într-o groapă bruscă şi adâncă. Traian mă mustră:
- Ia-o mai încet! Sau lasă-mă să conduc eu! Dacă se sparge vreo planetară sau un rulment?
- Bine, bine, mormăi, te las pe tine, numai să ieşim la drumul Principal.
Bezna intensificată odată cu începutul de ploaie mă face să mă zgâiesc prin parbriz, cocoţat pe volan. Nu văd bine noaptea, am nevoie de ochelari la scris şi citit sau când conduc pe întuneric şi, în graba plecării, n-am apucat să-mi fac. în plus, am nevoie să mă uşurez. Mai amân momentul, până când vom da de o zonă în care să scăpăm d noroi. în rest, orice stâlp sau tufiş este satisfăcător.
Ajungem într-o intersecţie prost luminată, fără indicatoare care ne impune să ştim un răspuns definitiv: o luăm la stânga sau 1 dreapta? Stăm prostiţi în conul de lumină slabă al singurului felinar din intersecţie, cu avariile puse, aşteptând nici noi nu ştim ce. Şi nevoia de a urina din ce în ce mai imperioasă se manifestă tot mai

acut! Mă hotărăsc să rezolv măcar problema asta şi când cobor din maşină văd trecând pe marginea drumului un băietan de vreo 16-17 ani.
Aproape că mă reped spre el, chinuit de vezica preaplină:
- Penza? Penza? Băiatul mă priveşte cu o tresărire, apoi îmi arată spre dreapta şi adaugă:
- *Priama, priama!* adică „înainte, înainte", căci asta am învăţat deja pe drum
- *Spasiba!* îi strig în timp ce fug spre zona de întuneric să rezolv problema fiziologică.
Nu pot decât să sper ca băiatul mi-a indicat corect direcţia. Mă întorc sărind printre bălţi la maşină, în timp ce stropii de ploaie cad rari dar constanţi. Pe cerul înnorat zăresc, printr-o gaură pasageră, luna. Sinistru! Un huruit îndepărtat se aude nelămurit. Pare că am rămas singuri pe drum, singurii călători prin noaptea deasă şi prin ploaia rară, ciudată.
Schimb locul de la volan cu Traian şi pornim pe drumul din dreapta, care ne poartă sinuos printre nişte ziduri sau pereţi de cărămidă şi conducte. După un timp ajungem pe o şosea pe care mai circulă doar camioane, ale căror siluete par mult mai mari în întuneric.
- Traiane, eu pic de somn. Tu vrei să mai conduci?
- Mai conduc, mai conduc! Unde să ne oprim? Nu vezi ce-i aici? Şi mă tot gândesc la poliţaii ăia... Ce ţi-au mai zis?
Da, miliţienii cu două feţe mă bântuie şi pe mine.
- N-am înţeles, răspund în cele din urmă. La un moment dat, când a zis de mia de dolari, ăla din maşină mi-a zis aşa: *„Walter, tâsici dolarov i tî iedişi dalşe". „Tî iedişi"* e „mergi", da' *„dalşe"* nu ştiu ce-i. Tu ştii?
- Nu. N-ai în dicţionar? Ia vezi ce-i, să nu fie ceva nasol!
- Stai că mă uit, zic în timp ce scotocesc după dicţionar. Răsfoiesc paginile la lumina lanternei de buzunar pe care o ţin
în gură. Ajung la litera D şi găsesc cuvântul. îl citesc de două ori şi îi spun lui Traian:
- *Dalşe* înseamnă „mai departe". Adică dacă îi dădeam o mie de dolari puteam să mergem mai departe.
- O mie de dolari! Ce tupeu!
- Păi oamenii au încercat. Făceau o căruţă de bani de pe noi dacă i-am fi dat. Dar de unde ştiau ei că avem atâţia bani? Ţi-aduci aminte că m-a ajutat un vameş la graniţă? Ei, ăla m-a întrebat câţi bani am şi eu i-am zis că avem o mie de euro. Dacă ăla i-o fi anunţat? Că tot numai lui i-am zis şi de cameră, l-am întrebat dacă trebuie s-o declarăm sau nu. Altfel cum să ştie de cameră?
- Crezi?
- Păi gândeşte-te şi tu! N-aveau altfel cum să ştie. Sau crezi că le-o fi zis careva din şoferii care au trecut pe lângă noi şi ne-au văzut filmând? Poate ca să se scape pe ei la control, le-au dat o informaţie să se poată lega de noi?
- Crezi că s-ar fi oprit aşa cineva, pur şi simplu, să zică că nişte străini filmează ceva pe drum? întreabă Traian, străduindu-se să depăşească un camion.
- Posibil, răspund. Dar mi se pare aiurea. Ţie nu ţi se pare

ciudat?
- Păi e mai probabil decât să fie de la graniţă...
- Da, dar mai ziceau şi fix o mie de dolari. După aia au lăsat-o la două sute.
Rămânem în tăcere, rumegându-ne gândurile negre. Traficul devine din ce în ce mai dens pentru ora târzie. Mirosul de benzină arsă este foarte pătrunzător. Simt că mi se închid ochii de somn şi adorm îrj câteva clipe, epuizat de toate frecuşurile zilei.

[5] бoHTbCH / *baiatsia I* frică

De două zile de când am intrat în Rusia, conducem până] la epuizare, dormind cu rândul în maşină. Am reuşit să traversăm Uralji şi mâine ar trebui să ajungem la Ekaterinburg, primul popas şi începutul Siberiei. Am scăpat de încă trei controale de poliţie, care au culminat cu o percheziţie serioasă, fără ca poliţiştii să vadă camera de filmare. Printr-un noroc chior, căci ne-au scos toate lucrurile din maşină. Geanta cu camera a fost singura de care nu s-au atins.
în afară de faptul că suntem morţi de oboseală, necazul major este că ni s-a stricat electromotorul. Asta înseamnă că cineva trebuie să stea lângă motor la fiecare pornire şi să-l decupleze. Ne consolăm cu gândul că nu s-a stricat definitiv. Atunci maşina nu ar porni decât împinsă.
S-a întunecat şi mă gândesc să îl schimb pe Traian la volan. Oprim peste drum de un popas şi intru la toaletă.
Terminăm pauza şi mă aşez în maşină, pregătindu-mă să pornesc. Traian este lângă motor, aşteptând să pun contactul. Aud prin fereastra coborâtă cum bărbatul din maşina albă de alături îi zice femeii, care pare să-i fie soţie, cu o voce scăzută:
- *Vtaroi na motor,* „Al doilea e la motor".
Simt cum mă cuprinde o răceală bruscă. Am senzaţia foarte clară că se vorbeşte despre noi şi că propoziţia sună ca un raport pe care un agent de observaţie îl dă cuiva implicat într-o supraveghere. Faptul că îşi fereşte privirea de a mea îmi dă aceeaşi stare neplăcută pe care am simţit-o în prezenţa bărbatului morocănos care ne studia în parcarea unde ne-am oprit ieri. Cine sunt oamenii ăştia? Chiar ne urmăresc pe noi?
Plec din parcare străduindu-mă să nu mă mai uit la maşina albă. Habar n-am de ce mă comport aşa. Dar dacă sunt urmărit, cum ar trebui să mă comport? Să mă fac că nu-mi dau seama? Habar n-am. Şi dacă se vede că-mi dau seama, ce se va întâmpla? Filmele cu urmăriri chiar nu-mi sunt de nici un folos. Oricum, nu mă pot duce să-i întreb pe oamenii ăia dacă mă urmăresc şi cine sunt. Ar fi mai mult decât absurd.
Aleg în mod reflex să mă port ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Poate chiar mi se pare. Dar nu cred că mi se pare. Totul devine şi mai ciudat când maşina albă se ţine după noi o jumătate de oră şi nu mă depăşeşte, deşi merg destul de încet şi şoseaua este pustie.
După ce maşina albă mă depăşeşte în cele din urmă, o dubă gri îi ia locul şi rămâne să se târâie în spatele meu. Când ajung din nou în spatele maşinii albe, cea în care se află bărbatul şi femeia din parcare care ne studiau pe ascuns, duba gri ne

depăşeşte pe amândoi. Cum de o fi mers atât de încet maşina albă? Ne-o fi aşteptat? Nu-mi dau seama ce marcă este, dar sigur este destul de nouă ca să poată merge mult mai tare decât noi.
încep să accelerez, încercând să scap de urmăritori. Maşina albă accelerează şi ea, dar nu se îndepărtează foarte mult. Dacia noastră merge deja cu vreo **90** de kilometri pe oră, aşa că mai repede nu pot conduce. După ce maşina albă catadicseşte să accelereze în cele din urmă şi să dispară în întuneric, văd venind din sens opus o dubă gri. Pot jura că este acelaşi model şi exact aceeaşi culoare ca cea care a stat o vreme în spatele nostru. în schimb nu ştiu dacă este fix aceeaşi, pentru ca n-am reţinut numărul de înmatriculare. Ceva îmi spune însă că ar fi aceeaşi şi mă crispez şi mai tare. Să-i spun şi lui Traian? Mă uit spre el şi mi se pare că a adormit.
Pentru o vreme suntem singuri pe şosea. O frică nelămurită ma încearcă, neputând să mă stăpânesc să nu mă gândesc încontinuu la cele două maşini care m-au însoţit. în scurtă vreme am din nou duba gri în spate. Dacă este fix aceeaşi, ce mama naibii face umblând înainte şi înapoi pe şosea, pe lângă mine? Doar dacă mă urmăreşte! N-am observat nici măcar o clădire pe drum între care ar putea face curse dus-întors de când am plecat din parcarea unde am auzit remarca *«Vtaroi na motor",* care m-a înspăimântat.
Se apropie miezul nopţii şi mă lupt din greu cu somnul. Da ar fi bine să mai conduc. Şi nici n-am unde să mă opresc. Ajung dil nou în spatele maşinii albe. în ce fel poate să conducă şoferul ei, dacă o dată merge cu peste 100 de kilometri la oră şi apoi o ajung eu, care mi târâi cam cu 70-80? Ori se opreşte, ori merge de multe ori cu 50 la ***orm*** ceea ce mi se pare de necrezut, pe un drum destul de bun, fără prea multe curbe şi care nici nu urcă, nici nu coboară. Din nou, când ajung în spatele maşinii albe, aceasta ia viteză şi dispare în întuneric, după care mă depăşeşte şi duba gri. Chiar n-am ce face, dacă oamenii mă urmăresc, n-au decât. Mă simt foarte aiurea. Simt frica pe care ar simţi-o fiecare om care s-ar trezi urmărit fără să ştie de cine şi pentru ce. O fi din cauză că am venit să filmăm în Rusia? Tot ce este posibil. La Moscova se ştie că voiam să filmăm, pentru că am cerut informaţii despre regimul camerelor de filmat profesioniste în Rusia. Apoi, am avut cu o lună înainte de plecare, când încă era stabilit că merg cu echipa Televiziunii Române, o conferinţă de presă în care am prezentat proiectul. Deocamdată, urmărit sau nu, nu pot decât să îmi văd de ale mele. N-am venit să culeg nici o informaţie secretă. Mă interesează un drum cunoscut, accesibil în principiu oricui şi cum ajung la capătul lui.
Un camion greu mă orbeşte cu farurile, venind din sens invers. Am ochii foarte obosiţi şi mi-e greu să mai conduc. Urmează un al doilea camion, care are o stea luminoasă deasupra cabinei, a cărei sclipire are un ciudat efect hipnotic asupra mea şi simt cum somnul îmi închide implacabil pleoapele. încă un camion cu aceeaşi stea orbitoare pe cabină, care îmi arde adâncul retinei şi cu greu mai văd şoseaua. Mă doboară somnul. Trebuie să opresc undeva, nu mai pot conduce.
Cu greu reuşesc să mă menţin pe drum când zăresc ceva care aduce a parcare. O clădire luminată de un bec stingher, cu uşile încuiate, probabil o *staianka.* în

întunericul din jur mai văd două remorci şi parchez în zona luminată din dreptul uşii, după care adorm instantaneu.
Când mă trezesc amorţit de frig şi înţepenit din cauza poziţiei incomode, tocmai se luminează de ziuă. Este aproape şase dimineaţa.
Nici o mişcare în jur. Traian doarme cu tâmpla lipită de portieră, acoperit cu o haină de ploaie.
Cobor cu grijă din maşină. Mă ţin destul de greu pe picioarele amorţite. Frigul dimineţii mă scutură brutal. Dinţii încep să-mi clăntăne. Uşa clădirii în faţa căreia am parcat este tot închisă.
îmi aprind o ţigară şi îmi amintesc cum la un moment dat m-am trezit auzindu-mi, ca şi cum aş fi avut un stetoscop în urechi, hârâitul *propriilor mei plămâni.* Mi-am spus că trebuie să mă las de fumat înainte să adorm din nou. Sunetul mi-a fost foarte clar şi mi-l aduc aminte cu acurateţe. Asta, împreună cu ceea ce s-a întâmplat aseară, cu maşinile care ba stăteau în urma mea fără să mă depăşească, ba mă depăşeau ca să se întoarcă din drum, creează o stare ciudată în mintea mea. Parcă aş fi într-un episod din *Zona crepusculară.* Siberia începe să devină stranie.
Un firicel de fum se iţeşte pe un horn strâmb şi ruginit, care iese dintr-o remorcă de felul celor în care stau muncitorii în zonele în care nu există cazare. Dacă iese fum, ar trebui să fie cineva pe acolo. Şi poate există cafea fierbinte.
într-adevăr, o femeie în halat alb trebăluieşte la o sobă de fier. Cafeaua proastă pe care o primesc este foarte bună. Mă ajută să îmi vin în fire. Atmosfera de Zonă Crepusculară se risipeşte odată cu aburii calzi care se ridică din paharul de plastic, uzat de nenumărate refolosiri.
[6] OTc/**iOKHBaHHe /** *otslejivanie I* urmărire
Este trei după-amiază şi abia am ieşit din Omsk. La Ekaterinburg am reuşit să ne mai refacem forţele şi să filmăm. Dar acum, după încă o noapte de dormit în maşină şi din cauza căldurii şi a traficului, suntem din nou foarte obosiţi.
Rambleul şoselei este puţin înălţat şi pe câmpia uscată din jur sunt doar câţiva copaci stingheri. O maşină albă parcată în afara drumului, lângă o baltă din care ies doi bărbaţi care tocmai s-au scăldat, îmi atrage atenţia.
- Uite apă! Apă de spălat, îi spun lui Traian şi trag pe dreapt coborând de pe şosea. De ieri tot caut un loc de spălat. Mă dezbrac în viteză şi intru **î** apa mâloasă, plină de mătasea-broaştei. Traian mă urmează.
Oamenii cu maşina albă pleacă pe când noi încă ne m săpunim. Nu pot să nu mă gândesc la urmărirea ciudată de dinainte d Ekaterinburg şi la cealaltă maşină albă, care ba stătea în spatele nostr ba ne depăşea. Plecăm, cu hainele ude agăţate prin maşină. Mancă: din nou din mers hrană rece. Pâlcuri de mesteceni cu coajă albă apari de o parte şi de alta a şoselei, iar dealurile rup monotonia orizontului.
Traian mă întreabă pe neaşteptate:
- Ţie nu ţi se pare că ne urmăreşte cineva?
întrebarea nu mă mai surprinde deloc. De o vreme aceeaşi maşină se ţine în spatele nostru, deşi ne-ar putea depăşi, ca toate celelalte. Dau din cap că da, şi când Traian mă priveşte nedumerit, **dau** încă o dată din cap că da, dar nu zic nimic. Duc numai un deget **la** gură, cerându-i tăcere şi îi fac semn să fie atent la drum.

Dacă ne urmăreşte cineva, nu m-ar surprinde să ne şi asculte conversaţia. în maşina noastră ar fi extrem de uşor de ascuns **un** microfon. Scenariul, paranoic sau nu, începe să se lege: poliţiştii de **la** Voronej care mi-au cerut o mie de dolari ca să mergem mai departe, exact cât am declarat la vamă. Percheziţia în care nu controlează fix geanta cu camera, cel mai important lucru pentru noi. Omul morocănos cu geacă de piele de acum trei zile, maşina albă şi duba **gri** de alaltăieri şi acum maşina care ne tot stă în spate. Şi eu nu ştiu cum ar trebui să procedăm dacă suntem urmăriţi. Pentru moment, poate este bine să ne facem că nu ne dăm seama, poate aflăm cu mai multă certitudine dacă lucrurile stau chiar aşa şi cine ar putea fi cei care ne urmăresc. Dacă şi Traian are aceeaşi senzaţie, înseamnă că trebuie **să** fie ceva.
De fapt, de ce sunt atât de tâmpit încât să mă mint pe mine însumi? Cum adică cine ar putea să ne urmărească?! KGB sau orice altă instituţie rusească de siguranţa statului. De ce? **Oare de ce, Walter dragă? Pentru că te-ai dus în Rusia să filmezi de-a lungul singurului** traseu **rutier trans-siberian existent, care încă nu este terminat!** De aia?! **De aia!** Bine, da nu caut nici o informaţie secretă, adică nimic ce $_{n}$-ar fi accesibil fiecărui om! Mă duc să văd dacă pot ajunge cu o rablă cu care nimeni nu se aşteaptă, în **30** de zile, din România pe malul Pacificului! Atât! **Şi dacă ei nu te cred?** De ce să nu mă creadă? **De aia! Dacă ei se gândesc că ăsta este doar un pretext ca să filmezi altceva?** Ce altceva?! **Obiective secrete!** Ce obiective secrete? **Vrei să zici că nu ştii că sunt obiective secrete pe traseu?** Păi or fi fiind, dar nu ştiu ce anume! Oricum nu alea mă interesează! **Ei bine, oamenii te urmăresc, obişnuieşte-te cu chestia asta!** Şi cum se termină? **Adică?** Păi ce se va întâmpla cu mine? **De unde să ştiu eu?**
- Traiane, hai să te mai schimb şi eu. Adică lasă-mă să conduc eu, te rog!
Traian mă priveşte fără expresie. Cred că rătăceşte şi el într-un labirint de gânduri neplăcute, din cauza urmăririi. Semnalizează şi opreşte. Maşina din spate se opreşte şi ea. Să fiu al naibii! Oamenii ăştia n-au învăţat nimic despre filaj?!?
Cobor şi schimbăm locurile. Pornesc. Porneşte şi maşina din spate. Sunt cu nervii atât de întinşi încât nici n-am răbdare s-o studiez. Este pur şi simplu o prezenţă în spatele nostru. Traian s-a închis într-o tăcere în care n-am chef să pătrund. Adică nu vreau să-l deranjez. Mă simt responsabil pentru povestea în care ne-am trezit deodată amândoi, fără să vrem. Cuvintele Laurei îmi vin în minte, foarte clare: „Walter, adu-ţi aminte că tu ai vrut chestia asta! Tu ai vrut să pleci! Nu te-a obligat nimeni!". Da, eu am vrut să plec, da' de unde să îmi închipui că o să am KGB-ul în ceafă? Eu am vrut să plec... Eu am vrut să plec când toată lumea îmi zicea să n-o fac. Uite că fricoşii au avut dreptate.
M-am băgat într-o problemă care habar n-am cum se rezolvă. Adică dacă ăia mă urmăresc, cum se termină povestea asta? O să mă lase în pace? O să-mi caute nod în papură? O să le convină să mă lase ^{s}a plec şi să spun că au stat pe capul meu? Da' de ce mama naibii nu Pot fi mai discreţi, ca să nu-i observ? Dacă nu i-aş observa, nici nu ^{m}-ar durea capul!

/ 7 / **BCTpena** / *vstrecia I* **întâlnire**

Hotel Sibir din Novosibirsk este o construcţie greoaie, cj o faţadă care probabil a fost modernă prin anii '70. Are tencuiaa zgrunţuroasă, gri-închis, pe care ferestrele pătrăţoase creează o vag asemănare cu un fagure. Aşteptăm în parcarea plină de maşini să apari Ivan. Pe Ivan l-am contactat din România şi urmează să ne prezinţi oraşul. i
îl zăresc abia după ce îmi telefonează şi îmi face semri din mână. Mă apropii şi ne salutăm. Sunt extrem de surprins de asemănarea dintre Ivan şi un fost coleg de liceu.

- Să ştii că semeni foarte bine cu fostul meu coleg de bancă diri liceu, îi spun.
- Poftim? mă întreabă Ivan într-o engleză greoaie, zâmbind sec.
- Semeni foarte bine cu un fost coleg de liceu, repet mai rar. Ivan nu răspunde, ca şi cum ar fi foarte normal. Sau ca şi cum
ar şti deja lucrul ăsta. Cu cât mă uit mai atent la chipul lui, cu atât mai mult văd asemănarea cu fostul meu coleg. în schimb, aş zice că *nu seamănă deloc cu fotografia pe care mi-a trimis-o în momentul în care am luat legătura cu el,* acum o lună.
îi spun lui Ivan că avem nevoie să găsim un alt hotel, pentru că la Sibir nu sunt locuri.

- Să mergem atunci. Mergem la mine şi apoi caut eu hotel. Poate am ajuns deja la un nivel de stres în care percep realitatea
deformat. Poate lipsa de somn din ultima vreme mă face s-o iau razna. Cert este că din cauza diferenţei dintre fotografie şi chipul lui Ivan, **îl** asociez fără să vreau cu urmăritorii misterioşi. Ca şi cum cineva ar fi schimbat personajele şi, mai mult, ca să-mi creeze o stare psihică confuză, a ales ca noul personaj să semene şocant cu un prieten din trecut. Poate ca să creeze artificial o senzaţie de prietenie cu noul personaj. Toate aceste gânduri se înlănţuie în raţionamentul care se dezvoltă instantaneu şi mă face să mă crispez, cuprins de panică. Cum trebuie să procedez? Din ce gaşcă face parte Ivan? Care este planul ei?

- Maşina mea, îmi arată Ivan o Lada mov. Vii după mine, OK? Trebuie să fiu calm, îmi spun, urmărind Lada mov a lui Ivan
care pare să nu fie Ivan. După mai puţin de zece minute ajungem şi parcăm.
Ivan vine către noi cu servieta într-o mână şi telefonul mobil în
cealaltă.

- Am vorbit la un hotel, îmi spune. Mă sună acum.

îl ascult cu încordare pentru că felul în care vorbeşte engleză mă derutează complet.

- Ceva nu este în regulă, continuă Ivan în engleza de robot. Da, Ivane, şi eu am fix aceeaşi senzaţie. Ceva nu este în regulă.

Oare ce? Ivan zâmbeşte ca şi cum mi-ar auzi gândurile.

- Ei spun că le trebuie apă. Apă rece. Caută apă rece. Vouă vă trebuie apă. Apă rece, poate?

înţepenesc. Apă rece ne trebuia pe drum, acolo tot ziceam să căutăm apă rece! Ce spune de fapt Ivan? Se referă fix la conversaţia noastră, la tot ce repetăm noi de

vreo două zile, că ne-ar prinde bine apă rece să ne spălăm şi să ne răcorim? Să fie oare posibil aşa ceva? Suntem ascultaţi în maşină? Mai am un pic şi-mi pocneşte capul.
- Scuze, adaugă Ivan uitându-se senin la expresia mea tâmpă. Hotel nu are apă rece. Pot staţi fără apă rece?
Cred că am nevoie de o pauză! Am urgent nevoie de o pauză, cu sau fără apă rece!
- Da, spun sfârşit. Putem sta fără apă rece.
- Putem? mă întreabă Ivan. Ei pot.
Doamne, ce zice băiatul ăsta? La ce se referă? Cine să stea fără apă rece? Noi cu el? Ei, clienţii hotelului? Traian este la fel de bulversat Şi mă întreabă:
- Ce zice ăsta? Ce-i cu apa rece?
- Cred că la hotel nu este apă rece şi mă întreabă dacă ne convine aşa, îi spun eu fără convingere.
- Păi să stăm oricum, numai să stăm, că suntem rupţi...
Ivan primeşte un telefon. Vom putea merge la hotelul cu sau fara apă rece peste o oră. Până atunci ne invită să rămânem la el.

[S] **HeBepofITHWM** / *neveraiatnîi I* incredibil

în afară de faptul că la hotel nu era nici un fel de proble nici cu apa rece nici cu cea caldă, ziua de ieri a fost normală. Neodihnit, ne-am plimbat prin oraş şi am filmat. Fără Ivan. Astăzi întâlnim cu el înainte de plecarea spre Krasnoyarsk. Şi, sincer, nu simt deloc în apele mele.
Coborâm şi Traian rămâne mai în spate. Lent, prin faţa trece o maşină din care un tip îmi zâmbeşte prin geamul deschis. C ochii, nu pentru că zâmbeşte fără sens, *ci pentru că seamănă foarte bi cu tatăl meu în tinereţe.*
Apariţia lui Ivan mă ia prin surprindere. îmi strânge mâna **fă** să-mi zică nimic şi aşteaptă. Zâmbeşte şi aşteaptă. Ce aşteaptă?
- E-n regulă, Walter! îmi spune în cele din urmă şi rămân trăsn de cuvintele lui. Ce este în regulă? Ştie că tocmai am văzut un tip care semănat izbitor cu tata în tinereţe? Sau iar vorbeşte aiurea? Oare ce zi este astăzi Ziua Vedeniilor din Trecut? Star Trek Siberian? Zona Crepusculară la Novosibirsk? Este Ivan un şaman contemporan? Călăuza?
- Mergem? întreabă Ivan.
- Trebuie să scot nişte bani de la un bancomat, izbutesc să spun în cele din urmă. Ştii unde este un bancomat?
- De ce nu încerci acolo, spune şi-mi arată în spatele meu uşa de sticlă de la parterul clădirii vecine.
- Este un bancomat acolo?
- Nu ştiu. De ce nu încerci?
Doamne, apără şi păzeşte! Ce-i dialogul ăsta de film absurd? Ieri era „le trebuie apă rece", azi s-ar putea să fie acolo un bancomat, dacă încerc! Deci dacă încerc să-l găsesc în clădirea aia atunci o să-l găsesc nu pentru că ar fi acolo, ci pentru că încerc?!

Pornesc înspre locul arătat şi când deschid uşa văd un bancomat în peretele holului. Bag cârdul şi tastez codul. Funcţionează.
Ivan mă aşteaptă cu zâmbetul pe faţă şi servieta în mână. Nu m-ar surprinde să-l văd cu servieta pe faţă şi zâmbetul în mână. Ceva
*>*ctp* **în** aer si dacă ciudăţeniile se petrec la Novosibirsk încă straniu este **ui «.** *i* *~ r înainte de ora prânzului, atunci aşa sa fie!
- Mă duc să plătesc camera şi să coborâm bagajele la maşină. Poţi să mai aştepţi zece minute?
_ Da, sigur, răspunde senin Ivan. Vă aştept. Plătesc camera şi iau paşapoartele de la recepţie. Avem o nouă *reghistraţie.*
Mergem cu Ivan până la un internet-cafe unde pot să descarc fotografiile din aparatul digital. Intru şi mă îndrept spre cel care se ocupă de servicii, un asiatic ras în cap. îl întreb dacă vorbeşte engleza şi omul îmi răspunde foarte tăios:
- Poate că da! Poate că vorbesc mai bine decât tine!
Maică, măiculiţă, ce-i cu oamenii ăştia?! Nu comentez nimic şi-l rog să-mi descarce fotografiile. Cât timp durează operaţiunea mă uit în gol spre un perete, numai să nu-i mai văd expresia de pe chip, fără îndoială de ură. Ce-o fi având cu mine? Are ceva cu vorbitorii de engleză? Cu albii? M-aş fi aşteptat la aşa ceva undeva prin Bronx, dar nu în Novosibirsk?! Când o să scap din Zona Crepusculară?
îmi iau CD-ul cu fotografiile şi o şterg cât pot de iute. îl urmez pe Ivan spre clădirea următoare, de unde trebuie să cumpăr baterii.
- Să fii atent în jurul tău! îmi spune Ivan peste umăr, bineînţeles zâmbind.
Mecanismul de siguranţă încearcă să-şi clarifice sensul acestui îndemn şi reascultă fraza formulată de Ivan în engleză, pentru ca să mă lămurească dacă este cazul să mă panichez din nou. Micul Locotenent Data din capul meu îşi afişează pe ecranul halotronic *„Be careful aroundyou!".* Datele analizei se înşiră cu litere fluorescente verzui:
Limba în care a fost formulat enunţul: Engleză (Probabilitate 92%). Accent străin: Puternic (88%) Cuvinte necunoscute: 0. Verbe: 1
Substantive verbale: 1 Adverbe: 1

Pronume: 1
Expresii verbale: 1 (be careful!) Traducere în limba adresantului (Română): BE CAREFUL! F/7 *ATENT!* Coeficient de traducere: 100% AROUND *ÎN JURUL* Coeficient de traducere: 100%. YOU *TU/TĂU* Coeficient de traducere: 100% Traducere completă: F/7 *ATENT ÎN JURUL TĂU!* Coeficient de traducere 100%.
AVERTISMENT: Gradul de stăpânire a limbii engleze de căti enunţiator nu poate fi estimat cu acurateţe. Formulări corecte sui amestecate cu formulări incorecte aleatoriu, indiferent de gradn de dificultate şi complexitatea enunţului. Posibilitate de eroare formularea enunţiatorului! (Probabilitate 36%).

Locotenentul Data mă priveşte cu o grimasă care ar *pî* să-mi spună „Nu ştiu ce să zic, căpitane, ori flăcăul nu vorbeşte bine engleză, ori o face intenţionat, ori este pur şi simplu ţâcnit! Fii atent şi cu siguranţă te vei descurca! Ai fost în situaţii mai dificile".

[9] **HenoBeK** / *celovec I* bărbat

Am plecat din Novosibirsk de două ore. încerc să scap **de** povara ultimelor ciudăţenii pe care mi le-a spus Ivan. Că va fi „îngerul meu păzitor" şi că sunt întotdeauna „ei". „Ei" cine? „Ei" urmăritorii? Urmăritorii mei sunt şi ei „îngeri păzitori"? Nu mai înţeleg nimic... **La** fel cum nu înţeleg de ce nici Neil nu pare să fie Neil. Neil este un englez care mi-a răspuns la o întrebare postată pe un forum despre Rusia şi **a** avut amabilitatea să-mi dea informaţii înainte de plecare. Mi-a mai spus ca va fi în Krasnoyarsk în aceeaşi perioadă ca şi noi, aşa că tocmai i-am telefonat ca să îi confirm că ajungem poimâine. Ceea ce mă frământă este că Neil are un accent foarte ciudat. Pare că este cineva care imită foarte bine accentul britanic, dar de fapt nu engleza este limba lui
ternă Am simţit discret dar constant un accent rusesc în vorbirea
1 i Aş putea zice că este un rus care ştie excelent engleza britanică. Şi
J ^.5 «nerie Nu mai am nici un chef să mă întâlnesc cu el. Mă simt asta ma **spcuv.** _ în plin nl$^{m\ cu\ s}$P^{on}'- v^{1} din nou o maşina care ne urmăreşte. Sunt oare „îngeri păzitori"?

Şoseaua se întinde deasupra unui câmp acoperit cu ierburi şi tufişuri. Pe dreapta sunt oprite câteva maşini. Pasagerii au coborât şi caută ceva, aplecaţi printre smocurile de iarbă înaltă.

- Hai să oprim şi noi, zice Traian. Facem o pauză şi poate mă mai laşi şi pe mine să conduc.

Coborâm şi cu coada ochiului văd că maşina care se ţine în spatele nostru de mai bine de o oră a oprit chiar în capătul coloanei. Sunt curios dacă Traian a observat ceva. Nu mi-a zis nimic şi nici eu nu **i**-am atras atenţia.

Ne amestecăm printre culegătorii de ocazie, care scotocesc plini de încântare prin hăţişurile cu spini ale rugilor de mure. Căci asta au găsit, mure, mari şi foarte coapte. în câteva minute suntem plini de zeamă de mure pe mâini şi pe gură. încet, mă întorc nepăsător spre stânga, unde bărbatul din maşina care ne-a urmărit mai mult vântură tufişurile decât să culeagă mure. Deşi stă aplecat, îmi dau seama că este foarte înalt. Este tuns scurt, iar părul cărunt a început să-i chelească în faţă. Suntem cam la zece metri unul de celălalt şi îi văd până şi culoarea ochilor. Albaştri. Este proaspăt bărbierit, poartă o jachetă gri şi pantaloni trei sferturi, iar la gât **i** se bălăngăne un aparat foto. Are spre cincizeci de ani. Şoferul, cam de aceeaşi vârstă, este ceva mai departe şi nu reţin decât că este gras şi are o bluză cu mâneci scurte, roşie cu dungi albe.

Traian se apropie de mine, cercetând din ochi tufişurile.

- Mergem? îl întreb după câteva clipe.

- Hai, îmi răspunde el cu gura plină de mure.

Urcăm pieptiş rambleul înalt, agăţându-ne de tufişuri. înainte sa intru în Dacie, observ că şi cei doi bărbaţi se grăbesc spre maşina l°r. Ceilalţi culegători sunt în continuare împrăştiaţi pe câmp.
- Au fost bune murele astea, nu? întreabă Traian în timp ce-şi Pune centura de siguranţă.
- Da, bune, aprob sec. Mure siberiene.
Tac, urmărind preocupat în oglinda retrovizoare maşina cu (doi tipi care se ţine din nou în spatele nostru, suficient de aproape înc să-l văd pe cheliosul cu aparatul cum ne face o poză. Dacă ar **vrei** maşina din spate ne-ar putea depăşi cu uşurinţă, căci nu este trafic este mult mai puternică decât Dacia noastră.
Târziu, maşina din spate semnalizează şi ne depăşeşte.
- Nu ştiu ce era cu ăştia, parcă au stat o vreme în spatele nostria face Traian.
Nu răspund. în timp ce maşina dispare din vedere, apuc să zăresc undeva pe stânga o parcare şi văd scris pe o scândură, cu vopsea roşie, *„şaşlîk".*
- Hai să oprim aici! îi spun brusc lui Traian.
- Unde?
- în parcarea aia de pe stânga. Au şi de mâncare. Dă puţin cuj
spatele!
Traian frânează şi dă înapoi până când putem să coborâm lângâl şandramaua de lemn. Un grătar fumegă anemic printre mormane de scânduri şi vechituri.
Traian se îndepărtează cu camera de filmat spre drum, să prindă un cadru mai larg. între timp, deschid capota să las motorul să se răcească. Un grăsan bărbos îmi ia comanda şi pune la fript două porţii de *şaşlîk.*
Mâncarea este gata în jumătate de oră. Stăm înăuntru, singurii clienţi. în timp ce desprind o bucată de roşie coaptă de pe ţepuşa de lemn, simt că cineva s-a oprit în pragul uşii şi întorc privirea într-acolo. Bărbatul chel cu aparatul foto stă în prag, cu un zâmbet nehotărât. îşi fereşte privirea şi se apropie de tejghea, unde schimbă câteva cuvinte cu femeia care serveşte. Nu înţeleg nimic şi nici nu mă pot concentra la discuţie. Strădania de a părea calm îmi consumă toate resursele. Minutul pe care îl petrece omul cu aparatul foto la tejghea se dilată. în cele din urmă pleacă, cu acelaşi zâmbet stingher pe faţă.
Răsuflu şi îmi termin de mestecat îmbucătura care nu mai voia să alunece pe gât. Acum nu mai am nici un dubiu. Tipul cu aparatul
Toiul e !>ine când se termină prost • 25
fi trebuit să fie la cel puţin 40-50 de kilometri înaintea noastră, căci trecut aproape o oră de când ne-a depăşit cu maşina. Probabil i s-a părut că ne-a pierdut şi s-a întors să verifice pe unde suntem. Nu văd alt motiv.
Mă aşteptam să fie ceva mai discreţi urmăritorii noştri. Ori sunt nepricepuţi la filaje, ori ne consideră prea neimportanţi ca să se ascundă mai bine. Ori vor să vedem că ne urmăresc. Mi-ar plăcea foarte mult ultima variantă. Dar nu eu aleg. Pot doar să aleg să nu mai înghit ultima bucată de carne, care sigur mi-ar sta în gât. Brusc, mi-am pierdut toată pofta de mâncare. Nu numai că suntem singuri în mijlocul Siberiei; suntem urmăriţi, şi pe deasupra se întâmplă tot felul de ciudăţenii.

[10] 4>a/ibuiMBKa / *falşivka I* trucaj

De data asta Traian s-a trezit înaintea mea. Suntem într-un hotel ieftin din Krasnoyarsk, unde am ajuns a treia zi după plecarea din Novosibirsk. Am deschis ochii, după vreo două ore de somn profund şi îl văd pe Traian încălţându-se, aşezat pe marginea patului. Mă ridic şi eu în capul oaselor.

- Vreau să ies afară. Mă duc să mă plimb. Poate mai şi filmez ceva, spune Traian.
- In regulă, răspund stăpânindu-mi un căscat. Cum vrei. Eu n-am chef să ies, mai stau un pic. Vreau să fac un duş.

Televizorul este pornit cu sonorul la minim. Rulează reclame.

- OK, eu am ieşit, face Traian. Dacă pleci cumva, să laşi cheia la recepţie.
- Nu cred că ies.
- Mă duc, zice Traian din uşă. Uită-te pe DTV, dacă ai chef. E un post bun, mai adaugă şi iese.

Beau nişte apă dintr-un bidon de plastic. Mă simt mai odihnit. Mă întind înapoi pe pat şi dau sonorul de la televizor mai tare.

Reclamele s-au sfârşit şi rulează un film în care recunosc **actorii** principal, Matt Damon. Filmul nu l-am mai văzut. Este ceva **cu niş** urmăriri şi Matt Damon este într-un Mini Morris şifonat, condus o tânără cu părul roşcat, care arată foarte speriată. După ce **scapă** urmăritori, actorul îşi lasă capul pe spate şi închide ochii, pregătindu-se s$ doarmă. Sonorul este dublat în ruseşte, aşa că urmăresc doar imaginii» Actorul îşi sprijină capul de portieră şi dintr-odată, pentru **câtel** secunde, în **locul chipului lui Matt Damon văd faţa lui Traian, cal** cum capul său ar li fost decupat şi suprapus grosolan peste imagini Nu-mi vine să-mi cred ochilor! Este faţa lui Traian, adormit, **ca** fotografiile făcute pe drum! Doar unghiul diferă. Eu l-am fotografiat pi Traian din afara maşinii, iar cadrul este luat dinăuntru. Apoi, imaginea lui Traian dispare şi în locul lui îl văd din nou pe Matt Damon. Suri şocat.

Am lucrat mult la montaje şi ceea ce am văzut este un trucaj foarte simplu de făcut, mai ales dacă nu se lucrează la o suprapuneri perfectă. O muncă de zece minute. Cum ar fi posibil ca eu să văd **ceea** ce am văzut? Cineva trebuie să aibă acces la circuitul de televiziune din hotel şi să transmită propriile imagini. Toate aceste gânduri **îmi** trec prin cap cu o viteză ameţitoare, în timp ce urmăresc filmul. **Mă** întreb dacă m-am înşelat asupra a ceea ce am văzut şi îmi răspund **că** nu. Nu cred că m-am înşelat! Matt Damon este tuns scurt şi are părul castaniu. Când l-am văzut pe Traian în locul lui am remarcat clar **părul încărunţit prematur al lui Traian, aproape alb.** L-am văzut foarte clar. Scena este foarte familiară, am condus mult timp cu Traian adormit lângă mine. Maşina din film este veche ca şi a mea. Fata poartă un hanorac roşu, ca al meu. Şi sunt urmăriţi. Oare care este legătura între acţiunea din film şi ceea ce mi se întâmplă mie?

Filmul este întrerupt de reclame. Sunt foarte speriat din cauza a ceea ce am văzut. Are legătură acţiunea filmului cu mine? Sunt în pericol? Cine s-ar munci să pună la cale un asemenea trucaj? Cum de ştia Traian că va fi trucajul ăsta pe DTV? Au pus

la cale şmecheria asta „îngerii păzitori"? Este şi Traian în echipă cu ei şi eu nu mi-am dat seama?
A trecut mai bine de o oră de când a plecat Traian. Tensiunea tării este atât de mare încât nu mai suport nici să mă uit la televizor. Iau telecomanda şi îl sting, după care mă aşez din nou pe pat, cu spatele sprijinit de perete, gata să sar dacă aud sau văd ceva suspect. Aştept.
O cheie se răsuceşte în broască şi mă liniştesc când văd chipul lui Traian. Este foarte vesel. Răsuflu adânc şi-mi descleştez pumnii. îmi şterg pe ascuns palmele transpirate de pantaloni şi mă ridic să beau apă, deşi nu mi-e sete.
- Să vezi ce-am filmat! face Traian entuziasmat. Un tip care îşi scapă un portofel în apă de pe pod. Vorbeşte în engleză şi am cadrul în care îi cade portofelul din buzunar! Păcat că mi s-a terminat bateria!
Sunt destul de neatent la ceea ce zice, încă stresat de trucajul de la televizor. Poate m-am speriat absolut degeaba, îmi mai zic şi mă simt mult mai liniştit. Mă hotărăsc totuşi să nu-i spun nimic lui Traian.
- Hai să-ţi arăt! zice el, apucându-se să deruleze caseta în căutarea secvenţei. îmi întinde camera, ca să pot vedea ce-a filmat pe monitorul de control.
Câţiva tineri se agită în faţa camerei, voioşi nevoie-mare şi fac pe rând urări telespectatorilor din România. Imaginea se mişcă spre dreapta şi văd un tip blond, care vorbeşte sprijinit de balustrada podului. Seamănă cu cineva cunoscut, este primul gând care îmi vine în minte.
- Fii atent acum! Uită-te la buzunar! spune Traian.
Văd mâna îndreptându-se spre buzunarul de la piept ca şi cum ar da să-şi scoată portofelul, care îi alunecă printre degete. Camera se grăbeşte să-i urmărească lunga cădere către apa întunecată. Mişcarea uni pare neverosimilă, gestul nefiresc, aproape intenţionat. Şi mai este ceva ce mă face să mi se pară că scena este aranjată dinainte, dar încă nu-mi dau seama exact ce. După câteva lamentări fals-triste venind dinspre grupul care nu se vede, pentru că stă în unghiul mort al camerei, aud pe cineva spunând:
- Of, Alexandr, este a două oară când îţi pierzi portofelul Iul
asta!
- Nu-i nimic, răspunde Alexandr fluturând din mână a nepăsarJ nu erau decât nişte bani! Şi actele...
Camera îl încadrează acum în prim-plan şi mă uit cu ochii mări de uimire la faţa lui. Râde şi adaugă:
- Banii nu sunt importanţi! Dumnezeu este important!
Acum ştiu cu cine seamănă Alexandr de la Krasnoyarsk: cl mine când aveam vârsta lui! Acelaşi tip de faţă oval-rotundă, nas» drept, sprâncenele puternice, acelaşi păr blond închis, ceva mai lung şa aproape aceeaşi filosofic Doar că eu obişnuiam să zic: „Nu banii suni importanţi, ci prietenii". Replica lui Alexandr mi-a declanşat amintire! episodului similar cu cel de pe pod. Şi eu mi-am pierdut portofelul dl două ori într-o lună, iar a doua oară l-am scăpat în apă. Şi era tot canl pe vremea asta, în iulie. Exact ca Alexandr!

Filmarea se sfârşeşte şi mă aşez fără un cuvânt pe marginea! patului. **1**
- Ce zici? E tare, nu? face Traian.
- Da, e interesant, mormăi ştiind că aşteaptă o încurajare.] Filmarea este aiurea, camera încadrează prost personajele, dar
ceea ce am văzut mă bulversează total. Care este sensul reînscenării unui episod din viaţa mea? Care este mesajul, morala? Că trebuia să gândesc ca Alexandr? Pare cam trasă de păr trimiterea la Dumnezeu. Atunci? Cineva vrea să-mi semnaleze ceva? Pur şi simplu că îmi cunoaşte o bucată din viaţă, sau poate mai mult de atât? După faza cu chipul lui Traian colat pe film, ce sens mai are şi episodul de pe pod? Două coincidenţe stranii cărora încă nu le găsesc înţelesul. Dacă cineva se oboseşte să pregătească ciudăţeniile astea pentru mine, cine ar putea fi? Şi de ce? Totul se leagă de imagini. Lipitura din film are de a face cu călătoria noastră, cu momentul prezent. Faza de pe pod este din trecutul meu. Cel mai plauzibil este că ambele sunt aranjate de aceeaşi persoană şi precis au un scop. Care însă îmi scapă pentru moment. Dar dacă cineva se străduie atât să pună aşa ceva la cale, nu poate să îmi fie duşman. Şi asta este foarte important.

[11 **] HMMTaiiMfl /** *imitaţia I* **imitare**

Până pe la nouă dimineaţa drumul este destul de bun şi traficul lejer Dar foamea şi oboseala încep să mă încerce simultan. Am plecat ieri din Krasnoyarsk şi am dormit din nou în maşină.
Cerul s-a înnorat şi stă să plouă. Avem din nou o maşină „de companie" de mai bine de o oră. Păstrează distanţa, aşa că nu pot desluşi cine este la volan. Nu reuşesc nicicum să dorm. Zac într-o stare de letargie.
După vreo oră, în care cred că am aţipit totuşi vreo cinci minute, mă decid să-mi aprind o ţigară.
Traian tuşeşte şi întorc privirea spre el. Oare iar se enervează că fumez, mă întreb în timp ce îl privesc. Nu înţeleg de ce s-a răstit la mine când am plecat din Krasnoyarsk. Ceea ce mi-a zis m-a pus pe gânduri: „Ai văzut, da? De acum tu îţi vezi de treaba ta şi eu de a mea!". Am văzut ce? Trucajul de pe televizor? Asemănarea dintre mine şi Alexandr? Care este de fapt treaba lui? Alta decât să filmeze?
Abia acum îmi dau seama ce problemă este faptul că nu îl cunosc pe Traian. Ne-am văzut înainte de plecare de câteva ori şi atât. Am plecat împreună, într-o călătorie foarte dificilă, fără să ne cunoaştem. Acum acest lucru se resimte din plin. Dacă ne-am fi cunoscut, aş fi avut curaj să-i vorbesc deschis. Aş avea încredere în el. Aşa, mi-e pur şi simplu teamă.
Un amănunt îmi atrage atenţia. Ţine ochii strânşi şi gura căscată, uşor aplecat pe volan. Privirea mea îi urmăreşte mâna dreaptă, pe care o ia de pe volan ca să schimbe viteza şi în momentul acela îmi dau seama că este ca şi cum m-aş vedea pe mine. Exact aşa stau şi eu, cand sunt obosit, aceeaşi poziţie a capului, a mâinilor, aceleaşi mişcări. Privesc mai cu atenţie şi aproape mă pufneşte râsul, din cauza gurii căscate. OK, îmi zic, mă imită bine! Nu ştiam că are aşa talent de actor.

După vreo zece minute însă, în care mi se pare că Traian îşi exagerează voit toate mişcările, încep să mă enervez. Tuşesc şi eu, aşa ca şi el, ca să-l fac cumva să priceapă că ar trebui să înceteze cu gluma. Traian întoarce spre mine o privire tâmpă. Nu este deloc comic, îmi zic. Ştiu că arăt mai pământălău când sunt obosit, dar asta este! O care-i rolul acestei imitaţii? îl văd cum îşi scarpină nasul şi strâmbă el. OK, perfect, exact aşa fac! Cât mai durează poanta asta? Ce l-d apucat să mă imite?
Ca represalii îmi mai aprind o ţigară şi nu pot să nu rem acurateţea cu care îmi imită alt set de mişcări. Felul cum îmi sca~ gambele, iritate de atâtea muşcături de insecte, din zilele când purt pantaloni scurţi. Traian în schimb n-a purtat deloc pantaloni ser Nu-i plac. Aşa că de unde să aibă pişcături pe picioare? Sigur mă imi Apoi, felul cum îşi masează ceafa cu mâna stângă. Exact aşa fac eu c* începe să mă apuce somnul! Dă-o dracului de treabă! Care-i poanta Şi ieri, care era ideea cu „tu îţi vezi de treaba ta şi eu de a mea!"? Al naibii de ciudat! Şi să nu mai fumez atâta! Dacă şi-a propus şi el să ml zăpăcească de minţi, eforturile încep să dea rezultate!
Mă uit numai pe geam, ca să nu-l mai văd. Totuşi nu reuşesc sal ignor mişcările care seamănă cu ale mele. Am nervii atât de întina încât îmi vine să urlu. Şi în acelaşi timp chestia asta mă sperie foarta tare. O iau razna?
- Nu te-ai gândit că te poţi face actor? îl întreb sarcastic în celi din urmă.
Traian nu răspunde.
- Serios, ai talent, continui eu. Ai putea încerca direct la] Hollywood.
Traian tuşeşte încruntat, continuând să privească drumul. Iau din spate o bluză şi mi-o pun pe ochi, încercând să-l ignor. După câteva secunde, începe să tuşească, ca şi cum şi-ar drege vocea. Cu siguranţă, n-am mai observat asta la el până acum.
După vreo două minute, acelaşi hârâit. Deja mă scoate din sărite. Nu fumez, nu văd ce îl poate deranja în gât în aşa hal încât să scoată sunetele astea. îmi iau bluza de pe ochi şi mă uit la el, apoi la drum. Nimic deosebit. îmi acopăr iar faţa şi iarăşi aud hârâitul enervant şi sacadat.
După încă vreo jumătate de oră, simt că pocnesc. Turbez de
nervi.
- Traian, te rog opreşte maşina! îi spun. Am nevoie să fac câţiva paşi pe jos.
Mă priveşte absent, ca şi cum ar fi drogat şi opreşte. Cobor şi rnesc pe marginea drumului prin stropii rari de ploaie. în ce mama naibii m-am băgat? Nu mai pot, chiar nu mai pot! Ce-i cu Traian? Cine este? De ce mă imită? Pur şi simplu mă sperie! Fir-ar să fie! Abia aştept să se termine toată povestea asta! Şi mai avem atât de mult drum de parcurs...
Maşina s-a îndepărtat, dar văd că se opreşte în dreptul popasului din vale. Haina şi pantalonii mi s-au udat, pe măsură ce ploaia a continuat să se înteţească. încep să tremur, în timp ce vântul bate în rafale neregulate. Mă simt murdar şi epuizat. Un gust de iască îmi chinuie limba şi cerul gurii. îmi dau seama că n-am mai băut apă de când m-am trezit.
Intru la popas şi îl văd pe Traian studiind meniul. Acum pare normal. Poate ar trebui să vorbesc cu el, îmi spun aşezându-mă sfârşit la masă.

- Mie mi-e foame, îmi spune cu o voce absolut normală. Parcă chiar prietenoasă. Şi-o fi dat seama că a întrecut măsura cu imitatul?
- Ce vrei? Eu vreau o supă. O să-mi iau şi felul doi.
Nu ştiu ce vreau. Adică vreau să lămuresc povestea cu imitatul.
- Ia ce vrei tu. Comandă acelaşi lucru şi pentru mine.
După câteva minute de tăcere, îmi iau inima în dinţi şi cu cea mai paşnică voce îi vorbesc lui Traian.
- Traian, vreau să vorbesc cu tine... Poate mi se pare mie... Nu Ştiu, poate vrei să-mi transmiţi ceva. Vrei să-mi comunici ceva?
Traian mă priveşte fără un cuvânt.
- Mi se pare că mă imiţi. Că te mişti ca mine, că te scarpini ca mine, că ţii mâinile pe volan ca mine. OK, vrei să-mi transmiţi ceva cu chestia asta? Să-mi supraveghez ţinuta? Ce se întâmplă?
Traian tuşeşte din nou, după care îmi spune sec:
- Walter, ţi se pare.
Nu mi se pare deloc, îmi spun eu, dezamăgit că nu recunoaşte că mă imită.
- Şi eu, după ce a murit taică-meu, am trecut printr-o fază ciudată, începe el. Aveam senzaţia că dacă se întâmplă nu ştiu ce, de pildă dacă îmi iese în cale un tip îmbrăcat în portocaliu, este răspuns la o întrebare. Sau dacă mă concentrez, nu ştiu ce c' vagabond vine la mine. Şi câinele ăla venea la mine şi aveam senz că e ceva paranormal. Umblam aşa, de nebun, pe munţi şi aveam cap numai faze de astea. Eşti obosit, nu e nimic, îţi spun eu.
- Dar, Traiane, am văzut doar când eram în maşină... dau e continui, dar Traian mă întrerupe brusc.
- Ţi-am zis că ţi se pare! Şi cu asta gata! Nu mai avem ce disc pe tema asta! N-ai decât să îţi închipui ce vrei, dar eu nu mai am ch să te ascult! Ai luat-o razna! Spui numai tâmpenii!
Mă simt deja foarte ofensat de tonul agresiv. Nici un pic înţelegere? Parcă am fi doi străini! Şi până acum câteva zile totul păr să meargă perfect! Chiar mă bucuram că l-am găsit pe el ca partener drum!
Ni se aduce mâncarea. Mănânc fără nici un chef.
La televizor sunt ştiri despre un conflict armat şi cadrele cJ răniţi plini de sânge mă fac să îmi fie rău. Ies afară, ca să nu mai văd televizorul. Sunt într-o stare fizică şi psihică extrem de fragilă. Şi cel mai rău este că mă simt absolut singur. Parcă nu mai pot să contez pe Traian. Nu înţeleg de ce îmi este aşa de ostil. Am să mă străduiesc să fiu cât pot de calm şi să mă bazez cât mai mult pe mine.
Trebuie să mai rezist zece zile. Cam atât ne-ar mai lua să ajungem la Vladivostok. în condiţiile acestea, va fi foarte greu. Sper să se rezolve cumva, deşi mi-e frică. Pe lângă greutăţile drumului, mi-e frică din cauza ciudăţeniilor. Şi de data asta nu-mi mai este frică laolaltă cu Traian, ci mi-e frică de unul singur. Mult mai neplăcut, mă gândesc cu amărăciune în timp ce îmi sting ţigara într-o băltoacă şi mă pregătesc să pornim din nou la drum.

[12] **coo6uieHHe /** *soobşenie I* mesaje
Am mâinile năclăite de vaselină, crăpate şi julite. Mă ustură şi ochiul drept, în care am reuşit să-mi vâr mizerie, ştergându-mă transpiraţie cu mâna murdară. De ieri am avut probleme cu carburatorul şi era cât pe ce să rămânem imobilizaţi în mijlocul «ţiului, pe un drum neasfaltat pe care circulă doar camioane.
Ne-am chinuit toată dimineaţa să reglăm motorul, care merge atât de prost încât n-am putut urca panta de lângă popasul unde am rămas peste noapte. Am rugat pe cineva să ne tracteze până în vârful pantei, doi tineri cu o maşină bej, dar ne-au cerut o mie de ruble aşa că ne-am enervat. Ni s-a părut prea mult. O mie de ruble înseamnă cam treizeci de dolari, deci nu chiar o avere. Dar în Rusia sunt bani pentru un plin de benzină. Ca să fim tractaţi maxim un kilometru.
Eu unul am renunţat să mai învârt la reglajele carburatorului şi l-am lăsat pe Traian. Trebuie reglat amestecul de aer cu benzina până când motorul merge rotund. Traian a plecat cu maşina, să verifice dacă i-au reuşit reglajele.
Dacia apare în trombă, stârnind un nor de praf. Traian frânează cu putere în faţa mea. Se pare că a reuşit.
- Hai să plecăm, îmi zice coborând din maşină. Acum nu se mai opreşte.
Motorul se îneca de fiecare dată când acceleram.
- Bine că ai reuşit! îi spun eu. Nu vrei să te speli pe mâini?
- Ba da. Da hai să ne grăbim. Câte ore am stat aici?
- Aproape patru, îi spun eu în timp ce îi torn apă dintr-un bidon. Deşi maşina pierde mult din putere, reuşim să ajungem în vârful
pantei după un minut care ne-a părut de zece ori mai lung. Suntem foarte fericiţi că am reuşit. Iar eu sunt mulţumit pentru că de când am avut probleme cu maşina, Traian nu m-a mai imitat. Desigur că nu mai avea chef de asta.
Oprim să alimentăm la o pompă lângă care este un elicopter gigantic, ruginit, aşezat pe o platformă de ciment. Alimentăm şi filmăm relicva care, despuiată de toate accesoriile, arată ca o carcasă de balenă eşuată pe uscat.
La plecare îl las pe Traian să conducă, pentru că se plictiseşte. Poate o să reuşesc să aţipesc pe locul din dreapta. O luăm din loc şi cand să închid ochii, Traian începe din nou cu tuşea aia ciudată care m-a scos din minţi ieri. Mă uit cu groază spre el şi văd că din no masează ceafa aşa cum fac eu când sunt obosit. Doamne, iar începJ circul?
Două maşini albe ne depăşesc şi citesc automat numerele de' înmatriculare. Primul este CC 02 HOY, al doilea CK 05 TOH. Iar îmi vine să pronunţ ca în engleză. HOY se citeşte NOU, deci ar putea fi! NOW. Primul număr îmi iese *see - see - o - two - now.* Asta ar putea fi *vezi - vezi - zero - doi - acum.* îmi privesc ceasul de la mână şi văd că este ora două fix. 02:00. Straniu. Cealaltă combinaţie este *see - kei - o - five - ton,* pentru că TOH rusesc se citeşte TON. Ton de ce? Ton de telefon? Telefonul nu are semnal. Mă uit în jur şi nu văd nimic d care ar putea să se lege. închid ochii, încercând să-mi alung din mint literele şi cifrele care îmi joacă în faţa ochilor. Şi ca să nu-l mai văd pe Traian, care a ales să înceapă din nou joaca de-a imitatul. S-o ia naiba de Zonă Crepusculară Siberiana!

După o vreme, îl aud tuşind. Nu-i nimic! Nu înseamnă nimici Rămân cu ochii închişi. Tuşea se repetă cu insistenţă. Aud bipăitul telefonului mobil care mă anunţă că are din nou semnal. Privesc ecranul telefonului şi văd, pe lângă liniuţele care indică puterea semnalului, că este ora două şi cinci. 02:05. *See - key - o - five - tone, vezi - cheie - zero - cinci - ton* capătă brusc sens literele de pe ultima maşină. La ora două şi cinci minute am avut ton, adică semnal. Ce-i cu mine? Cum ajung să recepţionez astfel de mesaje paranormale? De aia tuşea Traian, să-mi atragă atenţia? Imposibil! Cine se joacă cu numerele maşinilor? Om fi noi în Siberia şi poate că bântuie pe aici cine ştie ce energii nevăzute, dar asta e prea mult!
Trebuie să mă opresc să mai combin orice chestie în mintea mea. O iau razna încetişor... Ce mă fac? Cum o să îmi pot controla mintea? Am nevoie de odihnă. Mi se pare! Totul mi se pare! Şi totuşi, Traian parcă ţine din nou mâinile pe volan exact ca mine. Nu, mi se pare! Mai bine să închid ochii, să nu mai văd nimic! Poate adorm. Da cum să adorm cu nervii aşa de întinşi?!
Un nou bip pe telefonul mobil. Ce-o mai fi acum? Am un mesaj. Este de la Laura. Foarte scurt, spune doar atât: *„aţi ajuns la baikan?". Baikan* trebuie să fie *Baikal.*
- Ce e? întreabă Traian încruntat.
- Un mesaj de la Laura. întreabă dacă am ajuns la Baikal. _ Păi nu-i răspunzi?
Ba da, ar trebui să-i răspund. Să-i spun oare că am început s-o iau razna? Cred că s-ar panica. Mai bine nu-i zic nimic. îi trimit un răspuns foarte sec: *Suntem bine. Ajungem poimâine la Baikal.* Trimit mesajul şi primesc replică: *Succes! Toată lumea întreabă de voi!* Citindu-l, simt o vagă uşurare. Toată lumea întreabă de noi. Parcă nu mai suntem aşa de singuri, dacă prietenii din România se gândesc la noi. Trebuie s-o scoatem cumva la capăt. Am trecut de mult de jumătatea drumului, avem şanse de reuşită. Deşi partea cea mai grea abia după Baikal urmează. încă vreo trei zile până ajungem la drumul rău şi apoi probabil încă cinci până dăm din nou de drum asfaltat la Habarovsk. De acolo, cei 700 de kilometri până la Vladivostok vor fi o joacă. Numai să rezist eu, să reziste Traian şi să reziste maşina.

[13] Kpii3nc / *crizis I* criză

Deja nu mai suport tuşea asta falsă. Mă scoate pur şi simplu din minţi pentru că nu înţeleg asupra a ce vrea să-mi atragă Traian atenţia cu ea.
Ieri cel puţin, când n-am mai putut, m-am dat jos din maşină, intr-o periferie de orăşel şi am luat-o prin iarba înaltă de la marginea drumului, fără direcţie, ca să-mi descarc nervii. M-am apucat să-njur din răsputeri, acoperit de vânt şi de huruitul constant al maşinilor care treceau pe şosea. Apoi am găsit o creangă uscată şi am început s-o izbesc cu furie de pământ. Pe când trăgeam şuturi unor duşmani imaginari, mi-a sărit din picior un pantof pe care a trebuit să-l caut vreo zece minute prin iarba deasă. Traian mă privea îngrozit din maşină. Nu ştiu dacă şi-a dat seama că întinsese prea tare coarda cu tuşea şi cu imitatul, dar cel puţin o vreme s-a abţinut. De ce s-o fi apucat din nou, n-am idee.
Care e sensul exerciţiului de a-mi imita mişcările? Ce vrea să uni transmită cu asta? Şi mai este şi chestia cu restricţia de a fuma.

După criza mea de nervi, ne-am oprit la o terasă să mâncăm ce când m-am dus la bar să-mi cumpăr ţigări, vânzătoarea a refuzat să servească, zicând că n-au. I-am arătat pachetele înşirate în spatele ei ^ până la urmă mi-a dat. N-am înţeles cine, pe lângă Traian, îşi doreşte cu atâta ardoare să nu fumez. îngerii Păzitori şi Urmăritori? De ce?
Ne învârtim de mai bine de trei ore prin Irkutsk încercând s| găsim un hotel iar Traian a început din nou să-mi copieze mişcările! Când am ajuns la Irkutsk, pe la amiază, fericiţi că maşina a rezistat că vom putea să o reglăm la un atelier, nu mi-am imaginat că în oraşul ăsta urât toate hotelurile sunt ocupate. Cum este posibil să fie atât de solicitat de turişti încât să nu găsim o cameră liberă?
Aşteptăm la un semafor să se facă verde. îmi privesc ceasul de la mână şi observ că Traian îşi masează ceafa cu mâna stângă. Apoi sq scarpină la picior. Exact ca mine! Gata, ajunge cu aiureala asta! Când cred că o să-mi pot înghiţi furia, o simt de fapt ţâşnindu-mi prin toţi porii. Maşina dă să pornească pentru că s-a făcut verde, dar eu, auzindu-l pe Traian tuşind încă o dată, îmi pierd total cumpătul şi trag frâna de mână. Maşina se opreşte zgâlţâit.
- Ce-i, bă, ai înnebunit?! strigă Traian la mine. Eşti tâmpit? Nu vezi că suntem în trafic?!?
- Da, mă, am înnebunit! Mă înnebuneşti tu cu tuşea asta tâmpită şi cu faptul că mă tot imiţi! Cât crezi că mai rezist?!? strig la rândul meu coborând din maşină.
Dacia porneşte înainte, forţată de coloana care aşteaptă în spatele ei. Sunt într-o mică intersecţie, lângă nişte clădiri vechi. Tremur din toate încheieturile şi abia reuşesc să-mi aprind o ţigară.
Realizez că în afară de portofel, telefon mobil şi ţigări, toate lucrurile mele sunt în maşină, cu Traian, care a dispărut. Sunt singur în parcarea murdară, plină de gunoaie şi frunze moarte. Mă aşez pe bordură. Transpir abundent şi încep să mă întreb dacă am să-l mai văd pe Traian. Asta să fi urmărit? Să mă facă să-mi pierd cumpătul şi să fac o tâmpenie? Avea un alt plan decât să ajungem la Vladivostok? O fi în cârdăşie cu urmăritorii necunoscuţi? Dacă de fapt rolul lui este să mă împiedice?

Un bărbat trece pe partea cealaltă, ţinând de mână un puşti. Mă te temător şi se îndepărtează grăbit. Oare aşa de înspăimântător Posibil. Un individ jegos, cu privirea pierdută, care s-a aşezat e jos şi fumează ţigară de la ţigară. Cum să nu-ţi pierzi minţile dacă începi să vezi că cel de lângă tine începe să se scarpine ca tine, să se scobească în nas ca tine, să ţină volanul ca tine, să-ţi oglindească practic mişcările, pretinzând că habar n-are de ceea ce face? Foarte bună şi eficientă şmecherie! Şi atât de simplă!
îmi scot telefonul mobil din buzunar. Am nevoie să vorbesc cu Laura. Oare să-i spun ce se întâmplă? Deocamdată doar în ea am încredere. Formez numărul şi aştept cu respiraţia tăiată. Să-i spun? Să nu-i spun? în cele din urmă aud vocea Laurei: -Alo?
- Laura, salut! Ascultă-mă te rog cu atenţie! Nu ştiu ce se întâmplă, încep eu agitat. Ceva nu este în regulă aici... Ceva nu e în regulă!

- Ce nu e în regulă? mă întreabă cu îngrijorare. Ce-aţi păţit? Vi s-a stricat maşina?
- Maşina s-a stricat, dar am făcut-o, încă merge... Altceva este. Laura, dacă cumva se întâmplă să nu ajung acasă - spun rar, pentru ca vocea începe să-mi tremure - să ştii că nu e lucru curat! Dacă nu ajung acasă, e pentru că e ceva la mijloc!
- Ce anume? mă întreabă din nou, pentru că m-am oprit din ceea ce voiam să spun. Ce nu este în regulă? Nu poţi să-mi zici? Unde-i Traian?
- Nu-i aici. A plecat cu tot cu maşină şi m-a lăsat în drum, în Irkutsk. Nu ştiu unde a plecat.
- Dar ce s-a întâmplat? încearcă să fii calm şi spune-mi te rog ce s-a întâmplat.
După câteva momente de ezitare, mă hotărăsc să-i spun:
- Laura, se întâmplă ceva ciudat. Am senzaţia că Traian mă imită, se mişcă la fel ca mine, se scarpină ca mine... şi nu înţeleg care este sensul... Nu ştiu cum să-ţi spun... poate vrea să-mi transmită ceva Pozitiv, poate să nu mai fac aşa, nu ştiu, da' treaba asta mă scoate din minţi! Face aşa de vreo trei zile, de când am plecat din Krasnoyarsk
Şi am senzaţia că mă urmăreşte cineva...
- Cine te urmăreşte?
- Nu ştiu! spun deznădăjduit. Nu ştiu cine mă urmăreşte! KGB, Armata Salvării, habar n-am cine sunt! Dar sunt urmărit de când am intrat în Rusia... Au fost tot felul de lucruri ciudate...
Laura îmi răspunde cu o îngrijorare foarte bine stăpânită:
- Dragă, linişteşte-te! Ei ştiu că oricum nu ai nici un fel de contact! Fraza asta mă pocneşte drept în moalele capului. „Ei ştiu că nu
ai nici un fel de contact". Sunt în plin film cu spioni! Auzi! „Contacff Oricum, Laura nu pune la îndoială faptul că sunt urmărit. Măcar atât..,
- Te-ai certat cu Traian? Unde a plecat? îl văd pe Traian că apare cu maşina şi parchează lângă mine.
- Acum a venit, s-a întors, spun cu ochii ţintă la Traian.
- Dă-mi-l să vorbesc cu el, îmi cere Laura.
- Şi ce crezi, că o să recunoască faptul că mă imită? E foarte deşte] o să zică că mi se pare...
Sunt convins că nu am nici o şansă şi Laura crede că pur simplu am luat-o razna.
- Dă-mi-l te rog la telefon pe Traian! insistă ea.
- Bine, ţi-l dau, dar n-o să recunoască nimic! îi întind telefonul lui Traian, care a înţeles că vorbesc cu Laur
întorcându-se cu spatele către mine, se îndepărtează câţiva paşi.
- Dar nu e nimic, n-am făcut nimic! îl aud repetând cu voo moale. Nu înţeleg ce-i cu el...
Din pauzele conversaţiei ghicesc întrebările Laurei. Bineînţeles întreabă dacă sunt beat. Traian confirmă cu mare convingere. Bineînţeles că în opinia lui sunt beat turtă şi asta mi se pare o mare mârşăvie. Am băut două beri cât a căutat singur cazare. Nu sunt beat!
- Da, bine, bine, îl mai aud spunând cu o voce foarte cuminte. Din parte mea e în regulă!

Aha, face pe băiatul bun! Bineînţeles, totul se explică prin faptul că sunt beat! Dar ceea ce am văzut, am văzut şi înainte să fiu băut, văd de trei zile!
Da, stai liniştită, îl aud pe Traian, vorbim mâine, o să am Da, maşina merge... O să ne odihnim, sigur... Bine... Bine... Salut! încheie el conversaţia şi-mi întinde telefonul.
_ Walter, ascultă-mă, eşti foarte obosit, începe Laura textul de psihiatru. Trebuie să te odihneşti! Ia te rog un calmant, eşti foarte obosit! repetă rar, cu vocea unei asistente medicale care are de-a face cu un nebun în plină criză.
Cel puţin vocea ei mă mai calmează, îmi aduce aminte de normalitatea de acasă, chiar dacă evident nu mă crede.
- Intră la o farmacie şi ia-ţi un calmant uşor, ceva pe bază de plante.
Fir-ar să fie! Mă simt ca dracu' şi ăştia mă dau nebun! La mama naibii, în Irkutsk, în oraşul ăsta aşa de urât!
- Bine, rostesc cu jumătate de gură. O să iau ceva...
- Traian zice că nu s-a întâmplat nimic...
- Bineînţeles că zice că nu s-a-ntâmplat nimic, o întrerup eu. Tocmai ăsta e şpilul, să spună că nu s-a-ntâmplat nimic! Da' mie îmi crapă capul, nu mai rezist!
- Walter, vrei să te întorci? Nu te obligă nimeni să mergi până la capăt. Dacă simţi că nu mai poţi, poţi să te întorci...
Laura pare în sfârşit mult mai plină de înţelegere. Nu cred că vreau să mă întorc, nu cred că ar trebui să mă dau bătut chiar acum. Suflu adânc şi adaug:
- OK, o să vorbesc cu Traian. Te sun mai încolo, bine?
- Bine, ia te rog un calmant, cum ţi-am zis! Şi sună-mă după ce te linişteşti! Şi nu mai bea, te rog!
Mda, refrenul cunoscut... Nu mai bea... Când ceva nu este în regulă, întotdeauna este din cauza băuturii. Lucrurile n-au voie să iasă prost de capul lor. Trebuie să bea cineva.
- Te sun mai încolo, mai spun şi închid.
Traian se repede la mine, total schimbat faţă de băiatul ascultător Şi inofensiv care era când vorbea cu Laura.
- De ce te-ai apucat s-o suni? Să vadă că ţi-ai pierdut minţile, să [Se] îngrijoreze aşa, fără motiv?
Argumentaţia îmi pare mai mult decât bizară. Cum să îngrijoreze Laura fără motiv? Adică faptul că sunt cu nervii la păm| nu este un motiv?!? De ce ar trebui să ascund lucrul ăsta? Şi ce să faj Să nu vorbesc cu nimeni, când el face totul să mă scoată din minţi?
[14] (pape / *fars I* farsă
Am dormit în maşină, în afara oraşului, lângă o staţie de autobul plină de gunoaie. Acum ne întoarcem în Irkutsk, de care ne despajl câţiva kilometri.
După convorbirea cu Laura, criza dintre mine şi Traian, în loc să se potolească, a escaladat în aşa hal încât era să ne despărţim. Traian început să mă înjure şi a spus că nu vrea să meargă mai departe. I-anl răspuns că nu asta doresc, dar i-am dat biletul de avion şi am aşteptat[1] să-şi strângă lucrurile. Până la urmă s-a răzgândit.

Dar a pus condiţia să interacţionăm cât mai puţin. Ceea ce mi se pare absurd, fiindcă vom fi unul lângă altul în maşină şi mai trebuie să şi filmăm.
Mă apasă episodul de ieri. Era de aşteptat să mai fie şi crize, mai ales datorită lucrurilor ciudate care se petrec în jurul meu. Dar nu mă aşteptam la nebunia asta. Irkutsk-ul este un talmeş-balmeş de blocuri comuniste şi case de lemn, căruia încercăm să-i găsim centrul, unde ar trebui să existe Serviciul Paşapoarte, care ne interesează pentru *reghistraţie.* Parcăm maşina pe o stradă goală, unde am zărit o clădire cu însemnele oficiale. Aşteptăm la semafor să trecem strada şi aud din buzunar bipăitul telefonului mobil. Am un mesaj de la Laura: *Am o mulţime de surprize.*
Instantaneu, mă luminez. Cuvântul *surprize* îmi reaminteşte emisiunea de la TVR1 „Surprize! Suprize!", în care au loc tot felul de întâlniri „neaşteptate" pe care de fapt toată lumea le anticipează. Acum înţeleg! **TOTUL ESTE O FARSĂ!!!!!**
Ha-ha-ha! Ce zicea Laura ieri? „Ei ştiu că oricum nu ai nici un fel de contact!". Desigur... „Ei", adică Urmăritorii Necunoscuţi, îngerii Păzitori cum zicea Ivan, sunt colegii de la televiziunea din Vladivostok! Acum înţeleg!
înainte cu o lună de plecarea din România, un prieten a luat "tura cu un post de televiziune din Vladivostok şi a prezentat iectul meu. Cei de acolo au fost foarte entuziasmaţi şi s-au arătat ""ta să ne sprijine. Mai mult, au spus că vor să facă un film despre noi. Şi uite că s-au apucat mult mai repede! Fac un film cu camera ascunsă! O farsă TV, pentru că sunt foarte la modă! Şi mult mai spectaculoasă decât un simplu interviu sau reportaj! Deştepţi, ruşii!
Toate ciudăţeniile capătă sens. Laura ştia dinainte să plec de acasă! Traian a jucat, a interpretat un rol. De aia a făcut aşa urât ieri! Ca să râdă acum de mine. Poliţiştii care ştiau câţi bani avem la noi, Ivan care era altcineva, trucajul cu Traian şi Alexandr care a fost special ales să semene cu mine se explică foarte simplu. Nu aveau cum să se întâmple atâtea coincidenţe în mod natural! Totul a fost aranjat. Ca s-o iau eu razna şi ei să se amuze!
Oare a cui să fi fost ideea? îi trimit Laurei un mesaj cu întrebarea: *A cui a fost ideea?* îmi răspunde imediat: *A mea, dragă, a mea.* Ideea ei? Nu m-aş fi aşteptat... Sau nu vrea să deconspire pe de-a-ntregul echipa? Voi afla când apare echipa cu camera ascunsă.
Acum mă amuz cu adevărat. Este ca în filmul The Game, când prietenii personajului principal pun la cale o farsă teribilă, dusă la extrem. Chiar înainte să plec ne uitam, eu şi Laura, la filmul ăsta. Laura m-a întrebat dacă îmi place filmul, pe care îl mai văzusem. I-am răspuns cam în doi peri şi ea m-a surprins insistând că *ar trebui să-mi placă,* pentru că este un film foarte bun. Oare ştia de pe atunci că aşa ceva mă aşteaptă şi pe mine?
Mai trimit un mesaj: *Felicitări! Nu m-aş fi gândit. M-am prins mai greu.*
De aia nu era Laura îngrijorată, pentru că ştia de farsă. Iar Traian mă imita, adică înregistra şi reproducea, ca să-mi semnaleze că mişcările îmi sunt înregistrate. Filmate. Foarte deşteaptă chestie! Au multă imaginaţie colegii ruşi! Restricţia de a fuma este pentru ca să nu le compromit filmările. Există multe televiziuni care nu

difuzează imagini cu fumat. Din păcate nu mă pot lăsa de fumat chiar acum, este prea stresantă călătoria. Dar voi încerca să fumez mai puţin.
Maşinile care se plimbau înainte şi înapoi pe drum sigur o cameră ascunsă. Depăşirile şi întoarcerile bizare sunt foarte logici Sunt pentru ca să schimbe unghiul de filmare. Altfel filmările suj
foarte seci.
Traian, care s-a tot învârtit pe lângă maşină, se apropie de minei Pare încurcat. Mă pufneşte râsul. Ce chestie! Cred că ieri, când i văzut că lucrurile scapă de sub control, echipa care a pus la cale toată tărăşenia a luat hotărârea să-mi dea un indiciu, ca să mă calmez. Dea asta era surpriza! într-adevăr, au reuşit să mă surprindă.
Cu un rânjet de uşurare lăţit pe toată faţa, il bat pe spate Traian şi-i zic:
- M-am prins! Acum m-am prins!
Traian mă priveşte neştiind ce să spună, ca un copil vinovat. Pare şi el uşurat. Poate se întreba cât de supărat sunt pe el. Acum nu mai sunt, deşi în principiu urăsc farsele cu camera ascunsă. Mai ales când: sunt duse la extrem. Desigur, punctul culminat într-o farsă este reacţia celui căruia i se face şi cât de tare o ia razna. Recunosc, am luat-o razna foarte tare! Cu toate greutăţile călătoriei pe cap, asta îmi mai lipsea -ciudăţeniile care se ţin lanţ! Sigur că Traian, care ştia, a apăsat cam tare pedala şi s-a prefăcut de multe ori foarte îngrijorat. Este firesc, pentru cei care se prind în joc, să mai depăşească măsura, din dorinţa de a face ca lucrurile să pară cât mai reale.
- La ora 11:40, ora locală, m-am prins! spun eu râzând. Uite, hai să ne facem o poză! mai adaug şi-l iau pe Traian pe după umeri.
Fac o fotografie ţinând camera întoarsă spre noi. Aştept să vă de unde apare restul echipei care să îmi spună oficial că a fost o farsă. Privesc în jur şi nu văd nici o mişcare. Poate se mai pregătesc, îmi spun. Privirea îmi este atrasă de o foarfecă desenată cu vopsea albă pe trotuar. O fotografiez ca amintire a momentului în care m-am prins că sunt victima unei farse.
încă nici o mişcare în jur. Probabil nu se aşteptau să mă prind chiar acum. Nu-i nimic, pot aştepta. Poate era mai bine să nu-i zic nimic nici lui Traian, nici Laurei şi să mă prefac şi eu că nu ştiu nimic.
- Hai să mergem! spun foarte vesel. Să vedem ce-i cu *reghistraţia* aia!
_ Ţi-a trimis mesaj Laura? întreabă Traian. _ Da, i-am spus că totul e în regulă.
Traversăm strada pustie şi pornim în direcţia clădirii cu însemnele oficiale.
După o oră renunţ la formalităţile pentru *reghistraţie.* Este prea complicat. O vom face în altă parte. Oricum, dacă are grijă de noi echipa cu camera ascunsă, nu mai este o problemă. Sigur se va rezolva.
Am reuşit să mă calmez. Sunt doar nedumerit că n-a apărut nimeni din echipa de farse. Poate mai pregătesc ceva. Poate nu se termină aici. Adevărul este că pentru ei n-ar avea farmec să se oprească la jumătate. Logic este să se deconspire abia la capătul călătoriei, adică la Vladivostok. Atâta doar că dacă m-am prins, pur şi simplu nu prea au ce să mai inventeze. Sau cine ştie?! Cel mai important este că m-am prins la timp.

[15] **MoiiKH** / *moiki I* maimuţă

S-a întunecat deja şi cred că nu ajungem la feribotul pentru Insula Olhon înainte de miezul nopţii. Am avut o zi plină, în care am filmat, am cumpărat suveniruri de la târgul din Lystvianka şi ne-am făcut rost de *reghistraţie* prin amabilitatea personalului unui hotel de lux aflat pe malul Baikalului. Şi probabil şi datorită intervenţiei nevăzute a colegilor cu camera ascunsă. Aşa cum au declarat, cei de la televiziunea din Vladivostok ne ajută. Chiar dacă au ales s-o facă pe ascuns, tot este un ajutor. Ei îşi fac filmul lor, noi pe al nostru. Poate în final le vom combina. Sunt convins că farsa se va încheia oficial abia la Vladivostok. Aşa este logic. N-ar avea farmec să fie doar pe jumătate, căci suntem doar pe la jumătatea drumului. Şi în plus, abia la Vladivostok sunt cei din echipa de filmare la ei acasă. Până atunci, trebuie să mă comport ca Ş[1] cum n-aş şti că sunt filmat cu camera ascunsă, deşi acest lucru este foarte stresant. Trebuie să mă ascund când fumez şi să îmi supraveghez toate gesturile.

Abia după miezul nopţii ajungem în satul adormit şi dibuim loc pe lângă un teren viran, în spatele unor garduri de lemn. Ne culcă în maşină, pe care ceaţa venită de pe lac a acoperit-o cu rouă, în celi câteva minute în care ne-am pregătit de dormit. Mă trezesc devreme, ca de obicei, odată cu prima geană lumină. în jumătate de oră suntem la locul de îmbarcare unde câte maşini sunt deja înşirate la coadă.

Aproape două ore nu se întâmplă nimic.

Ceaţa s-a depărtat uşor de mal, dar nici urmă să se zăreasc insula. între timp, coada s-a lungit considerabil. Trei tineri sosiţi cui maşină albă se hotărăsc să plece în altă direcţie, aşa că îmi oferă locijj lor la coadă.

în spate este un jeep negru, cu geamuri fumurii, din care şofer mă studiază mascat de ochelarii de soare. Alături, o femeie tânără tunsă scurt, stă ascunsă în spatele unei reviste. Cred că cei doi sunt d echipa de la camera ascunsă. Prea îşi ascund feţele.

Pierd vremea legând conversaţii cu cei care aşteaptă la coadăJ Oare care din ei sunt „plasaţi" de echipă?

Un bărbat cu o pălărie de cowboy trage o prelată de p« şandramaua de alături. Este un poligon anemic de tir. Plictisit de aşteptare, mă apropii şi eu să casc gura. Nu prea sunt mulţerii. Ci cincizeci de ruble poţi trage trei focuri. Premiile sunt nişte jucării de pluş. Plătesc un bilet şi primesc o puşcă cu aer comprimat. Primul foc este o ratare, dar la al doilea dobor ţinta. îmi aleg premiul - o maimuţă de pluş. Mă întorc şi mă duc direct la jeep-ul din spate, cu perechea plictisită. Ciocănesc în geam şi tipul cu ochelari de soare îl coboară. **îi** întind jucăria de pluş şi îi spun rar, în engleză:

- Este un cadou pentru dumneavoastră. După cum vedeţi, este o maimuţă. Aceasta este o maimuţă, nu eu!

Vreau să le transmit celor cu camera ascunsă să nu mă mai ia de fraier, căci m-am prins. în engleză expresia este *„Don't make a monkey out of mei",* „Nu mă luaţi de maimuţoi!". Şi ca să nu-l mai pună pe Traian să mă maimuţărească, adică să mă imite, fiindcă nu mai este

evoie să-mi semnalizeze că sunt filmat. Asta este pentru mine extrem de stresant. Omul refuză, dar insist:
- Este un cadou! Vă rog să-l acceptaţi! mai spun şi îl aşez pe bord.
Bărbatul mormăie un „mulţumesc" încurcat, în timp ce femeia de alături mă urmăreşte cu o privire timorată, făcându-se mică în scaunul acoperit cu piele neagră. Scuzaţi, am simţit nevoia să vă spun că m-am prins! Mi-aţi administrat nişte supradoze de stres, aş vrea o pauză!
în sfârşit, apare şi feribotul. Coada de maşini se animă când toti cei împrăştiaţi în zonă se grăbesc să se întoarcă. Traian coboară de pe panta din stânga, unde a urcat să filmeze. Privesc prin oglinda retrovizoare către maşina din spate. Dacă cei doi sunt din echipă, n-ar trebui să mă supăr pe ei, oricât de mult îmi displac farsele cu camera ascunsă. Până la urmă, înseamnă un efort considerabil să produci toate evenimentele din program. Desigur, este un fel de joc deschis, pe o situaţie anume creată. „Actorii", care nu trebuie nepărat să fie actori, ci doar persoane care ştiu despre ce este vorba, improvizează. Mai ales că ştiu atât de puţină rusă încât orice ar zice şi ar face poate să pară cu uşurinţă foarte natural. Dacă am fi în România, mi-ar fi foarte uşor să sesizez momentele şi detaliile false.
Poate că ar trebui să fiu încântat că am fost ales să fiu în centrul atenţiei, chiar dacă asta mi-a tocat pur şi simplu nervii. Până la urmă, jocul ăsta mă fereşte de pericolele reale, prin faptul că cineva care ştie locurile şi cum funcţionează sistemul acţionează ca un tampon. Numai că în acelaşi timp lucrul ăsta mă privează de un contact real cu Siberia. Şi mă face să îmi piară orice elan legat de filmări. Eu mă strădui să surprind realitatea, nu o reflexie a ei.
Oricum, de acum înainte, sau de fapt de la început, nu mai depinde de mine. Nu-mi rămâne decât să sper că rezultatul final va fi unul interesant, desigur mai interesant decât ce aş fi putut face doar eu cu Traian. Straniu mod de a primi ajutor. Cei de la televiziunea din Vladivostok au zis că ne pot ajuta cu orice, mai puţin cu bani. Numai că şi farsa asta şi toate deplasările costă ceva, chiar dacă destul de p Dar pentru ajutor, regulile de politeţe impun să mulţumeşti. La urni urmei, calul de dar nu se caută la dinţi.
[Î6] **BjiaAMBOCTOK** / Vladivostok
Sunt mai puţin de 30 de kilometri până la Vladivostok. înseamnă că în jumătate de oră ajungem. Ar trebui să fim foarte vese dar din cauza epuizării suntem acri şi tăcuţi. Ultimele cinci zile au **fost** cele mai grele, pe cei 1800 de kilometri de drum în construcţie, cfl stresul permanent de a nu rămâne fară benzină sau că maşina şubrezită se va defecta iremediabil. Mai avem puţin şi terminăm o călătorB extrem de grea, întregi, cu maşina cu care am pornit, încadrându-ne îrl timpul stabilit şi bugetul mai mult decât modest. De filmat, am reuşii să filmăm, chiar dacă nu pe cât aş fi dorit.
Şoseaua cu patru benzi este deja foarte aglomerată, în ambele? sensuri. Se circulă cu aproximativ 100 de kilometri la oră şi Dacia s<| scutură din toate încheieturile, fiindcă are probleme cu suspensiile, **cil** alimentarea şi cu cutia de viteze. O

minune de dimensiuni cosmice [1] face ca motorul nu numai să mai fie în interiorul caroseriei, dar şi să funcţioneze la o viteză apreciabilă.
Trebuie să recunosc că oricât de enervantă ar fi prezenţa lor, cei] de la camera ascunsă ne-au fost de mare ajutor. Ne-au pregătit terenul. La Irkutsk am oprit la un atelier auto unde ni s-a reglat carburatorul şi ni s-au schimbat bujiile. Operaţia a fost pe gratis. Apoi, la Chita, ultimul oraş dinainte de porţiunea neasfaltată, am făcut un schimb de ulei şi câteva reglaje la un atelier auto numit AVTO-MOIKA, AUTO-MAIMUŢA. Mi s-a părut amuzant numele şi am decis că îmi voi accepta rolul de maimuţoi până la Vladivostok, când vom da cărţile pe faţă. Am plătit schimbul de ulei, dar trebuie să subliniez că a fost cel mai profesionist de care am avut parte vreodată. Rabla noastră a fost tratată cu aceeaşi consideraţie ca şi o maşină de curse. Mulţumiri colegilor nevăzuţi!
pin păcate, din cauza stresului de a mă şti supravegheat încontinuu, tensiunea dintre mine şi Traian a izbucnit periodic. Aseară ne-am certat din nou, din cauza tamponării din parcare. Când să pornim, am cuplat bateria şi maşina noastră a lovit-o pe cea din faţă. Traian m-a acuzat că din vina mea, deşi el era la volan. Trebuia doar să calce ambreiajul, exact cum se face întotdeauna la pornire şi nu s-ar fi întâmplat nimic. Eu cred că de fapt el a fost acela care a făcut dinadins treaba asta, iar cei din maşina tamponată făceau parte din echipa cu camera ascunsă.
După ce m-am mai enervat şi am avut cea mai urâtă ceartă după Irkutsk pe Insula Olhon, fiindcă nu înceta cu imitatul, am ajuns la concluzia că probabil face asta când suntem filmaţi. Aşa că atunci nu mai fumez, ca să îşi facă şi cei cu camera ascunsă filmul lor. Desigur, este foarte stresant. Am ajuns să fumez ascuns în tufişuri sau în WC-urile popasurilor unde am oprit să mâncăm.
Este foarte cald şi prin geamul deschis aerul încins are miros de mare. Dacă în locul meu ar fi un cimpanzeu dresat, sunt sigur ca ar face o treabă la fel de bună. Nu ar trebui decât să calce acceleraţia şi să ţină de volan cu o singura mână, iar cu cealaltă s-ar putea scărpina sau scobi în nas. Sau s-ar putea strâmba răsfrângându-şi buzele la partenerii de trafic...
Coloana vertebrală este singurul sprijin pentru sacul plin de câlţi care sunt acum. O supă răsuflată îmi ţine loc de creier, în care gândurile nu sunt decât nişte tăiţei unsuroşi. Unul dintre ei pluteşte mai aproape de suprafaţă cu mesajul: **încă jumătate de oră până la destinaţia finală! Al** doilea ca dimensiune se răsuceşte lasciv, lăsând sa se vadă pe el o informaţie mai puţin dramatică: **treizeci şi una de** zile **de la plecarea din Cluj-Napoca.** Un altul îmi arată că am parcurs **11.300 de kilometri.** Un morcov vorbitor din supa de gânduri ciocane [ln] capacul cutiei craniene, cu o mică pancartă pe care scrie: **un sfert** din **circumferinţa Pământului.** Sau altfel spus, terminăm **cel mai lung** traseu **rutier din lume şi ceva pe deasupra,** cu rabla care împlineşte anul acesta **22 de ani.** Din păcate gustul victoriei este stricat de prea mulţii tăiţei pe care scrie **FARSĂ.**
Pe măsură ce ne apropiem, mă simt tot mai rău fizic. M uscată gura, mă ustură pielea din cauza jegului, mă doare capul şi arrjj senzaţie de greaţă de toată frumuseţea.

Şoseaua coboară într-o pantă lină şi coteşte uşor spre dreapta. \m monument reprezentând un marinar cu un stindard se înalţă la vreo M metri. La bază stă scris numele oraşului. **VLADIVOSTOK.**
Am ajuns. **VLADIVOSTOK!!!!!!!!**
Vederea însemnului oficial are efectul unei doze de adrenalină.
- Gata, am ajuns! mă întorc eu luminat către Traian şi-i trag *vm* ghiont prietenesc în umăr.
Traian se fereşte ca un copil, dar văd că-i înfloreşte şi lui zâmbetul pe faţă.
- Da, am ajuns! Bine c-am ajuns! Hai să filmăm! răspunde ea şi pe măsură ce vorbeşte devine tot mai plin de viaţă. Hai să filmăm i monumentul ăsta şi să ne fotografiem, că de asta ne-am chinuit atâta. | Să vadă şi ăia de-acasă! Că nu credeau...
Da, nimeni nu credea că vom reuşi. Câte emoţii am avut şi eu, dfl câteva luni încoace, de când m-am hotărât să încep proiectul!...
Parchez maşina chiar la baza monumentului. Coborâm cu picioarele moi şi încă îndoiţi de spate. Maşinile trec în viteză în ambele sensuri şi mă gândesc că pasagerii nici nu-şi închipuie că venim din partea cealaltă a lumii. Ar cam fi momentul să apară colegii de la-camera ascunsă. Dacă n-au mai pregătit ceva...
Cerul este foarte albastru şi fără urmă de nori. Dacia rânjeşte strâmb, cu farurile crăpate şi tabla îndoită, sprijinită într-o rână pe bordura înaltă. Pentru câteva clipe îmi dau seama de mine, aşa cum sunt, ca şi cum m-aş privi dinafară. Ars de soare pe faţă, pe ceafă şi pe braţe, cu părul murdar şi încâlcit, cu ochii injectaţi şi înfundaţi în cap de oboseală, adus de spate, cu cămaşa kaki şi pantalonii plini de vaselină şi de praf, transpirat, puţind pur şi simplu şi totuşi dintr-odată vesel, deşi acum câteva minute eram apatic şi acru. Singurul motiv pentru care nu-mi desprind din umăr braţul stâng ca să mă scarpin cu el pe tot spatele este că nu cred că aş mai putea să-l fixez la loc...
[j7] aaponopT / *aeroport I* aeroport
Aşteptarea a devenit insuportabilă. Suntem pe aeroportul internaţional din Moscova deja de 13 ore. Şi mai avem trei ore până la check-in. Am schimbat biletele de sâmbătă pentru joi şi de aceea nu mai avem o conexiune bună pentru ultimul zbor, cel spre Budapesta. Sunt la limita epuizării după zborul de nouă ore din Vladivostok, de schimbarea de fus orar şi de nesomn, fiindcă n-am reuşit să dorm nici în avion, nici pe aeroport. Sunt treaz de mai bine de treizeci de ore. Fumez fără chef, socotind că activitatea asta mai face să treacă aproximativ zece minute.
Vladivostokul a fost o uriaşă dezamăgire. Un oraş mult mai urât decât mă aşteptam, în care farsa nu numai că nu s-a încheiat, dar a luat-o razna. întâi, imediat după ce am ajuns, pe când făceam baie în Pacific, cineva ne-a sărit cu picioarele pe maşină, îndoind capota şi plafonul. în aceeaşi seară, mi s-a furat aparatul de fotografiat şi toate CD-urile cu fotografiile de pe drum. Era cât pe ce să consider că nu-i o farsă, fără să mai să mai ţin cont de ciudăţeniile de pe drum. Dar au mai fost trei elemente care m-au făcut să cred că farsa continuă şi probabil se va sfârşi abia

acasă, în România. în primul rând, imediat după ce am găsit maşina distrusă, m-am întâlnit cu un tip care mă imita, purtând un buchet de flori, ca şi mine. Cumpărasem flori pentru Tania, fata de la agenţia de turism care ne rezolvase cazarea. Aşa că atunci când a dispărut aparatul, am fost convins că l-au luat colegii cu camera ascunsă. Şi chiar înainte să pornim spre aeroport, am cunoscut-o pe Iulia, sora Taniei, cea care îmi pregătise actele pentru vize. Semăna perfect cu fata de pe vapor, cea cu care avusesem o poveste destul de dramatică. îi spusesem de ea lui Traian într-o seară, pe la începutul călătoriei. Apoi, la nici două ore după întâlnirea cu copia fetei de pe Vapor, tipul aşezat lângă mine în autobuzul care ne purta spre avion a Şoptit din senin *„Piervîi".* Asta înseamnă „primii". Suntem primii care au ajuns la Vladivostok în condiţiile în care am călătorit noi. Am tot repetat lucrul acesta pe drum şi chiar voiam să fac în film o paralelă cu 0 reclamă rusească cu acest slogan. Deci cu siguranţă, finalul oficial va fi abia în România. Aşa că cea mai lungă farsă cu camera ascunsă lume mai durează până mâine seară. Pornesc înapoi către bagaje. în stânga este o cafenea unde fumează. Cer un espresso şi mă aşez la singura masă liberă. Dacă ni pot să adorm, măcar să scap de amorţeala cleioasă din mine.

Un tip tânăr, îmbrăcat în negru, se apropie de masa **mei** clătinându-se. Sub şapca îndesată pe cap se vede un păr roşu, sârmos. îmi cere un foc într-o engleză stâlcită. Ceva îmi spune că nu este deloc atât de beat pe cât vrea să pară. Sigur este un element strecurat de „colegi". Mai ales că stă la masă fix cu tipa blondă care stătea lângă noi în sala de aşteptare.

Roşcovanul îmi oferă o ţigară şi mă întreabă dacă sunt american. Nu sunt american, îi răspund. Cred că ştii prea bine că nu! sunt american, frăţioare, continui eu în gând. Dar ce sunt, întreabă prinzându-mă prietenos de braţ.

- *Ia rumun!* Sunt român, răspund oscilând între iritare şi' amuzament faţă de eforturile roşcovanului de a juca rolul de beţiv. Greşeşte exagerând.

Sprâncenele roşcovanului se arcuiesc deasupra ochilor spălăciţi ca şi cum ar fi câştigat la loterie:

- *Tî rumun? Ia Roman! Vot kak interezna!* Eşti român? Pe mine mă cheamă Roman! Ia te uită ce interesant!

Mda, se putea şi mai bine. Sunt deja curios care este ideea din spatele sforţărilor roşcovanului de a mă ţine la poveşti. Roşcovanul îmi face semn să aştept şi se duce la bar, de unde se întoarce cu două păhărele de vodcă.

- Trebuie să sărbătorim! îmi spune cu emfază teatrală. Bem o vodcă pentru că tu eşti român şi pe mine mă cheamă Roman! Tu eşti prietenul meu!

Ezit dar până la urmă mă gândesc că n-am ce pierde dacă îi fac micul joc. Ciocnim şi văd că nu dă peste cap paharul, cum este obiceiul, aşa că nu mă grăbesc nici eu. Simt cum băutura mă arde pe gât şi apoi mă încălzeşte. Poate asta mă va adormi după ce mă instalez în avion.

Timp de o jumătate de oră pierdem vremea cu conversaţii mărunte. Ni se alătură şi blonda. Desigur, acum echipa este completă. Traian apare din sala de aşteptare. Văd că ezită şi-i fac semn să se
apropie.

- Ce faci? Hai aici!
- **Tu** ce faci?! îmi replică el pe un ton agasat. Te-ai apucat de băut cu ăştia?
- E vreo problemă? Stai cu noi!
- Şi cu bagajele ce fac?
- Le putem aduce aici.
Roman se balansează şi picioarele i se ridică în aer, în timp ce cade de pe scaun. Blonda încearcă să-l prindă de mână, fără succes. Traian îmi spune foarte nervos:
- Uită-te la ăsta! Beat mort! Şi tu te-ai îmbătat!
M-am pilit un pic, dar nu cred că m-am îmbătat şi replica lui Traian mă enervează. Nu-nţeleg de ce se agită.
- Uită-te la tine! continuă el. Eşti beat!
- Nu sunt beat! îi răspund, încercând să-l pescuiesc pe Roman. Te-am întrebat dacă nu vrei ceva. Vin imediat, care-i problema?
- Du-te-n puia mea că eşti mort de beat! îmi aruncă el foarte furios şi pleacă. înjurătura mi se pare extrem de deplasată şi din nou tensiunea dintre noi, amorţită în ultimele zile, revine la suprafaţă, mult mai rapid decât se ridică Roman de sub masă. îl aşezăm pe scaun, eu de o parte şi blonda de cealaltă.
- Sunt bine, mormăie Roman.
- Ei bine, eu mă duc, face blonda golindu-şi paharul. Mulţumesc pentru băutură şi drum bun!
- Cu plăcere! răspund. Drum bun! Roman o urmăreşte cu privirea.
- Merge în America... şi eu vreau să merg în America. Nu-mi place Rusia! *Fuck Russial* adaugă el. *Fuck Russial* strigă din nou.
Deja situaţia este neplăcută. Oamenii din jur ne privesc. Improvizaţia are neajunsurile ei.
- Ascultă, Roman, dacă ţie nu-ţi place ţara ta, cui vrei să-i placi Potoleşte-te!
Mă ridic de la masă decis să plec şi Roman se repede să îmbrăţişeze. Din instinct sunt atent la buzunarul în care am portofelul
încerc să mă desprind din îmbrăţişarea interminabilă.
- Trebuie să plec, îi spun.
- Nu pleca! Te rog, nu pleca! Eşti un om bun!
- Uite ce-i: mai fumez o ţigară cu tine şi după aia am plecat, **i**
- OK, bolboroseşte el mai potolit, îmi aprind o ţigară şi Roman face la fel. Se pare că situaţia s**-a** calmat. Roman fumează şi tace. Episodul mi se pare extrem de absurdB
Sunt surprins de apariţia unui poliţist, care se opreşte lângă Roman. Roman sare de pe scaun şi-şi ridică mâinile. Acum nu mal| pare beat deloc. Poliţistul îl percheziţionează, după care Roman dispai| brusc. Omul mă întreabă unde-mi sunt bagajele şi îi arăt direcţia.
Pornesc spre bagaje, cu poliţistul în spatele meu. Asta mă enervează la culme. Am avut parte de atâta frecuş cu farsa asta încât} mi-a ajuns cu vârf şi îndesat.
Rucsacul meu este unde l-am lăsat, dar Traian a dispărut, ameţeală neaşteptată mă cuprinde şi mă întreb cum este posibil ca* Traian să fi plecat fără să mă anunţe.

Măcar să-mi fi spus că pleacă, dacă n-avea chef să mă aştepte! Sigur chestia asta este aranjată pentru camera ascunsă! Ah, mi s-a acrit pur şi simplu de jocul ăsta cretin!
Sunt extrem de nervos. Mă uit în jur şi fac câţiva paşi, cu tâmplele pulsându-mi dureros şi sângele vâjâindu-mi în cap, căutându-l în continuare din priviri pe Traian. Poliţistul se ţine scai în urma mea şi realizez ca ne învârtim în jurul banchetei, cu toată lumea holbându-se la noi.
Mă aplec să-mi iau rucsacul. îi fac semn poliţistului cu palmele ridicate că totul este în regulă şi că vreau să plec. Omul aşteaptă să-mi iau bagajul. îl ridic pe banchetă şi apoi îl iau ca pe un balot pe umăr. Pornesc către check-in. Trec de bariera metalică şi îmi dau seama că am uitat sacoşa de plastic cu suveniruri pentru prieteni. Las jos rucsacul şi mă întorc după sacoşă. Iau sacoşa şi când încerc să-mi ridic rucsacul, aud o voce răstită lângă mine:
_ *Şto eta?* Ce-i asta?
Sub nasul meu, un picior zgâlţâie rucsacul iar un deget îl intuieşte ameninţător. îmi ridic privirea de-a lungul mâinii până întâlnesc chipul încruntat al unui alt poliţist, care mă fulgeră din
priviri.
- *Şto eta? Şto eta?* repetă poliţistul răstit.
întrebarea mi se pare culmea absurdului, ca întreaga situaţie creată în ultimele zece minute. La ce se referă? La rucsac? Păi este un rucsac, nu vede? Este rucsacul meu.
- O bombă, mă trezesc că răspund acru, ridicând din umeri.
- Şi ce faci cu ea? întreabă poliţistul, de data asta în engleză. Dialogul este evident absurd, aşa că următoarea replică îmi vine
automat:
- Nimic. O duc acasă. E vreo problemă?
Mă îndrept de mijloc, cu sacoşa într-o mână şi rucsacul la picioare. Aştept ca omul să mă lase în pace. Mă priveşte în continuare încruntat, în timp ce tăcerea devine din ce în ce mai apăsătoare. Ar fi cazul să apară cineva din echipa de filmare şi să spună că este o glumă. Ar fi cazul să încheiem odată cu poveştile astea prosteşti.
Nu mai am răbdare. Arăt spre banda pe care se pun bagajele pentru control:
- Check-in? Pot să plec la check-in?
Poliţistul stă puţin pe gânduri şi se destinde. îmi face un semn amabil să mă îndrept spre un panou de plexiglas. Oare îşi stăpâneşte râsul sau mi se pare mie?
- Aşteptaţi acolo!
Pornesc automat şi mă opresc în spatele panoului.
Haideţi odată! Ieşiţi şi spuneţi oficial că este o farsă şi să încheiem
circul!
Echipa întârzie. Zgomotele din jur încep să se audă înfundat. Imaginea se înceţoşează din cauza lacrimilor care îmi umplu ochii, până când rămân doar mănunchiuri de lumini şi umbre, în timp ce mă sprijin cu mâinile de panou ca să mă pot ţine în picioare.

M-am trezit cu starea de bună dispoziţie pe care ţi-o dă **J** somn odihnitor. Pentru câteva clipe, mă bucur că nu mai simt nirnjl din letargia de ieri şi nici arsurile din ochi şi din muşchi. Stau cu ochii închişi şi mirosul de apret al cearşafului îmi creează un vag sentimeiji de protecţie, care dispare pe măsură ce conştientizez că mă aflu menii într-o celulă. îmi aduc aminte lumina puternică a zilei de ieri, drumul cu maşina, legat cu cătuşe de mâna poliţistului cu ochi extrem **de** albaştri care fuma Pali Mall, camera de percheziţie şi mănunchiul **de** chei al gardianului care a descuiat uşa neagră a celulei numărul 205.
Aud o tuse înfundată, apoi un mormăit şi sunt treaz de-a bineleai Acum sunt deplin conştient că sunt întins pe saltea, pe o podea de lemn, cu pătura în cap şi că în încăpere mai sunt paturi în cal dorm deţinuţi. Sunt imaginile de aseară. începe să-mi fie puţin frici aşteptând primul contact cu restul lumii. Nu-mi pot imagina nimic

I din nou mă întorc la ideea că ar trebui să fiu liniştit, pentru că de fapt este o farsă.
Nebunul care a pus farsa la cale trebuie să fie în culmea fericirii \ pentru că i-am dat apă la moară cu replica mea de la aeroport. Cred că o consideră şansa vieţii lui. Acum farsa a devenit de zece ori mai spectaculoasă. Săritul pe maşină şi furtul aparatului foto la Vladivostok sunt o nimica toată pe lângă posibilitatea de a se juca cu mine prin închisoare. Nimeni pe lumea asta n-a îndrăznit să ducă o glumă atât de departe şi să facă în aşa fel încât victima să fie arestată cu adevărat, în momentul în care se va transmite, farsa asta va avea instantaneu o audienţă fantastică. Altfel nu se explică cum de am ajuns aici. Pentru că la aeroport nu s-a întâmplat absolut nimic grav, nu a fost nici o panică, nu s-a oprit traficul. Nimic. Mi s-a verificat doar bagajul. Până la urmă am primit o amendă de 600 de ruble pentru tulburarea liniştii publice. Adică vreo 25 de dolari. Neîntemeiată şi ea, pentru că n-am făcut scandal, nici măcar gălăgie. M-am enervat abia când am fost închis după gratii. Cred că decizia a fost luată pe când eram în arest. zorul s-a gândit că se mai poate juca câteva zile. Se bazează pe ? ml că eu ştiu că totul este pus la cale.
Mă dezvelesc şi mă ridic într-un cot. De la podea, perspectiva este şi ma' apăsătoare. Peste păturile gri care acoperă paturile şi trupurile de sub ele, fundalul este un perete de un verde indecis, murdar, pe care se profilează pungi de plastic agăţate pe sfori. O pânză de păianjen se mişcă uşurel pe gratiile unei guri de aerisire. Neonul din tavan luminează în continuare. Masa cu muchii de fier pare altfel decât aseară. Diferenţa este o cutie de şah, pe care mai sunt aşezate câteva piese.
Fir-ar să fie! M-au jucat! M-au păcălit! M-au făcut să cred că sunt în siguranţă ca să mă ducă de nas cum au vrut ei! Foarte fin psiholog, dom' regizor! Te sperie o dată şi nu se întâmplă nimic. Te sperie a doua oară şi iar nu se întâmplă nimic. Apoi a treia oară şi a patra şi a cincea. Te obişnuieşti cu ideea că nu este nici un pericol şi apoi - pac! Te provoacă, calci pe bec şi te trezeşti că se aplică reguli pe care te-ai învăţat să le ignori. Mi-aduc aminte întrebarea lui Ivan de la Novosibirsk: Walter, îţi place şahul? Piesele de şah de pe masa murdară îmi râd în nas în tăcere.

Ruşii m-au forţat să joc şah şi eu am refuzat. Iar acum trebuie să joc ce şi cum vor ei. Da, pentru că am ignorat principiul şahului - câştigă nu cel care prevede mai multe mutări, ci cel care poate să prevadă TOATE MUTĂRILE.
Ce trebuie să fac? Cum pot pune capăt jocului? Evident, de când am fost arestat, nu mai am absolut nici un control. Dacă afară puteam alege să merg într-o direcţie sau alta, aici depind total de ceilalţi. Sigur până luni voi sta aici. Poate chiar încă două-trei zile, de dragul realismului. Iar dacă spun că ştiu că este o farsă, toţi îmi vor râde în nas...
în primul rând, trebuie să-mi controlez panica. Aseară, Andrei, bărbosul care m-a întâmpinat şi mi-a dat să mănânc slănină cu pâine a fost chiar binevoitor. Dar acum încă doarme. Oricum, de când sunt m celulă, nu s-a întâmplat nimic care să mă înspăimânte, nimic din contactele violente şi neplăcute pe care mi le-am închipuit din ceea ce ştiam eu despre închisori. Fiind o farsă, trebuie să fie în limite rezonabile, dacă fac excepţie de la faptul că situaţia de fi în puşc nu este deloc rezonabilă. Mă rog, asta este, o glumă mai groasă, mai mult spectacol, senzaţii mai tari, audienţă mai mare. Dracu' s-o ia <JJ audienţă! Toată foamea asta nebună de senzaţional din mass media care m-a scârbit întotdeauna! Am vrut o aventură, uite că am căpătat-oi Dar mi-a scăpat de sub control. Trebuia să fiu acasă şi habar n-am cânJ ajung. Asta este extrem de greu de suportat. Cât de greu mi se parei că trec orele în aeroport, ca să constat acum că poate fi de zece ori mai rău!
Mă ridic în cele din urmă de sub pătură şi mă încalţ. Mă spăl pe mâini în chiuveta murdară, pe care jegul desenează pete neregulat! O bucată de săpun de casă stă pe o cârpă udă şi slinoasă, care îmi stârneşte greaţă, ca întreg decorul. îmi dau cu apă pe faţă, privind™ mă în oglinda cât palma, spânzurată în mijlocul suportului de pânză cu buzunare de deasupra chiuvetei. în buzunare sunt periuţe şi pastă de dinţi, aparate de ras din plastic şi alte obiecte mărunte de toaletă, la fel de murdare ca şi restul încăperii. Pe peretele umed se simte izul mucegaiului care încolţeşte de sub chiuvetă, măcinând tencuiala. Toate obiectele par să reziste cu greu unei invazii a jegului şi umezelii. Arată ca într-o închisoare adevărată. Deci este o închisoare adevărată. Restul este o făcătură...
Mă şterg pe faţă şi privirea îmi rămâne aţintită pe marginea zidului lângă care mi-am aşezat salteaua. Un dicţionar cu coperte galbene este deschis şi fila din stânga este ruptă pe jumătate, în dreptul cuvântului *„Augenbleiben".* Este un dicţionar german-spaniol. *Augenbleiben = cobierto de ojos.* înţeleg cuvântul *„ochi"* şi mă tot gândesc ce poate să însemne *„cobierto".* Acoperit? Poate să fie *„acoperit de ochi"7.* Aha, este un indiciu! Sunt în continuare sub supraveghere. Adică sunt la camera ascunsă.
îmi scot ţigările din buzunar şi mă aşez la masa de lemn. Sunt în închisoarea Nr. 5 din Moscova, celula 205. Oare cei de acasă ştiu sau trebuie să le comunic eu lucrul ăsta?

[19] HMiero / *nicivo I* **nimic**

Stau cu ochii închişi, aşteptând să se întâmple ceva. Cum de dorm toţi oamenii ăştia atât de mult? Şi azi-noapte, când am ajuns, dormeau. Poate percep eu greşit

timpul, dar în cele aproximativ două $_0$re care s-au scurs de când m-am trezit, în afară de câteva accese de tuse şi câteva foieli pe sub păturile cenuşii, nu s-a produs nici o mişcare. Nu pot spune că ard de nerăbdare să-mi cunosc colegii, dar aşteptarea asta în gol este foarte chinuitoare. Situaţia mi se pare ireală, dar materialitatea obiectelor din jurul meu o contrazice. Pereţii, uşa metalică, WC-ul şi chiuveta jegoasă, masa cu căni murdare, dulapul cu vopsea scorojită, televizoarele legate în cearşafuri de ţevile care urcă spre etajul de sus, toate sunt reale. Trupurile celor care dorm sau stau sub pături există şi ele, chiar dacă încă invizibile.
îmi aduc aminte din nou fragmente din cele petrecute la aeroport şi mă sufoc gândindu-mă că mai aveam atât de puţin să urc în avionul ăla şi să ajung acasă. îmi înăbuş geamătul, încleştându-mi fălcile ca să opresc sunetele care dau să-mi ţâşnească din gât cu furie, într-un urlet de care nu mă pot elibera, la fel cum nu mă pot elibera din celula sordidă şi din scenariul absurd. Dau drumul aerului care îmi arde plămânii, suflând pe nas, forţându-mă să mă gândesc la orice altceva decât la faptul că sunt închis. Nu reuşesc decât să văd o ceaţă roşie care mă absoarbe. Mă chircesc răsucindu-mă pe o parte, până când ating cu fruntea peretele rece.
Perdelele grele de catifea roşie se trag în lături şi muzica începe veselă: *Ta-ti-ta-ti-tati-ta, domnu poliţist m-am turmentat,* ***m-am*** *turmentat, ştiu că e păcat, dar mi s-a-ntâmplat! Ti-ti-ta-ti-ta-ti-ta,* ***aşa*** *că vă implor...* Melodia trupei Vama Veche îmi răsună în cap şi clipul video se amestecă cu imaginile în care sunt eu agăţat cu cătuşe de mâna poliţiştilor şi apoi *ta-ti-ta-ti-taaaaa* sunt în clipul în care poliţiştii zâmbesc şi ne rotim cântând şi cântăm rotindu-ne, aşteptând să auzim mdicaţia regizorului: „Tăiaţi!". *Ta-ti-ta-ti-ta-titiiiiiiii... Nuuu neeeee* ***Waaiiii*** *traageţi pe dreaaaaptaaaa! Nu ne mai trageţi pe dreaptaaaaa! Nu ne mai trageţi pe dreaptaaa!!!* Eu şi poliţiştii dansăm prin aeroport şi ne rotim în cercul pe care călătorii îl fac încântaţi, aplaudând în tirmjj ce camera de filmare se ridică spre tavan.
Gem înfundat şi în cele din urmă nu mai rezist. Deschid ochK şi hăpăi aerul, mă forţez să-l înghit ca să nu urlu. Când mă voi întâlni cu tâmpitul care a pus la cale farsa o să-i trag un cap în gură şi de o mă bată apoi restul lumii până mă lasă lat! Da! Sper ca înainte să încep să primesc eu pumni să mai apuc să-i zic ceva sarcastic. Ce să-i spun? Mulţumesc pentru încredere? Şi dacă n-o să fiu aşa de furios pe cât mă aştept? Dacă voi fi uşurat că se termină? Nu cred... A fost mult preaf mult! Dacă acum s-ar deschide uşa şi ar apărea toată echipa şi el ar veni spre mine cu braţele deschise şi zâmbetul pe faţă? Tot i-aş trage un cap în gură! Să aibă şi el o contribuţie fizică la materialul filmat şi dovada că farsa a fost atât de reală încât mi-am pierdut minţile! Tot aşa cum el se aşteaptă ca eu să fiu recunoscător pentru rolul principal, la fel şi el ar trebui să ia acest gest ca pe un compliment pentru realism.
Un căscat exagerat se aude şi una din pături se mişcă, se umflai şi apoi dezveleşte un cap negru şi creţ. Este chiar un negru, care mă priveşte cu ochii înroşiţi şi tulburi. Zâmbeşte năuc, ducând leneş un deget spre tâmplă a salut. Are faţa lunguiaţă şi un început de chelie care îi face fruntea foarte înaltă. Zâmbetul îi

stăruie pe faţă în timp ce ochii i se rotesc nesiguri prin încăpere. Mormăie nedefinit şi apoi întinde mâna către masă:
- *Pleasel* articulează greoi în engleză. *One cigarette...*
Văd într-un colţ un pachet de Marlboro. îl iau în mână şi negrul clatină aprobator din cap. îşi pune o ţigară în gură şi aşteaptă să-i dau un foc, ţinându-şi mâna moale pe piept, ca un paralitic.
- *You smoke?* mă întreabă şi apoi adaugă, fără să aştepte răspunsul: *Take one cigarette!*
îi mulţumesc şi îmi aprind o ţigară. Inactivitatea din celulă este ucigătoare.
O băşină prelungă ca o goarnă militară se aude triumfătoare. Negrul începe să râdă, în timp ce două sau trei voci protestează sufocate şi nervoase. Negrul comentează în ruseşte şi altcineva chicoteşte din zona mascată de pături. Andrei iese de sub pătură şi că o privire năucă spre încăpere. Negrul îi spune ceva, dar Andrei Vuză să răspundă. Negrul insistă şi apoi începe să râdă de unul singur. O nouă băşină erupe victorioasă şi cineva înjură. Apoi, din patul de sub negru se simte o foiala bruscă şi sunetul înfundat al unor pumni, un geamăt şi un chicotit.
Spectacolul începe burlesc, îmi spun eu, scuturând ţigara într-o scrumieră construită din cutii de chibrituri învelite în staniol.
O altă băşină, subţirică, se aude din alt colţ al careului de paturi. Este întâmpinată cu mai puţine gemete şi mai multe râsete. Negrul comentează şi râsetele se înteţesc. Atmosfera se animă rapid. Andrei iese de sub pătura-cortină şi-şi caută pantofii. Se duce la toaletă şi prin fâsâitul apei care curge se aude un nou zgomot din aceeaşi serie, de data aceasta doar un pocnet scurt. Alte râsete se aud de sub pături.
Sunt uimit de spectacolul băşinilor contagioase. Sincer, nu mă amuză deloc, dar colegii par să se distreze destul de bine. în acelaşi timp, mă gândesc că situaţia este în total contrast cu scenele sinistre la care mă aşteptam. Mai bine să auzi un concert de băşini decât să fii înghesuit într-un colţ şi luat la bătaia de bun-venit. Dacă aşa s-a gândit dom' regizor să detensioneze atmosfera...

[20] 3aK/iK)MeHHbiM / *zakliucenîi I* prizonier

Simt că cineva mă priveşte şi îmi ridic ochii spre colţul celulei. Un tip cu o vârstă nedefinită, cu ochelari rotunzi cu ramă metalică şi părul blond vâlvoi, se uită la mine şi apoi îmi face un semn cu mâna, de pe unul din paturile de sus.
- *Hello! Do you speak English?* mă întreabă.
- *Yes,* răspund, *I speak English.*
- *Thank God!* Slavă Domnului! vine replica lui şi se târăşte de sub pături, se sprijină de marginea patului şi apoi se lasă să alunece în jos, pe podea.
Da, desigur, trebuie să fie şi cineva cu care să pot vorbi în engleză. Altfel n-am avea acţiune.
Omuleţul se apropie de mine cu paşi mici şi repezi, târându picioarele în nişte papuci de cârpă ca şi cum ar schia. Poartă un treni care poate fi şi pijama, de culoare gri, şi se mişcă ţeapăn de spate, mijlocul uşor împins înainte.

Aflu că îl cheamă Teddy, are cincizeci de ani şi este din Berlin Oho, distribuţie internaţională!
- Slavă Domnului! repetă el în engleză. Nimeni de aici nu vorbeşte engleza şi n-am mai vorbit cu nimeni de aproape trei săptămâni. Era un tip, Allan, dar l-au mutat de aici. Oricum, era cam nebun.
Deci el este singurul cu care pot vorbi în engleză. Aha, ceilalţi se fac că nu ştiu, nu avem dialog şi farsa poate fi controlată mai bine. Evident este mai uşor să se controleze dialogul unui singur om decât cele ale doisprezece inşi.
Ne aşezăm la masă. Ceilalţi dormitează din nou şi de aceea Teddy vorbeşte cu voce scăzută.
- Trebuie să fii atent! Trebuie să înveţi regulile de aici şi să fii atent să nu greşeşti ceva, să nu te certi cu ei, pentru că s-ar putea să te bată.
îl privesc cu neîncredere. Cred că este o poveste cusută cu aţă albă, fabricată pentru farsă în concordanţă cu ceea ce s-ar putea întâmpla în închisoare în realitate. Teddy îşi scormoneşte prin buzunare şi scoate un pachet de ţigări turtit. Ia o ţigară fără filtru, o bate tacticos de masă ca să se îndese tutunul şi şi-o aprinde.
- Tu de unde eşti? întreabă. Nu pari american.
- Din România, răspund deşi ştiu că are toate informaţiile.
- Şi de ce eşti aici? De ce te-au arestat? continuă el cu întrebările, suflând prelung fumul.
- O aiureală la aeroport căreia ei îi spun „furnizare de false informaţii teroriste". Teddy mă priveşte cu ochii măriţi.
- Terorism!?
Ei, nu cred că este cazul să joace atât de dramatic.
- Nu, răspund în silă. False informaţii teroriste. Am spus o tâmpenie.
Mi-e atât de lehamite de povestea asta! Dar acum sunt în locul ăsta sordid şi nu pot face nimic. Teddy îmi cere detalii, aşa că spun:
_ Veneam de la Vladivostok. Trebuia să schimb avionul la Roşcova. Eram cu un tip care a plecat fără să mă anunţe şi bagajul meu a rămas singur. A venit un poliţist să mă întrebe ce-i cu el şi am pornit spre check-in. Apoi mi-am adus aminte că am mai uitat ceva. Când să-mi iau rucsacul de jos, un alt poliţist m-a întrebat „ce e asta?". Mi s-a părut o întrebare complet aiurea aşa că am răspuns şi eu aiurea. Am zis „o bombă" şi aşa am ajuns aici.
De fapt de ce n-am curajul să spun că ştiu că este o farsă? Pentru că s-ar preface că nu este adevărat şi ar râde şi mai abitir de mine...
Teddy se gândeşte o vreme şi apoi spune:
- Aaa, ştiu, te-am văzut la televizor! Te-au dat la televizor. Şi eu am fost la ştiri. Amândoi am ajuns la televiziune, mai spune, făcând cu ochiul.
Nu-mi aduc aminte de nici o cameră de filmat. Este şi acesta un fel de a-mi spune că este o farsă. Bineînţeles că n-o poate face pe faţă. Trebuie să ne prefacem cu toţii până la marele final. Da cât mama naibii mai durează? Sigur că se mai lungeşte, nu s-ar fi străduit atâta toţi cei implicaţi până acum, ca să se termine aşa brusc. Probabil încă o zi sau două. Fir-ar să fie de treabă şi de regizor nebun! Tot ar merita un cap în gură, indiferent de succesul de audienţă! Da' dacă cumva lucrurile

i-au scăpat de sub control? Dacă poliţia nu se lasă înduplecată? Dacă chiar am zbârcit-o cu poliţia şi are nevoie de timp ca să descurce aiureala asta? Da' până la urmă nu el m-a făcut să-mi pierd minţile de atâta stres? După atâtea urmăriri şi ciudăţenii cum să n-o iau razna? Nu, sigur putea explica! Pur şi simplu aşa are el chef să se întâmple acum! Dracu' să-l ia!
îmi sting ţigara şi întreb, sperând să găsesc alte indicii care să mă convingă că farsa este sub control:
- Şi tu de ce eşti aici?
Stă puţin înainte să-mi răspundă.
- Marijuana. Aveam zece grame de marijuana la mine şi m-au mchis. Au spus că sunt contrabandist. Mă pot aştepta la trei ani de mchisoare. îţi vine să crezi?
Nu, nu-mi vine să cred. Nu mai pot să cred nimic. Nu pot ^ cred nici că eu sunt închis pentru un singur cuvânt. Totul este absurd Deci este o farsă. Din afară poate să fie foarte amuzantă. Dar acum ml scoate din minţi. Mi-e greu să respir din nou şi mă simt paralizat. Cum dracu' se termină povestea asta? Teddy vorbeşte şi îl aud fără să fin atent.
O rază de soare sclipeşte stins pe una din cănile de aluminiu făcând să pară şi mai sinistră atmosfera mizeră din jur. Sub pături mişcările sunt infinitezimale, ca şi cum cei care stau înveliţi sunt nişte viermi gigantici intraţi în hibernare. Un gust amar îmi stăruie în gură şi singurul lucru pe care pot să-l fac este să îmi mai aprind o ţigară, ascultând absent cuvintele lui Teddy.
[21 **] BaHHa /** *bănia I* **baie**
Dansul lingurilor de aluminiu coclit către gurile flămânde se desfăşoară într-o cadenţă rapidă şi halucinantă. Leorpăiturile foarte sonore ale celor patru asiatici care mănâncă înghesuiţi la masă, alături de mine şi Teddy, sunt singurul zgomot din celulă. Ca şi ieri la prânz, după ce de pe hol s-a auzit un huruit şi ecouri de uşi trântite, gura de vizitare din uşa metalică s-a deschis şi oamenii au ieşit grăbiţi de sub învelitori. Şi-au înşfăcat castroanele de pe raftul de sub masă şi s-au înşirat în faţa deschizăturii din spatele căreia cineva a umplut castroanele cu *piervîi* şi *vtaroi,* la alegere. Mi-am luat şi eu o porţie de *piervîi* - adică felul întâi, o supă de varză roşie în care se mai găsesc cubuleţe de soia şi resturi de grăsime de porc. M-am gândit că este mai hrănitor decât *vtaroi* - felul doi, care era macaroane groase, de un gri unsuros, între care n-am mai desluşit nimic altceva.
Nu mănâncă toată lumea pentru că mâncarea este oribilă **şi** Teddy zice că ceilalţi au mâncare de afară.
Mă forţez să înghit, oricâtă silă îmi face ceea ce am în castron, pentru că deja sufăr de o foame cruntă. Ieri am mâncat aceeaşi supă la prânz. Seara n-am primit nimic şi am mâncat pâine goală. Pâinea, în schimb este chiar bună şi am înţeles de la Teddy că am dreptul la două bucăţi de pâine neagră şi una de pâine albă zilnic.
Termin supa şi mă duc să-mi spăl castronul şi lingura. Dau cu degetele ude pe bucata de săpun de casă de pe marginea chiuvetei până se formează o peliculă cu care apoi frec castronul şi lingura până când se curăţă. Nu există alt detergent şi săpunul şterge greu grăsimea, dar până la urmă ajung la un rezultat relativ satisfăcător.

Agitaţia din celulă se potoleşte, după ce colegii fac turul obişnuit între masă, chiuvetă şi WC şi dispar sub pături. Mă aşez pe saltea cu spatele sprijinit de zid şi îmi aprind o ţigară, cu gândul la experimentul de la Universitatea Stanford, din 1971. Două grupe de studenţi americani, împărţiţi în gardieni şi prizonieri au simulat condiţiile din închisoare şi au reuşit ca în câteva zile să se dezumanizeze complet. De fapt, experimentul a luat-o razna atât de tare, încât a durat doar şase zile. Cei care erau gardienii au ajuns să-i abuzeze pe ceilalţi într-atât încât unii au avut nevoie de consiliere psihologică pentru ca să-şi revină. Nu ştiu detaliile şi mă gândesc cum pot evolua lucrurile dacă o echipă întreagă se joacă de-a puşcăriaşii, într-o închisoare adevărată. Oricum, mie îmi este cel mai greu, pentru că doar am ghicit că este o farsă, dar nu am fost informat oficial. Mintea mea încă nu ştie unde se termină realul şi unde începe făcătura.
După vreo oră de amorţeală generală, celula începe să se anime. Semnalul l-a dat Andrei bărbosul, care este şeful neoficial al celulei. După ce a băut un ceai cu negrul, care se numeşte Tagani, şi-a scos tot felul de bulendre de sub pat, le-a sortat şi reîmpachetat, lăsând la îndemână un prosop, un flacon de şampon şi nişte schimburi. Apoi chinezii şi vietnamezii şi-au scos şi ei la iveală obiecte necesare pentru duş.
Oamenii bântuie prin celulă, deja înghesuiţi în spaţiul mult prea strâmt, fumând şi conversând într-o rusă aproximativă sau în celelalte limbi vorbite în celulă, adică chineză şi vietnameză. Acum reuşesc să-i văd pe toţi deodată. Suntem 13 inşi. Majoritatea asiatici. Eu, Teddy Şi cei doi ruşi, care se numesc amândoi Andrei aşa că îi deosebesc îl întreb pe Teddy dacă mergem într-adevăr la duş şi confirmă, explicându-mi că lunea este ziua de spălat - *bănia* ***dieni*** Şi când se mai face duş? Lunea viitoare, îmi răspunde. Deci o dată p_e săptămână. Sper să nu mai fiu aici pentru dușul următor.
Pe coridor se aud din când în când uşi trântite, voci şi paşi în grup.
După vreo oră din momentul în care a început forfota în celula noastră, zăvorul uşii se deschide cu zgomot şi oamenii se înghesuie frenetici în faţa deschizăturii. Ies şi eu, aplecându-mă ca să nu dau cu capul de lanţul care împiedică uşa să se deschidă complet. Mă încolonez în spatele celorlalţi, sub privirea a doi gardieni burtoşi şi plictisiţi. Grupul se agită de parcă ar fi şcolari care se pregătesc să meargă în excursie. Pornim pe coridorul murdar şi slab luminat, conduşi de unul din gardieni, pe un traseu sinuos, care seamănă până la un punct cu cel de la venire. Periodic, facem scurte opriri, pentru ca gardianul să descuie uşile metalice presărate pe traseu.
Ajungem la nivelul parterului şi suntem închişi într-o sală golaşă, în care sunt trei bănci şi un cuier de fier. Un geam spart, amplasat mult peste nivelul capului, lasă să intre un vânt călduţ. Din spatele unei alte uşi se aud voci şi se simte mişcare, probabil o altă tură care acum termină cu spălatul.
Mai aşteptăm vreun sfert de oră, timp în care lumea s-a dezbrăcat, unii complet, alţii mai păstrându-şi încă chiloţii, cum am făcut şi eu. Majoritatea au trupul plin de tatuaje, făcute cu pastă de pix albastră. Andrei bărbosul are o sirenă hâdă şi decolorată, doi dintre chinezi au dragoni, altul are un tigru şi ramuri cu spini, iar un

vietnamez are catedrala Vasili Blajenîi, cea din centrul Moscovei, cu acoperişurile colorate şi răsucite. Nu pot să nu remarc muşchii aţoşi ai lui Andrei bărbosul. Pe sub piele are nişte mici umflături, probabil lipoame. Andrei cel tânăr are trupul cel mai atletic, confirmând impresia de manechin pe care o dă chipul său frumos.
în sfârşit, uşa se deschide şi oamenii se grăbesc să intre, vociferând veseli. Sala de duş este la fel de mohorâtă. Aduce a cameră
[22 **] xapaKTep /** *harakter I* personaj
Ziua de marţi a trecut cu aceeaşi lentoare cumplită care mă face să mă sufoc gândindu-mă că eram la un pas de a ajunge acasă. Teddy se referă la celulă folosind cuvântul *kamera,* care mă duce cu gândul la cameră de filmare. Am jucat table cu el vreo două ore şi mi-a împuiat capul cu amănunte despre ceilalţi colegi. împreună cu scurtele interacţiuni şi observaţiile mele din cursul celor trei zile interminabile, dilatate de lipsa de activitate, distribuţia este următoarea:
Andrei Bărbosul - şeful neoficial al *kamerei* - un bărbat neguros, aţos, bine legat, în jur de patruzeci de ani, dar îmbătrânit prematur, cu păr lung, castaniu şi bineînţeles - barbă. îi lipseşte un dinte din faţă, poartă ochelari lipiţi cu plastic topit şi scrie poezii intr-un caiet de matematică. Este cetăţean estonian şi se înţelege cel mai bine cu Andrei cel Tânăr şi Tagani. Acuzat de tentativă de viol. Pedeapsa estimată: între patru şi şapte ani de închisoare.
Andrei cel Tânăr sau Andriuha - „secundul" lui Andrei Bărbosul. Foarte arătos, înalt, cu păr castaniu, ochi albaştri şi ten alb, cu alură de actor sau fotomodel. Are douăzeci şi nouă de ani, absolvent de studii universitare, specialitate inginerie mecanică. Vorbeşte puţină engleză. Hoţ de maşini în Europa de Vest. împreună cu Andrei Bărbosul sunt cunoscuţi ca cei doi ruşi ai *kamerei,* deşi nici el nu este je azare. Podeaua este de ciment, cu bălţi de apă şi urme de spumă - urul câtorva guri de scurgere. Un careu din ţeava din care ies vreo zece guri de duş atârnă din tavan. Prin colţuri se văd urmele celor care tocmai au fost înaintea noastră: resturi de săpun, lame de ras, un flacon de şampon gol.
în câteva clipe, apa începe să curgă. Cei mai rapizi ocupă locurile în care şuvoaiele sunt mai puternice. Intru şi eu sub apa fierbinte, pe care o las inert să mi se scurgă pe cap şi pe trup. Pielea zgribulită de aşteptare începe să mi se încălzească. Este primul lucru cu adevărat bun pe ziua de azi.
rus, ci lituanian. Are obiceiul să fredoneze un refren pentru copij *Krepkii ceai, slatkii şokolat I Ceai amar, ciocolată dulce.* Se vede că **est»** obişnuit să-şi pună în valoare fizicul, căci are cele mai bune haine, dintre care am remarcat un costum elegant, bleumarin cu dungulițe gri, agăţat de patul lui. Acuzat de tentativă de furt. Pedeapsa estimată: între trei şi doisprezece luni de închisoare.
Tagani - cel mai exotic personaj, un negru de aproximativ patruzeci de ani, de origine etiopiana, pe care nu uită s-o menţioneze referindu-se la bunicul lui Puşkin. Cu un început de chelie şi multe măsele lipsă, râde mult de unul singur şi păstrează o relaţie amicală c toată lumea. Manifestă un servilism discret faţă de Andrei Bărbos Acuzat de tentativă de omor. Pedeapsa estimată: între cinci şi zece de închisoare.

Grupul Chinez - funcţionează ca un personaj colectiv, pentru mănâncă în acelaşi timp şi stau înghesuiţi în zona lor de lângă fereast Compus din:
Chinezul gras - sub treizeci de ani, foarte rotund, poart de obicei un trening de nylon alb şi se manifestă cu o agresivitat evidentă;
Chinezul slab - în jur de douăzeci şi cinci de ani, cu mutră d pisică plouată;
Chinezul Lou - singurul căruia i-am reţinut numele, bătrân ochelarist şi crăcănat, poartă nişte pantaloni cârpiţi în fund, care î atârnă tot timpul, făcându-l să pară şi mai neajutorat.
Toţi chinezii sunt acuzaţi de trafic de droguri şi se aşteaptă la cât 8 ani de închisoare.
Grupul Vietnamez - pe care, spre deosebire de chinezi, reuşesc să-i identific după nume, stă în paturile de jos, lângă uşă. Compus din:
Maloy - douăzeci şi cinci de ani, mărunt, aduce a cimpanzeu din cauza mişcărilor şi a felului cum stă cocoţat cu picioarele pe bancă atunci când mănâncă;
Fam - douăzeci şi cinci de ani, subţire, efeminat, are nişte ochi neobişnuit de rotunzi pentru un asiatic;
Han - treizeci şi cinci de ani, dar pare mai tânăr, este cel mai vârstnic şi mai solid dintre vietnamezi. Asta înseamnă că este vizibil mai scund decât mine şi mult mai slab.
Toţi vietnamezii sunt acuzaţi, ca şi chinezii, de trafic de droguri şi riscă câte opt ani de închisoare.
Teddy - pe numele întreg Tedlef Langer, din Berlin - este persecutatul *kamerei,* pentru că nu vorbeşte deloc ruseşte. Are cam cincizeci de ani şi a fost reprezentant comercial. Mic de statură, cu părul zburlit, blond închis începând să încărunţească. Poartă ochelari cu rame subţiri de oţel şi este permanent îmbrăcat într-un trening gri, murdar şi papuci de bătrânică, pentru că toate hainele i-au fost confiscate de poliţişti. Umblă târşâindu-şi picioarele, se bâlbâie când este agitat şi nu aude bine cu o ureche. Acuzat de trafic de droguri şi tentativă de contrabandă (!!!), pentru că avea la el zece grame de marijuana, în Aeroportul Şeremetievo. Pedeapsa estimată: trei ani de închisoare.
Ahmed - un tânăr afghan, de douăzeci de ani, simpatic, mărunt de statură, cu părul creţ. Zâmbeşte permanent şi pare cumva aerian. Acuzat de omucidere (şi-a înjunghiat un văr primar). Pedeapsa estimată: 10 ani de închisoare.
Cinghiz - cel mai tăcut ocupant al kamerei, douăzeci şi trei de ani, din Republika Kirghistan. Are o faţă rotundă de copil şi este foarte mic de statură. Hoţ de maşini. Recidivist. Pedeapsa estimată: cinci ani de închisoare.
Walter - adică eu sau **Fraierul de Serviciu** - treizeci şi doi de ani, din România, producător de film, înalt, solid, foarte deprimat. Refuză să participe la activitatea *kamerei,* convins că este victima unei farse de mari proporţii şi de fapt toate celelalte personaje nu sunt ceea ce declară. Acuzat de furnizare de false informaţii teroriste. Pedeapsa estimată: amendă.

[23] kofl / *cod I* cod

Am făcut curăţenie în dimineaţa asta cu Teddy. Suntem doaj câţiva care avem obligaţia de a face curăţenie: eu, Teddy, Cinghiz ş; Ahmed. Un fals terorist, un fals contrabandist, un simulacru de hoţ şi un neverosimil asasin. Cică pentru că suntem ultimii veniţi.

Este opt dimineaţa. Zgomotele de pe coridor îi fac pe ceilalţi să se foiască. Oamenii încep să iasă de sub pături şi cei care sunt deja treji îi înghiontesc pe ceilalţi să se trezească. Aud repetându-se cuvântul *praverka.* După zornăitul lanţului şi scrâşnetul zăvorului urmează două clicuri de cheie şi uşa se deschide. Toată lumea iese pe coridor, se încolonează şi îşi ridică hainele pentru ca să se vadă burţile. Doi gardieni şi o asistentă medicală ne examinează rapid şi apoi suntem mânaţi în celulă, a cărei uşă se închide cu un trăncănit asurzitor, care mă face să tresar.

Andrei porneşte televizorul şi după ştiri începe acelaşi serial poliţist cu Maşa. în episodul de azi o doare măseaua şi îmi amintesc cum Laura se plângea înainte să plec de o măsea. Gândurile îmi zboară spre casă, în timp ce privirea urmăreşte neatentă imaginile de pe televizor. Oare ce crede Laura de toată povestea asta? Este posibil să nu ştie de farsă? îşi închipuie că pur şi simplu m-am îmbătat şi am luat-o razna? Poate îmi mai trimite un mesaj pe telefonul lui Andriuha, măcar să ştiu ce se mai întâmplă. Asta mi s-a părut suspect, ca în celulă să existe două telefoane mobile. Le au Andrei şi Andriuha. Depind de ei şi trebuie să le vorbesc ruseşte. Desigur, aranjament regizoral.

Din când în când, câte o tuse rupe tăcerea. Andrei bărbosul îşi pregăteşte un ceai şi conversează sporadic cu Tagani sau Andriuha. Teddy s-a retras în colţul lui şi priveşte tavanul, care este cam la un metru deasupra, fiindcă stă în patul de sus. Alături sunt Cinghiz şi Ahmed. Restul paturilor sunt ocupate de chinezi şi vietnamezi. Toţi dorm ziua şi stau treji noaptea. Până acum eu sunt singurul care doarme noaptea, în timp ce restul sunt activi.

îmi fac curaj şi mă duc să mai cer nişte ţigări de la Tagani. Are o pungă de plastic cu zeci de ţigări rupte. Teddy mi-a explicat că dacă nu sunt cumpărate de la magazinul închisorii, ţigările din pachete sunt rupte, ca să fie controlate. Tagani îmi dă un pumn de resturi din punga albă Mă apuc să combin bucăţile astfel încât să obţin câteva ţigări. Fumez şi apoi mă aşez din nou pe salteaua mea de pe podea. încerc să citesc un articol dintr-o culegere de eseuri politice, sigura lectură disponibilă în engleză, pe care mi-a dat-o Teddy. O parte a minţii îmi este blocată la nebuloasa cifră cinci. Cinciul închisorii cu cinciul de la sfârşitul numărului celulei se combină în ideea că toată detenţia se va sfârşi în cinci zile, din care au trecut trei. Trei ori douăzeci şi patru face şaptezeci şi cinci. încă şaptezeci şi cinci de ore. Or să treacă cumva.

Cum stau pe saltea, în faţa ochilor văd doar tăblia mesei cu căni împrăştiate pe ea. Andrei bărbosul schimbă întruna canalele pe televizorul care se încăpăţânează să furnizeze doar imagini tremurate, pline de dungi şi purici. Ridic privirea către Teddy, apărut lângă mine cu o carte în mână şi un zâmbet ciudat.

- Văd că nu îţi place revista.

- Nu prea, răspund. De fapt nu mă interesează politica, nici nu mă pot concentra la ce scrie.
- Uite, spune întinzându-mi cartea, poate găseşti ceva care să te intereseze aici. Poate însemnările lui Allan o să-ţi spună ceva interesant. Vezi cum stai cu imaginaţia, mai adaugă făcându-mi cu ochiul.
Iau cartea contrariat de ce zice Teddy şi mai ales de semnul cu ochiul. Ce au însemnările lui Allan cu imaginaţia mea? Privesc coperta cărţii şi nu înţeleg nimic. Este un curs de limba daneză pentru vorbitori de limbă engleză. O răsfoiesc şi constat că este plină de însemnări făcute cu pixul, cuvinte subliniate, altele încercuite cu chenare, săgeţi, semne de întrebare. La sfârşit, titlul „Cheia exerciţiilor" este încadrat intr-un chenar dublu şi are trei semne de exclamare. îmi aprind o ţigară şi încep să mă uit mai cu atenţie, încercând să găsesc o logică. îmi atrage atenţia faptul că numele personajului feminin care apare în carte este Laura şi desenul seamănă foarte mult cu chipul prietenei mele. Tunsă scurt, purtând ochelari cu rame pătrate. Chiar şi cuta pe care o face pe obraz când se încruntă este schiţată în desen. Iar ilustraţia cu ea la birou se potriveşte cu aranjamentul din biroul Laurei. într-o altă ilustraţie apare Laura care se ceartă cu prietenul **ei** din cauza televizorului. Se potriveşte cu veşnica gâlceava dintre **mine** şi Laura dacă televizorul să rămână în camera de zi sau sa-l aducem **în** dormitor. Este vreun mesaj ascuns? La asta se referea Teddy când **mi-a** zis să văd cum stau cu imaginaţia? Oricum, potriveala cu Laura **este** destul de mare. Până la urmă este şi ea implicată în farsă?
Pe copertă scrie cu roşu: **„interactiv, clar, practic şi complet".** Situaţia în care mă aflu ar putea fi definită ca „interactivă", dar în **nici** un caz „clară" sau „practică". Poate „cheia exerciţiilor" vrea să însemne un cod. **Dacă** dicţionarul galben conţinea indiciul „acoperit de ochi", poate şi aici **este** ascuns un mesaj. Timp de vreo jumătate de oră mă uit peste paginile cărţii şi privirea îmi sare de la o însemnare la alta. Pe lângă sublinieri apare indicaţia „vezi 3.1" sau „vezi 4.6", săgeţi, semne de întrebare **şi** exclamare.
Iau pe rând paginile şi încerc să urmăresc trimiterile. înţeleg, bineînţeles, cuvintele din limba engleză, iar pe unele simple le **ghicesc** şi în daneză, pentru că seamănă fie cu engleza, fie cu germana. La un moment dat, diversele sublinieri se leagă în combinaţia **„joi / doamnă aranjată / întâlnire / sfat".** Mâine este joi. Să fie mâine o întâlnire cu un personaj feminin? Dar cine ar putea să fie? De la consulat oare? **Dar** parcă ziceau ceva de un bărbat... Mă mai uit la combinaţiile de cifre şi mai dau peste două sublinieri care se leagă: **„costum vechi / mă** vei **vedea** pe **mine".** Instantaneu mă gândesc la cel care conduce farsa. S-a strecurat şi el în acţiune, aşa cum regizorul interpretează de obicei un rol mărunt sau pictorul se înfăţişează pe sine în câte un colţ al tabloului, ascuns între personajele principale? Şi îşi va lua o înfăţişare umilă şi ponosită care să-i mascheze ego-ul nebun care îl face să mă ţină închis? Ah, sper să nu bănuiască faptul că vreau să-i trag un cap în gură... Din nou, toată furia mi se adună în piept şi mă sufocă.
Mă întind pe spate cu mâinile sub cap, întrebându-mă pentru a mia oară care este sensul a ceea ce mi se întâmplă.

[24] **cosnaflaTb /** *sovpadati I* potrivire
Viziera uşii se deschide şi îmi aud numele. Pulsul mi se ***accelerează*** şi trebuie să înghit în sec ca să pot răspunde când aud chemarea repetată. Vocea mai zice ceva şi Teddy, care şi-a scos capul de sub pătură, îmi spune să mă pregătesc căci am o vizită din partea avocatului.
Stau ca pe ghimpi în următoarele minute şi în cele din urmă uşa se deschide şi ies pe coridor, unde mai sunt înşiraţi trei inşi. Un tip în jur de patruzeci de ani, cu un costum vechi, maroniu, un tânăr ras în cap şi un bărbat gras. Costumul cel vechi îmi atrage atenţia din cauza mesajului de ieri: „costum vechi / mă vei vedea pe mine". Mă apropii de tipul cu costum vechi şi întreb în engleză:
- Sunteţi avocatul meu?
Omul îmi răspunde zâmbind, tot în engleză:
- Nu, sunt un deţinut ca şi dumneavoastră.
Răspunsul mă bulversează. Oare ăsta să fie tipul din mesaj? îl studiez pe furiş şi omul zâmbeşte în continuare. întreb din nou:
- Şi de ce sunteţi aici? îmi arată dosarul:
- Din motive economice.
Gardianul al doilea, care vine de la capătul coridorului, ne face semn să-l urmăm. Merg în urma tipului cu costum maro, cuprins de speranţă. Poate acum se va termina oficial farsa! Ce bine că nu mai simt impulsul să-i trag un cap în gură! Oricum, este mai mic de statură decât mine, nu mi s-ar părea fair-play. Individul mă surprinde aruncându-mi peste umăr întrebarea:
- Şi cum aţi descrie închisoarea?
Cum aş descrie închisoarea? Pe domnul regizor îl interesează părerea mea...
- Este inversul unei sere, răspund după câteva clipe. în loc să se dezvolte, fiinţele dinăuntru se ofilesc şi se decolorează.
Bărbatul râde înfundat.
Reţine, reţine, că şi eu mă reţin să nu-ţi pocesc mutra!
în câteva minute ajungem la parter şi ne oprim. Un poliţist tânăr, cu o altfel de uniformă şi cu o faţă foarte binevoitoare, mă întreabă după ce priveşte foile pe care le ţine în mână dacă eu sunt Ghidibaca. Abia se stăpâneşte să nu pufnească în râs. Da, îi amuz pe toţi, mai puţin pe mine însumi. Trecem printr-un coridor din care zăresc intrarea şi strada şi simt că mă apropii de libertate. Mi se indică să intru într-o încăpere mică, vopsită într-un albastru urât, în mijlocul căreia este o masă şi două bănci. Tânărul poliţist iese fără să închidă complet uşa. Amănuntul mă face să mă simt din ce în ce mai liber şi mai uşurat. Cine va anunţa sfârşitul? Tipul cu costumul maro? Oare o fi venit şi Laura?
Uşa se deschide şi în încăpere intră avocatul din oficiu şi o doamnă blondă, coafată şi mirosind discret a parfum, ceea ce mă face să conştientizez propriul miros de transpiraţie. Deci o „doamnă aranjată". Este urmată de un bărbat rotofei, cărunt şi cu ochi foarte albaştri în spatele ochelarilor cu rame subţiri. Toţi sunt serioşi şi se aşază în tăcere. Dau mâna pe rând cu fiecare şi femeia îmi vorbeşte în româneşte. îmi spune că a venit ca să îmi traducă actele. Bărbatul cărunt este consulul român.

îmi spune că a încercat să mă viziteze de marţi, dar nu i s-a permis. Ceva nu este în regulă. De ce nu spune nimeni că farsa s-a încheiat? încep să mă sperii.
Doamna cea blondă îmi spune cu o voce joasă, ca şi cum mi-ar comunica un mesaj secret.
- Să fiţi tare! Situaţia este împotriva dumneavoastră, dar trebuie să aveţi curaj.
Nu mai înţeleg nimic. Ceea ce aud mi se pare ireal.
- Am fost solicitată să vă traduc acest act, îmi spune femeia şi îmi întinde o foaie. Este actul de acuzare şi trebuie să daţi o declaraţie semnată, dacă sunteţi de acord cu acuzaţia în totalitate, parţial sau o respingeţi.
Albastrul încăperii mă apasă şi urechile îmi vâjâie. Simt că îmi tremură vocea când vorbesc:
- Da, poate că aveţi dreptate. O să reţin ce-aţi spus.
- De ce sunt acuzat?
- Aici sunt declaraţiile poliţiştilor de la aeroport. Spun că aţi declarat că aveţi o bombă şi că aţi mai spus că vreţi să aruncaţi avionul în aer.
Sunt şocat. Cum pot să spună aşa ceva? Că am zis că vreau să arunc în aer avionul? Este o nouă glumă?
- Dar n-am zis aşa ceva! protestez eu. Am spus o prostie, într-adevăr, am zis că rucsacul este o bombă şi atât! Mi s-a părut nefirească întrebarea vameşului.
Femeia dă din cap aprobator şi întreabă:
- Deci n-aţi spus că vreţi să aruncaţi avionul în aer?
- Nu! Nu, bineînţeles că nu! Ar fi fost prea de tot! Iar despre rucsac am spus că era o bombă pentru că mi s-a părut evident că nu poate fi. Şi că evident nu vorbesc serios. Eram foarte obosit şi nervos, veneam dintr-o călătorie foarte lungă...
- Liniştiţi-vă, vă rog, îmi spune femeia. Vă înţeleg! De unde veneaţi?
- De la Vladivostok.
- Şi ce-aţi făcut acolo?
- M-am dus să filmez un documentar. Avocatul îi spune ceva femeii, care îmi traduce.
- Domnul avocat îmi spune că trebuie să semnaţi şi să fiţi foarte atent ce semnaţi. înţelegeţi?
- Da, înţeleg.
- Atunci vă rog să fiţi atent: aveţi trei variante. Unu - *„Recunosc în totalitate acuzaţiile".* Doi - *„Recunosc parţial"* şi trei - *„Resping toate acuzaţiile".*
Femeia ciocane uşor cu pixul în dreptul variantei numărul doi, evident cea logică şi tuşeşte cu subînţeles, la fel ca şi consulul.
- Varianta numărul doi, spun. Recunosc parţial.
Toată lumea pare foarte uşurată, ca şi cum aş fi ales varianta câştigătoare la concursul „Vrei să fii milionar?".
Avocatul îmi întinde foaia şi semnez în locul indicat.
- Sunteţi bine tratat? Cum se poartă cu dumneavoastră? rnâ|
întreabă consulul.
- în afară de faptul că mă ţin închis degeaba, n-am ce să zic.
şi pentru restul.

- Să ştiţi că am primit multe telefoane din ţară, şi din partea familiei şi din partea presei. Se ştie despre cazul dumneavoastră. Facem tot ce putem, dar trebuie să ne supunem autorităţilor ruse. Aveţi nevoie
de ceva?
- Mulţumesc, spun. Ceva de citit dacă s-ar putea. Şi nişte ţigări.
- Ce ţigări fumaţi?
- Pali Mall. Sau orice.
Mă simt atât de sfârşit de parcă aş fi mărşăluit o zi întreagă. Femeia blondă îmi spune cu acelaşi ton scăzut:
- Trebuie să mergem. Eu nu ştiu dacă am să mai pot veni. Dar să fiţi tare! Să ştiţi că declaraţiile poliţiştilor sunt deja făcute şi nu v* sunt deloc favorabile. Şi nu le vor schimba pentru dumneavoastră. S fiţi tare! repetă cu compătimire.
Se ridică toţi trei şi îmi dau seama că întâlnirea s-a încheiat. Ne salutăm şi rămân dezorientat în camera albastră.
După cinci minute încep marşul spre celulă. Gluma nu **mai** arată deloc a glumă, din nou. Şi totuşi cum să înţeleg coincidenţele **cu** întâlnirea anunţată pentru **joi,** adică astăzi, a **doamnei aranjate, care** mi-a dat **sfaturi** şi întâlnirea cu personajul în **costumul cel vechi? Ce** mi-a scăpat din carte? Ce n-am înţeles?
Cheia gardianului se roteşte în broască, zăvorul scrâşneşte scurt şi apoi în urma mea aud ecoul greu al uşii trântite, care face să vibreze podeaua. Pe ecranele celor două televizoare, care funcţionează pentru prima dată la unison, o femeie care aş putea jura că este gardiană cea blondă şi grasă care mi-a controlat bagajul când am ajuns la închisoare, declară ameninţător: *„Jarku dadiml* Noi frigem!". Pe cine? Eu unul sunt deja copt, fript, fiert şi stors de puteri. Imaginea unei pungi de chipsuri creşte în prim-plan, roşu cu auriu şi de pe coridor se aude un hohot de râs. Este gardiană blondă.
j 25] ЗВОНОК / *zvanok I* convorbire
Las cartea jos şi mă duc să-mi fierb nişte apă. Apa de la chiuvetă nu se poate bea, trebuie întotdeauna fiartă. Potrivesc fierbătorul în cană, pe masa unde Teddy joacă table cu Tagani.
Informaţiile contradictorii mi se zvârcolesc în cap. Pe de o parte, potrivelile care îmi arată că este o farsă. De cealaltă, întâlnirea de azi care a decurs ca şi cum situaţia este reală şi se prelungeşte nedefinit. Probabil s-au arătat îngrijoraţi tocmai ca să nu mă relaxez şi să nu se piardă din spectacol. Mesajele din carte se leagă: **joi** am avut **o** întâlnire şi **o doamnă aranjată** mi-a dat **sfaturi.** Şi l-am văzut pe tipul cu costumul **cel vechi,** anunţat tot în carte. Care ar putea fi regizorul. Regizorul nebun, trebuie să precizez. A spus că ar fi închis din „motive economice". Ce motive economice? Suplimentarea bugetului? S-a mărit miza? Dacă s-a mobilizat o echipă care să se joace de-a puşcăriaşii, cu siguranţă că efortul trebuie să se concretizeze în ceva mai substanţial decât ce s-a întâmplat până acum. Poate că o să implice şi procesul. Sigur o să vrea să avem şi scena cu simulacrul de proces! Dracu' să-l ia de nebun!

îmi fierb apa şi o torn ca să se răcească într-un castron de aluminiu. Privesc cu intermitenţe la jocul de table şi la cele două televizoare, care merg pe canale diferite. începe să se însereze şi asta înseamnă că este în jur de ora nouă. Andriuha îmi face semn să mă apropii şi îmi întinde telefonul mobil.
- Vezi dacă mesajul ăsta este pentru tine, îmi spune.
Mă uit şi recunosc numărul Laurei. Iau telefonul şi citesc: „Am vorbit cu Iuri şi mi-a spus că a trecut astăzi pe la tine. Dacă poţi, să suni".
- Pot să sun? îl întreb pe Andriuha.
- Ai cartelă? Credit?
- Nu, dar o să dau numai un bip şi o să mă sune înapoi. Se poate?
- Bine, răspunde încruntat. Dar du-te şi ascunde-te în spatele paturilor. Dacă auzi că intră cineva, să ascunzi telefonul. Ai înţeles?
- Am înţeles, spun cu o voce uscată.
Mă duc şi mă ghemuiesc în spatele paturilor. Formez numărt aştept. După un minut, telefonul sună înapoi.
- Salut! aud vocea Laurei. Ce faci?
- Ce să fac? Mă dau de ceasul morţii... Simt că înnebunesc.
- Stai, calmează-te! Mai spune-mi ce s-a întâmplat. Iuri zicea I a găsit o doamnă, o traducătoare, soţia consulului ucrainian şi că au fost la tine.
- Da, au fost ca să semnez actul de acuzare. A venit şi consulul. Cred că o să înnebunesc în curând cu farsa asta...
- Dar nu e nici o farsă! protestează Laura. De ce crezi că este **o** farsă?
- Pentru că se întâmplă tot felul de ciudăţenii... Nu ştiu cum să-**ţi** explic la telefon...
După câteva secunde de linişte, Laura îmi spune cu îngrijorare:
- Walter, îţi repet că nu este o farsă! Fii atent ce faci şi ce spui, să nu-ţi agravezi situaţia!
Simt că mă ia leşinul.
- I-am spus mamei tale că întârzii din cauza paşaportului, d au apărut deja nişte articole în ziare şi o să trebuiască să-i spun că eşti închis. Măcar să-i pot spune că eşti bine. Eşti bine?
- Da, sunt bine. Sunt întreg, dar timpul trece infernal de greu.
- încearcă să rezişti! Trebuie să rezişti! Facem tot ce putem. Vrei să-ţi caut alt avocat?
- Nu ştiu, Laura, n-am cum să-mi dau seama... Fă cum crezi că este mai bine. Nu mai înţeleg nimic. Să mă mai suni când poţi, sau să-mi trimiţi măcar un mesaj! Mi-e dor de casă, mi-e dor de tine!
- Şi mie! Hai, mai ai puţină răbdare! Iuri spune că imediat ce va fi procesul, vei primi o amendă şi îţi vor da drumul. Probabil o mie de dolari. Este doar o chestiune de timp. Te mai sun mâine, bine?
- OK! Pe mâine atunci!
- Hai, curaj! Pe mâine!

Mă simt ceva mai bine pentru că i-am auzit vocea Laurei, chiar dacă veştile nu sunt foarte bune. Este singura mea legătură cu ceea ce înseamnă acasă şi viaţa normală. îi dau telefonul lui Andriuha, care mă întreabă scurt:
- OK?
- OK! Mulţumesc!
Dă din cap şi ascunde telefonul sub pernă.
- Cu cine ai vorbit? întreabă sprijinit într-un cot.
- Cu prietena mea.
- Aha... E bine să vorbeşti cu cineva de acasă, nu-i aşa?
Dau din cap că da. Ce să zic? Este un truism, dar în realitatea asta paralelă conversaţiile fără sens sunt ceva normal. Beau restul de apă călduţă şi mă hotărăsc să mănânc o bucată de pâine. Tagani mă priveşte şi întrerupe partida de table ca să ia o pungă cu supă din dulapul de tablă, pe care mi-o dă adăugând:
- Pâinea goală nu e bună. Mănâncă asta!
- Mulţumesc, spun şi iau pachetul în mână.
Tagani îşi închipuie că nu ştiu cum s-o pregătesc şi adaugă:
- Fierbi o cană cu apă, pui peste ea, o laşi cinci minute şi mănânci.
- OK, mulţumesc, răspund şi mă duc să umplu cana cu apă. Dacă îmi amorţesc foamea continuă, măcar o să adorm mai uşor.
Mai sunt trei zile şi va fi iar luni, când trebuie să vină din nou avocatul. Poate rezolvă ceva până atunci, procesul, amenda şi apoi plec acasă. Nu văd ce s-ar mai putea lungi. Am spus o prostie, nu s-a întâmplat nimic, o să primesc o amendă şi plec acasă. Aşa trebuie să fie. Poliţiştii au declarat că am spus că vreau să arunc avionul în aer ca să se justifice şi ei pentru amendă. Sau aşa i-a învăţat nebunul care organizează farsa, ca să mai poată trage de timp.

[26] wrpa/ *igra* **/ joc**

Sâmbătă dimineaţă curăţenia merge repede pentru că suntem patru. Cei patru „defavorizaţi": eu, Teddy, Cinghiz şi Ahmed. Terminăm de spălat pe jos şi după ce dezinfectăm WC-ul, ne mâncăm în tăcere porţiile de caşă galben-cenuşie. Este micul dejun tradiţional rusesc, o fiertură de cereale, de obicei arpacaş. Ceea ce primim este execrabil, un terci plin de pietricele. Are un gust groaznic şi abia pot înghiţi câteva linguri.
Mă retrag pe saltea şi deschid din nou cursul de limbă daneză, hotărât să verific mesajele care îmi chinuie creierul. Nu mă simt bine nici fizic, am dormit rău, trezit de câteva ori de gălăgia din cameră şi de lumina aprinsă în permanenţă. Andrei bărbosul manevra nişte sfori şi un săculeţ pe care îl scotea afară pe geam şi bocănea în perete. Loviturile erau semnale ca să primească sau să trimită săculeţul, tras de sfori către altă celulă. în el primea şi trimitea bileţele. Tagani era şi el implicat în activitate, împreună cu vietnamezul Han. Cu chestia asta primesc probabil indicaţii regizorale. Dar arată, desigur, ca sistemul de comunicaţii dintre puşcăriaşi.
Vechiul joc din copilărie de-a hoţii şi vardiştii este pus în scenă la scară mare. Numai că acum actorii sunt oameni în toată firea şi AVEM LA DISPOZIŢIE O CELULĂ ADEVĂRATĂ, într-o PUŞCĂRIE ADEVĂRATĂ. Aşa că jocul devine

mai interesant. Mult mai interesant, din păcate înfiorător de greu de suportat pentru mine. Dar cum au putut fi convinşi nişte oameni normali să joace în farsa asta? Nu-şi dau seama că este extrem de traumatizant pentru cel pe seama căruia se desfăşoară? Dacă o iau razna definitiv şi ireversibil? Sau au fost convinşi că voi rezista? Cine poate garanta că nu se va întâmpla ca în experimentul lui Zimbardo cu puşcăria, când studenţii au luat-o razna în doar şase zile? Marii psihologi ruşi? Ştiu că ruşii sunt tari la chestii extreme, dar pe ce se bazează că lucrurile n-o să scape de sub control? Adevărul este că sunt în a şasea zi de detenţie şi încă n-am făcut o criză majoră, chiar dacă mă simt foarte rău. Dar momentele în care mă apucă atacurile de panică sunt uniforme şi foarte intense. Am senzaţia că nu pot respira, că ceva mă apasă pe piept indiferent în ce poziţie aş sta.
Cât de legală este treaba asta? Dacă n-aş fi spus cuvântul ăla nenorocit, nimeni n-ar fi avut nici un motiv să mă ţină închis. Dar l-am spus şi asta mă face să-mi vină să urlu. Din cauza unui cuvânt se poate construi tot scenariul ăsta. Chiar dacă acuzaţia potrivit căreia reprezint un pericol şi de aceea trebuie să stau închis este trasă de păr, logic se încadrează în litera legii. Deci aşa cei care se joacă cu mine sunt acoperiţi. Trebuia să fiu închis potrivit legii, aşa că sunt închis. Normal, într-o puşcărie. Deci n-am ce obiecta. Iar dacă cei din celulă nu sunt puşcăriaşi adevăraţi, de ce aş avea ceva de obiectat? Păi ar trebui chiar să mă bucur, fiindcă aşa totul este sub control. Teoretic, situaţia este mult mai bună decât să fiu expus la riscul de a sta cu răufăcători adevăraţi. Aşa că o să mi se închidă gura, cu această explicaţie şi cu o bucată de ciocolată. în final, vom fi cu toţii vedetele celei mai mari farse din lume. Internetul şi presa vor geme de comentarii. Audienţă enormă, probabil şi bani mulţi, drepturi de autor, toată lumea se aranjează, poate pe viaţă. Desigur, va urma un film. Subiectul, bine tratat, este aur curat. Cum s-a „lucrat" cea mai mare farsă din lume. Dacă lucrurile sunt privite astfel, înseamnă că am ajuns de fapt într-o situaţie de invidiat. Ce mai contează câteva zile de jeg şi foame pe lângă marele tam-tam, surlele, trâmbiţele şi şampania de la final? Sigur cu asta au fost convinşi toţi să pună umărul - cu marele succes la public. Cum să nu fie tentant să participi la cea mai mare farsă din lume? Atât că până atunci mă simt groaznic, am o stare între greaţă şi leşin, de foame şi din cauza stresului.
Mă ridic şi mă duc la toaletă, intersectându-mă cu Teddy care a coborât din pat. După ce ies din spatele cearşafurilor galbene care asigură intimitatea minimalistă, mă spăl pe mâini şi mă duc să-i cer o ţigară. Tagani îşi fierbe ceai şi îmi dă şi el câteva bucăţi de ţigări rupte, ceea ce mă bucură, pentru că nu mai trebuie să cer în următoarele câteva ore. Fumez o ţigară, în timp ce cei doi îşi aranjează piesele pentru o partidă de table.
Mă aşez din nou pe saltea. Cineva mi-a umblat la carte cât am fost la WC şi a lăsat un pix la pagina 177. Ar putea să fi fost Teddy, el este cel mai aproape. Ochii îmi fug pe propoziţiile în engleză şi simt o strângere de stomac citind enunţurile din prima coloană subliniate cu pixul:
Useful phrases 1 **Expressing how you feel**
Jeg er syg.
Jeg skal kaste op.

Jeg har det bedre.
Jeg harr det ikke sâ godt.
Det gor ondt i mit ben.
Jeg har mavepine.
Jeg er rask.
I'm ill.
I'm going to throw up. I'm feeling better.
I don't feel very well. My leg hurts.
I have a stomach ache. I'm fit and well.
„I'm ill" şi „I'm going to throw up" simţeam înainte să mă d la toaletă, iar acum „I'm feeling better". Acestea sunt propoziţiile subliniate şi continui să citesc hipnotizat coloana următoare.
Useful phrases 2 **Expressing sympathy**
Hvordan har du det nu?
How are you feeling now?
Gor det (meget) ondt?
Does it hurt much?
Der er synd for dig.
I am sorry for you.
Când citesc această propoziţie, Teddy spune fix în acelaşi moment „I'm sorry for you". înţepenesc. Cum naiba face chestia asta? M-a pândit şi a aproximat când citesc propoziţia? Aud ţăcănitul zarurilor şi chicotelile nazale ale lui Teddy.
Ultima propoziţie din coloană este:
Du skal se, det gâr snart over.
You'U see, you'll soon be feeling better.
Teddy mârâie „Da, da, da" mutând grăbit piesele. Deci echipa de roducţie este la curent cu starea mea şi încearcă să mă încurajeze. O slabă consolare, din păcate.

Duminică. Astăzi este fix o săptămână de când sunt aici. Iau din nou manualul de daneză, care parcă îmi frige degetele. îl răsfoiesc fără să mă pot concentra, încă frământându-mă cum a reuşit ieri Teddy să spună simultan cuvintele pe care le citeam eu. Care este şmecheria? Nu sunt multe propoziţii pe pagină şi din poziţia în care se afla putea vedea ce citesc. Dar cum poate cineva aproxima exact momentul în care încep să citesc eu? Dar poate nu asta contează acum.
Mi-e foarte greu să mai urmăresc trimiterile şi parcă nimic nu are sens. Adică nimic nu se mai leagă. Poate ar trebui să mă uit după altfel de semne. Cel cu pixul plasat la o anumită pagină a fost mai simplu. Iau paginile rând pe rând şi mă opresc la pagina 143, care are un colţ îndoit. Din nou titlul ***Language point 2*** este urmat de cuvinte subliniate şi însemnări. ***Language point 2*** se pronunţă ca şi ***Language point to,*** care ar putea fi „Limbajul indică spre". Sau „Limbajul punct spre". Ar putea fi un reper, o trimitere. Primele propoziţii atrag atenţia asupra faptului că unele substantive au în limba engleză doar forma de singular, în timp ce în daneză au doar forma de plural. Bun. Până aici nimic anormal. Dar propoziţia următoare este subliniată: Here are şome words that might cause you problems - *Aici sunt*

câteva cuvinte care v-ar putea crea probleme. în primul rând îmi aduc aminte că sunt aici din cauza unui cuvânt. Da, problemele mele au început de la un cuvânt. Cuvintele subliniate sunt **kontanter** - cash / *bani* şi **penge** -*money* - bani din nou. Ce zicea tipul cu costum vechi? Că este aici din raţiuni financiare. Dacă este regizorul nebun, poate voia să spună că toată povestea asta ori mai costă bani, ori trebuie să mai producă bani. Sau amândouă. OK, nebunia asta ar fi o farsă super-tare, numai că ar trebui filmată. Afară, camerele de filmare puteau fi ascunse şi mascate foarte uşor. Aici este mai greu. Singura posibilitate este amplasarea unor mini-camere, nu mai mari decât cele folosite la telefoane mobile, în cele patru guri de aerisire din celulă. Situaţia şi ineditul filmărilor compensează slaba calitate a imaginii.
Ce sens au cuvintele subliniate de la pagina îndoită? Este vorba de bani. Dacă farsa asta ajunge la televiziune, este clar că poate produce o mulţime de bani. Aşa ceva nu s-a mai făcut, nu la scara asta cel puţin. Chiar şi farsele dure, în care mai sunt stricate maşini scumpe sau apar echipaje de poliţie, ca cele făcute de Ashton Kutcher la Punkd, durează cam jumătate de oră, poate o oră, maximum. Cu mine se întâmplă lucruri ciudate de o lună de zile. Greu de egalat. Şi sunt şi în puşcărie de-adevăratelea. Aşa ceva, odată făcut, nu se mai repetă. Este o idee care odată consumată nu se mai reia, pentru că este prea complicată şi ineditul a dispărut. Sau, cine ştie?! Poate aşa cred eu. Ce contează este că sigur aşa ceva nu s-a mai făcut. Şi apoi cine altcineva ar avea curajul să ducă jocul la extrem decât nişte ruşi? Da, foarte şmecheri, m-au şi îngrădit cu „litera şi spiritul legii". Articolul 207. Ce-ar fi să văd ce este la pagina 207?
Răsfoiesc grăbit şi la 207 nu dau peste nimic care să-mi atragă atenţia. Dar la 206, pe partea stângă a cărţii, căci se deschide la 206 cu 207, cuvântul bombardere - *bombară* în engleză. Suficient de aproape de „bombă", nenorocitul cuvânt care mi-a scăpat mie la aeroport. Nu mă pot hotărî dacă această combinaţie are sau nu vreun sens. Apoi un frison mă face să mă scutur ca electrocutat. Dacă articolul 207 este o invenţie?
Andriuha citeşte lungit în pat şi mă hotărăsc să-l întreb dacă are un cod penal rusesc. La început nu înţelege ce vreau, apoi vorbeşte cu Andrei bărbosul, care stă ascuns de pătura-perdea. Mâna lui Andrei iese de după pătura gri şi întinde o cărţulie roasă, cu copertă roşie cu albastru. Andriuha mă întreabă ce vreau să ştiu. îi spun că vreau să-mi explice articolul 207. Aştept cu răsuflarea tăiată să-mi spună că nu există, dar Andriuha îmi traduce în engleză că articolul se referă la false informaţii teroriste.
Deci articolul există! Sunt extrem de dezamăgit şi pentru câteva momente nu sunt atent la ce zice. Mă întreabă dacă am şapte mii de dolari.
- Şapte mii de dolari? repet năuc. Pentru ce?
- Atâta este amenda maximă. Dacă plăteşti banii ăştia, te eliberează.
- Şi atunci de ce nu mă amendează odată?
Andriuha îi explică lui Tagani, care ne privea, scurta conversaţie. Negrul începe să râdă, întâi încet şi rar, apoi din ce în ce mai sonor. Andrei bărbosul îşi scoate şi el capul de după acoperitoare şi se uită la mine fix, după care se vâră înapoi, aruncând

un *„pizdeţ"* care îi face să râdă şi mai tare pe Tagani şi Andriuha. încurajat de amuzamentul celor doi, scoate din nou capul şi îmi spune cu o voce fals mieroasă:
- *Walter, zdiesi Rossia, bleah! Panimaieşi?* Walter, aici este Rusia! înţelegi?
Se ridică în cele din urmă pe marginea patului, apoi îşi aprinde o ţigară şi începe să peroreze în ruseşte. De data asta înţeleg fără traducere:
- Eu sunt închis de aproape doi ani şi încă nu s-a terminat procesul. Crezi că vii tu şi îţi fac proces în trei zile? Eşti în Rusia, la dracu', ce nu pricepi? Dacă îţi plăteşti bine avocatul, poate. Totul e pe bani. La voi în România cum e? Ia zi!
Andrei turuie ca o morişcă. Tagani renunţă să mai joace table şi Teddy se retrage preventiv de la masă, în timp ce ceilalţi trei vorbesc în ruseşte şi nu mai înţeleg nimic. Celula redevine neprimitoare şi sinistru de reală.

[28] aflBOKa r / *advokat I* **avocat**

Intru în încăperea mică, în care mă aşteaptă Iuri Andreevici, avocatul din oficiu. Poartă un costum maro şi o cravată cu dunguliţe aurii. Are expresia unui om care a dormit foarte mult şi încă mai are nevoie de timp ca să se trezească. îmi întinde mâna şi apoi începe să îşi răsfoiască hârtiile, murmurând câte un cuvânt scurt, ca pentru sine Mă uit cu atenţie la cuta de la baza nasului pe care se sprijină ochelarii subţiri şi apoi îl scanez, de la vârful capului spre bărbie. Pot să jur că este una şi aceeaşi persoană cu actorul din comedia rusească pe care am văzut-o ieri-seară, numai că are mustaţă.
Iuri strânge foile şi le bate cu muchia de masă, ca să le ordoneze, după care le pune într-un dosar. Pentru că nu spune nimic, îl întreb eu:
- De ce sunt încă închis? Cât mai stau aici? Iuri începe să se foiască pe scaun.
- în Rusia terorismul este o problemă foarte gravă.
- Dar eu nu sunt terorist! protestez.
- Sigur, sigur, nu sunteţi terorist. Dar aţi spus ceva ce nu trebuia.
- Da, sunt de acord. A fost o prostie, dar nu cred că trebuie să fiu închis pentru atâta lucru! N-am vrut să creez panică, n-a fost nimic premeditat! Ştiţi foarte bine! N-a fost nici o problemă la aeroport, activitatea nu s-a perturbat. N-am creat nici o problemă, repet mai simplu, ca să fiu sigur că sunt înţeles.
Capul lui Iuri oscilează în sus şi în jos, în aceleaşi mişcări de aprobare înţelegătoare. Ridică în cele din urmă o obiecţie:
- Dar aţi făcut o prostie, spune în engleză. Apoi rosteşte în rusă: *adna glupasti.* Cunoaşteţi cuvântul acesta - *glupasti*[7]
- Nu, răspund.
Iuri ia dicţionarul rus pe care i l-am lăsat data trecută şi mi-l întinde, să caut cuvântul. Găsesc *„glup":* prostănac. *„Glupasti":* prostie. Aha, da, am făcut o prostie, adică nu ceva foarte grav. Dar sunt în puşcărie. Grav.
Iuri îmi întrerupe gândul rostind o zicală, pe care reuşesc să mi-o traduc ca fiind: „Omul deştept învaţă din greşelile altora, prostul nici din ale lui". Discuţia are un aer lejer, de parcă am povesti ceva pe o bancă în parc şi nu ne-am fi întâlnit pentru că sunt în puşcărie. Se vede că Iuri joacă un rol fiindcă nu discutăm nimic despre proces, despre apărare. în schimb ne ţinem de filosofii ieftine.

Iuri mai scoate din servietă o carte în engleză. Titlul este „Reindeer People", iar autorul are un nume pe jumătate rusesc: Piers Vitebsky.
- Este despre Siberia. M-am gândit că poate o să vă intereseze. Cu siguranţă m-ar fi interesat în condiţii normale. Dar acum
vreau doar să fiu eliberat. Iuri deschide cartea şi-mi arată nişte hărţi ale Siberiei, ciocănind uşurel cu pixul undeva spre nord.
- Aici este... Foarte interesant... Hmm... îşi drege el vocea. Urmăresc pixul lui Iuri. Harta are nişte zone haşurate care par să
corespundă cu amplasamentul paturilor din celulă. Pixul punctează în partea de sus şi apoi jos. Cam pe acolo sunt gurile de aerisire. Acolo ar putea fi camerele de luat vederi. Asta să fie?
- Vreţi să vorbiţi cu Laura? mă întreabă, fâcându-mă să-mi dezlipesc ochii de pe hartă.
Aprob şi Iuri îmi întinde telefonul mobil. Formez numărul şi Laura îmi răspunde destul de repede.
- Ce faci? Eşti bine? întreabă ea.
- Da, sunt bine. Te sun de pe telefonul lui Iuri. A venit la închisoare. Tu ce-ai vorbit cu el?
- Păi l-am întrebat dacă poate să te reprezinte şi cât vrea să-l plătim. A cerut o mie de euro avans şi o mie la finalizarea procesului. Zice că mai durează cel puţin două săptămâni...
Simt că mă absoarbe un hău negru. Două săptămâni! De ce să mai dureze două săptămâni?
- De ce să mai dureze două săptămâni? o întreb pe Laura.
- Nu ştiu, zicea că mai durează hârtiile. Asta l-am întrebat şi noi. Adică ţi-am mai angajat şi un avocat din România care vorbeşte ruseşte. Iuri zicea că trebuie finalizată investigaţia şi apoi se hotărăşte dacă ţi se dă amendă sau pedeapsa cu închisoarea...
Nu, nu cred că este adevărat ce aud! Pedeapsa cu închisoarea! Regizorul nu se lasă nicicum!
- Cum să-mi dea pedeapsa cu închisoarea??! Au înnebunit??! Simt că Laura face eforturi să-şi controleze vocea:
- Aşa zice legea. Poţi primi amendă sau pedeapsă cu închisoarea, de la trei luni până la trei ani, dacă fapta este mai gravă. Dar Iuri zice că fapta ta nu este gravă şi o să-ţi dea amendă. Numai că mai durează...
Sunt paralizat de ceea ce-mi spune.
- Facem tot ce putem ca să te ajutăm. Trebuie să mai ai răbdare
Cum e acolo? mai întreabă Laura.
- Păi e nasol, cum să fie?! Ca la închisoare.
- Vrei să vorbim cu alt avocat?
- Nu ştiu, mă aud vorbind mecanic. Nu ştiu, nu-mi dau seama...'
- Păi cum ţi se pare Iuri?
- Mi se pare normal. De fapt mi-e greu să-mi dau seama, pentru că vorbeşte prea puţină engleză.

- Şi cum te înţelegi cu el?
- Păi zice că înţelege ce-i spun eu în engleză. Mai înţeleg eu puţin în ruseşte... Cumva ne înţelegem.
- Hai, mai ai un pic de răbdare! O să fie bine! încearcă Laura săi aibă cel mai optimist ton posibil şi pentru moment parcă chiar prind un dram de curaj, care însă se risipeşte rapid.
- Bine, dacă poţi să mă mai suni, sau să-mi mai trimiţi un mesaj. Măcar să ştiu că nu sunt singur.
- Bine! O să te sun, sigur că o să te sun! Hai, curaj!
- încerc.
- Te sun deseară, OK? O să îi spun avocatului de aici să vorbească cu Iuri, bine?
- Bine! Pa!
îi înapoiez telefonul lui Iuri, care mă întreabă:
- E totul bine?
Stau câteva secunde, apoi îi răspund, după ce trag aer în piept:
- De ce mai durează investigaţia? Poliţiştii erau acolo şi au depus deja mărturie.
Iuri pare să nu înţeleagă aşa că repet mai rar.
- Martori. Mai trebuie martori. Dar se va rezolva! Fiţi tare! îndemnul ăsta mă irită la culme. N-am omorât pe nimeni, la ce
mi se cere să fiu tare? De ce trebuie să îndur condiţiile astea pentru un fleac?
- Ţineţi minte, adaugă Iuri şi face o mică pauză, ca să tuşească şi să-şi dreagă vocea: toţi suntem actori... în viaţa asta.
O mare nedumerire, paralizantă şi cleioasă mă împiedică să mai protestez în vreun fel. Pornesc în urma gardianului, care mă lasă să aştept în spatele grilajului de la intrare. Iuri Andreevici coboară grăbit treptele şi dispare pe uşa care dă în stradă.
Toţi suntem actori?! Dacă este o farsă, bineînţeles că toţi suntem actori... Dar nu-mi place deloc scenariul.

[29] **noKa3HBaTb** / *pakazîvati I* **spectacol**

Mi-e gura uscată şi stomacul pare să fi devenit o peşteră întunecoasă în care bate vântul când deschid ochii, trezit de trăncănitul unei uşi.
Mă ridic de pe saltea ca să-mi fierb nişte apă de băut. Trebuie să aştept pentru că Tagani tocmai repară fierbătorul, folosind bucăţi de plastic smulse dintr-o pungă, pe care le arde cu bricheta ca să le topească şi să izoleze contactele electrice de la cablul fierbătorului. Cei doi Andrei se uită la televizorul purecos, la un meci de fotbal.
Cursul de daneză este pe un colţ al saltelei, deschis, aşa că mă aplec să văd ce mai scrie. O însemnare cu pixul subliniază propoziţia *„Are you on Internet?* Eşti pe Internet?" şi mai jos *„It's on TV I* Este la televizor".
Apa bolboroseşte în cană şi scot fierbătorul din priză. Simt prezenţa cuiva în spatele meu şi mă întorc. Teddy stă cu braţele încrucişate, aşteptând să ia fierbătorul.
- Walter, de ce eşti aici? mă întreabă Teddy.
- Cum adică de ce sunt aici?!? îl întreb la rândul meu.

- Gândeşte-te, Walter, gândeşte-te! îmi răspunde şi mai misterios, aplecându-se asupra cănii în care bule de aer se ridică spre suprafaţă, semn că în curând va da în clocot.
De ce sunt aici? Teoretic pentru că am fost acuzat din cauza incidentului de la aeroport. Practic, pentru că cineva instrumentează o farsă gigantică.
- Nu crezi că faptul că eşti în închisoare are alt sens? reia Teddy interogatoriul.
Ba da, bineînţeles că are alt sens. Este o farsă, numai că pe mine nu mă amuză deloc şi o şi consider absurdă.
- Poate trebuie să faci o poveste cu închisoarea. Poate nu filmul pe care voiai să-l faci despre Siberia este cel mai interesant, rosteşte Teddy amestecând frunzele de ceai negru în cană.
Şi asta trebuie s-o hotărască altcineva? împotriva voinţei mele? Chinuindu-mă prosteşte?
- Te-ai gândit că sunt oameni pentru care viaţa din închisoare este interesantă? Care ar vrea să ştie cum e aici? continuă el.
- Şi ce să vadă? Cum nişte amărâţi zac toată ziua în pat, joacă table sau se uită la televizor?
Ceea ce mă irită de fapt este că Teddy încearcă să-mi explice că farsa are o logică. Bineînţeles nu poate să fie foarte explicit, pentru că atunci nu mai este o farsă. Este doar o înţelegere între părţi şi asta îi scade toată valoarea.
- Eu sunt convins că sunt o mulţime de oameni foarte curioşi să ne vadă, continuă el.
- Eu nu cred! Ce dracu' să vadă?! Nu vezi că nu se întâmplă nimic? Lumea este obişnuită să vadă chestii spectaculoase, acţiune, întâmplări extraordinare...
- Poate, poate, poate fi şi aşa... se bâlbâie Teddy agitat. Dar nu întotdeauna! Lumea se uită la multe alte lucruri care par banale. Gândeşte-te la Truman Show! Transmiteau în direct viaţa cuiva, cu toate lucrurile obişnuite, rutina zilnică şi dura de 30 de ani!
Pe cât de excitat pare Teddy, pe atât încep eu să mă enervez. Rapid enervarea se transformă în groază. Dacă nebunul de regizor şi-o fi propus o chestie de câteva luni? Gândul mă sperie atât de tare încât şi după ce mă forţez să-l şterg imediat, revine cu insistenţă. Drace, dacă chiar cumva se înregistrează şi se transmite ce-i aici? Dacă suntem într-un show de genul Big Brother? Deci sublinierile din cartea lui Allan: *„Are you on Internet?* Eşti pe Internet?" şi *„It's on TV!* Este la televizor" sunt un indiciu foarte clar.
îmi sucesc gâtul, holbându-mă la gurile de aerisire. Acolo este primul loc în care pot fi camere de luat vederi miniaturale. Dar cu tehnologia din ziua de azi, ar putea fi ascunse oriunde, în orice găurică, camere nu mai mari decât cele folosite la telefoanele mobile. Dacă undeva pe Internet există un site pe care poţi vedea 24 de ore din 24 ce se întâmplă aici? Intri, te uiţi până te plictiseşti şi tot aşa. Ai acces în timp real într-o închisoare rusească. Simplul fapt că site-ul are o mulţime de vizitatori îl face valoros, pentru că poate să vândă spaţiu de reclamă. Iar din părţile mai interesante se poate face un montaj pentru o emisiune de televiziune. Exact ca la Big Brother. Finanţarea poate fi pe principiul din Truman Show. Obiectele din

film erau acolo pentru reclamă. Un *product placement* uriaş. Tehnica se practică în filme şi în unele emisiuni televizate, deşi este destul de îngrădită de legislaţie. Dar întotdeauna există portiţe. De fapt, asta voiam să fac şi eu într-o măsură mult mai mică, bineînţeles, când mi-am căutat sponsori pentru expediţie. Din păcate contractele nu s-au încheiat. Uite că nebunul ăsta de regizor mi-a preluat ideile şi a pus la cale o chestie gigantică! Sigur este vorba de foarte mulţi bani, din moment ce a convins conducerea unei puşcării să colaboreze la chestia asta. în plus, dacă toată acţiunea se petrece într-o celulă, totul poate fi controlat cu un minim de mijloace. Genial şi diabolic în acelaşi timp! Trebuie să recunosc că nebunul ştie ce face! Exact ca regizorul din Truman Show. Nebunul ştie că am experienţă în publicitate şi ştiu cum funcţionează sistemul. Probabil se gândeşte că îmi poate cumpăra colaborarea. Până atunci mă şantajează cu libertatea. Asta înseamnă că se va folosi de toate mijloacele pe care le are la dispoziţie să facă spectacolul de aici cum şi cât vrea el de lung, prevalându-se de acoperirea legală pe care i-o dă punerea mea sub acuzaţia de furnizare de false informaţii teroriste. M-am fript! Sunt la mâna lui!
Sunt sigur că am fost lucrat şi mi-e o ciudă cumplită că am lăsat garda jos, bazându-mă pe simpatia urmăritorilor nevăzuţi. De unde să ştiu eu cât de nebun este Regizorul? Nebun de legat! Şi el este liber, iar eu închis! Mai rău de atât n-are cum să fie! Aşa-mi trebuie dacă am ignorat principiul şahului şi n-am gândit în perspectivă! Şi doar Ivan m-a prevenit la Novosibirsk că altcineva controlează jocul! Da' de unde să îmi închipui măcar că am de a face cu un nebun de legat? De unde?!?
Ceea ce mă îngrozeşte cel mai tare este că orice aş face, inclus greva foamei, nu face decât ca ceea ce se întâmplă aici să devină mai interesant pentru spectatorii din afară şi să-i dea nebunului ap la moară. Nu am absolut nici o putere şi sunt forţat să joc cum vre nebunul. Sunt la mila lui. Da, pionul este mai slab ca nebunul.
[50] cyMKa / *sumka I* sac
Viziera uşii se deschide şi din afară se aude o chemare. Taga saltă din pat şi răspunde către gaura metalică cu un „Da, da" grăbit după care îmi face semn să mă duc cu el la uşă. Din partea cealaltă mână în uniformă întinde o foaie de registru şi un pix.
Tagani ia foaia şi mi-o întinde, zicându-mi să semnez în dreptul ultimului X. Mă grăbeşte, spunându-mi că este vorba de un pachet. Semnez întrebându-mă de unde aş putea să primesc pachet. Oricum, totul este posibil. Uşa se deschide şi Tagani ia sacul de rafie albă, după care îl duce lângă masă şi începe să scoată din el pachete mai mici, cu mâncare, săpun şi ţigări. Conţinutul dispare rapid, dar pe masă rămâne o bucată de salam, una de caşcaval şi nişte pachete de biscuiţi. Tagani se apucă să taie salamul, apoi îmi dă mie bucata de tablă care este folosită drept cuţit. Cu o expresie ceremonioasă îmi arată să tai mai departe salamul şi caşcavalul, adăugând:
- Te rog, acum tu ne dai de mâncare, la toţi cei din cameră.
Eu le dau de mâncare la toţi cei din cameră? Tai salamul în felii şi continui să mă frământ care să fie înţelesul acestei situaţii. Eu primesc un pachet de la hu ştiu cine şi îi hrănesc pe colegii de celulă. Este un fel de a spune că farsa se desfăşoară pe

spinarea mea şi fără mine ceilalţi n-ar avea de lucru şi implicit de mâncare. Poate că aşa încearcă regizorul nebun să îmi dea de înţeles încă o dată cum stau lucrurile. De pe urma mea vom mânca toţi, adică toţi obţinem nişte beneficii.
Pe rând cei din celulă vin şi îşi iau de mâncare. Câţiva mormăie câte un *„Spasiba, Walter!"* şi mă simt chiar puţin emoţionat. Este prima dată când mi se arată respect în celulă şi lucrul ăsta mă stinghereşte. Iau şi $^{eU\ 0}$ bucată de salam şi simt cum gura mi se umple de salivă înainte chiar să muşc din el. Faţă de lăturile de până acum, salamul şi caşcavalul sunt un deliciu. Mestec încet şi pentru moment sunt total absorbit de faptul că mă hrănesc. Ştiu că trebuie să mănânc încet, pentru că fiecăruia ne revin doar câteva bucăţele şi trebuie să-mi controlez foamea sălbatică, ţinută în amorţeală până acum. Da, regizorul aplică principiile cele mai simple şi mai eficiente: mă privează de lucrurile de bază şi apoi îmi dă câte o mică recompensă pentru fiecare executare corectă a comenzilor.
începe să se însereze şi mă aşez din nou pe saltea. Unul dintre vietnamezi mă bate pe umăr şi îmi oferă un pachet de ţigări. Deci acum sunt luat cu binişorul. Pe de o parte biciul, adică închisoarea, pe de cealaltă zăhărelul.
Teddy se apropie de mine, fumând.
- Vezi, eşti un personaj important, spune slobozind fumul albăstrui.
Nu răspund, neştiind ce să zic. Vorbeşte cam prea pe şleau. Poate suntem într-o scurtă pauză publicitară.
- Dar trebuie să ţii minte că aici totul se joacă după reguli. Regulile sunt foarte importante. Nimic nu se dă pe gratis.
- Da, m-am prins, Teddy dragă, cum stau lucrurile. Am înţeles cum funcţionează. Să nu uit de avantajele economice...
- Vrei asta? mă întreabă Teddy, arătându-mi o feliuţă de caşcaval, nu mai mare decât porţia care s-ar pune ca momeală într-o cursă de şoareci.
- Nu, poţi s-o iei tu.
- E bun, face Teddy cu o satisfacţie grotescă. Cum se zice la asta în ruseşte?
- *Sîr.*
- Dar în româneşte?
- *Caş.*
- *Caş*[7] Ca şi „cash" în engleză? se miră Teddy.
Oare se miră cu adevărat sau vrea să-mi atragă atenţia asupr asemănării? „Caşcaval" se zice deja de multă vreme la bani, tocmai din cauza asemănării cu englezescul „cash". Am primit caşcaval. Jocul este pe bani. OK, altceva?
- Vrei să joci? mă întreabă pe neaşteptate.
- Ce? răspund acru.
- Jocul de închisoare. Table, adaugă după o mică pauză, cât să mă facă să-mi rămână întipărită în minte prima parte a răspunsului: jocul de închisoare. Sau „jocul de-a închisoarea", căci „The Prison Game" se poate traduce şi aşa.
Nu, n-am chef nici de „jocul de închisoare" şi nici de „jocul de-a închisoarea". N-am chef, dar măcar aşa mai trece timpul, aşa că mă ridic şi mă aşez la masă. Teddy începe să aranjeze piesele şi începem, îl las pe el să facă prima aruncare. Suntem întrerupţi de trăncănitul zăvorului. Uşa se deschide şi prin deschizătura îngustă

pătrunde un omuleţ cărunt, cu barbă. Are o mulţime de sacoşe în mâini şi păşeşte spre centrul celulei cu paşi elastici de gimnast de circ.
- Ia te uită, s-a întors Allan, face Teddy, apoi adaugă cu voce joasă: ai grijă, că e cam nebun. Să nu-l iei în serios!
Omuleţul face un semn de salut şi apoi se întoarce să răspundă atenţiilor cu care îl înconjoară vietnamezii, care ţopăie pe lângă el ca nişte copii pe lângă Moş Crăciun. După vreo două minute se apropie de masă şi ne strânge mâinile. îmi spun numele şi Allan dă din cap, după care îmi face cu ochiul şi se apropie să-mi comunice secretos:
- Walter, am un mesaj pentru tine de la căpitan. Speră că îţi place voiajul şi îţi transmite că se va strădui să ai parte de o croazieră cât mai agreabilă.
îl privesc prostit. Ce spune tipul ăsta? Căpitan? Croazieră? Are ceva de-a face cu faptul că am fost pe un vapor de croazieră căruia eu îi ziceam în glumă „puşcăria plutitoare"? Căpitanul este Regizorul? Un lucru este sigur: Allan vorbeşte foarte fluent engleza, aşa că nu am nici un dubiu asupra a ceea ce spune. Cuvintele le-am înţeles perfect. Sensul lor mă pune pe gânduri.

în afară de fraza ciudată cu căpitanul care îmi transmite salutări, Allan n-a mai spus nimic straniu. Nu văd de ce l-aş eticheta de nebun, cum zice Teddy.
I-am cedat locul meu de lângă zid ca să-şi pună salteaua şi eu m-am mutat în „bârlog", adică în spaţiul întunecos dintre peretele dinspre coridor şi grupul de paturi de lângă intrare. Spaţiul ajunge exact cât să încapă salteaua. Toţi cei care coboară în partea mea, adică Teddy, Ahmed şi Cinghiz, trebuie să fie atenţi să nu aterizeze direct pe mine. Urcarea în patul de sus se face cu ajutorul barei metalice prinse deasupra uşii - cel care vrea să urce se trage în mâini, apoi se agaţă cu picioarele de marginea patului şi îşi împinge corpul pe pat. De acolo, în patru labe, fiecare se târâie până la locul său.
Dacă stau cu faţa în sus, văd doar tavanul cafeniu şi cârligul metalic de care se agaţă o căldare de plastic verde, vechi şi zgâriat, care are un mâner făcut dintr-o sfoară. Găleata este folosită pentru a încălzi apa cu fierbătorul, atunci când spălăm pe jos mai temeinic, sau de cei care vor să se spele înainte de baia săptămânală. Am descoperit că în timpul nopţii unii se mai spală în spaţiul de la toaletă, după cearşafurile îngălbenite. Operaţiunea presupune să-ţi torni apă pe trup cu o cană mai mare, de un litru, după care te săpuneşti şi te clăteşti, deasupra unui lighean. Apa care nimereşte pe lângă lighean se adună într-o băltoacă pe care pragul de ciment de câteva degete grosime o împiedică să se împrăştie în cameră. Cel care se spală strânge apa murdară cu o cârpă, pe care o stoarce în W.C. Am învăţat să-mi stăpânesc repulsia ce mi-o stârneşte cârpa jegoasă, pe care trebuie s-o folosesc la spălat podeaua dimineaţa. Singurul lucru ce-l pot face este să fiu atent să nu mă tai sau să mă zgârii pe mâini şi să mă spăl temeinic tot timpul, ca să previn eventualele infecţii.
Dimineaţa am schimbat câteva cuvinte cu Allan. A fost arestat sub acuzaţia de trafic de droguri pentru că avea o valiză plină de medicamente. Este cetăţean american, dar de origine iraniană şi locuieşte în Danemarca. Venea dintr-o excursie

în Iran şi pentru că este bolnav cronic, iar medicamentele de care are nevoie sunt mult mai ieftine acolo, şi-a cumpărat tratamentul pe un an. Ruşii au spus că face trafic, fiindcă medicamentele respective conţin codeină. Este închis de aproape şase luni şi riscă patru ani de închisoare. în urmă cu o lună a fost luat pe neaşteptate din celulă şi dus într-un spital de psihiatrie. Condiţiile din spitalul de nebuni sunt cam aceleaşi ca şi în puşcărie, căci a dormit pe jos, pe o saltea într-un colţ. Verificarea psihiatrică a fost recomandată de avocata lui, ca să îi folosească la proces, în ideea că ar putea invoca nebunie temporară sau ceva de genul ăsta. Am rezerve faţă de tot ceea ce spune nu pentru că ar fi nebun, cum sugerează Teddy, ci pentru că eu cred că se preface din cauza farsei. Fraza cu căpitanul sigur este un mesaj.
Faptul că toţi răbdăm nişte condiţii mizere mă face să cred că şi recompensa va fi destul de serioasă. Numai că nu de recompensă îmi arde mie acum. Vreau doar să scap, să ies afară, să fiu liber. însă introducerea noului personaj nu pare să indice sfârşitul farsei, ci dimpotrivă, că ea se mai prelungeşte, ceea ce îmi creează o stare de disperare profundă şi continuă. Maşinăria este prea complexă şi nu pot să mă opun ei în nici un fel.
Ies din colţul întunecos şi mă învârt prin celulă fără să ştiu ce vreau. Mi-am spălat un tricou, nişte şosete şi chiloţi pe care curentul puternic de aer le-a uscat deja. Mă gândesc să-mi iau schimburile curate, dar nu mă simt confortabil să le îmbrac pe trupul murdar, aşa că mă hotărăsc să mă spăl şi eu cu cana, la lighean. Umplu pe jumătate găleata verde şi o agăţ în cui, apoi potrivesc fierbătorul şi aştept să se încălzească apa. Când se înfierbântă, completez restul cu apă rece, potrivesc cearşafurile în jurul zidului de ciment ca să fac un spaţiu ca un cort, îmi scot hainele murdare şi păşesc în lighean. îmi torn apă cu cana cea mare. Mă săpunesc cât pot de bine, menţinându-mi echilibrul precar în interiorul ligheanului, după care drămuiesc apa rămasă ca să mă clătesc. Cârpa slinoasă cu care strâng apa de pe jos îmi face din nou greaţă. îmi clătesc mâinile şi mă hotărăsc să mă şi bărbieresc. Nu am spumă de ras, aşa că îmi frec obrajii cu săpun. Termin cu bărbieritul şi mă şterg, privindu-mă în mica oglindă. Am slăbit vizibil şi am ochii înfundaţi în cap. Colţurile gurii şi ochii exprimă o disperare incontrolabilă. Mă forţez să zâmbesc şi nu reuşesc. Muşchii feţei îmi sunt paralizaţi, încleiaţi de un adeziv nevăzut. Dacă aş intra în grevă? Să refuz să mă mai mişc sau să mănânc?
îmi strâng lucrurile din zona chiuvetei şi ideea grevei mi se pare singura soluţie viabilă. Dacă refuz să particip la farsă atunci vor fi nevoiţi s-o oprească, pentru că nu va mai fi nimic interesant. în plus, dacă se văd efectele negative, asta va da prost la public. Aşa că trebuie să se oprească. Gata! Ajunge! Nu mai vreau şi trebuie să arăt lucrul ăsta. Totuşi mă încearcă o foame cumplită şi ezit dacă să încep din clipa asta sau să mănânc întâi o bucată de pâine.
împotriva voinţei mele mă îndrept spre dulap şi mă trezesc că apuc somnambulic o felie de pâine neagră. îmi rup o bucăţică din ea şi mi-o bag în gură. încep să mestec şi după ce mai înghit o bucată simt cum foamea ce mă roade devine şi mai acută. Aproape că îmi dau lacrimile de ciudă. Trebuie să mă stăpânesc şi să nu le dau satisfacţie.

Pun bucata de pâine la loc, strâng furniturile de pe masă şi mă duc în colţul meu întunecos, hotărât să zac până când regizorul nebun va deschide uşa. Nu cred că mă va acuza nimeni de comportament neadecvat dacă îi trag un pumn sau chiar mai mulţi. Dacă este tipul cu faţă triunghiulară şi costum vechi, fiindcă este mai mic de statură decât mine, o să trebuiască să mă mulţumesc să-i trag un pumn în falcă. Dacă este altcineva şi îmi este pe măsură, o să-i ard una drept în frunte, să ameţească precum o vită. Toată ciuda de a nu putea să-i spun idiotului că a depăşit de mult măsura o să se transforme într-o descărcare fizică şi să nu-l pună dracu' să se prefacă ofensat!
Gata! M-am hotărât! Intru în greva foamei! Trebuie să încerc! Poate totuşi cineva are simţul măsurii şi opreşte jocul...
[32] ra3eTa / *gazeta I* **ziar**
Mă prefac că dorm, stând nemişcat şi respirând regulat când Teddy mă zgâlţâie de picior, ca să mă ridic pentru curăţenia de dimineaţă. Chiar dacă am hotărât să fac greva foamei, nu mă p_0t sustrage de la corvoada curăţeniei.
- Hai, Walter, trebuie să mă ajuţi la curăţenie!
- De ce nu te ajută Cinghiz sau Ahmed? întreb eu arţăgos. Teddy se bâlbâie puţin, cum face de multe ori când este încurcat,
dar apoi insistă:
- Trebuie să mă ajuţi! Nu pot să fac curăţenie singur.
Sunt foarte nervos şi sunt convins că asta este doar o şmecherie ca să mă forţeze să mă implic în acţiunea farsei. Ieri nu am ieşit din gaura de lângă perete decât ca să beau apă şi să merg la WC. N-am vorbit cu nimeni şi ceilalţi îmi aruncau priviri curioase, pe când se duceau la WC sau la chiuvetă.
Mă ridic în cele din urmă, cu gândul că după ce mă voi achita de obligaţia corvezii, o să continui cu protestul mut.
- Dă-mi o ţigară! îi cer lui Teddy fără să mă obosesc să includ „te rog" în propoziţie.
Fumul aspru al ţigării fără filtru îmi înteţeşte senzaţia de foame şi nu îmi calmează deloc nervozitatea.
Mătur în viteză podeaua şi şterg superficial masa, după care dau cu cârpa udă pe jos. Teddy este vizibil nemulţumit de slaba prestaţie şi lipsa de interes, dar se abţine să comenteze.
Când soseşte terciul de mic dejun mă retrag în gaura mea, hotărât să rabd foamea până când ceilalţi vor observa şi îi vor comunica regizorului că nu mă mai hrănesc şi nu mai particip la nici o acţiune din celulă.
Allan îşi ia porţia şi mă întreabă dacă nu vreau să-mi iau şi eu. Mormăi că nu, fără nici o altă explicaţie. Aud râcâitul lingurilor şi molfăiturile celor care mănâncă şi mă strădui să-mi aduc aminte gustul fad al fierturii şi pietricelele din ea, ca să-mi tai orice dorinţă de a mânca. Din nou, furia de a fi închis fără motiv se înteţeşte şi simt cum mi se înfierbântă urechile. Ce dracu' poate fi interesant la o farsă în care cineva este închis într-o închisoare rusească, la înghesuială cu alţi 13 oameni, într-o celulă în care nu se întâmplă mai nimic? O fi aşa de valoroasă o menţionare în Cartea Recordurilor?

Locotenentul Data încearcă să mă binedispună, previzionând articole de presă, pe care mi le afişează în semi-întunericul bârlogului
meu.
Cea mai lungă farsă din lume a fost realizată în Rusia şi a avut ca subiect un cetăţean român. Ea a fost realizată în anul 2006 şi a durat X zile, dintre care Y au fost petrecute într-o închisoare adevărată. Sub pretextul unei false investigaţii, subiectul a fost închis în închisoarea nr. 5 din Moscova. Un grup de actori a interpretat rolurile colegilor de celulă".
Dar de fapt nici nu trebuie să fie toţi actori. Cu un minim instructaj, pot participa gardieni şi deţinuţi reali. La cât de puţină rusă ştiu, n-am cum să-mi dau seama de eventualele stângăcii de interpretare. Desigur, publicitatea care va menţiona „cea mai lungă farsă din lume" va avea un mare impact. întotdeauna „cel mai" şi „cea mai" sunt formulări care stârnesc curiozitatea.
„Ne-**am asigurat că Walter va fi capabil să reziste la situaţii extreme,** bazându-**ne pe diversele experienţe de viaţă anterioare. Bineînţeles,** n-**am fi putut face aşa ceva cu oricine... Am aplicat principiul unui joc cu opţiuni multiple, care conduc la un anumit rezultat, în funcţie de opţiunile personajului** - a spus regizorul Farsovski. **Este ca şi jocurile pe calculator, numai că personajele şi decorurile sunt reale".**
Cum se vor revanşa faţă de mine însă? Consideră dom' regizor că sunt atât de dornic de glorie încât să mă încânte titlul de subiect al celei mai mari farse din lume? Ah, dom' regizor, cum mi-ar plăcea să îţi prind nasul între degete şi să ţi-l laminez un pic, aşa, amical... Să experimentezi şi tu un pic de durere, incomparabil mai mică decât chestia asta care face să-mi plesnească ţeasta. Ar fi o bună fotografie publicitară, pentru comentariile din presă. Locotenentul Data îmi face o machetă rapid. Imaginea are în centru detaliul cu degetele care strâng nasul regizorului, făcându-l să se strâmbe de durere. Da, este hilar...
„Victima celei mai mari farse din lume se răzbună strângându-l **p_e regizor de nas ".** *„Am vrut să-l fac să simtă o fracţiune din ce am simţit eu când am fost închis"* - declară Walter, victima celei mai complexe farse din lume, recent realizată în Rusia.
Dat dracului, Farsovski ăsta! Este un bandit mediatic care a găsit o nişă legală ca să îşi satisfacă setea de glorie. Numai un nebun ahtiat după faimă ar putea face aşa ceva! Aşa că dacă se ajunge la o bătaie, o să-i explic că de fapt îl ajut să rămână în atenţia mass media. *It's all showbiz, buddy! All showbiz!*
[33] fleHbrn / *denghi I* **bani**
Tagani iese de după cearşaful galben, de la „toaletă" şi îmi aruncă o privire lungă, nemulţumită, înainte de a dispărea din raza mea vizuală.
Ziua s-a scurs greu, ca de obicei, fără nimic nou. Sunt leşinat **de** foame. De alaltăieri n-am mâncat nimic. Sunt momente în care simt fiecare secundă lungindu-se ca o picătură de apă care se prelinge, **se** întinde şi apoi cade în gol, cu o încetineală exasperantă. Ceva în mine parcă stă să se rupă. Mă prăbuşesc în mine însumi. Sunt momente în care mă aştept ca nici propriul corp să nu mă mai asculte şi cuprins de teamă îmi mişc o mână sau un picior, sau doar un deget, ca să mă

conving că nu mă dizolv în inactivitatea care asfixiază celula. Ştiu că nu sunt singur, dar prezenţa celorlalţi nu înseamnă atunci nimic. Sunt mai disperat şi mai nefericit ca niciodată, deşi am trecut prin tot felul de experienţe dificile şi înainte de închisoare. Simt cum ţâşneşte din mine un şuvoi incontrolabil de ură faţă de cei care au hotărât să mă închidă. Cum de se joacă cu viaţa mea? Cum cred că îşi pot plăti vina de a mă chinui fără motiv?
Tagani reapare în câmpul meu vizual când vine la uşă. Priveşte pe coridor cu ochiul lipit de una din găurile de deasupra trapei prin care ni se dă mâncarea. Ceva îl nemulţumeşte vizibil. Se întoarce pe călcâie, cu braţele încrucişate şi mă întreabă:
- *Why you no do nothing? Come out, sit at the table, play!* De ce nu faci nimic? Vino afară, stai la masă, joacă!
Nu răspund. Mă priveşte lung şi apoi pleacă târşâindu-şi picioarele.
- *On ni hocit igrati! Blead!* Nu vrea să joace! Futu-i!
Cine nu vrea să joace? Eu?! Este posibil ca protestul meu mut de a participa la ceea ce se întâmplă în celulă să fi avut vreun efect? Până acum am fost convins că toţi mă ignoră. Tagani este nemulţumit. Cu ce îl deranjează pe el personal? Desigur, numai dacă lipsa mea de participare nu afectează desfăşurarea farsei. Foarte bine! Nu vreau să joc! Mi-a ajuns cu vârf şi îndesat!
Andrei bărbosul a ieşit din „alcovul" lui şi îşi prepară un ceai. Nu-l văd, dar ştiu că este el după felul în care zăngăne cu linguriţa prin cană şi după felul cum tuşeşte, scurt, ca un vorbitor care îşi drege vocea pentru o cuvântare. *Hmm-hmm! Hmm-hmm!* întotdeauna face aşa, un grup de două *Hmm-uri.* Din patul de sus simt mişcare şi trebuie să mă ghemuiesc spre perete ca să-i fac loc lui Teddy să coboare. După ce foloseşte WC-ul, Teddy se spală pe mâini şi pe faţă şi îşi netezeşte părul zburlit cu palmele ude. îşi scoate ţigările din buzunar şi îmi oferă una. O iau, îi mulţumesc scurt şi mi-o aprind. N-am mai fumat de ieri.
- Eşti OK? mă întreabă.
- în afară de faptul că nu mai suport celula asta şi mă simt groaznic, presupun că sunt OK, îi răspund fără să-l privesc şi simt că mi se pune un nod de ciudă în gât.
- Poate la sfârşit o să îţi dai seama că nu a fost chiar aşa de rău. Ştiu că nu îţi este uşor, dar toţi trebuie să răbdăm cam aceleaşi condiţii, mai spune şi se urcă în patul lui.
Ceea ce aud are darul să mă enerveze şi mai tare. Farsa se desfăşoară împotriva voinţei mele, iar ceilalţi sunt voluntari! Este o diferenţă capitală. Ei ştiu ce se petrece, eu numai bănuiesc şi asta mă aduce în pragul nebuniei. Nu numai că trebuie să rabd condiţiile infecte, dar mai şi trebuie să îndur o falsă realitate. Lucrul ăsta îmi prăjeşte pur şi simplu creierul.
- Să-i spună şeful că ăştia-s bani de pensie, zice Tagani şi începe să râdă. Poate aşa o să joace...
De pe salteaua din „gaură" nu văd în celulă, din cauza paturilor, dar aud conversaţia şi recunosc vocile. Andriuha mârâie scârbit un *„blead",* după care murmură, mai mult ca pentru el:
- Atâţia bani!... Atâţia bani... E un prost!

- Da' nu înţelege... Normal, replică Tagani cu o veselie amestecată cu ciudă.
- E prost, continuă Andriuha. De unde crede el că o să mai câştige atâţia? Şi el nu vrea să joace...
- Nu vrea să joace şi gata! Dacă omul vrea să meargă acasă... Despre cine vorbesc? Nu sunt sigur că înţeleg exact ceea ce
spun, pentru că vorbesc în ruseşte, dar totuşi cred că am înţeles corect dialogul de până acum. Cine este „el"? Eu? Eu nu vreau să joc? De aia mă întrebase mai devreme Tagani de ce nu joc?!? Ce să joc? Rolul în farsă? *Stolika mnoga denghi!!* Atât de mulţi bani!! Sigur *mnoga denghi* înseamnă *mulţi bani.*
Şi câţi bani, mă rog frumos? Câţi bani sunt în joc pentru povestea
asta?
- *Adin milion dolarov! Blead!* îl aud pe Andriuha.
Un milion de dolari! Un milion de dolari?! Chiar că sunt o groază de bani!... Asta este recompensa dacă accept să rabd până când vor ei să termine farsa?! Un milion de dolari! Bani „de pensie", într-adevăr! Mda, poate că sunt un prost, dacă refuz un milion de dolari. Banii ăştia poţi să nu-i câştigi într-o viaţă de om... Da' de unde naiba să scoată atâţia bani, că doar nu-s star de Hollywood?! O căruţă de bani!
- E vorba de reclamă, o mulţime de clienţi, mai zice Andriuha. Clienţi pentru reclamă? Reclamă în timpul difuzării? Da, dacă
iese ca un Big Brother şi are audienţă, ar putea fi... Dar asta înseamnă contracte internaţionale, ca să acopere restul cheltuielilor. Pe de altă parte, însăşi suma, „recompensa", poate contribui la reclamă pentru spectacol. Victima, sau protagonistul, se alege cu un milion de dolari... „Farsa de un milion de dolari" poate fi un titlu bun. Comercial, poate stârni interesul... Drace, nu mi-ar fi trecut prin cap! Da' cum de s-au hotărât să vorbească despre chestia asta? Nu este prea pe faţă? De fapt, nu se specifică despre cine este vorba, poate fi o discuţie ca oricare alta, doar eu ştiu cum se leagă de restul conversaţiilor din celulă. Incredibil, un milion de dolari! Acum se explică tot, cum de au fost convinşi toţi, chiar şi prietenii mei, să participe la farsa asta! în sfârşit, totul se leagă! Drace, ce poate face un milion de dolari!
[34-] nporynica / *pragulka I* **plimbare**
Mi-e foame, cumplit de foame. Sunt aproape trei zile de când n-am mâncat. Mă întreb dacă are vreun sens greva asta a foamei. în balanţă cu miza de un milion de dolari, cred că face fix cât o ceapă degerată.
De pe hol se aud zgomotele înfundate care vestesc că soseşte căruciorul cu masa de prânz. Trebuie să mănânc, pentru că înfometarea nu cred că va avea nici un rezultat. Şi până la urmă, un milion de dolari chiar că sunt bani de pensie... Aştept să se deschidă trapa uşii şi când îmi vine rândul întind castronul de aluminiu, încercând un puternic sentiment de vinovăţie, ca şi cum aş fi pierdut o bătălie cu mine însumi.
Mă aşez pe colţul băncii, lângă Allan care îmi face loc. Chinezii mănâncă cu o viteză de concurs. Allan îşi transferă în castronul cu zeamă macaroane şi amestecă până obţine un terci inform, rozaliu. Muşc din bucata de pâine stăpânindu-mi un oftat, cu privirea ţintă la castronul meu. Este exact aceeaşi fiertură din fiecare zi, cu

varză, cubuleţe de soia şi urme de grăsime de porc. Pare mai gustoasă din cauză că sunt mort de foame. Allan mestecă cu grijă, ca şi cum ar fi la restaurant, în contrast cu chinezii, care înghit pe nerăsuflate. La un moment dat Allan se întoarce către mine şi îmi oferă cu graţie o bucată de usturoi, singurul condiment disponibil. Mulţumesc cu jumătate de voce şi resimt din nou, acut, ambivalenţa senzaţiilor: pe de o parte satisfacţia animalică de a mă hrăni, pe de altă parte sila de locul jalnic, murdar şi strâmt în care ne înghesuim ca nişte cobai, în cuşca unui experiment nebun.
După masă mă întind şi încerc să dorm.
- *Pragulka! Pragulka!* strigă o voce de pe coridor.
- *Pragulka,* repetă Han, unul dintre vietnamezi, care s-a nimerit să fie în dreptul uşii.
Allan apare ţopăind şi încearcă să se facă înţeles prin semne de către Han. Cum stau pe saltea şi câmpul meu vizual este limitat de paturi în stânga şi de perete în dreapta, în zona îngustă din faţa mea cei doi par personajele unei pantomime. Allan se chinuie să întrebe ceva. Han îl priveşte cu ochii şi mai îngustaţi de efortul de a pricepe. Ambii dau din mâini şi gem onomatopeic. Mâinile descriu un traseu alungit şi apoi degetele simulează mişcarea picioarelor. îmi vine să râd, deşi mă simt groaznic.
Allan încheie pantomima dând din cap că a înţeles şi mulţumeşte cu un *„Pasiba"* caraghios în loc de *„Spasiba".* Apoi se apleacă spre mine şi mi se adresează foarte politicos:
- Walter, scuză-mă, pot să te rog ceva?
- Spune!
- Putem ieşi la plimbare, numai că trebuie să fim minim doi. Ai vrea să mă însoţeşti?
- La plimbare?! întreb. Ce fel de plimbare?
- Avem dreptul la o oră de plimbare, sau aşa i se zice. Este o încăpere goală, la ultimul etaj, în care putem face mişcare. Te interesează?
Sunt destul de nehotărât, dar merită să văd cum stă treaba cu *pragulka,* adică „plimbarea". Mi se pare un termen destul de bizar pentru ceea ce descrie Allan. Oricum, nu este nimic de făcut, mai trece vremea.
- Poţi fi gata în zece minute?
- Da, nici o problemă.
Allan pare foarte satisfăcut. îmbracă o bluză vişinie şi îşi pune pe după gât un prosop, ca un sportiv care se pregăteşte de antrenament. Eu nu am ce să pregătesc, trebuie doar să mă încalţ cu pantofii fără şireturi.
Din patul de sus coboară şi Ahmed. îmi zâmbeşte ca de obicei şi — **A„„ intejeg** că şi el vrea să vină la *pragulka.*
Uşa se deschide şi gardianul cu costum de camuflaj ne aşteaptă să ieşim, apoi pornim cu el în spate spre capătul coridorului şi urcăm până la ultimul etaj. Acoperişul este supraînălţat pe stâlpi metalici, lăsând un gol între el şi partea de sus a zidurilor. Lumina zilei şi aerul de afară pătrund nestingherite în încăperile înşirate de o parte şi de alta a culoarului. în ultima intrăm noi. în loc de tavan, un

grilaj metalic ruginit sporeşte senzaţia de cuşcă a camerei goale, în mijlocul căreia este o bancă cu picioare de fier înfipte în cimentul podelei.
Allan începe să facă mişcări de încălzire sprijinindu-se de bancă, în timp ce eu şi Ahmed stăm stingheri, zgribuliţi de vântul rece. Cerul este senin şi din când în când văd câte un petec de nor.
- Ei, şi cum îţi place vaporul nostru? mă întreabă Allan.
Dau din umeri, bulversat. Ce trebuie să înţeleg din aiureala asta?
- Ştii, căpitanul a făcut o nouă cucerire. O doamnă bogată s-a strecurat aseară în cabina lui şi căpitanul n-a putut s-o refuze, pentru că este un gentleman, continuă Allan fără să aştepte răspunsul meu.
Sunt convins că Allan nu bate câmpii, ci vrea să spună ceva ce încă nu prind. Un mesaj codat. Căpitanul flirtează cu o doamnă bogată... Va obţine nişte bani.... Ieri am auzit de miza jocului, de milionul de dolari. Care să fie legătura? Că regizorul - căpitanul - face rost de o nouă finanţare? Dacă regizorul este tipul cu costum vechi, care zicea că este închis din „motive economice", poate înseamnă că prelungirea farsei cu partea care se petrece în puşcărie reprezintă o investiţie care să aducă un profit mai mare. Doamna bogată este un nou sponsor? Un nou finanţator?
Am un nod în gât care mă sufocă. Mă sprijin cu palmele de pereţii văruiţi şi simt cum pielea mi se umple de praful de var. Sunt sfârşit, pentru că fulgerător în mintea mea s-a făcut o nouă asociere: cea dintre experienţa de pe vapor şi finalul filmuleţului pe care l-am făcut când m-am întors acasă. Filmul, o poveste fictivă despre trei angajaţi pe un vapor de croazieră care vor să ajungă în Statele Unite Şi se hotărăsc să fure o barcă de salvare, se termină cu eşecul acţiunii Şi arestarea celui care furase barca. Personaj interpretat de mine. Poate ca nebunul de regizor s-o fi inspirat din filmuleţ şi s-a distrat punând la cale arestarea mea. Cred că nebunului îi place să creeze o realitate bazată pe ideile mele, adică pe lucruri pe care le-am spus sau făcut. La plecarea în Rusia, cel mai tare mă temeam să nu fiu arestat din cine ştie ce motiv şi fix asta s-a întâmplat!
Allan şi Ahmed dau ture în cerc în jurul camerei. Spectacolul este grotesc şi sinistru. în loc de veveriţe care fug în cuşti care se învârt, oameni care se învârt într-o cuşcă răsturnată şi înţepenită. Stau lângă bancă, pentru ca să nu-i încurc în mişcarea care mă ameţeşte. Ce mă sperie şi mai tare este recompensa de un milion de dolari. Asta însemnă că nu ies de aici cu una, cu două. Pentru banii ăştia circul trebuie să dureze.
- Ce părere ai de căpitanul nostru? mă chestionează Allan în timp ce aleargă rotindu-şi braţele, ca o pasăre incapabilă de zbor.
- Cred că e nebun! îi răspund. Cred că e nebun de legat! repet, sperând că regizorul-căpitan-nebun mă va auzi.
Habar n-are că nervii mei sunt la limită! Pur şi simplu o să îmi pierd minţile dacă nu termină „călătoria" în cel mai scurt timp!
Allan râde ca pentru sine. Printre gâfâieli şi morişca neregulată a braţelor îmi spune:
- Crezi că aici luăm pe oricine? Ai fost testat, Walter, ai fost testat. Nu ţi se dă niciodată mai mult decât poţi duce!

Am fost testat?! Când dracu' am fost testat? De cine?
- De cine am fost testat? întreb înciudat.
- De căpitan, vine răspunsul lui Allan, care s-a oprit să-şi şteargă sudoarea de pe ceafă cu prosopul. Crede-mă, este tip cu experienţă! mai adaugă şi reia alergarea în cerc, urmat de Ahmed, care îmi zâmbeşte tâmp şi îşi agită braţele, în timp ce papucii de bunicuţă îi lipăie sec pe cimentul gol.
[35 **] MHUMfleHT /** *inţident I* **incident**
Avocatul meu nu a venit nici ieri, nici astăzi. Este marţi din nou şi au trecut deja două săptămâni de când sunt închis. Este aproximativ zece seara şi Allan, care a ieşit azi-dimineaţă la întâlnirea cu avocata lui, nu s-a întors în celulă, ceea ce mi se pare anormal. Dar până la urmă ce este normal în ceea ce se întâmplă aici? De la simplele condiţii fizice şi până la celelalte ciudăţenii, totul este alterat şi alterant. Suntem 14 inşi într-o celulă de vreo 15-16 metri pătraţi, adică avem la dispoziţie cam un metru pătrat de persoană, primim o mâncare execrabilă şi vegetăm ca nişte plante în ziua artificială permanentă pe care o creează neonul care nu se stinge niciodată.
Ies din gaură şi mă duc la dulapul de fier, unde sunt trei pachete de ţigări Prima fără filtru, pentru uzul comun. Tot ce este în dulapul de fier, adică ţigări, pâine şi ceai, este pentru uzul comun. îmi iau o ţigară şi mă aşez să fumez pe salteaua lui Allan, care este în locul unde a fost salteaua mea. Mă uit în gol la televizor, pe care Andrei bărbosul schimbă canalele încontinuu.
Teddy apare în zonă şi îmi cere permisiunea să se aşeze lângă mine.
- Cred că am probleme cu ruşii, îmi spune Teddy cu voce joasă. Iar eu cred că este o invenţie ca să mai anime lâncezeala din
celulă. Un conflict artificial în care se încearcă să fiu implicat, mai ales că de ieri n-am ieşit din gaură. Cred că dacă am cât mai puţină participare la ceea ce se întâmplă poate că Regizorul va socoti spectacolul ca neinteresant şi îl va scurta.
Dar îl las pe Teddy să-şi facă numărul.
- Ştii că nu înţeleg ruseşte. Nu am înţeles exact ce s-a întâmplat, continuă Teddy. Poate afli tu. Nu ştiu de ce sunt supăraţi pe mine. Au zis să nu mai iau ţigări din dulap. Dar până acum luăm ţigări pentru că eu spăl WC-ul în locul tuturor. Şi cred că şi tu ar trebui să îl speli, pentru că nu este corect să-l spăl numai eu.
- OK, Teddy, cum zici, îi răspund plictisit. Dacă asta se consideră necesar, voi spăla şi WC-ul.
Teddy nu-mi răspunde şi văd că se uită speriat spre Andrei bărbosul, care îi aruncă o privire urâtă. Se joacă de-a câinele şi pisica. Andrei latră ceva şi capul lui Teddy se îngroapă între umerii pliaţi la maximum. Hămăitul lui Andrei este un şir de înjurături care se încheie cu un „Hitler", la care Teddy se face şi mai mic. Părul din creştet i se zburleşte ca blana unei pisici terorizate.
Andrei este întărâtat de semnalele de frică pe care le transmite şi începe să-l înjure din nou. Teddy stă ghemuit în spatele meu. Mă ridic în picioare şi fără să vreau sunt singurul paravan dintre el şi Andrei, încep să se urmărească, rotindu-se în jurul meu. Chinezii şi-au scos şi ei capetele de pe sub pături şi privesc spectacolul.

Toată aiureala asta mă irită şi mă răstesc la Andrei să se oprească, dar nu pare să mă bage în seamă. Fără să ştiu exact ce fac, apuc un castron de aluminiu de pe masă şi îmi trag una în cap. Toţi înţepenesc în stop-cadru. Zona în care m-am lovit pulsează de durere. Dacă vreţi circ, poftim circ!
Andrei îmi ia castronul din mână, se uită la el, vede că s-a îndoit şi mă admonestează:
- Nouă asta nu ne place!
Dragi colegi, nu vă place? Iertaţi-mă că nu am idei mai constructive, dar nici mie nu-mi place scenariul! Mi-am aplicat singur o lovitură ca să semnalizez că am ajuns la limita răbdării. Şi n-am vrut să rănesc pe nimeni, aşa că m-am lovit pe mine însumi. Sigur că m-am purtat ca o maimuţă şi am apelat la un gest reflex. Nu sunt mândru de mine, dar ce mai contează...
Sunt înconjurat de restul lumii, mobilizată de lovitura cu castronul. Teddy s-a retras în colţul lui. Unul dintre chinezi, cel cu faţa de pisică plouată, fuge în spatele paturilor, pe lângă fereastră. După câteva secunde apare cu ochii în lacrimi şi mă loveşte cu pumnul în piept, apoi cu piciorul în coapsa stângă. Sunt blocat de reacţia neverosimilă şi fac un pas înapoi, încă întrebându-mă ce l-a apucat. Ridic mâna ca să mai parez o lovitură laterală şi îmi spun că dacă nu se opreşte va trebui să-l lovesc. Braţul lui Andrei se interpune între noi şi chinezul încetează.
Nu pot să-mi explic de ce plânge. O fi o neînţelegere în scenariu? N-a înţeles indicaţiile regizorale? La ce mama naibii a fugit după paturi ca apoi să apară plângând şi să înceapă să mă lovească? Mai absurd de atât nu se poate! Nimeni nu-l băgase în seamă - conflictul era între Teddy şi Andrei şi apoi între Andrei şi mine. Sunt roşu de furie şi simt că mă doare foarte tare coasta unde m-a lovit chinezul. Idiotul chiar m-a lovit cât a putut de tare. Cu o fărâmă de luciditate mă bucur totuşi că lucrurile s-au oprit aici, pentru că nu ştiu ce se întâmpla dacă începeam să-l lovesc şi eu.
Chinezul se ascunde după paturi şi cercul din jurul meu se lărgeşte. Andrei este încruntat şi nu mai zice nimic. Sigur este nemulţumit de cum a degenerat situaţia. îmi iau o ţigară din dulap şi ceilalţi se retrag la locurile lor. Fumez în faţa „bârlogului" meu. Celula a recăzut în starea de amorţeală. Oamenii vârâţi sub pături tuşesc intermitent. Televizorul bâzâie şi îşi zgâlţâie imaginea purecoasă pe ecran, spânzurat în cearşaful legat de ţeava. Ceva sau totul este complet greşit. Nu mai pricep absolut nimic. Mă doare coasta şi mă întreb dacă tâmpenia asta a fost o încercare absolut neizbutită de a face situaţia să pară mai reală. Logica fie îmi scapă, fie nu există. Cred că pur şi simplu chinezul-pisică a dat dovadă de exces de zel, încercând să creeze o acţiune mai spectaculoasă pentru filmări. Ieftin lucrează chinezii ăştia! Şi-a permis să-mi tragă un pumn pentru că în mintea lui este o nimica toată faţă de Premiul cel Mare care mă aşteaptă la final. Trebuie să oferim cât mai mult circ... Sper că domnul regizor gândeşte totuşi occidental şi va penaliza atât acest exces de zel, cât şi slaba interpretare.
36 | kanuTaH / *kapitan I* căpitan
- Ghidibaca! îmi aud numele strigat prin trapa metalică.
- Da! răspund surprins.

- *Diesit minut, gatov!*
Să fiu gata în zece minute adică. Zăvorul pecetluieşte pătratul metalic şi paşii se îndepărtează. Unde trebuie să merg? îmi iau pantofii fără şireturi şi hanoracul roşu şi aştept în faţa uşii. Cred că după faza de aseară, Regizorul a hotărât să mă scoată din celulă ca să poată avea o şedinţă de urgenţă cu restul echipei. Mi se pare de bun-simţ.
Minutele trec lungi şi cleioase, cu viteza unui melc bătrân. în sfârşit, uşa se deschide. în hol mă aşteaptă burta unui poliţist cu o altfel de uniformă. Omul încuie tacticos şi resortul clănţăne cu ecou dublu Legănând mormanul de chei, îmi indică direcţia.
Ajung la parter prin labirintul culoarelor şi scărilor întrerupte de gratii. Sunt lăsat în faţa unei uşi întredeschise. Mă uit pe pereţii scorojiţi, de un albastru mort, pe care o conductă de aerisire atârnă ca o anaconda gigantică, pătrăţoasă. Nu există ferestre şi lumina difuză estompează toate contururile.
Poliţistul burtos iese cu nişte hârtii în mână, îmi pune o pereche de cătuşe şi deschide o uşă. Lumina de afară mă orbeşte pentru câteva momente. Apoi disting, pe lângă o dubă albă cu inscripţia albastră MMHML1,I4A - MILIŢIA, siluetele a doi poliţişti în uniforme albastre care fumează lângă maşină. Unul din ei îşi aruncă ţigara şi îmi face semn să urc. Dacă s-a hotărât cumva încheierea farsei din cauza incidentului de ieri?
Recunosc secţia de poliţie în care am fost înainte să fiu dus la închisoare. Sunt coborât şi intru pe coridorul deja familiar. Poliţiştii roiesc cu o expresie de încrâncenare mută multiplicată pe fiecare chip. Speranţa că jocul se va sfârşi se dizolvă instantaneu.
Mă opresc ca să mi se scoată cătuşele şi aştept stingher pe coridor până când un bărbat negricios, cu ochi iscoditori sub sprâncene groase, în ţinută civilă, mă preia şi mă conduce într-un birou de la etajul unu. Mă lasă singur, în biroul plin de hârtii, cu geamul deschis. Aş putea sări direct pe geam şi aş fi în stradă, unde se vede un chioşc cu dulciuri şi ţigări. Rămân totuşi lipit pe scaunul din faţa biroului.
Un tip foarte tânăr, în civil, intră în birou şi se aşază cu aer familiar.
- *Privetl* mă salută el.
- *Privet,* răspund cu o voce seacă, pe care aproape nu mi-o recunosc.
Tipul scoate un pachet de ţigări şi-mi oferă şi mie. O aprind recunoscător. Trag adânc fumul, întrebându-mă de ce sunt acolo.
- Căpitanul Mamaev este fratele meu, îmi explică el fără să-l fi întrebat.
Dau din cap că am înţeles. Numele explică trăsăturile orientale ale căpitanului Mamaev.
- Gruzin? întreb eu.
- Nu, azer. Din Azerbaidjan.
-Aha.
Fumăm în tăcere, în timp ce prin fereastra deschisă intră zgomotul intermitent al traficului.
în cele din urmă apare şi căpitanul Mamaev, care mă priveşte în permanenţă pieziş. După ce schimbă câteva vorbe cu fratele mai mic, rămânem singuri în birou.

Căpitanul Mamaev bate încruntat în tastatura calculatorului de pe biroul său, cu două degete, în timp ce eu stau ţeapăn, cu mâinile la vedere pe genunchi, ca un şcolar.
în final, după numeroase poticneli, căpitanul Mamaev produce o hârtie pe care mi-o întinde s-o semnez. Ha! Ce şmecher este *gospodin* Mamaev! Farsă sau nu, n-am de gând să semnez nimic ce nu înţeleg. Clatin din cap şi îngaim:
- Scuzaţi-mă, dar nu înţeleg ce scrie.
- Semnează! porunceşte Mamaev. Joacă tare.
- Scuzaţi-mă, nu pot!
- Cum nu poţi?! se miră el, bulbucându-şi ochii. Semnează! repetă, de data asta cu o voce mai nesigură. Este declaraţia ta! *Understand?* adaugă el în engleză.
- Am nevoie de un translator, îi răspund rar. îmi pare rău, altfel nu semnez.
Căpitanul Mamaev mă sfredeleşte cu privirea şi amândoi aşteptăm ca din fruntea mea să iasă fum. Printr-o minune, rămâne ignifugă. Furia mocneşte în continuare în ochii lui. îmi întinde foaia Şi un pix. Le iau, mă uit la ele vreo jumătate de minut şi le aşez pe colţul biroului. îl privesc fără să clipesc. Mamaev m-a făcut deja carne tocată din priviri. îşi ia hârtia, o studiază, apoi îmi aruncă un zâmbet alunecos. Sau mai degrabă un rânjet. Se lasă pe spate şi îşi aprinde o ţigară. Cu tupeu, arăt pachetul cu degetul şi rostesc:
- *Mojna?* Se poate?
- *Mojna, mojnal* mă îngână el aproape râzând. De fapt **si** convins că îmi creştează pielea şi îmi presară sare şi piper. Are ce foarte viclean, Mamaev ăsta. Sau interpretează foarte bine un rol...
- *Jdi!* Aşteaptă! spune ridicându-se de la birou şi ieşind coridor.
Aştept fumând scena următoare. Perdeaua se umflă uşor de 1 vânt. Geamul şi uşa deschisă mă fac să mă simt aproape liber.
[37] ycw / *usî I* mustaţă
Nu există nici o bancă sau scaun în încăperea goală. Mă las pe vine, sprijinindu-mă cu spatele de peretele plin de cuvinte scrijelite în vopsea sau scrise cu pixul. Nume, numere de celulă, pictograme stângace, propoziţii pe care le pot citi fără să înţeleg ce înseamnă, sunt presărate de sus până jos, pe toţi cei patru pereţi ai încăperii fără ferestre. Sunt din nou la închisoarea Nr. 5 şi bănuiesc că trebuie să fie vreo şapte seara.
Am stat la secţia de poliţie, în biroul „domnului căpitan Mamaev" vreo două ore, până când a apărut o femeie mărunţică, pe care Mamaev a adus-o să-mi traducă declaraţia. Femeia era din Republica Moldova şi vorbea româneşte destul de greu, dar inteligibil. Esenţa declaraţiei consta în faptul că la aeroport am spus că am o bombă şi că vreau să arunc avionul în aer. în formularea aceasta distorsionată sună grav. Bineînţeles că n-am semnat, ceea ce l-a făcut pe Mamev să îşi bulbuce ochii din nou şi să se umfle înfuriat. După o oră în care am refuzat să semnez, a renunţat şi traducătoarea a plecat, iar eu am fost expediat înapoi cu duba.
Imaginile din biroul căpitanului Mamaev îmi apar amestecate în faţa ochilor. Lumina, pereţii albi, biroul plin de hârtii, linoleumul gri-albăstrui de pe podea, scrumiera cu resturi de ţigară şi chipul trist al traducătoarei. De fapt, era chiar

drăguţă, dar mustaţa castanie care îi contura buza de sus era stranie. M-am străduit să nu o privesc prea insistent, deşi când vorbeam mi-era greu să nu o observ. Cum de nu făcea nimic să scape de mustaţa de licean? Mustaţa aceea mă obsedează mai mult decât teatralitatea burlescă a lui Mamaev. Femeii îi era milă evident de mine, iar mie, în sinea mea, mi-era milă de ea. De fapt, de mustaţa ei... Ce tâmpenie! Important era dacă semnam sau nu o declaraţie care mă băga mai adânc în rahat... Mă ridic, pentru că încep să-mi amorţească picioarele. Mi-e foame, mi-e sete şi mi-e poftă de o ţigară. Stau singur în încăperea asta de aproape o oră. Fac câţiva paşi nesiguri spre uşa neagră, din spatele căreia aud uneori vocile şi paşii gardienilor. Mustaţa femeii nu-mi iese din cap. Apoi îmi amintesc privirea sașie a judecătorului care a emis hotărârea să fiu judecat în stare de arest. Aceea avea un sens -că situaţia mea este privită deformat. Dar mustaţa?!? Mă gândesc la expresiile care conţin cuvântul „mustaţă". „A râde pe sub mustaţă". Cineva care se amuză pe ascuns? „La mustaţă"? Ceva la limită... Să fiu atent la detalii adică? Deosebirea capitală dintre declaraţia că am o bombă, şi asta deformată, căci n-a fost o declaraţie propriu-zisă şi amenințarea inventată cum că vreau să arunc avionul în aer? Am fost oare plimbat astăzi numai ca să mai schimb aerul? Sau să lipsesc din celulă şi să mai poată fi instruiţi colegii de către dom' regizor? Poate asta o fi... O şedinţă de urgenţă după incidentul cu chinezul...
Foamea întrerupe silogismul cu mustaţa şi îmi proiectează imaginea tăvilor cu mâncare de pe vapor. Foarte multă mâncare. Fripturile din sala de mese se lăfăie suculente, mari cât palma, în tăvile de inox. Aburii de mâncare îmi intră în nări şi mă trag ca nişte cârlige diafane. Gura mi se umple de salivă. Două bucăţi de friptură, un cartof fiert şi nişte salată... O felie de prăjitură rămasă de la pasageri... O banană şi câteva felii de ananas... Prăjiturile cu ciocolată, fructele glasate şi feliile de tort de la Chocolate Parade... Mmmm, ameţesc deja... Dar în jurul meu nu sunt decât pereţii scrijeliţi şi cimentul murdar al podelei, presărat cu chiştoace de ţigară strivite. Becul din tavan străluceşte galben, protejat de carcasa zăbrelită. Electric cheese -Caşcaval electric. îmi vine să râd de propriile fantasme alimentare. Am senzaţia că aş putea înghiţi o cantitate enormă din orice fel de mâncare normală.
Mă ghemuiesc din nou, cu ochii închişi şi capul sprijinit de genunchi. Aşteptarea asta în gol mă stoarce de orice fărâmă de vlagă.
După un secol de delir alimentar, uşa se deschide şi o femeie în uniformă de camuflaj aşteaptă în tăcere să ies din camera goală. Lângă perete, pe coridor, mai sunt trei deţinuţi. Un gardian preia conducerea şi îl urmăm muţi. Pe rând, suntem lăsaţi fiecare în celule.
Celula 205 este surprinzător de animată. Ambele televizoare funcţionează, dar pe canale diferite, ceea ce dă un dinamism artificial încăperii. La masă, Tagani şi Teddy joacă table. Allan, cu hârtiile pe genunchi, face însemnări. Andrei bărbosul meştereşte o nouă antenă. Parcă aş fi plecat de o săptămână, mă gândesc, văzându-i pe chinezi care transferă lucruri dintr-o geantă în alta. Şi vietnamezii şi-au dat deoparte pătura care le ascunde culcuşul şi s-au apucat să joace şah. O animaţie

nemaivăzută. Andriuha priveşte absorbit ce face Andrei bărbosul. Doar Ahmed şi Cinghiz stau în continuare ascunşi sub pături.
[38] crpoica / *stroka I* sfoară
Pâinea neagră, deşi gustoasă, îmi sporeşte foamea în loc s-o potolească. Cred că târâtele din care este făcută sporesc aciditatea din stomac, mai ales dintr-unul aşa de gol ca al meu şi asta nu mă ajută deloc. M-am întins pe saltea, ca să mă feresc de agitaţia neobişnuită din celulă. Am senzaţia că mi s-a micşorat creierul şi tot ceea ce mai prelucrează sunt diversele detalii ale foamei. în rest, sunt sub o stranie anestezie. Nu mă mai consum pentru că sunt închis, nu mă mai întreb care este rostul farsei.
întunericul de afară devine un somnifer, în ciuda luminii din celulă. Vocile şi sonorul celor două televizoare sunt estompate de o calotă invizibilă în interiorul căreia mă scufund când mă ghemuiesc sub pătură. într-un con de lumină levitează o farfurie cu o bucată de friptură din care se prelinge sosul, în care văd cerculeţele galbene pe care grăsimea topită le desenează aleatoriu. Imaginea îmi stăruie în faţa ochilor închişi şi apoi farfuria devine o farfurie zburătoare şi dispare fără zgomot în întuneric. Alunec în zona nedefinită dintre somn şi trezie, pe care un scrâşnet ritmic o fragmentează. Cineva din celulă freacă o bucată de metal de ceva dur. Mă forţez să ignor zgomotul şi fac saltul mental către un drum pustiu, prăfuit. Merg sau plutesc către un loc unde se serveşte mâncare. Lângă un copac cu o coroană bogată sunt câteva mese mari, acoperite cu pânză albă care se umflă în bătaia vântului. Femeia cu mustaţă din biroul lui Mamaev amestecă într-un ceaun uriaş din care ies aburi, iar Mamaev însuşi, încins cu un şorţ de bucătar, porţionează cu un satâr halci de carne pe care le întinde pe platouri de lemn. Mirosul de mâncare face atmosfera prietenoasă, în ciuda mişcărilor de samurai cu care Mamaev secţionează carnea, din ce în ce mai mărunt. Piciorul mi se agaţă de o creangă sau un ciulin şi îl trag, încercând să-l desprind.
Teddy mă trage de picior cu insistenţa unui retardat mintal şi trebuie să fac un foarte mare efort să nu-l pocnesc drept în mutră cu piciorul liber. Chiar n-ajunge circul de astăzi din biroul lui Mamaev? Ce mai vor ăştia de la mine? Chiar acum, când visam ceaunele cu mâncare şi eram gata să-mi primesc porţia!...
- Walter! mă strigă Teddy.
îl privesc cu ochii înceţoşaţi şi gura cleioasă.
- Walter! insistă el ghemuit deasupra mea.
Dacă în secunda următoare nu se opreşte să mă mai tragă de pantalon, jur că îl strâng de gât!
Teddy nu se opreşte din zgâlţâitul enervant şi cu toate acestea nu-l strangulez, ci îmi smulg doar piciorul şi mă ridic într-o rână.
- Ce vrei? articulez amorţit.
- Vrei să mănânci? Hai să mănânci! Supă de tăiţei. N-ai mâncat nimic azi...
Mă simt extrem de ingrat, apoi îmi acord singur iertarea. De fapt Teddy n-are de unde să ştie că era cât pe ce să fie strangulat. Supă! Nu-i chiar o mâncare de fasole cu carne a la Mamaev, dar merge...
- De unde supă?

- De la vietnamezi. Azi au venit nişte pachete de afară.
Aha, deci dom' regizor m-a scos din platoul A şi a avut o şedinţă cu băieţii, poate au stat la o felie de pizza şi au revizuit scenariul... Acu' s-a gândit să îmi dea şi mie o supă, să nu leşin de foame. Putea băga şj nişte salam în meniu, dacă tot a fost povestea cu pachetele...
Pe colţul mesei sunt două castroane în care sunt tăiţei din pli$_c$. Şi o bucată de salam de vreo 10 centimetri. Hopa! Eşti un domn, dom' regizor! Chiar şi salam!
- Salamul al cui e? întreb eu pentru siguranţă.
- Al nostru, răspunde Teddy, care aşteaptă să fiarbă apa pentru supă. îl împărţim...
Băiat bun, Teddy ăsta, chiar dacă enervant uneori.
Han, cel mai înalt dintre vietnamezi, dă din cap a invitaţie şi degetele strânse în dreptul gurii completează îndemnul de a mânca.
Rostesc un *„spasiba!"* aproape evlavios. De fapt sunt indicaţiile lui dom' regizor, dar ce mai contează?! Mulţumesc pentru mâncar oricui ar fi.
După zece minute, tăiţeii aromaţi de la ceapa şi salamul pe care Teddy le-a pus în castroane se prezintă ca o mare reuşită gastronomică, începem să mâncăm în tăcere şi îmi umplu lingura cu parcimonie, ca să prelungesc festinul, în timp ce în jurul nostru agitaţia din *kamera* continuă.
în spatele meu, Andrei bărbosul desface un pulover împletit şi firul roşu se adună grămadă pe pat.
Pe când îmi pun castronul spălat pe raftul de sub tăblia mesei, Han îmi oferă o ţigară. Cu filtru! Mulţumesc frumos! Han spune că trebuie să fac ceva, o muncă, dar nu pricep ce. Deci mâncarea nu era chiar un cadou dezinteresat... OK, fie!
între timp, firele lui Andrei sunt întinse de-a lungul *kamerei* şi vietnamezii încep să le împletească. Han mă ia de braţ şi îmi dă capetele în mână. Deci trebuie să împletesc fire. Nu-mi pică deloc bine, pentru că simt somnul cum mi se infiltrează până în vârful degetelor. încerc totuşi să mă conformez şi să răsucesc capetele firelor, fără tragere de inimă.
în timp ce eu manevrez unul din mănunchiuri, altele sunt "ntinse până la uşă. Filatura improvizată funcţionează cu forţele limentare ale lui Ahmed şi Cinghiz. La ce trebuie firele astea?! Şi de ce trebuie să împletesc eu, care sunt evident mult mai nepriceput decât ceilalţi?
îl aud pe Andriuha conversând cu Andrei despre reclame, ore de audienţă şi bugete. De când se pricep la marketing şi publicitate? Răsucesc firele, în timp ce în minte mi se răsucesc noi întrebări. Reclame, bani, împletit de fire... Fire, sfori... Ce poate să fie? A împleti... A elabora ceva adică... A trage sfori, a pune la cale un scenariu... A desfăşura iţele unei poveşti... Da, asta ar putea să fie. Iar eu am fost pus să împletesc ca să înţeleg că scenariul se face cu participarea mea. Bun, dom' regizor, am priceput mesajul. Şi atunci iese Big-Brother-ul pe care de atâta vreme îl tot clocieşti, are audienţă şi vinzi spaţiu de reclamă. Probabil aşa se adună şi milionul ăla de dolari. Se pare că nu scap orice aş face...
După mai bine de o oră de învârtit fire, mă satur de acţiunea monotonă şi mă opresc. Mă dor braţele şi genunchii. Agăţ capetele sforii de colţul băncii şi mă duc

să mă culc, secătuit de energie. Cineva protestează, dar nu mă interesează. Am făcut destul! Şi mai ales am priceput mesajul! Vreau să mă culc naibii!
Teddy, care îşi făcea de lucru la sfoara împletită de Cinghiz, îmi spune cu voce scăzută:
- Walter, ar fi bine să termini! Celorlalţi n-o să le placă să refuzi... Trebuie să lucrăm cu toţii...
- Da, da, ştiu, *lucrăm cu toţii,* numai că am şi eu limitele mele... Nu crezi?
Teddy dă să rostească ceva, se bâlbâie şi renunţă, în timp ce eu mă vâr în colţul meu. îmi trag pătura pe cap şi ignor chemarea lui Han. Nu poate pronunţa L-ul din Walter, aşa că îi iese un fel de „VARTA", ca şi marca de baterii. Varta vrea să doarmă. Varta trebuie reîncărcată. Acum conectăm încărcătorul la sursa de somn.

[39] noMOiiib / *pamoci I* **ajutor**

Allan mă priveşte de jos în sus, pentru că este mult mai scur decât mine şi stă foarte aproape.
- Walter, ai putea să mă ajuţi puţin, te rog?
Tonul lui este impecabil de politicos. îmi vine mult mai uşor să-văd îmbrăcat de gală, cu papion şi o cupă de şampanie în mână decât în izmenele negre şi bluza vişinie care i se rotunjeşte pe burtă. încuviinţez mut şi el face o piruetă cu corpul aplecat lateral. O mişcare stranie, ca majoritatea mişcărilor lui, care sunt energice şi au ceva aparte, dii cauza poziţiei mâinilor, a capului sau a trupului. O latură a unui rol compoziţie foarte interesant, aş putea spune. El pare un dansator-gimnast, iar Teddy un robot.
Allan pescuieşte o foaie de hârtie şi mi-o întinde, ţinând-o **cu** două degete.
- Ai putea să-mi citeşti ce scrie? Mă tem că nu înţeleg prea bine, din cauză că nu am ochelarii de citit la mine. I-am uitat la ultima întâlnire cu avocata mea... Până când mi-i înapoiază, nu pot citi.
într-adevăr, cele câteva cuvinte de pe foaie, de fapt textul unui e-mail, sunt imprimate mărunt şi destul de şters.
- „Hello, Allan! I hope you're better now. I'm sorry I didn't answer you sooner. I had some troubles with my Internet connection lately, but now it's all right. I will write you again very soon. Right now I have to meet somebody, a business partener from Japan! Very important! It's good we have the Internet to communicate. Talk to you soon!", îi citesc eu mesajul.
Allan mă ascultă ca şi cum aş fi lecturat un pasaj din Biblie şi acum trebuie să îi prind esenţa. Ne privim reciproc, eu ca elev tolomac, iar el ca un profesor care încă mai speră ca elevul tolomac să înţeleagă lecţia. Ia foaia, o întoarce şi o examinează atent, în timp ce eu mă scarpin nătâng în cap.
- Spune - mă întreabă el şi îmi arată cu degetul pe foaie - „am avut nişte *necazuri* cu conexiunea la *Internet"*[7].
Allan accentuează cuvintele *necazuri* şi *Internet* în mod deosebit. Ca să fiu sigur că am citit bine prima dată, revăd textul şi apoi confirm:
- Da, aşa scrie.
- Şi aici scrie „un partener de *afaceri din Japonia"*[7]

Ce-o fi cu Allan? De ce mă pune să-i repet un mesaj aşa de simplu? Şi de ce accentuează cuvintele?
- Da, un partener de afaceri din Japonia, răspund nedumerit. Allan clatină din cap ca un savant care se apropie de finalul unei
experienţe importante, care pentru moment merge conform planului deşi rezultatele finale sunt încă incerte.
- Şi mai spune *„foarte* important"? Doamne Sfinte, ce-i cu omul ăsta?
- Da, „foarte important".
- Deci *„foarte* important"... Bine... şi ultima propoziţie, te rog... „Bine că avem *Internetul* ca să putem *comunica"*[7]
- Da, aşa zice.
- Mulţumesc, Walter!
- Pentru puţin, răspund reflex.
în cele din urmă se retrage pe salteaua lui, în mijlocul teancurilor de hârtii.
Foarte ciudat felul în care punea accentul pe diversele cuvinte. Poate înseamnă ceva. Poate de fapt dom' regizor vrea să-mi atragă atenţia că show-ul se difuzează şi pe Internet. Un partener de afaceri din Japonia *foarte important...* O fi semnat vreun contact cu japonezii? La cât de amatori de ciudăţenii sunt, este posibil să aibă un contract major cu Japonia. Mde, un milion de parai nu se face cu una - cu două...
Teddy a apărut lunecând pe podeaua pe care astăzi am spălat-o superficial.
- Să ştii că băieţilor nu le-a convenit că aseară n-ai terminat de lucrat la sfori. N-au fost încântaţi? Da' eu sunt încântat că zac aici şi mă dau de ceasul morţii aşteptând sfârşitul farsei?!? Ca să nu mai spun că de fapt toţi se distrează pe seama mea? Sunt de acord că nu le este uşor să rabde aceleaşi condiţii mizere, dar ei ştiu ce şi cum, pe când eu nu pot decât să ghicesc, să aproximez... Dracu' să vă ia pe toţi, n-aveţi decât să vă plângeţi lui dom' regizor!
- Ştii, trebuie să fii întotdeauna atent la ce faci şi ce spui... Nu eşti niciodată cu adevărat singur. Tot timpul eşti sub observaţie, ţine minte! 24 din 24! mai adaugă Teddy.
Asta-i bună! Grozav! Farsa se difuzează non-stop! Oare ăsta **e** noul contract cu Internetul? Difuzare non-stop? Absolut orice facem ajunge să fie difuzat? De asta insista Allan pe cuvintele din mesaj?
- Bine, dar asta e o porcărie! protestez eu, gândindu-mă la lipsa totală de intimitate şi la stresul de a fi constant „sub lupă".
- Asta este, n-ai ce face... Astea sunt regulile din închisoare, înţelegi?
- Şi ce mama naibii să observe aşa special? Ceva care să merite observat... mai adaug.
- Nu contează, chiar dacă ţie ţi se pare neimportant, pentru alţii poate fi. Şi nu uita, nu tu faci regulile, trebuie să faci în aşa fel încât să-ţi fie bine...
Ah, da, nu eu fac regulile! Cum aş putea să fac eu regulile când este o combinaţie hotărâtă dinainte, tocmai ca să se amuze pe seama mea? N-aş vrea să fiu în pielea voastră când se termină, dragi colegi! Voi spune exact ce-am avut de îndurat, să

văd cum o să vă fie vouă atunci... Cum vă veţi justifica în faţa publicului? Că miaţi făcut bine cu forţa?
- *Pragulkal* răsună vocea gardianului pe coridor. Allan îşi ridică privirea către mine:
- Walter, vrei să mergi sus?
- Nu, răspund cu o furie abia stăpânită. îmi pare rău, n-am nici un chef.
în câteva clipe, din culcuşul lui iese Han şi se înţelege prin semne cu Allan că merge el la *pragulka.* Ce schimbare, până acum nu ieşea nimeni şi dintr-odată, oamenii se duc afară. Să se întâlnească cu dom' regizor. Este foarte simplu ca domnul Haine Vechi să apară când nu sunt eu de faţă. Dacă ies, poate veni în *kamera.* Dacă nu, se poate întâlni cu cei care merg la *pragulka.* Da, mai trebuie nişte indicaţii din când în când. Sunt curios, dacă tot am adoptat sistemul Big Brother, când încep eliminările. Cine pleacă primii. Pe cine i-a votat publicul ca fiind neinteresanţi.
Mai bine mă duc să mă culc, dacă cumva mai sunt în stare să dorm... / ***had sotne troubles with the Internet,*** parcă aşa era mesajul lui Allan. Dacă era un mesaj ascuns pentru mine, atunci forma lui ar trebui să fie ***Your troubles are on the Internet. Watch 24 hours a day!***
[40] oniHâKa / *oşibka I* greşeală
Andriuha mă priveşte strângând nemulţumit din buze, în timp ce Tagani mârâie un *„blead"* şi clatină din cap. Iar nu mă integrez în acţiune? Să mă ridic de la masă? Să stau? Care cameră preia imaginea principală? Cea din gura de aerisire de pe peretele mare? Cea din gura de aerisire de la intrare? Mă ridic şi mă duc lângă zidul chiuvetei. Pic de somn. Abia reuşesc să stau în picioare. Este a cincea zi de când dorm mai puţin de două ore din 24...
De când cu mesajul lui Allan şi noua ordine cu Internetul, parcă toţi au luat-o razna. M-am hotărât să particip dacă asta se aşteaptă de la mine, ca să se termine odată farsa şi să închidem prăvălia... O discuţie de-a lui Andriuha cu Andrei despre audienţa care este mult mai mare seara, până după miezul nopţii, m-a convins că aceasta este explicaţia agitaţiei nocturne - să existe acţiune pentru filmări. Dimineaţa pare să fie pauză, până pe la 10 sau 11, numai că eu nu pot dormi atunci, mai ales că trebuie să-mi fac datoria la curăţenia de la ora şapte.
Celula devine neîncăpătoare de fiecare dată când începe show-ul. Sunt valuri de mişcare de câte o oră, apoi urmează perioadele de acalmie, de câteva minute. Fiecare se mişcă, îşi găseşte ceva de făcut. Şi eu nu Ştiu unde să stau. Bănuiesc că trebuie să stau undeva, dar nu ascuns în colţul meu. Trebuie să leg acţiunea. Mi-am stors creierii încercând să înţeleg cum funcţionează transmisia. Teddy m-a tot pisat cu diverse povestioare despre filmări, despre documentare în condiţii extreme şi tehnici de producţie avangardiste... Şi că toată şmecheria este să găseşti firul care să lege povestea. De fiecare dată când stăteam într-un loc cam după zece minute cineva îmi spunea că trebuie să mă mut în altă parte. De lângă zidul chiuvetei, mă duceam la masă. De la masă, careva mă îmbrâncea. Mă mutam pe cealaltă banchetă. Apoi mă duceam lângă uşa de la intrare. Nici acolo nu era bine. Şi când

voiam să mă bag în „gaura" mea, cineva avea treabă pe acolo. Aşa că mă mut încontinuu şi asta mă stoarce de puteri.
După o zi şi o noapte de foiala exasperantă, m-am gândit că poate trebuie să mă mişc în aşa fel ca şi cum aş fi o cameră de luat vederi. Poate ăsta este rostul meu - să leg acţiunea. M-am pus în postura regizorului de afară şi am încercat să înţeleg ce vrea să vadă. O schimbare de cadre alandala nu merge. Dar dacă urmăreşti un personaj, imaginea finală devine fluidă. Aşa că încerc să fac un circuit care să includă fiecare moment de acţiune din celulă. De pildă dacă Allan face însemnări, să avem o bucată cu el. Apoi cu Andrei bărbosul dacă mai meştereşte la antenă. Tagani care joacă şah. Chinezii care mănâncă şi tot aşa... Bineînţeles că nu-mi iese întotdeauna şi atunci sunt îmbrâncit. Ceea ce mă face să vreau să comit un măcel colectiv. Mi-ar plăcea ca privirea mea să devină o rază laser care să transforme fiecare personaj din celulă care mă mai îmbrânceşte într-o grămăjoară de scrum... în spatele ochilor am doar doi cărbuni încinşi, care fumegă intermitent şi îmi prăjesc numai propriul creier. Gura mi-e uscată şi limba umflată. Oricâtă apă fiartă aş bea, parcă nu-mi mai trece setea... îmi mut greutatea de pe un picior pe altul, întrebându-mă pentr **1** a treia mie şase sute douăzeci şi patra oară cum am dat peste nebunul care a pus la cale toată povestea asta... Naiba m-a pus să vreau să filmez în Siberia! Cum zicea Andrei bărbosul: „Ce-ai căutat în Siberia? Sport extrem? Uite aici sport extrem - închisoarea rusească!"
- O ţigară? întreabă Teddy, care a răsărit lângă mine.
Ce amabil! în timp ce mă aplec ca să mi-o aprind de la ţigara lui, Teddy spune pe un ton mai scăzut:
- Ştii, Walter, înţelegem că ai nevoie de câte o pauză...
Ceeee?! Teddy a venit să-mi livreze un mesaj de încurajare? Sunt con/ins că am înţeles bine, dar pentru siguranţă analizez încă o dată ce-a spus: **You know, Walter, we understand you need to take five** from time **to time...** „We understand".... Cine „noi"? Echipa, desigur... Incredibil, şi eu care eram convins că se lucrează după modelul stahanovist, cu cât de multe ore suplimentare se poate...
- Da? răspund ironic. N-aş fi zis...
- Ei bine, zâmbeşte Teddy împăciuitor, nu toate merg perfect... Gândeşte-te că este o situaţie nouă pentru toţi.
Clatin din cap, rânjind cu dinţii strânşi.
- N-ar fi rău, mai adaugă Teddy, dacă ai zâmbi mai mult. Nu dă bine să fii trist tot timpul... încearcă să porţi o mască, să nu-ţi arăţi adevăratele simţăminte. Aşa fac toţi de aici.
Având în vedere că Teddy şi regizorul nebun sunt cam de aceeaşi înălţime, aş putea să îi dau cap în cap, ţinându-i de gât, cu relativă precizie, dacă ar fi împreună. A cui a fost ideea asta cu „masca zâmbitoare"? Să dea bine la public? N-am mai auzit aşa o tâmpenie! Auzi, dom' regizor, se presupune, din motive întemeiate, că viaţa în închisoare nu este tocmai o plăcere... Ce vrei să le transmitem spectatorilor? Că ne distrăm într-o tabără de vacanţă?
- O mască, Teddy? întreb cu acelaşi rânjet înţepenit.

- Da, o mască, repetă el cu convingere. învaţă de la asiatici, ei întotdeauna ascund ce simt şi par impenetrabili pentru noi, europenii. Gândeşte-te la ceva plăcut, pentru când vei ieşi afară. Ceva, o surpriză extrem de plăcută, un cadou...
Un cadou...
- Un cadou substanţial, poate? fac eu acru.
- Poftim?
- Nimic, nimic, dau plictisit din mână. Numai că sunt atât de obosit încât nu-mi pot controla muşchii feţei, Teddy! înţelegi? Nu-mi pot ţine gura închisă! Abia stau în picioare! Şi tu mă iei cu povestea cu masca... îţi dai seama ce spui?!?
- Totuşi, încearcă, insistă Teddy.
Of, Teddy, multe speranţe trebuie să-şi pună în tine dom' regizor...
- Teddy...
- OK, OK, bate el în retragere. Pare foarte dezamăgit.
- Teddy, dacă ai vreo idee anume, să-mi spui! Vorbesc de mască, îi spun în timp ce se îndepărtează.
Teddy se întoarce pe jumătate, apoi renunţă să mai zică ceva şi se urcă în patul lui, la perete.
Asta este! Mai mult nu se poate! Mai sunt şi zile proaste de filmări, ştie toată lumea...

[41] 6onbuie / *bolşe I* mai mult

Iuri Andreevici, avocatul, sau actorul care face pe avocatul, arată şi el obosit. Nu mai poartă costum şi cravată, ci doar o cămaşă cu mânecă scurtă. Ne strângem mâinile şi îmi face semn să mă aşez de partea cealaltă a mesei goale.
- Situaţia nu arată prea bine, începe el, evitându-mi privirea. Mă uit la el aşteptând lămuriri.
- Ce s-a întâmplat? întreb cu o voce uscată.
Iuri Andreevici tuşeşte de câteva ori şi îşi drege glasul privind în
hârtii.
- Este nevoie să semnaţi declaraţia... Numai după aceea se poate înainta mai departe dosarul... Trebuie să fiţi atent ce declaraţi. Veţi avea curând o întâlnire cu domnul Mamaev. V-am căutat un translator.
- Cam cât credeţi că mai durează... situaţia? Când va fi procesul?
Din nou privirea lui Iuri Andreevici cercetează unul din colţurile încăperii, mult pe lângă mine. Este vizibil încurcat.
- Nu ştiu, vine cu greu răspunsul.
- Păi sunt deja închis de trei săptămâni. încă o săptămână? încerc eu cu disperare să obţin cel mai fericit răspuns pe care l-aş putea primi.
Iuri Andreevici mă priveşte, în sfârşit, cu nişte ochi atât de nesiguri încât înţeleg că sunt departe de răspunsul corect.
- Două săptămâni? rosteşte vocea mea, coborâtă cu un ton. Mustaţa lui Iuri coboară şi ea într-o arcuire dezamăgită şi apoi se
clatină odată cu capul, de la stânga la dreapta. NIET NU.

- încă o lună? spun, convins că de data asta va nega cu vehemenţă că nu chiar atât de mult.
încă un sac de ciment îmi apasă pieptul când Iuri Andreevici spune nesigur:
- Poate... Nu ştiu...
Suntem imediat în septembrie. încă o lună înseamnă toată luna septembrie. în octombrie este ziua Laurei. Ar trebui să fiu acasă atunci.
- Ştiţi, pe la jumătatea lunii octombrie este ziua Laurei. Credeţi că voi fi acasă atunci, nu?
Din nou, Iuri Andreevici clatină din cap a negaţie.
- Nu ştiu, nu ştiu, repetă şi-mi dau seama cu groază că lucrurile au scăpat de sub control.
- Dar cum poate să dureze atât de mult o amărâtă de investigaţie? spun disperat. Nu s-a întâmplat nimic, poliţiştii erau acolo, nu este nimic complicat! Am spus o prostie şi atâta tot. Nici nu trebuia să fiu închis! Nu m-a luat nimeni în serios! Nu s-a creat panică, n-a fost nimic! Trebuie să existe şi înregistrări video din aeroport, se pot verifica...
- Conform legii, investigaţia poate dura **30** de zile. Apoi mai poate fi prelungită cu **30** de zile. După aceea are loc procesul.
Socotesc rapid în cap că dacă am fost arestat pe **1 1** august, două luni înseamnă **1 1** octombrie. Procesul ar putea fi pe **12.** Aş primi amenda, poate mai durează o zi-două până va fi plătită de cineva din afară, pentru că eu nu pot din închisoare şi atunci sunt liber, să zicem, pe **15.** GAME OVER.
Nu, eu cred că Iuri joacă teatru! De aia pare aşa de întunecat şi el, pentru că de fapt joacă teatru. Regizorul vrea să mă sperie! Cu cât voi fi mai disperat, cu atât mai tare se amuză ei... Ce stil ciudat au ruşii ăştia! într-adevăr, umorul rusesc este cu totul şi cu totul aparte! Sau toate astea sunt din cauză că nu pricep eu ce trebuie să fac prin celulă, să le iasă odată filmările alea. Nu pot prelungi la nesfârşit farsa fără acţiune, este prea plictisitor pentru spectatori. Ce zicea Teddy? Că trebuie să găsesc codul... Cum să găsesc codul ăla? Ce cod? Codul magic la a cărui rostire se deschid lacătele? Codul când am voie să fumez? Ce cod?! Trebuie să-mi dau seama cumva...
- Dar ar putea fi mai repede? întreb din nou.
- Da, ar putea fi şi mai repede... depinde...
Răspunsul lui Iuri îmi dă din nou speranţe şi cu greu mă abţin să nu întreb „mai repede dacă descopăr codul, aşa-i?". Sunt sigur că întâlnirea este filmată de la un capăt la altul. Dacă zic ceva nepotrivit cine ştie cu cât se mai lungeşte toată idioţenia... Oricum, o pot lungi exact cât au ei chef... Mai bine mă concentrez să fac ceea ce aşteaptă de la mine şi să terminăm cât mai repede. Doar că nu ştiu exact ce. Ce anume aşteaptă? Ce cod trebuie să găsesc? Problema este că de la atâta nesomn mi-e paralizat creierul. Nu mă pot concentra.
- Vreţi să-i scrieţi ceva Laurei? Pot să-i trimit un fax, spune Iuri Andreevici.
Să-i scriu Laurei? Data trecută m-a invitat s-o sun la telefon. Ezit şi apoi sunt fulgerat de o idee. Să-i scriu, şi pentru că mesajul sigur va fi citit de Regizor, poate dacă nu pricep eu codul lor, să concep eu unul! Măcar aşa să ne înţelegem cumva...

Trebuie să strecor eu în mesaj un cod despre cum să semnalizez că sunt gata de filmări şi când cer pauze.
- Da, am să-i scriu, răspund şi iau foaia albă de hârtie pe care mi-o întinde.
[42] **niicbMo** /*pismo I* **scrisoare**
Uşa metalică scârţâie la unison cu chiorăitul stomacului meu şi se închide cu sunetul sec al unei capcane pentru şoareci. Deţinutul negricios din colţul încăperii îmi aruncă o privire scurtă, apoi priveşte într-o parte şi scuipă cu precizie în colţul încăperii. Şi el vine de la o vizită. Aşteptăm să fim escortaţi în celule. Mă sprijin cu spatele de peretele zgâriat şi îmi mişc mecanic degetele în papucii murdari. Recapitulez mental scrisoarea către Laura, care de fapt este pentru Regizorul nebun:
„Dragă Laura,
îmi pare nespus de rău pentru toată situaţia creată. Nu credeam că se va ajunge aici. După cum vezi, situaţia nu este deloc roz. Dimpotrivă, e chiar neagră. Nu înţeleg rostul amânărilor şi care este scopul prelungirii detenţiei. Oricum, nu pot hotărî nimic, evident că depind de sistem. Mă şi simt ca şi cum aş aştepta semnalul unui semafor blocat pe roşu, care mă ţine cu nervii întinşi. Aştept galbenul şi apoi verdele care să-mi dea libertatea să mă mişc...
Sper ca în curând totul să se sincronizeze şi să se termine povestea asta care şi-a pierdut sensul... cel puţin pentru mine. Sper să mă poţi suna din când în când şi să-mi trimiţi câte un mesaj de afară. Te rog transmite-i mamei mele că sunt bine. Mi-e dor de tine, de casă şi de toţi cei din România.
Cu drag, Walter"
Adică să priceapă nebunul că am putea folosi codul semaforului, doar că pe dos: adică la roşu începe acţiunea (ca şi becul roşu din studiourile de înregistrare care se aprinde atunci când se lucrează) şi când se atinge un obiect verde, sau se pomeneşte cuvântul verde, sunt în pauză. Apoi galben, adică „atenţie" şi roşu, „se filmează", deci îmi este interzis să fumez. Sunt convins că pentru Laura este un mesaj alandala, dar acum este important să ajung la un consens cu restul echipei, să ne facem norma şi să încheiem odată... Laurei îi voi explica eu. Până atunci, sper să nu se gândească că am luat-o razna şi m-a apucat boala metaforelor cretine când nu este cazul...
Uşa se deschide ca să lase înăuntru un tip cu o plasă roz. De pe coridor se aude un *„Haraşo!"* şi tipul tuşeşte uscat, fals. încep să prind curaj. Probabil deja mi-au citit mesajul şi acum îmi semnalizează că este OK. Plasă roz, situaţie mai roz, adică îmbunătăţită. *„Haraşo!"* adică *„Bine!".* Bine că ne-am înţeles! Tipul cu plasa roz o leagănă de câteva ori, apoi o împătureşte şi-o pune cu grijă sub braţ. Tuşeşte din nou. îmi vine să râd... Am înţeles. Cum să comunic că am înţeles? ^mi ating tâmpla cu arătătorul şi mă scarpin un pic, cu degetul întins. Am priceput, am băgat la cap, am înregistrat. Celălalt tip tuşeşte şi rosteşte din senin *„vseo râvno"* - „toate bune". De pe coridor aud un râset şi trăncănitul unei încuietori. OK, deci s-a „încuiat / încheiat" înţelegerea. Pipa păcii? Ca şi cum mi-ar fi ghicit gândul, tipul negricios scoate un pachet de ţigări şi-mi oferă una. O iau şi-i mulţumesc. Cel cu plasa roz

refuză. Mda, nu se fumează, de obicei... Dar acum avem o pauză, sper. Trag fumul în piept şi îmi dau seama că leşin de foame. Stresul, lipsa de somn şi mâncarea proastă mă consumă ca pe o lumânare.
Fumăm în tăcere, evitându-ne privirile. Ţigara se termină repede, pentru că trag adânc din ea. Aşteptăm cu capetele plecate şi în cele din urmă suntem scoşi pe coridor. Pornim spre celule, pe traseul întrerupt de grilaje metalice.
Când intru în celula „noastră", atmosfera pare mult mai veselă. Teddy mă întâmpină zâmbind şi-mi face cu ochiul. în sfârşit, se pare că ne înţelegem. Aş mai fuma o ţigară... Dar nu ştiu dacă se poate... îndrăznesc să întreb:
- Teddy, crezi că poţi să-mi dai şi mie?...
Teddy se uită în jur, apoi îmi întinde pachetul de *Prima:*
- OK, de data asta...
Mda, de data asta. Mă ghemuiesc pe saltea, socotind că ar fi minunat dacă ar fi ceva de mâncare în seara asta şi mi-ar da o pauză de zece minute, pentru fumat. Apoi mai vedem noi...
Andrei tuşeşte şi zăngăne linguriţa în cana de ceai. O fi semnalul de atenţionare. Andriuha îşi face de lucru cu un prosop galben. Deci „atenţie". Ascult încordat şi privesc toate mişcările. Cineva rosteşte o propoziţie şi aud *„krasnîi"* - roşu. Se filmează. Atunci să trecem la lucru!
Mă ridic şi mă duc spre masă. Ce-aş putea face? N-am idee şi mă sâcâie nevoia de a inventa acţiune. Dar asta este... O farsă de un milion de dolari necesită efort... îmi fierb nişte apă, căci oricum începe să-mi fie sete.
Teddy apare târâindu-şi picioarele şi din nou seamănă la mişcări cu robotul din Războiul Stelelor, C3PO.
- Ai chef să jucăm table?
Nu prea am, dar măcar este o soluţie care umple timpul de filmare. Iau cutia şi încep să aranjez piesele. Teddy îşi aprinde o ţigară şi mă abţin cu greu să nu cer una. Până la pauză, nu se fumează!
Zarurile încep să ţăcăne. La masă sunt doar eu cu Teddy. Cei doi Andrei s-au pus în pat şi se uită la televizor. Chinezii şi vietnamezii sunt ascunşi după perdelele din pături, iar Allan umple paginile manualului de daneză cu însemnări. Tagani mârâie în somn şi se întoarce pe partea cealaltă.
- Şase - doi, citeşte Teddy de pe zaruri şi mută piesele albe.
- Cinci - trei, răspund mecanic.
- Norocosule, norocosule... repetă Teddy printre dinţi, când îi elimin o piesă şi fac o poartă.
Oh, ce-aş schimba norocul ăsta absurd cu libertatea!!! Dom' regizor, tre' să inventezi ceva, că eu unul, cu toată bunăvoinţa, nu văd cum îi mai poţi ţine atenţi pe spectatori. Acţiunile din celulă sunt nişte repetări care se repetă absolut repetitiv...
[43] ajiicorojib / *alkogol I* **alcool**
A trecut o lună şi cinci zile de când sunt închis. Mi-am tăiat unghiile cu lama, pentru că nu există alt instrument pentru această operaţie.

De mai bine de două ore sunt blocat în zona „centrală", pentru că Andrei iar mi-a luat salteaua ca să împăturească şi să încălzească găleata verde. în ea este de câteva zile un terci de pâine neagră pusă la fermentat cu zahăr.
Am jucat table cu Teddy şi am pierdut aproape constant, până când ni s-a făcut lehamite la amândoi.
Am prins o singură pauză „verde", de fumat, la vreo jumătate de oră după ce am avut surpriza să primim ceva de mâncare pentru cină.
Am primit peşte fiert. Ăsta este un fel de a spune. Practic este un terci în care se amestecă oase mărunte şi bucăţele minuscule de carne, atât de zdrobite încât mi-a făcut greaţă. Am încercat să aleg câteva bucăţele şi am renunţat rapid. Andrei, cu ochelarii crăpaţi pe nas, s-a apucat în schimb să aleagă oasele cu răbdare, cu două castroane pe genunchi, ajutându-se de două beţe de chibrit în loc de furculiţă.
Stau cu gâtul ţeapăn şi privirea îmi pendulează haotic între cele două televizoare. La numărul **1,** Andriuha schimbă din când în când canalele, în timp ce la numărul 2 chinezii se uită la fotbal.
Andrei a terminat de sortat peştele şi acum are un castron plin cu oase, iar celălalt este pe jumătate cu carne curăţată. Taie la fel de meticulos o ceapă şi o amestecă, împreună cu puţină sare şi zeamă de lămâie, cu carnea de peşte. Salivez şi înghit în sec, în timp ce castronelul cu peşte dispare, învelit în ziar, în deschizătura geamului cu gratii.
După ce fumează împreună, Andrei şi Andriuha se apucă să meşterească. Au golit jumătate din conţinutul găleţii într-un alt vas şi acum leagă cu sfori un castron în interiorul ei, suspendat puţin mai jos de marginea superioară. Pregătesc un sistem pentru distilat alcool. în găleată, direct în terciul fermentat, este scufundat un fierbător electric. Găleata este acoperită ermetic cu o bucată de nailon. Nailonul este lăsat să formeze o mică burtă. Apoi, găleata este amplasată în chiuvetă în aşa fel încât un firişor de apă rece să curgă pe nailonul care acoperă găleata. Ca să fie etanş, este lipit cu o pastă din pâine frământată cu apă.
Instalaţia este pusă în funcţiune şi îmi recapăt salteaua. Aha, deci, dom' regizor a mai pregătit ceva acţiune pentru filmări. Producţie de alcool în închisoare. Aştept în colţul meu o pauză de fumat care nu mai vine. Andrei, Andriuha şi Han, vietnamezul, sunt foarte încântaţi, încet-încet, aburii care se ridică din terciul fiert se condensează pe nailonul răcit de apă din chiuvetă şi alcoolul se strânge, picătură cu picătură, în castronul suspendat în găleată.
Adorm cu frustrarea că din cauza acţiunii, filmată probabil în întregime, n-am primit pauză de ţigară.
Agitaţia din zona chiuvetei mă trezeşte din nou, cam după o oră. Băieţii pregătesc tura a doua de terci pentru distilat. Buimac, aştept să termine, ca să pot intra la toaletă.
Mă întind din nou pe saltea, dar somnul nu se lipeşte nicicum de mine. Mă duc spre masă şi mă uit în dulapul de fier. Mai există câteva ţigări într-un pachet desfăcut. îl iau ezitând şi Andrei tuşeşte semnificativ. îl pun la loc, aşteptând să primesc verde. După câteva minute Andrei ciocane în piciorul patului şi îl urmăresc încordat. în sfârşit, apucă un borcan cu ceai şi desface capacul verde, apoi îl pune la loc. Sper

că ăsta este semnalul. îmi iau o ţigară şi nimeni nu face nici un semn că n-ar fi în regulă. Mi-o aprind şi fumez grăbit.
Mă întorc în colţul meu şi încerc din nou să dorm, fără rezultat. De plictiseală privesc ce se mai întâmplă în celulă. Andrei a aranjat o masă festivă. Pe un carton de la o cutie de lapte, câteva cubuleţe de slănină, felii de ceapă, pâine şi - regele gustărilor - castronul cu salată de peşte. Alcoolul, răcit în bidonul scufundat în ligheanul de rufe, ajunge în sfârşit pe masă. O lămâie tăiată feliuţe este pregătită pe un capac de plastic, pentru aromarea băuturii. Atmosfera capătă o solemnitate sărbătorească. Mă întreb dacă voi fi invitat.
După ce se mai foieşte cu tot felul de mici pregătiri, Andrei toarnă în sfârşit câte un pic de alcool în nişte păhărele de plastic pe care şi le-a scos din geanta de sub pat. Gustă o înghiţitură minusculă şi apoi ia o feliuţă de slănină. Sunt foarte curios ce gust poate să aibă ce-a produs. Tagani coboară din pat şi se serveşte. La fel şi Han şi Andriuha. în cele din urmă, Andrei mă invită şi pe mine, cu oarecare reţineri. Iau o bucăţică de slănină şi ceapă, le înghit şi apoi gust din păhărelul oferit. Gustul este execrabil, dar este alcool.
- *Samagon,* explică Andrei.
Da, îmi aduc aminte cuvântul ăsta, din cărţi. Nu este chiar vodcă, pentru că nu este la fel de curată. Mai iau o înghiţitură şi mă retrag în colţul meu. Andrei pare uşurat. Nu te stresa, colega, n-o s-o fac de oaie! N-aveam de gând să mă îmbăt, oricum.
De pe margine, urmăresc cum încetul cu încetul noaptea se animă. Tagani face o mulţime de poante şi bea în acelaşi ritm cu Andrei. Andriuha şi Han o iau mai încet. Ceea ce mă surprinde este că el din somn de agitaţie. Andrei nu părea sa-l simpatizeze deloc, iar cu Andriuha chiar au fost nişte frecuşuri. Ciudat...
Conversaţia este mai mult pantomimă. Allan se strâmbă din cauza gustului rău al samagonului, dar se drege cu nişte salată de peşte. După o oră, gaşca fraternizează etilico-onomatopeic. Andrei încearcă să schimbe un cartuş de ţigări Bond pe Parliamentul lui Allan, care nu cade de acord. Din când în când, râsetele suplinesc lipsa de dialog.
Andrei se clatină tot mai mult. îşi ia caietul şi cu ochelarii sparţi pe nas, începe să citească cu o voce melancolică poezii. O adevărată scenă rusească: alcool şi poezie lacrimogenă. Allan ascultă politicos şi mă abţin să nu râd, pentru că din câte ştiu eu habar n-are de rusă... Sau poate ştie şi nu ştiu eu...
După porţia de poezie, urmează încă o tură de parlamentari pentru schimbul de Parliament. Plictisit, îmi trag pătura în cap. Este frig, pentru că din ramele ferestrelor lipsesc geamurile. Aud bolboroselile tărăgănate ale lui Andrei şi râsetele sporadice ale lui Tagani, dar din ce în ce mai înfundat, până adorm din nou, cu grija că trebuie să mă scol devreme pentru curăţenie.
[44 **] piicyHOK /** *risunok I* **desen**
Andrei păşeşte rar către ieşirea din celulă, pentru *praverka* de dimineaţă. Are faţa boţită şi părul vâlvoi. Tagani îl secondează cu oarecare îngrijorare.
Sunt şocat. Nu de starea lui Andrei, care poate fi mahmureală sau interpretarea exagerată a unei mahmureli. Este altceva ce mă sperie până la paralizie. Cred că toţi cei din celulă au început să mă imite. Exact cum făcea Traian pe drum. Adică

să-mi copieze mişcările. Privindu-i cum se înşiră pentru inspecţie, am senzaţia că mă văd pe mine în diverse ipostaze.
Inspecţia se termină şi reintrăm în celulă.
Este o nouă etapă a farsei, al cărei sens ar putea fi să-mi arate, exagerat, ce greşesc. Asta dacă are vreun scop educativ... Poate la fel de bine să fie doar o încercare de a smulge de la mine reacţii comice.
în cele din urmă este invitat să se alăture la micul chef şi Allan, trezit
Mă ascund din nou în colţul meu, privindu-mi mâinile care încă nu tremură. Dar simt cum spaima mă zgâlţâie în interior, necontrolabilă. Rog porumbeii albi să execute două loopinguri sincronizate. Ceilalţi - zbor de voie. Vă rog să oferiţi elefantului o îngheţată şi să-mi daţi mie porţia lui de tranchilizante, pentru că mă simt groaznic. Stimaţi invitaţi, aplauze pentru Numărul de Jonglerie Psihologică Rusească! Din nou genial, dom' regizor, şi în acelaşi timp extrem de crud. După ce mi-ai întins încetul cu încetul nervii, acum îmi dai lovitura de graţie! Nu un singur factor perturbator, ca pe drum, ci încă 13! Pe lângă foame, jeg şi nesomn, să mă văd imitat în 13 exemplare! Nu ţi-e teamă că voi înnebuni? Că mă voi prăji definitiv? Nu ştiu cât voi mai rezista la noua etapă. Să îmi văd mişcările copiate. Ce poate să însemne? Ce să înţeleg de aici? Nu este enervant, este ucigător de-a dreptul... Pur şi simplu mi-e frică. Aceasta este reacţia mea la hiper-stresul la care sunt supus.
Pentru moment este acalmie. Doar Allan îşi face de lucru cu însemnările. Toţi ceilalţi sunt în paturi. Ce sens are toată maimuţăreala? Nu mă ajută cu nimic să ştiu că este o farsă, pentru că este prea stresantă...
Tristeţea, de fapt deznădejdea, mă sufocă neclar, dar constant. Mă învârt de pe o parte pe alta, mă ghemuiesc şi îmi vine din nou să urlu. Cum trebuie să mă manifest ca să pricepeţi că depăşiţi cu mult limitele? Trebuie să mă dau cu capul de pereţi ca să înţelegeţi că nu aţi anticipat corect reacţiile şi stresul pe care mi-l induceţi? Sunteţi chiar aşa de tâmpiţi?
Capătul unui pix galben iese din punga în care îmi ţin hârtiile, adică decizia de arestare, un mesaj de la Laura şi câteva foi albe. Lângă mine, pe perete, este lipită o bucată de hârtie, probabil o cârpeală pentru tencuiala crăpată. încep să mâzgălesc pe ea şi pentru un sfert de oră reuşesc să fiu absorbit de noua activitate.
Am desenat un Charlie Chaplin legat de picior cu o ghiulea de ocnaş, care este în acelaşi timp şi o bombă. Desenul este destul de reuşit. Păcat că nu redă situaţia mea mai precis. Nici nu ştiu dacă ceea ce s-a întâmplat la aeroport poate fi descris ca o glumă nereuşită. Căci nu mi-am propus să glumesc, adică să fac pe deşteptul. Pur şi simplu mi-a ieşit o replică tâmpită ale cărei consecinţe nu le-am prevăzut... Oricum, ceea ce se întâmplă nu se mai înscrie de mult în parametrii logici.
Tagani se duce la toaletă şi la ieşire se apleacă să studieze desenul, după care râde înfundat, arătând cu degetul: -Tu?
- Poate, răspund.
Tagani pleacă şi liniştea din celulă este întreruptă doar de sonorul televizorului, sforăituri înfundate şi câte o tuse răzleaţă.

Când în sfârşit soseşte mâncarea, îmi iau castronul şi mă aşez la colţul mesei. Cu coada ochiului îi urmăresc pe ceilalţi, dar de data asta nu observ nimic suspect. Nimic care să aducă a imitaţie. Probabil şmecheria cu imitatul se desfăşoară doar secvenţial. Mi se mai dă câte o pauză.
îmi spăl castronul şi mă întorc în colţul meu. Cred că manevrele de a ne sincroniza pentru filmări au fost de fapt altă poantă. Nu ai cum să controlezi chestia asta şi jocul a fost doar ca să mă zăpăcească pe mine. Adică doar să mă facă să cred că tot timpul greşesc ceva şi să mă streseze. Din afară poate fi foarte hilară şi au reuşit să mă ameţească suficient. Un alt fragment de analizat la final.

[45] CHH4KH / *spiciki I* chibrituri

Câţiva nori răzleţi se mişcă leneş, tăiaţi în pătrăţele de gratiile care înlocuiesc tavanul. încăperea pentru plimbare - *pragulka* - pe care am primit-o azi este una de pe colţ. Ne târâm în cerc, eu, Allan şi Ahmed, aşteptând să fim scoşi şi duşi înapoi în celulă.
Am început să ies de câteva zile la *pragulka,* care oricât de deprimantă ar fi, este singura pauză pe care mi-o pot acorda de la straniul spectacol de a-mi vedea mişcările copiate de colegii de celulă. Nu ştiu care este rolul acestui exerciţiu de actorie. Imitarea este probabil cea mai simplă dintre tehnicile pe care le învaţă un clown sau un mim. Sunt atât de stresat de exerciţiul acesta încât am ajuns să-i urăsc pe toţi cei din celulă, cu o încrâncenare rece şi constantă. Pe deasupra, ca şi cum treaba asta nu ar fi suficient de chinuitoare, nu înţeleg cum reuşesc o altă chestie, de-a dreptul fantastică. M-am apucat să citesc din cartea pe care mi-a dat-o Iuri Andreevici şi de câteva ori s-a întâmplat ca fix atunci când citeam un anumit cuvânt, de exemplu „zăpadă", cineva să-l rostească. Aşa, din senin. Ca şi cum ar fi citit exact ce citesc eu. N-am nici o explicaţie logică, în afară de cea a coincidenţelor. Dar patru sau cinci coincidenţe din astea pe zi mi se par foarte mult. Şi se întâmplă invariabil. Din cauza asta am devenit un pachet de nervi. Este cumplit ca în celula în care toată lumea pare să doarmă, după câte o tuse sau un scârţâit de pat, în momentul în care eu citesc, în engleză „water" să aud în ruseşte „voda", aşa, din senin! Bun, vorbim de cuvinte simple. Se poate întâmpla. Dar cum să-mi explic că citesc un nume din limba populaţiei ***eveni,*** despre care este studiul din carte şi îl aud: Yukaghir. Sau Bayanay... şi nu aud „voci", nu sunt halucinaţii auditive, pentru că pot numi precis pe cel care rosteşte cuvântul: Andrei, chinezul gras, Fam sau cine o mai fi dintre cei din celulă.
Este evident că sunt sub observaţie constant. Pentru că au început să mă doară muşchii de atâta zăcut pe saltea, mi-am găsit un exerciţiu - mă sprijin în mâini pe brâul de ciment care înconjoară WC-ul şi îmi ridic genunchii la piept. Număr în gând şi din când în când cineva spune numărul la care am ajuns eu. Asta este simplu. Se uită şi numără. Şi apoi spune cu voce tare. Simplu şi foarte enervant... Dar cum dracu' fac să le reuşească o chestie ca cea de astăzi? De două ori m-am apucat, absolut aleatoriu, să-mi număr paşii şi de fiecare dată când ajungeam la un anumit număr, auzeam, dintr-o altă cameră de *pragulka,* fix numărul pe care îl rosteam în gând. îmi este din ce în ce mai teamă că ceea ce mi se întâmplă nu mai

este o farsă, ci un experiment psihologic sinistru. Şi întrebarea care se naşte este dacă voi mai ajunge vreodată acasă... Sau dacă ajung, voi mai fi întreg la minte? Gardianul ne descuie uşa şi pornim pe coridorul lung către scări. Coborâm două etaje şi ajungem la nivelul nostru. Dacă aş ajunge acasă, cred că primul lucru pe care l-aş face ar fi să mă duc undeva la munte, să pot să mă plimb prin pădure de unul singur. Şi dacă o să-mi vină să urlu, să urlu până mă descarc de tot ce mă apasă...
Uşa de la 205 este descuiată şi intrăm pe sub lanţul gr Anticipez pocnetul metalului trântit şi îmi reprim tresărirea. Oc mi se îndreaptă spre televizorul numărul 1, singurul pornit şi văd un bărbat cu cămaşă albastră şi o desagă pe umăr care merge printr-o pădure. în colţul ecranului este sigla canalului Rossial. Lângă un luminiş omul se opreşte şi începe să strige... Cum dracu' fac chestia asta? Cum de le nimeresc? Andrei schimbă canalul şi se opreşte la ştiri. Sunt paralizat. Cum dracu' nimeresc secvenţele astea cei din camera de regie sau observaţie sau ce-o fi ea? Oare îmi citeşte cineva gândurile? Este posibil aşa ceva? Ideea aceasta mă face să mă simt ca şi cum aş fi dintr-odată în pielea goală, îl privesc ţintă pe Andriuha care se spală pe mâini la chiuvetă. Dacă îmi citeşte cineva gândurile, atunci vreau ca Andriuha să-şi aprindă o ţigară şi să sufle fumul prin găurile uşii de la intrare. Strâng din dinţi şi pulsul mi se accelerează de încordare. Andriuha se duce la masă. Secundele s-au oprit. Andriuha îşi aprinde o ţigară. Prin perete se aud nişte bocăneli. Un fel de cod Morse? Andriuha ciuleşte urechile, apoi se îndreaptă alene spre uşă şi se uită prin găurile vizierei. Trage adânc din ţigară şi apoi suflă fumul prin ele. îmi vine să râd şi să plâng în acelaşi timp. Cum se poate aşa ceva? Cum? Prânzul care tocmai soseşte întrerupe starea de prostraţie care m-a cuprins. Ne înşirăm în faţa trapei din uşă şi întindem pe rând castroanele. Mă aşez pe banchetă, între Andriuha şi Allan. în partea cealaltă stau doar Ahmed şi Cinghiz. Mâncăm în tăcere. Andriuha pescuieşte din castron o frunză de dafin şi o pune pe masă, lângă o cutie de chibrituri, pe o bucăţică de hârtie pe care sunt scrise câteva cuvinte. Apoi aşază alături o feliuţă de ceapă şi tuşeşte scurt. Ceapă pe ruseşte este *luk* - pronunţat ca *look* - „priveşte" din engleză. Cele trei elemente formează în mintea mea combinaţia: chibrituri - *spiciki* pe ruseşte - pronunţat ca şi *speech key* în engleză, adică cheie de limbaj sau cod. Dafin - *laurus* în latină - Laura / cuvinte pe hârtie - mesaj. Mesaj de la Laura? Este posibil să fie ceva de genul ăsta?
- *Something like this* - Ceva de genul ăsta, spune Andriuha din senin, în engleză şi mâncarea mi se opreşte în gât
Cum dracu' le reuşeşte chestia asta?
[46 **] KHMra /** ***kniga I*** **carte**
Am mai citit câteva pagini din cartea cu reni, dar mă dor ochii din cauza luminii slabe. îmi masez puţin ceafa obosită. Sincronizarea *something* ***like this-ulm*** din capul meu cu ***something like this-u*** rostit de Andriuha aproape instantaneu m-a chinuit fără încetare de la prânz încoace. La fel şi faza cu suflatul fumului prin găurile uşii.

Mă ridic şi mă duc să-mi iau din dulapul de fier o coajă de pâine, să-mi mai amăgesc foamea. Mi-e şi frică să mă uit la televizor şi în acelaşi timp nu mă pot abţine să n-o fac. Oare ce trăsnaie se va mai sincroniza?
Andriuha îmi face semn să mă apropii de patul lui şi îmi întinde telefonul mobil.
- Vezi dacă e pentru tine, îmi spune. Nu e un număr din Rusia. Mă uit la mesaj şi recunosc numărul Laurei. Deci combinaţia cu
chibriturile, ceapa, foaia de dafin şi petecul de hârtie de la prânz este chiar ***something like this:*** un mesaj de la Laura! Dacă nu mi-ar fi aşa de arşi neuronii, poate aş fi încântat de jocul acesta în care am fost prins împotriva voinţei mele. O şaradă cu personaje şi obiecte, într-o închisoare rusească, cu distribuţie internaţională şi pe deasupra şi niscaiva telepatie. Ingredientele unui documentar psihologic de mare succes.
Mesajul spune: „Am încercat să te sun de mai multe ori dar telefonul era închis. Să-mi spui dacă mai este valabil numărul ăsta. Laura".
îl întreb pe Andriuha în engleză dacă pot răspunde. Nu pricepe sau se face că nu pricepe. Andriuha, joci cam slab, ce mama naibii! Poţi mai mult! Insist, în rusa fragmentată de care sunt capabil:
- Poate răspunde? Doar răspunde, atât! Eu nu vorbesc, doar scriu. OK? Apoi ea răspunde. OK?
Andriuha acceptă în cele din urmă încruntat. S-o fi temând să nu spun vreo tâmpenie la telefon?
Răspund la mesaj şi în mai puţin de un minut Laura mă sună înapoi.
- Salut! spun ghemuit după paturi. Jocul presupune să ne prefacem că ne ascundem când folosim telefonul mobil.
- Alo?... Alo? aud repetându-se vocea Laurei.
- Da! Salut! Nu mă auzi?
Pauză. Se pare că nu mă aude. Eu în schimb o aud.
- Nu te aud, spune Laura. Parcă suntem bruiaţi... Mai sun o dată! Telefonul se închide. Bineînţeles că suntem bruiaţi, ascultaţi,
înregistraţi şi analizaţi. Echipa de regie trebuie să controleze tot. Telefonul îmi zbârnâie în mână şi răspund din nou:
- Alo, mă auzi acum?
- Da, da, te aud... Ce faci, eşti bine?
- Da, răspund fără convingere. Sunt bine... Tu ce faci? Cum merge treaba pe acasă?
- Hai să îţi spun ce e mai important. Ţi-am găsit un alt avocat care are cunoştinţe la Moscova. Ne gândeam să angajăm pe altcineva să te apere.
Ce-o fi însemnând asta? O altă şmecherie ca să pară farsa mai reală? Contează ce avocat am, când oricum jocul este deja stabilit? Fie, să zicem...
- Alt avocat? mă aud repetând. Crezi că e nevoie?
- Walter, tremură acum vocea Laurei, Iuri ăla n-a făcut nimic! Nimic! E o lună jumate de când eşti închis şi n-a făcut nimic, zice că nu ştie când se termină investigaţia. Cred că nu e bun de nimic!

Dar parcă Laura trebuia să ştie că este o farsă, oare vorbeşte serios? Oricum, nu prea cred că este de acord să joace teatru... Este oare posibil să nu ştie? Dar nu se poate...
- OK, probabil aşa este. Mie îmi este cel mai greu să rabd, timpul trece îngrozitor aici şi simt că îmi pocneşte capul. Te rog, fă cum crezi că este mai bine! Nu pot să-mi dau seama, nu cred că mai judec normal...
- Bine, am să mă sfătuiesc cu avocatul de aici... Crezi că ai putea vorbi şi cu mama ta? Vezi ce îi spui, că este foarte îngrijorată, să n-o sperii...
- Da, sigur. Sigur că pot vorbi.
Săraca mama, cred că este cu nervii la pământ.
- Atunci închid şi îi spun să te sune pe numărul ăsta.
- Bine, aştept. Să mă mai suni!
- Sigur că te mai sun! Curaj! Pa!
Telefonul sună din nou peste vreo două minute.
- Alo? recunosc vocea mamei.
- Da, mamă, te aud. Sunt bine, nu te îngrijora!
- Ce bine că te aud, în sfârşit! Mi-am făcut o mie de griji! Mama este foarte tulburată şi mă strădui să am cel mai liniştitor
ton posibil.
- Sunt bine, se va rezolva...
- Cum se poartă cu tine? Cum e acolo? Hmm, mai greu de spus...
- Păi normal, cum să se poarte... Suntem cam înghesuiţi, mâncarea nu-i prea grozavă, dar mă descurc, spun evitând detaliile.
Mama pare ceva mai liniştită auzindu-mă.
- Nu mai pot vorbi acum, trebuie să dau telefonul înapoi. O să-ţi dau eu un bip când poţi suna. Dar poţi să-mi trimiţi mesaje, le citesc când putem folosi telefonul. OK?
- Bine, bine! închipuie-ţi că este o poveste şi nimic mai mult! Adu-ţi aminte de cărţile din copilărie, de aventurile lui Monte Cristo...
Hmm, Monte Cristo şi comoara de după evadare...
- Bine, mamă, aşa am să fac. Te las acum, ne auzim peste două, trei zile.
- La revedere! Bine că te-am auzit!
îi dau telefonul lui Andriuha. Până la urmă mama ştie că este o farsă sau nu? Au convins-o de finalul fericit? Deocamdată, povestea se cheamă Contele de Monte Tristo...

47 | aKTep / *akter I* **actor**

Mă trezesc dârdâind. Este începutul lui octombrie şi nopţile devin tot mai reci, iar pe jos frigul se simte cel mai tare. Ascult fără să înţeleg zgomotele din jur. Prin pătura trasă peste cap pătrunde vag lumina. O dau la o parte şi văd în dreptul picioarelor o paporniţă în carouri. Câteva siluete se mişcă şi disting că sunt chinezii, Tagani şi Andrei. Mă ridic şi văd alte două paporniţe care stau la coadă. Buimac, mă târâi spre WC.
După ce îmi dau cu apă pe faţă, privesc spre forfota care umple centrul *kamerei.* Cele trei bagaje înşirate către uşă aduc a plecare. Aha, deci încep primele eliminări

de la Prison Big Brother. Mă retrag spre zona mea. Toţi cei treji beau ceai şi fumează simultan, ceea ce-mi face şi mie poftă de o ţigară.
De sus, Teddy îşi scoate capul ciufulit de sub pătură şi îşi pune ochelarii pe nas. îi fac loc să coboare. După ce vine de la chiuvetă, îmi explică:
- Pleacă Tagani şi chinezii mai tineri. Au primit sentinţa şi acum sunt transferaţi la altă închisoare.
Ha! Altă închisoare! Adică merg acasă!
- S-ar putea spune că merg acasă, nu mă abţin eu. Teddy zâmbeşte strâmb şi răspunde:
- S-ar putea zice şi aşa...
Ochii mei sunt lipiţi de pachetul turtit de ţigări pe care îl scoate cu precauţie din buzunar. Teddy priveşte circumspect în jur. Sper să fie o pauză verde. Primesc o ţigară aplatizată. Deci avem o pauză.
- Cât crezi că este ceasul? întreb.
- Probabil cinci dimineaţa.
înseamnă că am dormit vreo şase ore. Destul de mult, faţă de ultimele nopţi. Am ajuns să mă trezesc din cauza frigului. Deşi dorm cu toate hainele pe mine, tot mă trezesc pentru că îmi este foarte frig. Temperaturile încep să coboare noaptea sub zero grade şi pentru că încă nu s-au montat geamurile, înăuntru este aproape la fel de frig ca şi afară.
Sunt total de acord cu plecarea chinezilor, mai ales că ambii şi-au dat prea multă osteneală cu rolurile şi nu mi-s deloc simpatici. Cel slab, cu faţa de pisică plouată, mi-a dat pumnul în piept care aproape mi-a rupt o coastă, când a fost cearta din cauza lui Teddy. Iar cel gras m-a împins violent cu piciorul, ca pe un câine, odată când îi blocam vederea spre televizor. Dar de ce Tagani? Tagani este simpatic, îi stă bine în rolul de clown de improvizaţie, este o pată de culoare binevenită, o rupe şi pe engleză, de ce îl scot? Mă rog, decizia publicului, sau a lui dom' regizor. Sau poate are un contract în altă parte. Doar toamna încep stagiunile teatrale...
Tagani mi-a servit ieri un indiciu de rămas-bun. Venisem de la *pragulka* şi aşteptam să fiarbă nişte apă de băut. Tagani m-a privit cu nişte ochi înroşiţi, de parcă ar fi fost în transă şi a rostit tenebros:
- *You... are... played...* Eşti... jucat...
Apoi s-a întors pe partea cealaltă şi şi-a tras pătura în cap. Sunt jucat... Da, sunt jucat ca o marionetă. Mulţumesc de confirmare!
Zâmbesc şi eu când Tagani, îmbrăcat cu un palton lung şi ten şi mov o imită pe judecătoarea care l-a condamnat la opt ani de închisoare. Tagani pretinde că atunci când i s-a dat cuvântul, pledoaria lui a fost că opt nu este o cifră rotundă şi cere zece. Fanfaronada are trecere, toată lumea rânjeşte şi Tagani se simte în elementul lui.
Chinezii încep să transfere lucruri scoase din pachetele al căror conţinut creează o dezordine colorată, în care se amestecă haine şi pungi cu mâncare. Foiala încetează după ce toţi cei care pleacă îşi strâng şi saltelele, legându-le cu cearşafurile. Jumătate de celulă este în continuare blocată de bagaje.

La şase, înainte să primim raţia de pâine şi zahăr, cei trei eliminaţi sunt scoşi pe coridor. O vreme, Andrei mai conversează cu Tagani prin găurelele uşii de fier. împreună cu Teddy îndeplinesc corvoada de măturat celula şi spălat WC-ul. Cu trei locuri libere, celula îmi pare străină.
Până pe la şase seara, ziua trece cu lentoarea obişnuită. Din nou agitaţie pe coridor, dar nu este *praverka* de seară. Este prea devreme. Andrei studiază ce-i afară, cu ochiul lipit de uşă.
- *Novinkil* anunţă cu satisfacţie.
- Mai vin oameni noi, explică Teddy. Să sperăm că nu prea mulţi. Aşa o să ai şi tu loc în pat.
Da, nu m-am gândit. Este frig pe jos, dar parcă prefer ascunzişul meu, decât să mă înghesui în pat cu alţii.
Este un singur nou venit. Este turc, se numeşte Ingun şi are îi jur de patruzeci de ani. Barba scurtă şi ochelarii încadrează un chip rotund şi smead. Primeşte unul din paturile de jos, ca şi Allan. Eu îr mut salteaua sus, pe patul de lângă uşă. Nu este mult mai bine decât pe jos, pentru că sunt fix între ferestrele fară geamuri şi gura de aerisire aşa că îmi bate vântul pe la urechi în permanenţă.
Pe la zece seara uşa se deschide din nou. Surpriză! încă un cole în consecinţă toate locurile în paturi sunt ocupate.
Noul venit fumează cu Andrei şi Andriuha, pentru că este rus Am foarte acuta senzaţie că ştiu de undeva figura lui. Chelia şi faţa asta rotundă îmi sunt foarte familiare, dar încă nu reuşesc să îmi amintes de unde.
O tuse prelungă mă face să privesc automat televizorul. Ai reflexe de animal dresat: de fiecare dată când aud o tuse sau un zăngănit, mă holbez la ecran. Acum este doar un şir de reclame şi când mă gândesc că a fost o alarmă falsă, iată-l şi pe noul coleg de celulă în prim-plan, de data asta cu sacou roşu şi cămaşă albă, invitânc spectatorii să viziteze noul magazin MEGADOM. Aha, deci de acolo îl cunosc! Tipul ăsta este actorul din clipul la MEGADOM. Mişto! L-au trimis ca să îmi facă o nouă surpriză, să îmi mai pună mintea în mişcare, că parcă nu mi se zvârcoleau destul neuronii. Şi acum ct ar trebui să fac? Să-l iau de mânecă şi să-i zic „Nenea, nenea, matale eşti din televizor!"? Poate MEGADOM o fi vreunul dintre sponsori şi l-au trimis pe omul lor să facă o legătură mai bună cu show-ul... Da ce-mi bat eu capul cu fineţuri din astea? Asta este treaba lui dom' regizor. Capul îl am doar ca să mă scarpin din când în când pe el şi să arăt cât mai nedumerit, pentru efectul comic. Dar până una-alta, să mai dorm o tură, aşa, de foame.

[4-8] Ha3BaHne / *nazvanie I* **titlu**

Laura este în avionul spre Moscova, împreună cu noul avocat din România. Cel mai probabil poimâine va avea loc şi procesul sau ultima scenă a farsei. Am răcit şi îmi lăcrimează foarte tare ochii. Sper ca până ajung la tribunal să mă simt ceva mai bine.
De când am primit vestea că urmează să sosească Laura, acum două săptămâni, aşteptarea a devenit şi mai grea. Cred că cea mat adevărată teorie legată de puşcărie este că îţi demonstrează că întotdeauna poate fi şi mai rău. Pe lângă detenţia în sine, combinaţia de televizoropatie, adică potrivirea imaginilor de pe

TV cu ce-mi trece mie prin cap şi şedinţele zilnice de imitaţie ale colegilor au funcţionat ca un acid care mi-a ros nervii în aşa hal încât în final am dat într-o criză acută de repentomanie. îi spun aşa de la englezescul *repent* -pocăinţă. în primul rând, am fost foarte surprins să aflu că Laura a trebuit să declare că îmi este logodnică ca să poată primi viza şi să mă viziteze la închisoare. După relativa euforie provocată de faptul că şi-a asumat responsabilitatea asta, m-am agăţat de sosirea ei şi bineînţeles că mintea mea a rămas blocată la ea. Am rememorat amănunţit toată istoria noastră comună şi m-am îngrozit de câte gafe am făcut. Am trecut în revistă episoadele de criză şi am început prin a-mi fi ruşine, de la care am ajuns la regret şi apoi la disperare că mi-am dat frâu liber nervilor într-atât încât am făcut-o să plângă de mai multe ori. Nu credeam că pot să mă simt mai rău de atât, dar m-am simţit. M-am simţit groaznic până la limitele insuportabilului. Mi-am stăpânit cum am putut lacrimile, dar în sinea mea am plâns în hohote. Aşa că am încercat să mă eliberez cumva scriindu-i o lungă scrisoare de pocăinţă, ca substitut pentru imposibilitatea unui dialog. Nu ştiu dacă să i-o dau sau nu. Mai am timp să mă hotărăsc până când ne vom vedea.
Un val de strănuturi îmi deconectează temporar neuronii, care de multă vreme produc cele mai neobişnuite combinaţii. Cobor din pat Şi îmi pun apă pentru un ceai. O bucată de calc rătăcită pe masă îmi atrage atenţia. Cât timp fierbe apa, iau un pix şi cuprins de o inspiraţie subită desenez un logo pentru măreţul documentar care va rezulta în urma lungii poveşti suprarealiste în care mă consum de aproape trei luni. MULTFILM. Cuvântul acesta există în limba rusă, dar nu mai ştiu sigur dacă se referă la film de animaţie sau film obişnuit. Oricum, are sensul de construcţie din bucăţi şi de repetiţie. Toate caracterele sunt
latine, în afară de F-ul central, pe care îl las în alfabet chirilic, ca **să** ilustreze originea rusă a producţiei.
M U L T O I L M
Adaug în colţ R-ul de la marcă înregistrată şi îmi beau ceaiul fierbinte şi amar. Parcă mă simt ceva mai bine. Febra răcelii **se** transformă în febra creaţiei şi pentru că nu mai am pe ce scrie, iau cartonul de la o cutie de cafea, îl desfac şi mă sui în pat, gata de scris. Aşaa... Ia să vedem dacă ne iese analiza, ca să compar în final ce am înţeles eu şi ce dorea dom' regizor. Măcar îmi mai umplu timpul cu ceva. încep să scriu, cu cartonul sprijinit pe genunchi:
Sunt foarte curios să văd dacă am înţeles corect ceea ce s-a intenţionat să mi se comunice. Interesant codul culorilor folosit pe parcurs. Am remarcat verde pentru personajele care m-au reprezentat pe parcursul drumului în Siberia, în nuanţe mai clare sau mai murdare, în funcţie de starea de spirit. Negru pentru personajele care asigurau securitatea perimetrului de joc. Oranj-ghid. Purpuriu şi violet pentru figurile de autoritate. Albastru pentru personajele neutre. încă nu m-am prins ce semnificaţie are culoarea roşie.
Zăvoarele uşii scrâşnesc şi un gardian strigă ceva. Toată lumea sare din paturi şi ne bulucim spre ieşire. Suntem duşi într-o încăpere goală, murdară şi încuiaţi acolo. Teddy îmi explică ce se întâmplă:
- Percheziţionează celula. O să dureze cam jumătate de oră.

într-adevăr, după jumătate de oră, ne întoarcem în celulă. Toate lucrurile au fost răvăşite şi saltelele răsturnate. Resturi de hârtii şi tot felul de mărunţişuri umplu podeaua. Totul este întors cu susu-n jos, toate saltelele sunt mutate din loc, mai puţin salteaua mea. Este chiar singura neatinsă. Bucata de carton şi pixul sunt în acelaşi loc. în timp ce ceilalţi îşi strâng lucrurile, apuc să zăresc, pe pătura mea, o sforicică aranjată în forma cifrei **8** sau a semnului infinitului, cum am specificat că ar trebui desenat F-ul rusesc de la MULTFILM. Deci ideea mea a fost preluată. Bună semnalizarea! Hai că până la urmă vom face treabă împreună!
Aştept sprijinit de uşă să se încheie agitaţia cu strânsul boarfelor. Mă caţăr şi eu în pat, după ce toţi îşi reiau locurile şi reintră în amorţeală. Iau pixul ca să continui însemnările, dar un nou val de strănuturi mă împiedică să mai scriu. Trebuie să cobor să mă spăl pe fată, pentru că mă ustură ochii de la atâta lăcrimat. Ăsta este cel mai neplăcut lucru - atunci când răcesc, îmi lăcrimează ochii până încep să mă usture.
îmi mai pun o tură de apă la fiert, în speranţa că un ceai mă va ajuta. Un colţ de pătură se dă la o parte şi Ingun îmi face semn să mă apropii. îmi întinde telefonul mobil. Este un mesaj: *Walter, nu fi roşu. Hai acasă! Te aşteptăm! Sanda.* Recitesc mesajul, ca să fiu sigur că am înţeles bine, apoi îi înapoiez telefonul lui Ingun. Deci acesta este răspunsul la nedumerirea mea privind semnificaţia culorii roşii.
Apa bolboroseşte în cana de aluminiu. Scot fierbătorul din priză **şi** pun câteva firişoare de ceai negru. Deci roşu ilustrează furia. Da, sunt coleric şi mă înroşesc uşor. Ce rapid funcţionează sistemul, când vrea dom' regizor!

[49] noKa / *poka I* revedere

Am emoţii şi totuşi în alt fel decât mi-am închipuit. Duba frânează şi apoi uşa se deschide. Peste umărul miliţianului care îmi pune cătuşele o văd pe Laura, sprijinită de balustradă, la intrarea tribunalului. Poartă o haină de piele vişinie şi este foarte tristă. îi zâmbesc chinuit, încurcat de mâinile încătuşate.
Din spate sunt împins de către miliţian şi trec pe lângă ea, abia apucând să o salut. Sunt condus către lift. La etaj, ne revedem pe coridorul din faţa sălii de judecată.
- Ce bine că ai venit! spun aproape în şoaptă.
- Ai slăbit, îmi răspunde Laura cu compătimire. Şi ţi-a crescut părul...
- Şi încă acum cred că mi-am mai revenit, răspund.
Ce ciudat! Nu asta voiam să zic, pentru că mi se pare total neimportant. Totul este altfel decât îmi închipuiam. Dar nu mă mai mir. Mă mir că sunt în stare să vorbesc în româneşte şi că pot să stau în picioare. Sunt aşa de epuizat fizic şi psihic încât m-aş întinde pe jos.
Ne aşezăm pe bancheta de pe hol. Laura abia mă lasă să o ţin de mână şi mă simt din ce în ce mai slăbit şi neajutorat.
- Mi-a fost dor de tine! M-am gândit foarte mult la tine şi asta înseamnă o grămadă de timp... De vreo zece ori mai mult decât îţi închipui, încerc eu să glumesc.
Laura dă doar din cap cu tristeţe şi îşi fereşte privirea.
- Anatol este noul avocat, îmi spune, arătând către tipul înalt, care se apropie.
- îmi pare bine, rostesc cu aceeaşi voce slabă în timp ce ne strângem mâinile. M-aş fi bucurat să ne cunoaştem în alte condiţii...

- Nu-i nimic, răspunde avocatul. Lăsaţi, nu vă faceţi griji pentru asta.
Ochii îmi alunecă spre podea şi remarc doar pantofii de culoare deschisă, puţin uzaţi. De ce sunt toate altfel decât mi-am imaginat? Avocatul se îndepărtează şi Laura îşi lasă cu teamă mâna rece într-a mea.
- îmi pare rău... îmi pare rău de tot ce s-a întâmplat. îmi dau seama că te-am rănit foarte tare, bâigui eu.
Laura tace, cu ochii în pământ.
- Ţi-am scris o scrisoare. Mi-a fost foarte greu să o scriu. Sper să înţelegi... mai spun şi îmi scot din buzunarul hanoracului punga în care am înghesuit foile cu însemnări.
Laura strecoară pachetul în geantă şi adaugă repede, cu voce tremurătoare.
- Bine, am să le citesc mai încolo. Când ajungem la hotel. Să nu mă apuce plânsul... A fost foarte complicat, schimbă ea vorba. Ruşii ăştia sunt nişte nesimţiţi! Nişte nesimţiţi! repetă stăpânit, dar cu o amărăciune evidentă.
Nu mai înţeleg nimic, dar mai este puţin şi aiureala asta se va termina. După ce mă voi odihni, am să judec şi eu ce şi cum.
- Ne-au făcut atâtea mizerii, ne-au cerut atâtea hârtii!... reia Laura. O ţară groaznică!
Oare vorbeşte despre farsă sau nu ştie nimic? Un fior rece mi se întinde pe şira spinării.
- Ai învăţat ceva în ruseşte? o întreb încercând să zâmbesc. Eu unul n-am avut încotro...
- Nu, clatină ea din cap. Adică ştiu doar *spasiba.*
Tăcerea se întinde amăruie între noi, deşi suntem atât de aproape.
- Cum ţi-a fost? întreabă Laura, făcându-şi curaj să mă privească. Cum s-au purtat cu tine? Spuneai că ai fost lovit...
Imaginile neplăcute defilează rapid, dar le alung scuturând din cap.
- Nu mai contează, se şterg toate. Acum nu mai contează... Am crezut că înnebunesc. Am vrut atât de mult să ajung acasă... şi s-au întâmplat toate... Laura, dacă acum tavanul ar fi în locul podelei sau toate lucrurile ar pluti, nu m-ar mai mira nimic. Dar bine că eşti tu aici...O să-mi revin, nu te speria!
Avocatul tuşeşte discret. Ne ridicăm şi intrăm în sală. întind mecanic mâinile ca să mi se scoată cătuşele şi intru în colivie. în stânga, lângă perete, avocatul şi Laura s-au aşezat pe o banchetă. Laura mă întreabă din priviri ce-i cu mine şi îmi prind capul în mâini. Groaznic, aşteptarea asta mă epuizează! îi răspund eu mut.
Judecătoarea este o femeie între două vârste, cu părul prins în coadă. Aceeaşi privire severă, administrativ-legislativă. Grefierul citeşte informaţiile standard. Avocatul îmi traduce. Când îl prezintă pe procuror, se produce o mică pauză. Mă gândesc să fiu politicos şi rostesc:
- *Rad pa znakomiţa!* încântat de cunoştinţă!

Judecătoarea mă fulgeră cu privirea, avocatul meu tuşeşte încurcat şi eu privesc năuc în toate părţile. Urmează un schimb de fraze pe care nu le mai aud. Aştept să se deschidă uşa şi să apară echipa de filmare.
- îmi pare rău, spune avocatul. Veţi fi judecat în continuare în stare de arest! Sunteţi cetăţean străin şi dânşii spun că nu au nici o garanţie că nu vă veţi sustrage legii.
Vocea avocatului vine de undeva de foarte departe, deşi este doar la un metru de mine, de partea cealaltă a gratiilor. Nu, nu cred că este adevărat... De ce să se prelungească farsa? Nu mai este nimic interesant...
în stradă, în faţa intrării, o văd din nou pe Laura, care stă încurcată la distanţă. Sunt lângă dubă, cu cătuşele la mâini. Avocatul îi spune Laurei:
- Dacă vrei să-ţi iei rămas bun...
Pornim unul către altul şi o iau în braţe, cuprinzând-o cu mâinile încătuşate. O sărut stângaci şi stăm câteva secunde cu frunţile lipite. Sper să înţeleagă... Sper din suflet să înţeleagă!
Laura îmi întinde geaca de piele maro pe care mi-a adus-o de
acasă.
- Nu mi-au dat voie să-ţi dau alte lucruri. Nu ştiu de ce... Te aşteptăm cu toţii acasă!
- Bine, mulţumesc că ai venit! Abia aştept să ajung acasă! Păşesc în dubă şi uşa se închide, lăsându-mă în întuneric.
[50] *6wtb I biti I* **bătaie**
Broboane de transpiraţie îmi răsar pe frunte, în timp ce împrăştii apa cu săpun pe podeaua de scânduri. Am febră, pentru că am răcit a doua oară. Sistemul meu imunitar este la pământ. Ca şi moralul. Astăzi am început curăţenia abia după *praverka,* pentru că am dormit mai mult din cauza febrei.
Cinghiz curăţă zona toaletei şi îi sunt recunoscător că îmi dă o mână de ajutor văzându-mă bolnav. După a doua tură de eliminări, am rămas nouă inşi. Denis, tipul de la MEGADOM, a stat cel mai puţin, doar trei zile. După înfăţişarea mea de la tribunal au mai plecat Lou -chinezul bătrân, Ahmed, Teddy şi vietnamezul Fam. Fam, cel aparent atât de feminin, m-a surprins când m-a pocnit în cap cu periuţa de dinţi. Singura pereche de pantaloni mai groşi era murdară de pe drum, plină de pete de vaselină şi ca să-i curăţ pentru tribunal, m-am apucat să-i spăl frecându-i cu periuţa de dinţi. Fam mi-a smuls-o din mână şi mi-a tras una în cap cu ea, după care am realizat că am luat din suportul de la chiuvetă periuţa greşită. Nu era periuţa mea cea veche, ci periuţa lui de dinţi. M-am stăpânit cu greu, deşi m-am înfuriat instantaneu.
Dintre toţi cei eliminaţi, aş putea spune că aveam o oarecare legătură cu Teddy, pentru că ştia engleză. Dar în acelaşi timp ajunsese să mă exaspereze cu vorbăria lui. în locul lui Ingun a venit un alt turc, mai tânăr. îl cheamă Albert şi are 27 de ani. El şi Ingun sunt acuzaţi în aceeaşi afacere cu droguri. Ca şi Ingun, primeşte des pachete. Salam, caşcaval, Pepsi, apă minerală, lapte, fructe şi ţigări. Fiindcă le împarte cu ceilalţi şi pentru că are singurul telefon mobil din celulă a devenit şeful

camerei. Lucru care îl deranjează cumva pe Andrei bărbosul. Mă rog, aşa se prezintă intriga din acest moment.
Podeaua este acoperită uniform cu apă cu spumă şi încep ca de obicei să frec dinspre ferestre spre uşă. Mâzga neagră murdăreşte rapid apa pentru clătit. Ar dura prea mult să încălzesc din nou apă cu fierbătorul, aşa că trebuie să clătesc podeaua cu apă rece. Fix ce-mi lipsea la răceală. Mâinile îmi sunt roşii şi îngheţate. O tură de strănuturi îmi face ochii să lăcrimeze şi nasul să mă usture. Este foarte frig în celulă. Deşi s-au montat geamurile, caloriferele abia dezmorţesc aerul îngheţat. Andrei, care s-a mutat în patul de sub al meu, îi face observaţii lui Cinghiz. întorc capul ca să privesc şi scena mi se pare stângace şi neverosimilă. Este prea naiv interpretată! Cinghiz trebuie să tacă şi să se prefacă doar că freacă WC-ul. N-o face. Cu ochii şi mai subţiri, îl fixează pe Andrei, se îndreaptă de spate şi aruncă cârpa pe jos. Cârpa pleoscăie sec şi câţiva stropi sar până pe obrazul lui Andrei, care este lungit în pat. Andrei se ridică în cot şi Cinghiz, cel mai tăcut om de până acum, rânjeşte şi apoi îl înjură grosolan. Paturile se scutură când Andrei îşi face vânt să se ridice, îi văd piciorul doar în şosetă călcând •n apa jegoasă, iar capul rotund al lui Cinghiz se retrage între umeri şi ªpoi se izbeşte violent de perete. Zgomotul înfundat se repetă în timp ce pumnul lui Andrei zvâcneşte ritmic. Constat că sunt incapabil să mă mişc. Singurul gând pe care îl am este că regizorul a luat-o razna. De ce trebuie să se întâmple treaba asta? Părea un scenariu mai inteligent, care nu avea nevoie de violenţă adevărată. Că am luat eu un pumn în piept, mai treacă-meargă. Că am mai fost pocnit în scăfârlie cu periuţa de dinţi, fie! Dar atâta zel încât Cinghiz să fie dat cu capul de pereţi?! Chiar dacă este o cascadorie pusă la cale cu bună-ştiinţă, tot mi-e milă de el.
în câteva secunde Albert şi Allan îl cuprind cu braţele pe Andrei, care se mai zbate scurt, înainte de a se înmuia. Se întinde în pat, în timp ce printre degetele lui Cinghiz, care şi-a acoperit arcada cu mâna, se prelinge un firişor de sânge. Pometul stâng îi este zgâriat şi roşu. Până deseară va fi vânăt şi umflat.
Allan şi Albert se retrag, iar Cinghiz îşi spală faţa cu mişcări greoaie, incomodat de şuba murdară. Se suie în pat şi rămân singur în mijlocul încăperii, cu cârpa în mână. îmi revin din şoc şi storc cârpa plină de jeg în ligheanul roşu, apoi încep să frec podeaua.
Andrei zace pe o parte, cu mâinile împreunate între genunchii strânşi, holbându-se în gol. Respiraţia sacadată şi albul ochilor dilataţi sunt detaliile care îmi rămân în minte în timp ce mă caţăr în pat. Strâng din ochii care mă ustură, ca să alung imaginea. Alături, întins pe patul de la perete, Cinghiz priveşte în tavan. îi văd doar partea dreaptă a obrazului, cea întreagă. Simţind că îl privesc, Cinghiz se întoarce spre mine şi îmi zâmbeşte mut. Apoi clipeşte şmecher din ochiul teafăr, îmi aduc aminte din nou de remarca lui Andrei: *închisoare rusească -sport extrem.* De fapt, treaba lor, dacă aşa s-au înţeles, n-au decât să se pocnească până nu mai pot! Trebuie însă să recunosc că au reuşit să mă şocheze. Dar până la urmă, ce este un ochi vânăt pentru o carieră actoricească? Uite aşa a devenit şi Cinghiz erou principal. Şcoala de film rusească mi se pare în acest moment extrem de sovietică.

Timpul refuză să se scurgă. Pentru moment, singura mişcare este cea a curentului de aer care îmi trece pe lângă cap, clătinând ziarul îngălbenit care atârnă ca abajur pe lângă tubul de neon.
Albert porneşte televizorul şi meciul de fotbal cu sonorul la minim aduce o fărâmă de normalitate în celula mohorâtă. Deşi îmi lăcrimează continuu ochii, încerc să citesc din romanul SF primit de la Allan. A primit de afară nişte cărţi în engleză şi am mai citit până acum un roman poliţist. Cititul îmi distrage atenţia doar pe un sfert de la realitatea neplăcută din jurul meu şi asta este prea puţin. N-am mai sesizat coincidenţe între ceea ce citesc şi ce se vorbeşte în cameră. Parcă exerciţiul s-ar fi terminat odată cu cartea despre crescătorii de reni. în schimb, ce mă roade este conceptul din romanul SF, în care unul dintre personaje comunică cu altcineva „subvocalizând", adică rostind în gând ceea ce vrea să spună. Dacă mă gândesc bine, cred că subvocalizez şi eu de când am fost închis. Vorbesc foarte mult în gând, cu mine însumi sau îmi închipui diverse dialoguri. Ştiau că voi ajunge aici? De aceea a ajuns această carte la mine?
Pe măsură ce trec orele, incidentul de dimineaţă se dizolvă în rutina celulei. Andrei este din nou cel pe care îl ştiam, mohorât şi indiferent. Astăzi n-a mai repetat gestul de a se face că mă loveşte în glumă. De câteva zile, mi-a tot făcut figura asta cretină. în schimb am parte de schema lui Andriuha. Şi el, când trece pe lângă patul meu, are un obicei la fel de imbecil: se repede brusc spre mine şi scoate limba rânjind şi mârâind. Apoi îşi continuă deplasarea. Din nou a fost atât de aproape de obrazul meu încât i-am simţit răsuflarea. Gesturile astea sunt atât de absurde încât mă obsedează şi oricât aş încerca să le ignor, îmi dau fiori.

[51] сон / *son I* **vis**

Este foarte frig şi mă chircesc sub pătura subţire. în celulă este întuneric, dar o rază de lumină cade pe spatele gol al lui Andriuha. Aplecat deasupra chiuvetei, se spală îndelung pe dinţi. Nu e periuţa ta! Deşi încerc să strig, gura nu mi se deschide. Andriuha se răsuceşte pe călcâie şi rânjeşte cu gura plină de spumă. îl privesc cu groază cum se apropie tot mai mult. Nu pot să mă mişc. Limba plină de spumă îi iese din gura căscată şi Andriuha se apucă să îmi lingă pe îndelete obrazul. Saliva caldă mi se întinde pe faţă şi mă crispez dezgustat, incapabil să scot vreun sunet sau să mă mişc.
Deschid ochii năuc şi recunosc lumina neonului. Imaginea din [Vls] îmi este încă foarte vie în minte. Un fior de scârbă mă cutremură.
Parcă aş fi fost violat. Un bărbat care să mă lingă pe faţă este ultimul lucru pe care mi l-aş putea dori vreodată.
După întunericul şi frigul de afară, care pătrunde prin fereastra deschisă, trebuie să fie cam patru dimineaţa. Cobor din pat şi urinez, chinuit de imaginea neplăcută. Deşi ştiu că Andriuha nu este la chiuvetă, parca mă aştept să-l văd acolo.
La masă, Allan, îmbrăcat cu un palton mult prea larg şi cu o căciulă neagră în vârful capului, continuă să umple foile de însemnări. Mă aşez în partea cealaltă, aşteptând să-mi fiarbă apa pentru ceai.
- Allan, încep eu, spuneai că dacă vreodată simt nevoia să mă descarc, pot vorbi cu tine.

Allan ridică privirea din foi şi apoi palmele a invitaţie, dar fără să rostească nimic.
- Ei bine, am avut un vis foarte straniu. Şi cred că însemnătatea acestui vis este că puşcăria, sau ceea ce se întâmplă aici, este deja prea mult pentru creierul meu.
Vorbesc rar, sperând ca deşteptul ăla de regizor să primească imediat ce va apărea în zonă înregistrarea conversaţiei. Poate va înţelege că şmecheriile psihologice sunt supra-dozate.
- N-am avut niciodată înclinaţii homosexuale. Din contră, cred că am unele reflexe homofobe, mai ales de când am primit unele avansuri de la tipi care erau homosexuali. O fi sau n-o fi politically correct, asta e realitatea... Trecând peste asta, am visat acum că Andriuha mă lingea pe faţă. Nu cred ca e nevoie să fii super-savant să înţelegi că asta, pentru orice bărbat heterosexual, echivalează cu un viol.
- Mda, încuviinţează sec Allan.
- Deci înţelegi că lucrurile de aici o iau razna? Şi episodul de ieri, cu bătaia lui Cinghiz, ţi se pare normal?
- Walter, Andrei este un tip violent. Mie nu-mi place deloc. Dar lucruri din astea se întâmplă în puşcărie, e în firea lucrurilor.
- Deci până la urmă tu consideri normal un astfel de episod.
- Din punct de vedere al vieţii în puşcărie, da. Din punct de vedere etic, nu.
Ah, ce le mai învârte Allan ăsta! Nu este de mirare că a fost ales pentru farsă.
- Ţi-am mai spus parcă, reia el discuţia, trebuie să iei tot ce se întâmplă aici ca pe un exerciţiu, ca pe o lecţie de control al furiei. Să înveţi să te stăpâneşti. Să fii capabil să rezişti la un nivel de stres mult mai ridicat decât al unui om normal. Gândeşte-te că asta poate fi un lucru foarte valoros.
- Nu-mi aduc aminte să fi semnat nici un contract şi nici o cerere pentru un astfel de curs, oricât de valoros sau interesant ar fi el! răspund cu ciudă.
- Walter, este de datoria fiecăruia dintre noi, spune Allan apăsând cuvintele, să facem tot ce ţine de noi ca să ne păstrăm cât mai sănătoşi şi normali pe când vom ieşi de aici.
Câtă ipocrizie! Adică după ce mi se ingineresc tot felul de experimente psihologice, eu să mă bucur că am fost supus lor împotriva voinţei mele! Dar dacă nu voi face faţă? Dacă mi se prăjeşte creierul definitiv?
- Nu prea cred că am să mă pot bucura de beneficiile acestui experiment dacă la ieşirea din puşcărie nu o să mai am suficienţi neuroni funcţionali. Crede-mă, continui acru, că în fiecare minut îmi mor o grămadă. Şi din câte ştiu, sunt singurele celule din corpul uman care nu se refac niciodată.
Beau apă fierbinte fără să mai dizolv ceai în ea şi mă sui în pat. îmi trag căciula improvizată peste ochi. Şi oare de ce mi-au furat căciula? Când am răcit prima dată, am început să port o căciulă tricotată pe care o aveam în bagaj. Când s-a încălzit, mi-am scos-o şi [a]poi n-am mai găsit-o. Cineva mi-a furat-o. Am răbdat cât am putut, dar apoi am răcit din nou şi mi-am cusut, dintr-un tricou pe care l-am [ru]pt, un fel de capişon. Şi ăla mi-a fost furat. Desigur, în bătaie de joc. Din ultimele bucăţi de tricou mi-am cusut o a doua căciulă, dublă, pe care când n-o ţin pe cap, o port întotdeauna în buzunar.

Nu mai pot să dorm şi îmi iau cartea de sub pernă. în mai puţin de cinci minute ajung la următorul pasaj: „... *tot aşa cum visezi că Un câine te linge pe faţă şi apoi te trezeşti şi vezi că eşti lins pe faţă de câinele tău...".* Asta voiau să obţină? Să-mi inducă un vis? Păi au reuş Şi au reuşit o chestie care până acum s-a dovedit foarte grea. Ştiu s-a încercat, în mai multe experimente, inducerea anumitor vise rezultatele au fost neconcludente. Dar uite că ruşii pot! Atâta a repetat Andriuha schema cu linsul pe faţă încât am visat-o. Este posibil ca bătaia pe care a luat-o Cinghiz de la Andrei să fi declanşat visul.
Mi-e teamă să citesc mai departe şi mă uit la televizorul pe care Albert tocmai l-a pornit. Emisiunea de ştiri se încheie şi începe un film rusesc. Doi adolescenţi ademenesc o fată din vecini, o forţează să bea alcool şi apoi o violează.
Visez o chestie şi imediat o găsesc descrisă într-o carte. Spun că resimt lucrul ăsta ca pe un viol şi apoi în celulă rulează un fiii despre un viol. Totul este foarte încâlcit. Ştiu un singur lucru, minor ci importanţă ştiinţifică, dar copleşitor pentru mine: creierul meu este p< punctul să colapseze.

[52] koHcyn / *konsul I* consul

Mă încalţ şi aştept să fiu scos din celulă. Gardianul m-a anunţat să fiu gata în zece minute, căci am un vizitator. Probabil este noua avocată.
Ajung în sala de la parter, în care mă aşteaptă o tânără plinuţă, brunetă. Nu este avocata. Se numeşte Victoria şi vine din partea avocatei, ca translator, cu ultima variantă a declaraţiei mele asupra întâmplării de la aeroport. în timp ce citesc traducerea în engleză, apare şi noul procuror. Tot tânăr, probabil de o vârstă cu mine.
După declaraţia mea, mi se mai pun la dispoziţie declaraţiile martorilor. Sunt trei, doi lucrători vamali şi, surpriză, Consulul unei republici africane.
- Cum se face că acest domn Consul formulează o declaraţie împotriva mea?
Victoria îi traduce întrebarea procurorului, care se numeşte Kozlov. Kozlov tuşeşte şi începe să-mi explice în engleză. îi este prea greu să se exprime aşa ca o ia pe ruseşte, lăsând-o pe Victoria să-mi traducă:
- Domnul Consul era în trecere prin aeroport în noaptea în care s-au întâmplat faptele şi v-a auzit în timp ce strigaţi cuvinte jignitoare la adresa Rusiei.
Ochii mi se dilată neîncrezători. Ce şmecherie este asta?
- Cuvinte jignitoare? Ce cuvinte?
Kozlov se uită puţin în hârtii, tuşeşte din nou şi îi arată cu degetul Victoriei.
Victoria este cuprinsă şi ea de o tuse delicată şi în final îmi explică:
- Aţi spus „Fuck Russia!" şi apoi aţi repetat acelaşi lucru în limba rusă...
- Vorbiţi serios??! Şi cum am spus? Adică cum susţine domnul Consul?
Tuşea de teatru radiofonic o împiedică din nou pe Victoria să îmi explice foarte prompt. Văd că mi se pregăteşte un proces cu cântec. Păi normal, doar nu era, după ditamai farsa, să se termine aşa simplist! Punctul culminant trebuie să fie culminant, să mă pună pe jar şi apoi să fiu fericit că se termină. Bun psiholog, dom' regizor... Deocamdată mă perpeleşte la foc mic...
- *Ia imeiu vaş strana!* rosteşte Victoria. Asta spune domnul Consul că aţi strigat.

- Că am strigat? Da n-am strigat nimic! Şi ce înseamnă asta?
- Păi „Fuck Russia", sau mai exact „Fuck your nation!".
„Vă fut naţia!" sună într-adevăr foarte urât. De unde au mai scos-o şi pe asta?
- Asta este o mare minciună! N-am strigat aşa ceva pentru că nu cunosc o astfel de înjurătură în limba rusă! Acum o aflu... Cum credeţi [ca] aş fi ştiut o expresie aşa de complicată?
- Păi se pare că aţi învăţat ruseşte...
- Staţi puţin! Ştiu să citesc ruseşte şi câteva cuvinte din copilărie, înainte să vin în Rusia am fost câteva săptămâni la un curs de limba [ru]să. In total vreo douăzeci de ore. Vi se pare că aş fi putut învăţa [ln]jurătura asta la un curs de rusă pentru începători?
- Sincer, nu...
- Dar vă garantez eu că nu!
Răsuflu adânc şi mă strădui să fiu calm.
- Domnişoară, -este o înjurătură prea complicată şi pot jura că nu am spus aşa ceva pentru simplul motiv că nu cunoşteam o astfel de înjurătură. înţeleg că sună foarte jignitor şi nici mie nu mi-ar plăcea să aud aşa ceva despre ţara mea. Dar asta contează mai puţin. Contează că nu am spus aşa ceva! N-aveam cum, pentru că nu cunoşteam o astfel de înjurătură...
Mă opresc cuprins de o revelaţie bruscă:
- Staţi aşa! Trebuie să existe nişte înregistrări de la aeroport. Sigur sunt camere de luat vederi care înregistrează şi audio. Vă rog, întrebaţi-l pe domnul procuror dacă putem vedea înregistrările!
Victoria cea cu tuse delicată şi bust generos traduce. Aştept ca pe ghimpi. Kozlov mormăie ceva, nu prea sigur. Victoria tuşeşte din nou, la fel de artificial. Tuşea asta conspirativă mă înnebuneşte de la Traian încoace. Este un semn ca să nu iau în serios ce se întâmplă? Să fiu atent? Să ce mama naibii?
- Domnul Kozlov spune că nu s-au păstrat înregistrările... Ha, v-am prins! Asta este cusută cu aţă albă! Este o şmecherie!
- Cum adică nu s-au păstrat înregistrările? Dacă eu am fost singurul dumneavoastră caz deosebit în acea dimineaţă în aeroport, nu era normal să se păstreze înregistrările? Mai ales că am fost considerat o ameninţare... Că tot asta am auzit când am fost închis, că sunt considerat o ameninţare şi de aceea nu pot fi judecat în stare de libertate.
Tuşea contagioasă îl împiedică pe Kozlov să răspundă. Doamne, dacă nu se opresc din tuşit, o să mă strâng de gât! îmi muşc buzele, în aşteptarea răspunsului care nu mai vine. Deci asta este şmecheria lui dom' regizor, că nu s-au păstrat înregistrările. Care va să zică, ne jucăm de-a şoarecele şi pisica. Sau de-a iepuraşul şi lupul cel rău, ăla din desenele animate ruseşti!
- *No records,* articulează în final Kozlov. Nu sunt înregistrări.
- Am fost arestat pentru că aparent am creat o situaţie periculoasă la aeroport, dar înregistrările care ar putea dovedi acest lucru s-au pierdut. Cam ciudat, nu?
Linişte. Nici măcar o tuse...
- Bun, să trecem mai departe, reiau eu. Altceva?

Victoria îmi spune că mai este declaraţia unuia dintre lucrătorii vamali.
- Sincer, şi aici mi se pare ciudat, murmură Victoria. Spune că aţi zis în engleză că aveţi o bombă şi când aţi fost întrebat ce faceţi cu ea aţi răspuns: *„I'm goin to blow up the sky"*. Nu prea are sens...
- Nici mie nu mi se pare care are sens. O fi poet domnul care declară...
Mai citesc încă o dată declaraţia şi apoi înapoiez hârtiile.
- Şi a treia declaraţie? întreb. Spuneaţi că sunt trei declaraţii...
- Nu o avem încă la dosar, traduce Victoria. O veţi primi cât de curând.
Oare ce invenţii mă mai aşteaptă?
- Şi procesul? Când credeţi că va avea loc procesul?
- Probabil peste vreo două săptămâni.
Nu are sens să mai întreb de ce durează atât. Numai domnu' regizor ştie de ce şi cum... înţeleg că întâlnirea se apropie de sfârşit şi întreb:
- Aţi putea să-mi explicaţi, vă rog, ce înseamnă *„drug druga"*[7] Tot aud prin celulă...
- înseamnă „unul pe altul", îmi răspunde Victoria în timp ce îşi pune mănuşile.
- Da?! Interesant, credeam că înseamnă „prietenul unui prieten"... şi *„samîi glavnîi"*[7]
- „Cel mai important".
- Aha... mă gândeam la cu totul altceva...
- Vă înţeleg, îmi zâmbeşte Victoria. Şi pentru noi, numele Prietenului care vă însoţea, Traian aduce a „Trojan". Ştiţi, ca virusul de calculator...
Aproape că îmi vine să-mi trag o palmă. Da, desigur, asta era... Conceptul este amuzant acum - Traian s-a comportat exact ca un virus. Un virus psihologic. Mă imita şi se făcea că nu înţelege tocmai ca să mă zăpăcească. Şi a reuşit! Ce potriveală! Deci şi colegii care mă imită sunt nişte viruşi psihologici! O fac ca să mă zăpăcească! Dom' regizor, în momentele în care nu te urăsc din tot sufletul, îmi eşti foarte simpatic. Te duce bila!
[53 **] iiiyTKa /** *şutka I* **glumă**
Mă mişc înainte şi înapoi, pe cei patru sau cinci metri cât are încăperea foarte murdară, fără ferestre, în care am fost înghesuiţi cam douăzeci de inşi, în aşteptarea transportului către judecătorie. Este dimineaţa devreme şi o emoţie constantă la gândul că deseară voi **fi** liber face frigul mai suportabil. Port un tricou, o cămaşă, o bluză de bumbac şi jacheta de piele, o pereche de pantaloni de in pe post de izmene, pantalonii kaki spălaţi cu periuţa de dinţi, două perechi de şosete şi pantofii legaţi cu două capete de sfoară în loc de şireturile confiscate la arestare. Şi tremur de frig. Este 10 noiembrie şi este foarte frig la Moscova. Sunt 90 de zile de când am fost închis.
Ieri am avut surpriza să primesc înştiinţarea pentru înfăţişarea la proces, la doar o săptămână de la întâlnirea cu Kozlov şi Victoria. Zilele au trecut la fel de greu, presărate cu diverse coincidenţe care sunt deja de rutină. De pildă, într-o zi în care am ieşit la *pragulka* cu toate hainele mele pe mine Allan m-a întrebat cum mă simt. I-am răspuns arătându-i bulendrele în straturi că mă simt ca o Salomee degerată, cu gândul la cele şapte văluri mitice. Când am intrat în celulă, rula un film vechi cu...

Salomeea. Apoi a fost şarada celor două reclame, cea de la MTS şi cea de la Aqua Vera. Trebuie să recunosc că asta a fost **o** combinaţie foarte inteligentă. Reclama de la MTS prezintă un tip, soţul unei arhitecte (Laura este arhitectă), care este în biroul ei şi răspunde la telefon chiar înainte să înceapă week-end-ul. îşi subţiază vocea şi îi spune apelantului că arhitecta nu-i acolo şi să sune luni. Toată lumea pleacă fericită în mini-vacanţa de sfârşit de săptămână. Reclama de la Aqua Vera este un colaj de imagini cu Veneţia. De fiecare dată când rulau reclamele astea, imaginea era un pic purecoasă şi în plus, cineva tuşea sau zăngănea o linguriţă, aşa că eram atent la ele. Nu ştiam cum să le leg: arhitecta pleacă în week-end şi se întoarce abia luni. La Veneţia? Săptămâna trecută m-a sunat Laura, să-mi spună că nu ne vom auzi în week-end, pentru că pleacă la bienala de arhitectură de la... Veneţia. Tare de tot! Sau răspunsul de ieri la întrebarea mâzgălită pe o bucăţică de hârtie, adresată lui dom' regizor într-un acces de furie, înainte să ştiu că azi va fi procesul: CUM SĂ NUMESC INCAPACITATEA DE A TE JUCA CU PROPRIA MINTE? Pe hârtia cu înştiinţarea despre proces, pe care am primit-o ceva mai târziu, era notat cu pixul un număr. M-am uitat la pagina cu acel număr, în dicţionarul român-englez şi primul cuvânt era IMPOTENŢĂ. Da, are umor dom' regizor. Mărunţişuri din astea, pe care nici n-are sens să le mai analizez.

Mă aşez pe banchetă, lângă Allan, care are şi el înfăţişare tot astăzi, la acelaşi tribunal. Cred că dom' regizor a decis să-l trimită cu mine, fiindcă am dezvoltat un fel de relaţie filială cu el. Adică el fiind mai în vârstă, îl ascult cumva ca pe un părinte.

Mă uit la sârmele care atârnă din tavan, ca un **8** răsturnat, adică semnul adoptat pentru farsă şi îmi vine să zâmbesc. Un deţinut cu faţa smochinită, incredibil de mică, ca de maimuţă, se învârte agitat pe sub ele. Când îmi prinde privirea, îmi face un semn smucind din bărbie către sârme. OK, OK, am văzut semnul. Mă scarpin la cap să se vadă că am înţeles. Bine că astăzi se termină cu joaca asta! Sincer, mă tem că o să am nevoie de ceva timp să mă dezvăţ de reflexul de a mă uita la televizor sau de a memora ce aud sau citesc când se tuşeşte. Şi bineînţeles, de cel de a căuta semnul farsei în jurul meu.

Probabil că atunci când mă voi relaxa voi avea o mulţime de mtrebări. Până atunci, mă strădui să nu mă mai gândesc la nimic, să tas toate amintirile neplăcute îngropate cât mai adânc în memorie. Deşi sunt chestii pe care n-o să le uit probabil toată viaţa. Cel mai [Ur]at episod de până acum a fost cel cu Maloy, micul vietnamez. Era dimineaţa foarte devreme şi voiam neapărat să vorbesc cu Laura.

Telefonul mobil al lui Albert stătea, ca de obicei în intervalul dintre *praverka* de dimineaţă şi cea de seară, la încărcat. Am aşteptat ca Maloy să-şi termine convorbirea şi am dat să iau telefonul. Vietnamezul mi-a spus că nu se poate, că trebuie să-i cer voie lui Albert. Dar Albert dormea şi nu am vrut să-l trezesc. Am luat telefonul şi m-am ghemuit în spatele paturilor, conform rutinei „de apel". Nici n-am apucat să formez numărul că am văzut stele verzi. Maloy, cocoţat pe bancheta de lângă masă, mi-a tras un picior în cap. Un şut în cap, ca la kick-boxing, karate sau cum s-o mai fi chemând. Telefonul mi-a zburat din mână şi eu m-am prăbuşit peste calorifer. Albert, trezit de zgomot, a intervenit pentru că eram

gata să-l iau la pumni pe micul vietnamez, fără să mai ţin cont că abia îmi ajunge la nas. Maloy rânjea mândru. N-am înţeles ce a fost cu acest al doilea exces de zel, după cel cu chinezul. Poate Maloy a înţeles greşit indicaţia de a-mi restricţiona accesul la telefon. Poate încă nu erau pregătiţi cei din echipa de supraveghere să-mi înregistreze conversaţia şi trebuia să câştige timp. în momentele acelea l-am urât pe dom' regizor şi mai abitir. Dacă cumva din punct de vedere tehnic se mai poate aşa ceva. Gradul de ură pe care am fost capabil să-l dezvolt când mi-am pierdut răbdarea faţă de tot ceea ce înseamnă farsa aceasta interminabilă este greu de descris. Dacă nu voi putea uita povestea, sper ca măcar detaliile să se estompeze. Dar să privesc partea bună: m-am lăsat de fumat, am slăbit vreo zece kilograme, cam cât aveam în plus, mi-am reanalizat relaţia cu Laura şi până la urmă avem material pentru un film foarte interesant. Bingo! Este posibil ca cele aproape patru luni de chin, cu tot cu drumul, să merite efortul.
Trebuie neapărat să urinez şi singura posibilitate este să folosesc gaura din colţul încăperii. Este doar rămăşiţa unei latrine, înnegrită de jeg şi duhnind a urină. Abia apuc să termin că uşa se deschide şi lumea se buluceşte spre ieşire. Pe coridor mai sunt şi alţi deţinuţi, în total vreo 50, poate chiar 60 de inşi. Un poliţist trece cu un tabel şi fiecare trebuie să-şi spună numele, anul naşterii şi articolul pe baza căruia este acuzat. Când îmi vine rândul, reuşesc să spun aproape corect cele necesare în ruseşte şi poliţistul zâmbeşte mulţumit. Maimuţoiul experimental a învăţat satisfăcător ruseşte.
încet, avansăm spre ieşire. Mă urc în duba unui camion vopsit în gri, înghesuit în întuneric, împreună cu ceilalţi puşcăriaşi. Mă opresc în spate, sprijinit cu umărul de perete şi cu un singur picior pe podea. Stăm în beznă, îndesaţi ca sardelele. în timp ce aşteptăm să pornească maşina, lumea începe să dârdâie şi să mormăie. în ciuda disconfortului, sunt foarte vesel.
Camionul porneşte legănându-ne şi proiectându-ne violent unii peste alţii. Printre înjurături surde, reuşim să dobândim un vag echilibru şi după jumătate de oră, maşina frânează. Coboară cinci oameni, cât să reuşesc şi eu să stau cu ambele picioare pe podea. Allan, care a nimerit lângă ferestruica uşii, prin care intră puţină lumină, deja socializează cu tipii din jur. Este angajat într-o comunicare hibridă, în care amestecă grimase cu cele aproximativ zece cuvinte ruseşti pe care le stăpâneşte.
O nouă oprire şi avem deja loc să stăm pe banchete. Finalmente, uşa se deschide şi pentru noi. Ajung la scăriţa de fler şi un poliţist voinic mă prinde de braţ, ajutându-mă sau trăgându-mă să cobor. Pentru o secundă sunt convins că o să aterizez direct în cap. îmi păstrez neverosimil echilibrul şi întind mâinile pentru ca un alt poliţist să-mi pună cătuşele. Din stânga, primul poliţist mă bate pe umăr şi rosteşte voios:
- Aşa! Uite-l şi pe teroristul nostru!
Eu nu l-am văzut în viaţa mea, dar el mă ştie. Farsa este sub control, sigur că mă cunoaşte. Cătuşa îmi este prinsă doar de mâna dreaptă şi un alt deţinut îmi devine pereche, completând jumătatea cealaltă. Pornim în pas sportiv pe trepte în sus, spre scena finală. Cum se spune „victorie" în ruseşte? Ah, da, mi-amintesc: *Pobeda!*

Buu-ha! Iar am luat ţeapă! Sunt atât de leşinat de foame încât nu mai pot să mă enervez. Cred că este şase sau şapte seara şi suntem din nou în duba care se umple forţat. De data aceasta am prins loc pe banchetă, împreună cu Allan. Umbrele care urcă din când în când se materializează şi ne înghesuie mai lent şi mai temeinic decât la plecare.
- Cum a fost? întreabă Allan.
Cu ochii închişi şi capul sprijinit de tabla rece, îi răspund în silă:
- La fel de folositor ca o şedinţă de croşetat apă minerală.
- Ţi-am zis eu că nu scapi aşa de repede.
Da, parcă zicea să nu-mi fac prea mari speranţe, dar bineînţeles că nu l-am luat în seamă.
- Martorul meu nu a venit, continuă el. Oare la ce îmi plătesc avocata asta, dacă nu este în stare să aducă martorul la proces? Ruşii ăştia sunt un dezastru. Şi cer o groază de bani, în ţara asta în care salariile sunt cu mult mai mici decât în altă parte. Una-două, de fiecare dată trebuie să mai plătesc o mie de dolari...
Duba hârâie prelung şi apoi începem să ne legănam. Un freamăt străbate mormanul de trupuri încâlcite în întuneric.
- La tine ce s-a întâmplat? reia Allan întrebările.
Sunt convins că ştie foarte bine ce s-a întâmplat, dar răspund totuşi. Cred că înfăţişarea de astăzi a fost o repetiţie, ca să vadă regizorul cum mă comport. Cel mai bine ar fi să-i demonstrez că sunt calm, fiind cât mai cooperant, oricât de frustrat m-aş simţi.
- Păi n-a venit avocata. A trimis pe cineva, o angajată de-a ei, care mi-a spus să solicit să fiu judecat în stare de libertate.
-Şi?
- Şi judecătoarea a refuzat. Distractiv, nu crezi?
- Doar atât?
- Exact doar atât!
Camionul opreşte şi încă două umbre sunt împinse înăuntru. Trebuie să sprijin cu mâinile spatele celui din faţa mea, pe care aproape îl ţin în braţe, ca să pot respira. înainte să intru în sala de judecată, am fost închis într-o cameră fără ferestre, ceva mai mare decât un frigider. Pe o banchetă de o palmă, un tip dormea cu faţa spre perete, într-un echilibru precar. Am aşteptat vreo jumătate de oră în linişte, până când a mai fost introdus cineva. Noul venit avea o faţă comică, deşirat şi adus de spate, cu un căciuloi ridicat pe vârful capului. Mi s-a părut că seamănă foarte mult cu personajul Spud din filmul Trainspotting. Capul i se clătina dezarticulat în timp ce mă bombarda cu întrebări: de unde sunt, de ce sunt arestat şi apoi dacă îmi place Rusia. Am tot răspuns în doi peri şi am ajuns şi la capitolul literatură. M-a surprins întrebându-mă dacă îmi place genul comic. Pentru un puşcăriaş cu mutra lui mi s-a părut o întrebare foarte neobişnuită. Am bănuit că de fapt interpretează un rol, mai ales că se strâmba exagerat şi avea privirea imbecilă a lui Spud. A fost trimis de dom' regizor, căci varianta rusească a lui Spud mi-a reamintit că umorul rusesc este

mai greu de priceput. Are foarte mare dreptate, umorul rusesc este în general altfel şi în cazul meu chiar de neînţeles. Pentru mine. Sunt convins că ruşii s-au amuzat foarte tare făcându-mă să cred că voi fi eliberat, ca apoi să mă trimită din nou la închisoare. Eu şi Rusia suntem un caz de dragoste cu forţa. „Forţă" pe ruseşte se spune „sila", şi probabil de acolo avem expresia românească „dragoste cu de-a sila". Mai cu de-a sila decât ţinut în pușcărie n-are cum să fie...
Coborâm chirciţi de frig şi nemişcare şi umplem o altă cameră. Haltele astea periodice sunt pentru siguranţă. Din nou, cu foarte mare încetineală, suntem scoşi în grupuri mici. înainte de pornirea către celulele „de reşedinţă", fiecare deţinut primeşte câte un pachet cu raţii de hrană rece.
Ajunşi la 205, aflu de la Allan cum se prepară ceea ce am primit în cutii. Recipientele de plastic conţin un amestec de cereale deshidratate peste care se toarnă apă fierbinte şi se obţine un terci. în timp ce mănânc terciul fierbinte, Albert îmi face semn să vin la telefon.
-Alo?
- Salut! o aud pe Laura. Deci eşti încă acolo...
- Da, am fost degeaba la tribunal.
- Am vrut să te anunţ de ieri, dar telefonul era închis sau n-am P[r]ms eu legătura. Am vorbit cu avocata, este în concediu încă vreo două săptămâni.
Vestea îmi pică foarte prost, odată cu ultima înghiţitură de terci [ne]rbinte. Deci încă două săptămâni de circ.
- Adică mai am de stat încă două săptămâni...
- Lasă, vor trece şi astea cumva, încearcă Laura să mă încurajeze. Să ştii că m-a căutat cineva de la Petrom, vor să te scoată pe cauţiune.
Vestea asta este chiar neobişnuită, dar nu mă pot bucura. Sigur nu se va întâmplă nimic, cei de la Petrom nu ştiu .de farsă.
- De la Petrom? Din România? mă trezesc eu că întreb fără noimă.
- Da, din România, răspunde Laura nedumerită. Păi de unde credeai?
- Nu mai contează, nu prea cred că vor reuşi...
- Păi nu ai de unde să ştii. Oricum, este o veste bună, cineva se interesează de tine. Poate vor să te ajute să-ţi faci filmul.
- Da, bine...
- Şi avocata zicea că este sigură că îţi vor da drumul după proc şi probabil n-o să mai plăteşti nici o amendă, fiindcă ai stat deja înc[1] şi îţi vor fi echivalate zilele de închisoare cu amenda.
Mi-e greu să port o conversaţie pe tema asta, mai ales că i-am spus Laurei, în dimineaţa în care am luat piciorul în cap de la Maloy, că este o farsă. Mi-a răspuns exasperată că nu este nici o farsă şi nu vreau să insist. Eu ştiu ce se întâmplă aici, ea nu.
Albert îmi face semn să închei conversaţia.
- Nu mai pot vorbi acum, trebuie să dau telefonul înapoi. Ne auzim mâine?
- Bine, pe mâine! Noapte bună!
înapoiez telefonul. Albert mă priveşte din pat, în timp ce golesc absent terciul din paharul de plastic şi spune:

- Walter, trebuie să te liniştești. Ai foarte puţin de stat aici. Oftez şi răspund:
- Foarte puţin? Păi mai am de stat două săptămâni până la proces...
- Ei, şi? Asta-i nimic. Eu voi primi cu siguranţă minim şapte ani. înţelegi? Șapte ani. Iar tu vei primi opt luni şi apoi pleci acasă...
Cred că n-am auzit bine.
- Opt luni? întreb zâmbind strâmb. De ce opt luni?
- Atâta vei primi... E mult pentru tine? Rostesc cu greu:
- Păi sigur că este mult... Dar nu voi sta opt luni... N-are nici un sens! De ce să stau opt luni?!?
- Pentru că eşti în Rusia. înţelegi?
Nu, nu înţeleg. Nu mai am ce să înţeleg. Cum să dureze farsa opt luni? Nu are logică. Şi aşa am stat închis prea mult. Desigur, Albert spune doar aşa, ca să mă sperie şi apoi să mă bucur şi mai mult, peste două săptămâni, când voi fi liber. Da, sigur asta este. Binecunoscuta şmecherie psihologică după care voi considera eliberarea un cadou nepreţuit.
Cuprins de agitaţie, caut în dicţionarul englez-român dacă „spud" înseamnă ceva. Tipul care semăna cu Spud spunea ceva despre „genul comic". Găsesc cuvântul. înseamnă „săpăligă", iar în argou are mai multe sensuri: cuţit, cazma, iar ca verb, a fi beat din cauza vodcii sau a scăpa. A scăpa, a scăpa... Ceva legat de „scăparea" mea? Cu siguranţă, mie îmi scapă sensul. Ah, ce n-aş da să ştiu ce-o fi în capul lui dom' regizor! O cazma, un cuţit sau este beat din cauza vodcii?

[55] HaflOK.ua / *nadejda I* speranţă

Prima dorinţă pentru când voi fi liber este să-mi cumpăr vreo 20 de pachete de batiste de hârtie. Astăzi este 28 noiembrie şi va avea loc înfăţişarea finală. Din nou, aştept în celula minusculă de la tribunal, ca un cal de curse în potou, să înceapă cursa, adică procesul. Numai că în loc de un murg voios, sunt o mârţoagă tremurătoare, cu picioare mgheţate şi ochi apoşi, scuturată de febră. Am răcit a treia oară de când sunt închis. Sper ca bucăţile de hârtie igienică cu care mi-am umplut buzunarele să-mi ajungă ca să-mi suflu mucii până se termină pseudo-procesul, iar eu şi dom' regizor să ne strângem mâinile şi să ne batem pe spate reciproc. După care doresc doar să mă culc într-un pat [ln] care n-am să mai dârdâi de frig.
Colegii temporari fumează pe rupte, aşa încât pe viziera cât Palma fumul iese ca dintr-un cuptor în care se arde cozonacul. Îmi suflu nasul şi îmi rememorez pledoaria. Aseară am reuşit să vorbesc şi cu Laura şi cu mama. Laura mi-a spus că trebuie să-mi formulez un discurs scurt şi concis, fără şmecherii şi să las totul în seama avocatei. Mama era în schimb îngrijorată. Chiar i-a scăpat că se teme ca nu cumva ruşii să mă mai „ţină". La ce să mă mai „ţină"? Sunt închis deja de 109 zile, nu văd nici un rost în prelungirea farsei. Intră în Cartea Recordurilor instantaneu şi fără emoţii. Nu cred că va mai avea cineva resursele şi curajul să pună la cale o nebunie asemănătoare. Nu în viitorul apropiat. Bineînţeles că n-am menţionat în conversaţie farsa, dar am asigurat-o pe mama că ştiu să mă apăr. Ce era să-i zic? Că toată trebuşoara asta este controlată de dom' regizor, până în cel mai mic

amănunt? M-am întrebat din nou dacă cei de acasă ştiu sau nu. Sunt atâtea potriveli încât aş zice că ştiu. în acelaşi timp, este în vocea lor o doză de îngrijorare care încă mă pune pe gânduri. Probabil voi afla adevărul în câteva ore.
Unul dintre băieţii cu care sunt închis îl întreabă pe celălalt ceva. întrebarea este *„Şi îi dau un milion de dolari?".* Ciulesc urechile, prefăcându-mă absent. Celălalt mă priveşte pieziş şi apoi răspunde *„li dau".* Iar mi se aprinde un beculeţ, mic, dar insistent, fix în zona hipotalamusului. De trei zile rulează pe MTV Rusia un clip nou, care se cheamă „Million Dollar USA". Serioga, tipul care cântă, apare în primul cadru cu o pălărie de Chaplin (ca în desenul meu de pe perete), iar în cadrul final ţinându-şi mâinile după cap, fix cum stau eu când mă uit la televizor. Să fie clipul ăsta inspirat din ceea ce se întâmplă cu mine? O fi mobilizat dom' regizor prietenii artişti într-o foarte inteligentă strategie de marketing, de a crea produse adiacente pentru filmul cu farsa? De ce nu? De multă vreme filmele merg mână în mână cu clipuri muzicale. Aşa că mă tot gândesc dacă este adevărată recompensa pe care o voi primi după farsă. Pentru că, desigur, trebuie să existe o compensaţie. Vorbim de o chestie care m-a tocat fizic şi psihic mai bine de 100 de zile, nemaipunând la socoteală ce s-a întâmplat pe drumul până la Vladivostok. Deci milionul din clip o fi acelaşi cu milionul de care vorbesc băieţii şi cel de care am tot auzit în conversaţiile din celulă? Sincer, acum, când toată nebunia asta este aproape încheiată, un milion de dolari nu pică rău deloc. 109 zile de puşcărie, 53 de ture de spălat WC-ul şi podeaua cu mâinile goale, 2000 de ore de foame, 1000 de ore de frig, trei răceli, o anemie zdravănă şi cine ştie câţi neuroni prăjiţi iremediabil, câteva lovituri „colegiale" - pentru veridicitate - totul la 382,26 de dolari pe oră. OK, merge! Mai negociem un procent pentru redifuzări şi batem palma! Oricum, cu milion sau fără, vreau pur şi simplu SĂ SE TERMINE. Să scap şi să mă duc ACASĂ!
Cine o fi avut ideea să facă asemenea banchete în cămăruţele astea? Un sadic, desigur, sau un tip cu un simţ al umorului mai aparte. Sunt şi prea înalte şi prea înguste. Mă aşez şi eu cum pot, clipind din ochii care îmi lăcrimează şi mă ustură. Unul dintre băieţi este scos din celulă. Pulsul mi se accelerează. în curând voi ajunge şi eu la final.
Tobele de circ îmi răpăie mut în timpane când sunt invitat să ies. Scuzaţi, domnu' poliţist, domnu' coleg, ca să zic aşa, am nevoie la toaletă! Frigul, febra şi emoţia... Ies uşurat şi cu ochii mai relaxaţi, după ce m-am spălat şi pe faţă. Din cap, poliţistul îmi indică direcţia. Din sens invers, un alt poliţist trece fredonând printre dinţi: *milion dolar s-sh-aaaa... un milion de dolari u-es-aaaa...* Ei, mulţumesc de încurajare, staţi să se termine...
Căldura din sala de judecată îmi face ochii să lăcrimeze din nou. O recunosc pe avocată, care tuşeşte scurt. într-un colţ, consulul român, care mă salută dând din cap... Din colivie, văd spatele avocatei şi capul foarte mic, minuscul chiar faţă de restul corpului, apoi mâna cu care îşi aşază geanta lângă ea. Plăcuţa de metal de lângă încuietoare are gravate două cercuri îngemănate. Care formează semnul binecunoscut al infinitului. Şi O-ul de la MULTOILM. îmi suflu discret nasul şi aştept cât pot de cuminte să finalizăm povestea.

O femeie mărunţică, îmbrăcată în negru, intră în sală. Este indiancă, din India, şi va fi translatoarea mea, din engleză în rusă. Vorbeşte extrem de rău engleză, dar ce mai contează? Aşa a vrut dom' regizor, aşa facem! Producţie cu distribuţie internaţională, episodul de maxim interes cucereşte şi piaţa din India. Plus 100 de milioane de spectatori. O căruţă de bani de reclamă. Numai să terminăm odată! Toată lumea se ridică la intrarea aceleiaşi judecătoare de data trecută, după care urmează o grefieră şi procurorul, altul decât Kozlov. Deci începem.
Răspund la întrebările standard, nume, vârstă, domiciliu, scopul vizitei în Rusia. OK, deci eu sunt inculpatul. Ce solicită domnul procuror? Domnul procuror se ridică pe trei sferturi şi, sprijinit în mâini, solicită cu o voce ştearsă pedepsirea mea cu opt luni de închisoare. Eeee, asta-i bună! Vă ţineţi de cioace... Pe coridor îi tot dădeaţi cu milionu' şi acu', hopa, ne sucim şi îi dăm cu opt luni! Nooo, glumiţi, desigur! De fapt, şi Albert zicea de opt luni... Doar să mă sperie... Sună nasol, deci este în regulă.
Urmează depoziţia primului martor, tipul de la aeroport care m-a întrebat *„Şto eta?"* şi căruia i-am dat nefericitul, regretabilul, aducătorul-de-nenorociri şi prelungitorul-de-farsă răspuns „o bombă". O ţine morţiş că am zis şi de aruncat cerul în aer. Şi dacă ar fi aşa, ce fel de ameninţare este asta? Cum să arunci aerul în aer?
Am ceva de obiectat? Avocata mea tuşeşte. Să obiectez? Să nu obiectez? Păi dacă-i bal, bal să fie! Obiectez politicos că nu am ameninţat cu nici o aruncare în aer. Bun, s-a consemnat. Următorul martor. îl recunosc pe poliţistul care l-a percheziţionat pe flăcăul roşcovan, cel care mă ţinea de poveşti la bar. Are un chip de treabă şi declară că în afară de faptul că am spus că rucsacul ESTE o bombă, nu îşi mai aduce aminte nimic semnificativ. Corect, mulţumesc! N-am nimic de obiectat, onorată instanţă!
O negură cehovian-shakesperiană întunecă chipurile celor prezenţi în sală când se citeşte declaraţia misteriosului Consul african, cel care îmi pune în gură înjurăturile la adresa Rusiei. Şi care nu este în sală. Ei, oameni buni, ştiţi la fel de bine că este o minciună. Bine, vă înţeleg, indicaţiile regizorale sunt să vă arătaţi afectaţi. Ce am de spus? încep să vorbesc rar, ca să îi dau timp translatoarei să traducă în ruseşte. în primul rînd, nu am spus aşa ceva. în al doilea rând, ca dovadă în sprijinul acestei afirmaţii este faptul că nu aveam cum să cunosc această înjurătură în limba rusă. Dar repet, nu am înjurat nici în engleză şi nici în rusă. Judecătoarea întreabă dacă ştiu înjurătura „Fuck!". Onorată instanţă, dar orice copil care se uită la filme americane ştie asta! Mă rog, în Rusia filmele sunt dublate, nu se aude sonorul original. Faptul că ştiu acest cuvânt nu înseamnă că l-am folosit.
Bun. Ce am de spus în legătură cu cele întâmplate. Păi regret din suflet fapta comisă. Chiar că o regret, după atâta vreme în închisoare. Repet, nu cunoşteam legile ruseşti şi nu mi-am închipuit că încalc vreo lege. Din păcate eram foarte obosit, mă întorceam dintr-o călătorie foarte lungă, zburasem 9 ore cu avionul şi nu dormisem de 36 de ore. Consumasem şi alcool, îndemnat de tânărul din aeroport. Poate că din această cauză nu mi-am dat seama de implicaţiile declaraţiei mele. Nu

am intenţionat să jignesc pe nimeni şi îmi cer scuze lucrătorilor vamali dacă s-au simţit ofensaţi de replica mea. Repet că nu am înjurat pe nimeni. Nu am intenţionat să creez panică şi, dealtfel, acest lucru nici nu s-a întâmplat. Am dat un răspuns nepotrivit la o întrebare nepotrivită. Reamintesc instanţei că sunt deja în închisoare de mai bine de trei luni. Mulţumesc!
Are cuvântul avocata mea. Tuse scurtă. Femeia se ridică şovăielnic, rămâne sprijinită în mâini, incapabilă să se îndrepte de spate sub privirea aprigă a judecătoarei. Sau poate fiindcă, scuzaţi, fundul imens este prea greu. Sau aşa este obiceiul în Rusia, ca procurorii şi avocaţii să se poarte ca nişte şcolari sfioşi. Ca o elevă prinsă cu lecţia neînvăţată, avocata şopteşte o frază pe care abia o aud şi se aşază la loc, încercând să se facă mică. Traducătoarea îmi face un rezumat aproximativ: avocata a spus că sunteţi cetăţean străin, nu cunoşteaţi legile ruse şi pentru că aţi fost deja închis trei luni, să se considere că v-aţi executat pedeapsa. Atât? Asta este pledoaria finală care m-a costat oficial 6000 de euro, adică 8000 de dolari? O frază? Nimic despre oboseală, nesomn, judecată confuză? Nu ia martorii la întrebări ca să dovedească ceea ce este cel mai important - că nu am intenţionat să creez panică şi că de fapt nu s-a întâmplat nimic? Că a fost doar un schimb de replici fără urmări? Ce se întâmplă? Domnu' regizor, aşa sec? Mă rog, treaba ta! Da' eu unul cred că este foarte slabă reprezentaţia!
Mai am ceva de adăugat? Păi da, sigur că mai am, nu eu am **zis** „Fuck Russia", ci roşcovanul de la aeroport, acum mi-am amintit!! Am uitat după atâta creier prăjit! Mă ridic şi avocata se întoarce către mine, cu o viteză surprinzătoare pentru gabaritul ei şi mârâie: „Stai jos!".
Mă aşez, bâiguind un „îmi pare rău". Fie, regizore, tu ştii mai
bine...
Instanţa se retrage pentru deliberare.
Nu-mi pasă de milionul de parai, chiar că nu-mi mai pasă, regizore, ne înţelegem noi cumva, îţi semnez pe procent, renunţ la pretenţii, hai lasă-mă să mă duc odată acasă, că mi-a ajuns cu vârf şi îndesat! Te rog eu, fii rezonabil, că îţi moare naibii maimuţoiul dresat şi nu mai ai cu ce să faci circ! înnebuneşte de-adevăratelea şi nu mai ai ce să faci cu filmul!
Sunt dus să aştept verdictul în celula minusculă. Lângă mine, unul din băieţii de dimineaţă brăzdează cămăruţa cu trei paşi înainte şi trei înapoi, scuipând ca un apucat şi înjurând. *Sukal Sukal* Căţeaua! Căţeaua! N-am mâncat de ieri şi mă încearcă un nou val de febră. Mă simt foarte, foarte nasol.
în sală, aceleaşi persoane, mai puţin judecătoarea. Intră şi ea după câteva minute şi începe să citească cu mare viteză un document, îşi tot smârcâie nasul, ca şi mine. A răcit între timp? Traducătoarea se întoarce şi îmi spune: îmi pare rău, pe scurt, aţi primit pedeapsa mai uşoară de 8 luni într-o colonie de muncă.
Pedeapsa mai uşoară?!? Sala nu se învârte, vocile nu se îngroaşă, chipurile nu se estompează şi nici nu leşin. Dar simt ceva ciudat, un fel de neîncredere amestecată cu dezamăgire şi lehamite. Nu aşa trebuia să se întâmple. 8-ul răsturnat de la MULTFILM are alt sens...

[57] **nepeBOROB** / *perevodov I* **transfer**

Paşii târşâiţi ai lui Leonid sunt singurul zgomot din celula de la subsol în care aştept de vreo şapte ore transferul spre *Ispravitelnii Kolonia* - Colonia de muncă. Leonid a fost adus doar de vreo două ore. Este foarte tânăr, plinuţ, roşcovan şi fumează pe rupte. Celălalt tovarăş este un pensionar mic de statură, cu care am stat de poveşti toată dimineaţa. Când sunt liniştit, înţeleg şi pot vorbi deja destul de fluent în ruseşte.

Acum bătrânul dormitează într-un colţ. Am reuşit şi eu să aţipesc puţin, cât să-mi ameţesc foamea. Ce bine că am reuşit să mă las de fumat! Acum aş fi fost mult mai chinuit fără ţigări. în afară de două bomboane primite de la pensionar, n-am mâncat nimic de ieri seară, când am aflat că voi fi transferat.

îmi vine să râd. Bunul, inteligentul şi sadicul meu prieten nevăzut, dom' regizor, continuă să mă ducă de nas, să mă joace cum vrea el. Mă duce cu zăhărelul, materializat sub forma celor două bomboane de ciocolată expirate şi, mai important, a transferului. Pe care mi l-a aranjat „la cerere". Când am ajuns în celulă după proces, am fost întrebat cât am primit. Am răspuns, ca o mică răzbunare, că voi fi eliberat peste trei zile, fiindcă am primit o condamnare de trei luni, două săptămâni şi trei zile. Ei bine, iată că după fix trei zile, am părăsit celula. începem să dansăm împreună, eu şi regizorul. Până la urmă, *it takes two to tango.* Aşa că mi-a făcut şi el un hatâr, mă trimite spre locul acela minunat, colonia de muncă, unde poţi să ieşi afară şi să joci fotbal după ce termini treaba care ţi se dă. Cică este şi bibliotecă şi Internet. Pun pariu că Internetul n-o să meargă, din motive de securitate a farsei.

întoarcerea de la tribunal, după proces, a fost groaznică. Duba în care eram înghesuiţi a fost oprită în curtea închisorii şi am fost lăsaţi să aşteptăm vreo două ore, până am îngheţat bocnă. Cred că erau minus zece grade afară. Mucii îmi curgeau abundent, colţurile ochilor îmi erau rană vie de la lăcrimat, picioarele nu mi le mai simţeam de la genunchi în jos şi vezica îmi era pe punctul să explodeze. Şi stăteam în beznă, în duba îngheţată. La un moment dat deţinuţii au început să vocifereze, să bată din picioare şi să legene duba, ca şi cum ar fi vrut să ^{0} răstoarne. Am participat mecanic la mica revoltă, tropotind la un loc eu ceilalţi şi balansându-mă în colţul meu, cu disperare şi ciudă pentru bpsa de *fair-play* a lui dom' regizor. Finalmente, am fost scoşi din cutia pe roţi, pe jumătate degeraţi. Vaga speranţă că voi auzi în sfârşit replica *„Smile, you're on candid camera!",* născută din euforia copilărească a zgâlţâitului dubei, a dispărut rapid. M-am chinuit să-mi strunesc vezica încă o oră, până am ajuns în celulă. Am băut nişte apă fiartă, am mâncat un terci la cutie şi m-am băgat în pat, cu absolut toate hainele pe mine. M-am bucurat infinitezimal că era disponibilă şi pătura care îi ţine loc de perdea lui Andrei. Când nu doarme o ridică pe patul meu. Aşa că am tras-o şi pe ea pe deasupra şi am adormit instantaneu, doborât de febră. Abia am fost în stare să cobor ca să vorbesc cu Laura şi cu mama la telefon, când au sunat pe la 10 seara. Am reuşit s-o calmez pe mama, după ce Laura mă calmase pe mine şi m-am culcat la loc.

Să zicem că partea pozitivă din prelungirea farsei este că nu voi mai sta încă patru luni şi jumătate, ci doar încă două şi jumătate. în cazul articolului 207, legea

prevede dreptul la eliberare condiţionată după executarea a două treimi din pedeapsă, dar nu mai puţin de şase luni. Dar şase luni se vor împlini abia în 12 februarie. Sadic dom' regizor. Mă poartă exact ca pe măgarul în faţa căruia atârnă morcovul legat cu sfoară, spre care merge fără să-l poată atinge niciodată. întâi, o tot lălăie cu procesul. Primesc condamnarea incredibilă şi mă îngrozesc că mai am de stat încă 5 luni. Apoi aflu că pot fi eliberat la executarea a două treimi din pedeapsă. Socotesc şi descopăr fericit că mai am o lună şi se împlinesc cele două treimi. Apoi mă dezumflu, că de fapt trebuie să fie minim şase luni... şi mă întreb de ce? Păi şase luni se împlinesc în februarie, la jumătate. Formalităţile durează câteva zile şi voi fi eliberat aproape de ziua mea. Şi atunci, cu adevărat, eliberarea va fi un cadou de ziua mea, aşa cum zicea Teddy, acum trei luni... Gândeşte-te la eliberare ca la un cadou de ziua ta! Atunci credeam că bate câmpii. Acum văd că exact aşa vor sta lucrurile. Că doar toată echipa a pus umărul la treaba asta!... Ştia el, Teddy, prea bine cum stă treaba. Scenariul era deja scris, din primele zile de închisoare.
Bătrânul se trezeşte. Vine să se aşeze mai aproape de mine, masându-şi braţele amorţite.
- Ar trebui să ne dea ceva de mâncare, dacă tot ne ţin aici. Regulamentul spune că nu pot să ne ţină mai mult de opt ore fără mâncare.
Dau din umeri. Iau cartea cu renii şi încerc să citesc din nou, pe îndelete. Este bine scrisă şi acum o pot citi în linişte, fără să mă mai streseze zgomotele foştilor colegi.
După încă o oră, un poliţist ne scoate pe coridor. Aşteptăm înşiraţi lângă perete ca un gardian să completeze nişte fişe, după care predăm saltelele, aşternuturile şi castroanele din dotare, pe care le-am luat fiecare la plecarea din celule. La revedere, închisoarea Nr. 5! Nu mi-a făcut plăcere, mulţumesc frumos!
Duba binecunoscută este acum foarte încăpătoare. Pornim prin întunericul rece de început de iarnă către noile destinaţii.
- Cred că te vor duce la gară şi atunci tu vei fi ultimul care coboară, îmi spune bătrânul. Colonia de muncă este mai departe de Moscova.
într-adevăr, ei coboară la prima oprire şi rămân singur. Urmează o nouă deplasare, de vreun sfert de oră şi apoi aştept în tăcere să cobor din dubă, în timp ce frigul îmi muşcă degetele.
Aud un tren şi apoi lumina unei lanterne pătrunde prin uşa deschisă. Cobor lângă o uşă metalică şi înainte să păşesc în clădire, ţinut de braţ de un gardian înalt şi încruntat, apuc să zăresc petece de zăpadă.
Parcă nu pare gară locul în care mă aflu. Aştept într-o cameră mică să fiu urcat în tren. Viziera uşii se deschide şi gardianul mă întreabă dacă mi-e sete. Da, mi-e sete! îmi dă să beau nişte ceai foarte dulce şi întreb dacă suntem la gară. îmi răspunde răstit că nu-i arde de glume şi că aici este închisoarea Nr. 2. Iar mă fentează dom' regizor! Păi sigur, este mult mai greu de controlat farsa într-un spaţiu deschis, cu zeci sau sute de oameni. Trebuie să mă ţină tot într-o celulă, cu tovarăşi instruiţi.
Sunt ciocănit, radiografiat, cântărit şi aflu că am slăbit 14 kilograme. După o scurtă aşteptare, pornesc în călătoria către noua celulă. Oare cum vor arăta colegii cei

noi? Locul pare mai curat decât cealaltă închisoare şi sper ca şi în celulă să fie mai bine. Măcar atâta, dom' regizor, nişte condiţii mai bune, dacă tot îmi prelungeşti contractul împotriva voinţei...
Coridorul de la etajul doi este şi mai curat decât parterul. Miroase a vopsea proaspătă şi conductele din tavan sunt izolate recent. Celula 212. Un nou semn. Doi - doisprezece. Luna a doua, ziua a doişpea. *Game over.*
Intru şi în lumina televizorului unic (Slavă Domnului!) şi a unei lămpi de masă am senzaţia că sunt la spital. Linişte şi curăţenie. Miroase a portocale şi a cafea. Cu totul altfel decât la închisoarea cealaltă. Mulţumesc, dom' regizor! Eşti aproape un domn! De la masă cineva se ridică să mă întâmpine. Am nimerit oare cu nişte rockeri veterani? Trei pletoşi, doi în vârstă şi unul mai tânăr, îmi urează bun venit. Nu reţin decât numele celui mai tânăr: Georges. Ca în franceză. Poartă ochelari şi are un tricou pe care scrie Rio.
Georges fumează o ţigară de foi şi aşteaptă zâmbind să-mi dezlipesc ochii de pe tricoul lui. Trabuc - simbol de reuşită. Rio de Janeiro, Brazilia, Ostap Bender şi milionul de dolari se înşiră pe o panglică ce îmi şerpuieşte rapid şi silenţios prin minte. Aha, Rio, acolo mă gândeam, ca şi Ostap Bender, să sărbătoresc fericita vârstă de **33** de ani, dacă aş avea parale suficiente. Dom' regizor, dacă îmi fac ziua la Rio şi prind Carnavalul, te iert de toate măgăriile. Cine ştie, poate facem rost şi de o bărcuţă cu pânze... şi atunci chiar că Dumnezeu există! O să-mi văd visul cu ochii, îndeplinit în cel mai neaşteptat mod...
- Hai să mănânci, îmi spune Georges, graseind uşor.
- Eşti francez? întreb aşezându-mă la masă.
- Belgian. Evreu belgian, răspunde în timp ce îmi oferă o bucată de pâine, brânză şi o jumătate de cârnat.
Mănânc şi aflu că ceilalţi doi pletoşi sunt evrei şi ei. Şi-au lăsat părul lung de când au fost închişi, adică de patru ani. Se pare că ei sunt şefii *kamerei.* Interesantă distribuţie. O fi pentru că evreii domină producţia mondială de filme? Sau poate dom' regizor este evreu... Nu m-ar mira, sunt băieţi deştepţi şi sunt bine înfipţi în domeniul artistic, jvlie unuia, mi-e egal.
Patul meu este cel de lângă uşă. Aici, spre deosebire de cealaltă închisoare, paturile sunt supraetajate, dar nu mai sunt lipite, aşa că fiecare poate coborî fără să deranjeze pe nimeni. Curat ca la spital! Şi am şi patul de jos, super!
Persoana din patul de sus se mişcă şi după ce îşi dă jos pătura din cap, mă trezesc nas în nas cu... Teddy! Hopa! A revenit în echipă. Jocul continuă.
[58] **peKJiaMa /** *reklama I* **publicitate**
Marşul către duş începe înainte de prânz. Coborâm la subsol pe un traseu sinuos şi ne lăsăm hainele într-o încăpere care a fost cândva o gură de metrou. Peretele cu tăietura ghişeului de bilete, astupată cu tablă şi o pancartă pe care scrie NU SCUIPAŢI! cu litere de mână, arată că staţia a funcţionat probabil până în anii '70 sau '80.
Mica plimbare nu reuşeşte să mă scoată din starea de spirit foarte proastă. Un cerc de fier îmi strânge căpăţâna şi mă simt în pragul leşinului. Nu mai fac faţă realităţii duble. Fizic, noua etapă a farsei, experimentului sau ce o fi el este mult mai bună.

Celula este curată şi relativ călduroasă. Aproape ca la spital. Colegii mai emancipaţi, mâncarea incomparabil mai bună. Există un singur televizor şi nu două, aşa că nu mă mai holbez alternativ, dar în continuare încep să interpretez mecanic orice succesiune de imagini din momentul în care aud pe cineva tuşind. Şi se tuşeşte mult, mult al naibii, în celula 212. Partea proastă este că nu ştiu când să mă opresc din analiză.
Primele zile au fost normale. M-am acomodat rapid cu organizarea *defacto* şi cu colegii. Grupul dominant este cel al evreilor, adică Eli, Şloim, Slava şi Georges. Eli este şeful *kamerei* şi are 58 de ani. Povestea lui şi a lui Şloim, 61 de ani şi Slava, 45 de ani, este că sunt acuzaţi de evaziune fiscală. Au lucrat cu toţii la magazinul de bijuterii al lui Eli. Care s-a născut în Rusia, a plecat cu părinţii în Israel şi apoi s-a întors ca să deschidă la Moscova o afacere cu bijuterii, în special diamante. De aceea i-am botezat „Negustorii de Diamante".
Georges este, în opinia mea, personajul cel mai deosebit. Născut în Belgia din părinţi evrei din Rusia, vorbeşte şase limbi: idiş, flamandă, valonă, franceză, engleză, germană şi rusă. Are 38 de ani şi este un bărbat arătos, voinic, cu o faţă frumoasă, subliniată de coama castanie cârlionţată, pe care o poartă strânsă în coadă. Pe scurt, o prezenţă plăcută. Şi are şi o valiză de cărţi în engleză şi franceză, lucru pentru care îi sunt recunoscător lui dom' regizor. Georges mi-a mai spus că are patru copii şi că a încercat să facă o afacere cu medicamente în Rusia. Condamnat pentru evaziune fiscală, tot la 10 ani. Toţi cei patru evrei sunt închişi de patru ani. Aşa spun ei. Cred că sunt actori de la vreun teatru evreiesc din Moscova.
Mai este Teddy, din vechea gaşcă. Apoi doi chinezi tineri, unul gras şi unul slab, ambii cu clasica poveste a traficului de droguri. Grasul este hiper-leneş, se îndoapă cu dulciuri şi se numeşte Li, iar cel slab este hiper-activ, face flotări cu ţigara în gură şi se numeşte Chin.
Ultimii doi membri ai trupei sunt doi tineri criminali, liniştiţi şi cumsecade, unul vietnamez, care se numeşte Minh şi celălalt din Costa Rica, un student bursier la Moscova, pe nume Vianney. Minh nu este de fapt aşa de tânăr, are 35 de ani, dar arată ca un puştan. Este bucătar. Dealtfel, şi-a făcut soţia rusoaică împreună cu cel mai bun prieten carne tocată, pentru că i-a prins dezbrăcaţi în dormitor. Vianney s-a dus la un chef studenţesc care, pentru că toată lumea era extrem de bine-dispusă, s-a lăsat cu o bătaie colectivă. Când a sosit poliţia, s-a făcut o legătură neîntemeiată între el şi colegul care stricase toată distracţia, murind. Vianney se străduie de un an şi ceva să demonstreze că n-are nici o vină. Bineînţeles că nu are nici o vină, pentru că nu este student bursier la medicină, ci la teatru. Cam acestea sunt personajele dramatice din *kamera* 212, închisoarea Nr. 2 din Moscova.
Personal, poveştile lor nu mă deranjează nicicum. Ceea ce mă deranjează este că stimaţii colegi au reluat exerciţiul de a mă imita, ceea ce mă scoate pur şi simplu din minţi. Este al naibii de enervant să vezi că unul se scarpină ca tine, altul stă în aceeaşi poziţie la masă, altul se uită la televizor cu gura pe jumătate deschisă, ca şi tine, sau Dumnezeu ştie ce mai face, fix ca şi tine. Şi nu pot să zic nimic. Desigur că ar da din umeri şi ar spune că mi se pare. De aceea sunt foarte supărat pe dom'

regizor, pentru că încăpăţânându-se să prelungească farsa, trebuie să o umple cu ceva şi a ales această soluţie plicticoasă şi enervantă. Este o povară psihică uriaşă pentru mine să mă văd maimuţărit încontinuu.
Intrăm la duş şi pentru că nu am binevoit să mă grăbesc, mai am la dispoziţie doar dușul cel mai slab. Apa este însă fierbinte. Din cauză că afară este foarte frig şi încăperea se încălzeşte doar de la apa care curge, aburii care se formează sunt atât de denşi încât nu se vede la mai mult de doi metri. Mi-am uitat săpunul. Nasol. îmi fac cât de multă spumă pot cu şamponul primit de la Georges şi o întind pe piele, în loc de săpun. Minh m-a tuns cu maşina şi acum am o frizură caraghioasă, căci am fruntea prea înaltă şi nu-mi stă bine cu părul scurt. Asta este însă ultima mea problemă. Părul lung avea avantajul că-mi ţinea de cald, dar se murdărea repede. Şamponul mentolat nu este aşa bun pentru curăţat pielea murdară de câteva zile, dar este mult mai bun decât nimic. Este un Head&Shoulders şi la cât de răspândit este pe aici, ar putea să fie unul dintre sponsorii farsei. Numărul 1 în combaterea mătreţei, chiar şi în puşcărie! Dom' regizor are mare noroc cu legislaţia rusească în privinţa reclamei, care permite încă *product-placement-u*\. Probabil de aceea a prelungit farsa. Modelul este cel de la The Truman Show. Am văzut câteva emisiuni care au ca sponsori companiile de telefonie mobilă sau bănci. Cred că noi avem un contract cu MTS, pentru că întotdeauna există cartele de la MTS în telefoanele mobile din celulă. Majoritatea Nokia. Probabil mai este şi Gillette. Ce poate fi mai bărbătesc decât aparatele de ras pe care le folosesc nişte bărbaţi adevăraţi, în puşcării adevărate? Desigur, tot Numărul Unu Mondial. Poate că s-a făcut şi o înţelegere cu care să împace cei doi mari concurenţi, Procter & Gamble şi Colgate-Palmolive, căci pasta de dinţi [ce]a mai răspândită este tot Colgate. Cred că de aia s-a răzgândit Han, care la un moment dat voia să schimbe pasta mea de dinţi Colgate cu [Un] Lacalut, lucru care mi-ar fi prins bine, fiindcă îmi sângerau gingiile. Totuşi, chiar dacă sunt fraierul de serviciu, sunt personajul principal al farsei şi este mai bine să folosesc un produs pentru care există contract. Dar cea mai tare combinaţie trebuie să fie cea pentru ţigări. Ţigările nu mai au voie să apară la televiziune. Dar realitatea este că în puşcărie se fumează enorm. Normal că nu poţi face abstracţie de fumat într-un reality-show cu puşcăria rusească. Şi un alt adevăr este că în puşcărie deţinuţii nu au voie să aibă bani-gheaţă, aşa că ţigările şi ceaiul negru sunt monedă de schimb forte. Georges strecoară zilnic câte un pachet de ţigări celui care ne aduce mâncarea şi de fiecare dată o bucată zdravănă de carne aterizează în castron. în noua celulă, doar eu şi Vianney suntem nefumători. Sunt convins că de asta s-au muncit toţi să mă facă să mă las de fumat. Aşa se împacă şi capra, şi varza. Eu nu fumez, pentru că nu este sănătos. Celelalte personaje în schimb ca să fie cât mai veridice în rolul de puşcăriaşi, fumează. Marlboro îr special. Din nou, o asociere care merge pe linia aventurii. Acum nu mai sunt cowboy, ci puşcăriaşi. în esenţă, tot nişte bărbaţi puternici. Nu tocmai liberi ca în reclamele cu Vestul Sălbatic, dar obligaţi să fie tari. Sunt curios dacă există vreun contract cu Renault, care tocma a început campania pentru marca Logan în Rusia. Dacia cu care am fost eu în Siberia este strămoşul Loganului, produs în România. Ce reclamă mai tare decât aceea că eu am străbătut cu un model de acum 30 de ani

un traseu aşa de greu ca Siberia? Atunci noua generaţie este evident, şi mai fiabilă. Albert primea în cealaltă închisoare mult Pepsi. Şi acolo şi aici avem Nescafe. Cafeaua încă se luptă pentru piaţa din Rusia, unde se bea mult ceai. Dar mie nu-mi place ceaiul negru. Nescafe beau însă în fiecare dimineaţă. Supele instant Rollton, foarte la îndemână în puşcărie. Fierbi apa, aştepţi cinci minute şi ai o supică fierbinte-n burtică. Pam-pam! Ehei, ar putea fi o mulţime de sponsori! Produsele astea chiar sunt folosite. Ca să nu mai vorbesc de mărci de îmbrăcăminte şi încălţăminte. Numai că nu ştiu cum se împacă Nike, Reebok, Adidas şi Lotto. Echipamentul sportiv este practic o uniformă în Rusia. Apoi mărcile de blue-jeans, că tot puşcăriaşul are o pereche. Voia să mă scoată Petrom pe cauţiune... Păi o fi Petrom una din companiile importante din România, dar nu se compară cu jucătorii internaţionali. Oricum, le sunt recunoscător pentru intenţie. Din păcate n-au cum să ştie cei de la Petrom ce-i în capul lui dom' regizor. Parcă îl văd la negocieri... Domnilor, noi avem show-ul! Cine dă mai mult?

[59] /meu; / *Ijeţ I* **mincinos**

Curăţenia în 212 este mult mai lejeră decât în 205. Celula a fost renovată, odată cu întreaga aripă dreaptă a închisorii Nr. 2. Cealaltă jumătate este încă în paragină. O văd de pe coridor, când mergem la *pragulka.* Oamenii de serviciu suntem din nou eu şi Teddy. Negustorii de Diamante sunt „sponsori", ei primesc cele mai multe pachete de afară şi împart mâncare, săpun, pastă de dinţi şi alte mărunţişuri folositoare celorlalţi. Nici nu se pune problema de curăţenie. Ceilalţi primesc şi ei pachete şi îl plătesc pe Teddy ca să facă curăţenie în locul lor cu ţigări. Câte două pachete de Zolataia Java de căciulă, pentru o tură de curăţenie. Asta înseamnă vreo 20 de ruble, adică aproape una bucată dolar american.

Eli zicea apropo de Teddy că este pedant, inclusiv la curăţenie. Eu cred că într-un spaţiu aşa de mic, este mai bine să faci o treabă temeinică decât să rişti cine ştie ce boli. Aşa că procedez şi eu ca Teddy: prima operaţiune este să curăţ tălpile tuturor papucilor, pereche cu pereche, pentru că pe ele se adună o mulţime de scame. Apoi mătur, dinspre fereastră spre uşă. Urmează spălatul pe jos, cu apă cu cloramină. Pe ruseşte - *hlorka.* Cu aceeaşi *hlorka* presar vasul de la buda turcească, până când termin de spălat în *kamera.* Toaleta este imediat în stânga intrării şi faţă de cea de la închisoarea Nr. 5 are pereţi normali, deşi nu până în tavanul încăperii. Aşa că regula este ca atunci când este folosită să se ardă pe post de dezodorizant coji de portocale uscate. Chiar cochet. Era mai normal dacă avea pereţii până sus, dar este o măsură de siguranţă, ca să nu facă vreun deţinut prostia [Sa] se sinucidă în linişte. Golesc apoi cutiile de plastic în care primim mâncarea la comun, spre deosebire de cealaltă închisoare, unde fiecare întindea castronul. Urmează spălatul chiuvetei şi în final al podelei **d** la toaletă. Operaţiunea se încheie cu încă un strat de *hlorka* presărat **î** budă. Toată treaba ia cam o oră.

Termin chiar înainte să sosească micul dejun. Caşa de la Nr. 2 es' o caşă adevărată. Gustoasă, cu lapte, şi fără pietricele. Chiar foa sănătoasă şi hrănitoare. Numai că ceilalţi nu prea servesc. De obic doar eu şi Şloim, care fiind bătrân, are insomnii. Sau îşi reglea programul de somn cu al meu, ca să mă supravegheze. O altă chest[!] foarte bună este că aici lumina se stinge la 10 seara. în sfârşit, măc când dorm pot

să mă odihnesc. Somnul cu lumina permanent aprins de la Nr. 5 era execrabil. Nici nu pot să-mi închipui în ce stare aş fost dacă nu se îmbunătăţeau condiţiile. Oricum, dubla realitate puşcăriei-farsă este foarte dăunătoare pentru creier. înţeleg perfect ce experimentul cu puşcăria al profesorului Zimbardo a fost anula după numai o săptămână. Să ştii că lucrurile nu sunt ceea ce par totuşi să le iei ca fiind reale... Greu al naibii! Dar ruşii şi-au prop să fie mai tari ca americanii şi până acum au reuşit. Maimuţoiu ruşilor încă mai funcţionează după patru luni. Nici nu se compară cu ăia americani, care au clacat într-o săptămână... Doar că echipa de la pupitrul de control nu pare să îşi dea seama că maimuţoiul lor poate să colapseze psihic în orice moment. Trage în continuare de farsă ca de un elastic. Sigur că şi eu vreau să fiu cât mai elastic posibil, dar simt că nu mă mai ţine. Allan mi-a zis înainte de plecarea de la Nr. 5: „Walter, ştim că uneori te-am forţat prea mult". Problema este că deşi s-au îmbunătăţit condiţiile, aceasta nu se răsfrânge mecanic asupra stării psihice. Psihicul este o treabă mult mai delicată. Condiţiile mai bune de la Nr. 2 au însemnat o schimbare pozitivă şi totuşi insuficientă. Am scăpat de senzaţia de sac de ciment pe piept. Acum îl simt pe cap... şi nici măcar nu stă drept!

Ieşim la *praverka* şi facem numărul de strip-tease ventral. Adică ne arătăm burţile la control. Nici o vânătaie. Bun, intraţi!

Mă întind în pat şi încerc să citesc, ca să îmi ţin ochii şi mintea cât de cât ocupată şi să nu mai văd posturile imitative ale colegilor. Am citit două Coelho, *Domnişoara Prim şi Diavolul* şi *Zahir, The Kite Runrier* de Hosseini, *The Story of Pi,* toate în engleză şi un roman în franceză care se cheamă *Anul 1000.* Totuşi nu prea am chef de citit. Profit de faptul că Teddy este la toaletă şi deci n-o să-l deranjez cu programul sportiv, care are dezavantajul că zgâlţâie patul de sus. Las cartea deoparte şi mă apuc de seria de abdomene sau genuflexiuni pe spate. Adică stau întins în pat şi îmi ridic picioarele spre piept în serii de câte 100. De obicei fac cam cinci serii pe zi, dar am şi zile de 1000, când nu ies la *pragulka.*

în timp ce mă odihnesc cu ochii închişi, îmi aud numele strigat prin trapa uşii de fier. Mă ridic ca să vorbesc cu femeia-gardian care mă anunţă că am primit un pachet. în sfârşit, am primit pachetul de acasă! Semnez hârtiile de primire şi iau cutia. Oare am să găsesc vreun indiciu dacă cei de acasă ştiu de farsă? Stau pe pat, în partea dinspre perete şi mă holbez la cutie, cu emoţiile unui copil în faţa cadoului de Crăciun. De fapt este cadoul meu de Crăciun, căci mai sunt doar şase zile până atunci. Cu mâini tremurătoare încep să scot lucrurile primite, într-o pungă am două caiete studenţeşti, carioci colorate, o carte şi un dicţionar de buzunar rus-român. Am cerut caiete şi culori ca să mă apuc să învăţ rusește. Din păcate nu am nici un curs de limba rusă. Laura mi-a zis la telefon că nu a găsit. Mai am trei ciocolate, şosete groase, chiloţi, o pereche de blugi, pantaloni groşi de trening, o geacă de iarnă, căciulă, mănuşi şi pantofi cu talpă groasă. Nişte ghete ar fi fost şi mai bune, dar ambele perechi le-am cărat cu mine pe drum şi au rămas în portbagajul maşinii, la Vladivostok. Hainele de iarnă sunt binevenite, fiindcă deja este prea frig să ies la *pragulka* cu hainele de vară. în mod constant temperatura

coboară sub zero grade în fiecare noapte şi abia pe la prânz se mai încălzeşte un pic.
- Te bucuri? mă întreabă Mişa.
Dau din cap că da. Mişa este cel mai nou coleg, primul rus Pe de-a-ntregul de până acum. Este un băiat înalt, blond şi blajin, cu nn an mai mare ca mine. Vorbeşte engleză şi a fost transferat din altă celulă, din aceeaşi închisoare. Este moscovit şi spune că are de ispăşit o condamnare de opt luni, ca şi mine, pentru o presupusă tentativă de viol. De fapt el zice că tocmai pentru că nu a onorat avansurile unei tinere, aceasta s-a răzbunat acuzându-l că a vrut s-o violeze. Poveste prea încâlcită pentru mine, mai ales că eu cred că şi asta este, ca **şi** celelalte, o invenţie.
Din păcate nu am nici un mesaj, nici măcar un bilet de la Laura şi asta mă întristează foarte tare. îmi aranjez lucrurile în dulapul de metal dintre paturi şi îmbrac pantalonii groşi şi puloverul de lână. Este, într-adevăr, o schimbare remarcabilă, să nu mai tremur de frig. Celula 212 are caloriferele calde în permanenţă, dar pentru că se fumează aşa de mult, geamul este deschis tot timpul şi nu se încălzeşte prea tare.
Pentru că am haine de iarnă, ies şi eu la *pragulka,* cu grupul „profesioniştilor", adică Eli, Şloim, Slava şi Georges. Ei ies în fiecare **zi.** Face parte din tabieturile lor, ca şi cina specială din fiecare vineri, când pregătesc mâncare şi îşi spun rugăciunile pentru Sabat, adunaţi în jurul mesei pe care arde sfeşnicul cu şapte braţe.
Suntem repartizaţi într-o încăpere mai mare. Prin spaţiul dintre grilajul de fier şi acoperiş, cerul Moscovei se arată plumburiu. într-o margine s-a adunat puţină zăpadă, împinsă de vânt. începem să ne mişcăm, adică să mărşăluim înainte şi înapoi între pereţii văruiţi în alb. De obicei ne sincronizăm reflex. Eu stau întotdeauna pe margine, ca să-i las pe cei patru să discute. De data asta, Eli s-a pus lângă mine.
- Voiam să vorbesc cu tine, îmi spune în timp ce mergem în viteză, ca să facem faţă frigului pătrunzător.
- Despre ce? întreb, producând un fuior de abur în aerul îngheţat.
Eli îmi vorbeşte în ruseşte şi când nu înţeleg ceva, o luăm pe engleză.
- Despre Teddy... Ştii că până acum ne înţelegeam bine. De obicei mânca cu noi. Acum s-a supărat că nu l-am chemat la masă.
-Şi?
- Şi mi se pare că abuzează de bunăvoinţa noastră. De fiecare dată împărţim mâncarea cu toată lumea. Nu ne obligă nimeni s-o facem, dar aşa am găsit de cuviinţă. Alaltăieri Teddy a venit la masă, în timp ce mâneam şi a cerut porţia lui. Tu crezi că este normal?
Conflictul mi se pare pueril şi cred că este doar o invenţie, ca să mă atragă în acţiune. Ce-aş putea să fac eu?
- Păi faceţi cum vreţi. Despre împărţit mâncare eu unul nu mă pot plânge. Şi apoi cred că este suficientă mâncarea pe care o primim de la închisoare.
- Dar şi pentru aia, tot noi dăm şpagă. Cum crezi că primim carne la prânz? Tu poţi vorbi cu el, pentru că noi am hotărât să nu-i mai vorbim până nu îşi va cere scuze. Tu îl ştii de mai mult timp, poate îi explici că nu are dreptate.

- Eli, sincer mi se pare ciudat. De ce să mă amestec eu în problema voastră? Nu suntem copii şi nu cred că lucrurile sunt aşa de grave încât să vă certaţi de la mâncare... Sunt probleme mai serioase...
Cum ar fi faptul că mă imitaţi permanent, continui eu în gând.
- Dacă se iveşte ocazia, o să vorbesc cu el. Dar mi se pare ciudat ca eu să-i spun că nu sunteţi obligaţi să împărţiţi mâncarea voastră cu el.
- Păi dacă îi spui şi tu, poate va înţelege. Nu aş vrea să existe tensiuni în celulă. Trebuie să ne facem viaţa cât mai suportabilă, pentru că mai avem mult de stat împreună. De patru ani, de când suntem aici, nu s-a plâns nimeni de noi. Teddy nu ştiu cât va mai sta aici, dar tu mai stai doar până în aprilie şi pleci. Dar el...
- Cum adică până în aprilie? îl întrerup eu. Trebuie să îmi dea drumul în februarie!
- Walter, unde te crezi? N-o să-ţi dea drumul în februarie. Pentru ruşi şase luni este prea puţin. Şi opt este puţin...
Dar pentru o farsă este prea mult, este enorm de mult!
- Dar am dreptul la eliberare condiţionată în februarie...
- Walter, nu o să-ţi dea drumul. Ascultă-mă pe mine!
De ce îmi face Eli chestia asta? Sau spune doar aşa, ca să pară farsa mai reală? Nu, nu cred că este adevărat, trebuie să încheiem Povestea în februarie, atunci este ziua mea... Broboane de sudoare îmi răsar pe sub căciulă, deşi este un frig de crapă pietrele. Eli vorbeşte Pe lângă mine, dar nu îl aud. Eliberarea din Aprilie, deşi ireală ca un c°şmar, mă sperie cumplit. Tocmai de aia cred că este doar o păcăleală. Desigur, aprilie a fost menţionat doar pentru că este luna păcălelilor nimic mai mult.
[60] Koimiap / *koşmar I* coşmar
N-am primit de acasă curs de limba rusă, dar are Georges unul. Pentru vorbitori de limbă engleză. Deşi am încercat să studiez ordonat, pur şi simplu nu merge. Creierul meu este atât de obosit încât nu sunt în stare să reţin mai nimic. Se apropie Crăciunul şi faptul că îl voi petrece aici, lucru care mi se părea total ireal înainte de proces, nu mă mai chinuie atât de tare. Deşi mi se pare o cruzime inutilă din parte lui dom' regizor. Va fi şi Revelionul, nu neapărat sărbătoarea mea favorită. Dar ameninţarea că am de stat până în aprilie mă doboară. Şi Georges mi-a repetat acelaşi lucru, să mă obişnuiesc cu ideea că nu am nici o şansă la eliberarea condiţionată. Mă sufoc de fiecare dată când mă gândesc că mai am de stat încă o lună şi trei săptămâni, până în 12 februarie. Aprilie nici nu pot să-l iau în calcul. Zilele trec şi aşa infernal de greu.
Am avut un vis urât. Se făcea că eram acasă la mama şi a sunat cineva la uşă. Am deschis. Era un prieten medic, care se simţea rău. Am strigat-o pe mama să aducă un pahar cu apă şi abia l-am prins în braţe, pentru că nu se mai putea ţine pe picioare. Era în pragul leşinului şi încercam să aflu ce s-a întâmplat. Ce-ai păţit? repetam. Ai probleme la serviciu? S-a întâmplat ceva cu soţia ta? Prietenul doctor bâiguia ceva, şi da şi nu. Până la urmă a leşinat şi îl ţineam în braţe, convins că înnebunise. M-am trezit îngrozit. Pe măsură ce visul se risipea, m-am calmat, dar nu pe de-a-ntregul. Visul meu se interpretează destul de simplu: „eu" sunt „ego", partea subconştientă a psihicului meu, iar prietenul meu medic reprezintă „supra-

ego"-ul, conştientul. Faptul că mi-a înnebunit în braţe este încercarea conştientului de a mă avertiza că mai are puţin şi va colapsa. Adică dacă dubla realitate se mai prelungeşte, o să ajung să înnebunesc. Şi dom' regizor nu numai că nu vrea să înţeleagă acest lucru, ci se încăpăţânează să prelungească farsa.
N-am avut nici un chef să ies la *pragulka.* Am rămas în celulă, sperând ca relativa linişte şi absenţa celor cinci care au ieşit pentru o oră să mă ajute. N-am stare. Mă sufoc. De ce mi-e aşa de greu să suport prelungirea farsei? Pentru că pe lângă stresul de inactivitate, mult mai nociv decât cel de supra-activitate, mai am de îndurat şi jocul fără sens, acela de a mă vedea imitat. Virusarea psihologică cu „troieni" imitativi este cronică. Simplu şi insuportabil.
Cobor din pat şi mă duc să mă uit pe fereastră. Curtea este goală, ca de obicei. în faţă este o clădire albă, doar parter, cu acoperiş de ţiglă, în stânga şi în dreapta sunt porţi de fier. Totul este înconjurat cu sârmă ghimpată. în planul doi sunt nişte acoperişuri, de după care se aude, din când în când, câte un şuierat de locomotivă. Suntem lângă o gară, cea de unde credeam că plec în lagărul de muncă. O pisică tărcată se strecoară pe lângă perete şi dispare într-o gaură de sub gard. Ce lucru extraordinar este să fii liber!
Mă întorc în pat. O bucată de carton stă lângă coşul de gunoi. Este de la o cutie de biscuiţi. O iau şi o desfac. Păstrez dreptunghiul curat şi încep să desenez cu pixul. Desenez triunghiuri, unul lângă altul. încet, forma se prelungeşte. Aş putea desena un cal. Completez spaţiile şi adăugând triunghiuri, obţin un cal costeliv şi ascuţit. Totul din triunghiuri. Apoi îi fac calului un dispozitiv, agăţat de gât, prelungit cu un braţ de care îi atârnă un morcov în faţă. Calul sunt eu. Şi morcovul este cel cu care sunt păcălit spre finalul de care par să nu mă mai apropii. în stânga este destul de mult spaţiu, aşa că mai desenez un câine, tot din triunghiuri. Are şi el la gât un fel de suport de armonică pe care este aşezat un os. Pe care nu-l va ajunge niciodată.
Cei patru evrei şi Mişa intră în celulă, aducând îmbibat în haine mirosul proaspăt de ger. Atmosfera se animă brusc. în jurul mesei se organizează cele necesare pentru un ceai.
Mişa observă bucata de carton de pe pat şi o ia s-o studieze. Stau întins pe spate, cu braţele încrucişate, fără să zic nimic.
- Walter, ăsta este un desen foarte agresiv. Sunt numai unghiuri ascuţite...
- Serios?! mârâi eu sictirit.
- Da... Dacă desenezi unghiuri ascuţite, înseamnă că eşti foa agresiv...
Acum chiar că mă enervez. Eu sunt pe punctul să-mi pier minţile şi dom' regizor mi-l trimite pe Mişa să-mi ţină o preleger de psihologie naivă şi să spună că sunt agresiv. Eu sunt agresiv?! c ei, care mă pisează cu exerciţiul neîntrerupt de a mă imita, nu ra agresează, nu-mi toacă nervii cu un sadism perfect conştient?!
- Mişa, îi spun plin de acreală, ai aproape dreptate... Atât că nf este un desen al unui om agresiv, ci al unui om care se simte extre de agresat. Cauză din care ar putea deveni agresiv... Dar după cu vezi, stau în pat. Şi dacă nu se vede cu ochiul liber, te informez că sun extrem de deprimat.
- înţeleg, sărbătorile...

Nici n-are sens să-i mai răspund. Ştie prea bine că nu este do asta. Ştie foarte bine că imitându-mă la un loc cu ceilalţi, îmi întinde nervii în fiecare minut.
După prânz, Eli se aşază greoi la masă şi mă întreabă:
- Ai vorbit cu Teddy?
- Nu încă...
Eli oftează nemulţumit:
- Te rog să-i spui. Să-i explici ce credem noi... Că nu are dreptate.
Dacă nu aş avea nervii praf, aş râde. Teddy este doar la câţiv paşi, cocoţat în vârful patului. Eli ar putea să-i vorbească direct. Este o scenă clasică, în care doi oameni chipurile certaţi apelează la un intermediar, dar de fapt îşi spun unul altuia replicile prin ricoşeu.
- Teddy, Eli este supărat pe tine pentru că ai pretenţii exagerate la mâncare, transmit eu mai departe.
- Dar înţelegerea este că trebuie să împartă mâncarea cu mine.. Fac curat în locul lor şi ei îmi dau de mâncare...
Teddy se bâlbâie şi scena este deosebit de caraghioasă.
- Spune-i că nu sunt obligat să împart totul cu el. împart ce vreau, îmi zice Eli.
- Dar nu aşa ne-am înţeles, bâiguie Teddy către mine.
- Teddy, din câte văd eu, este destulă mâncare. Şi personal consider că este normal să primeşti ce vor ei să-ţi dea.
- Dar eu am găsit şi ascunzătoarea pentru telefonul mobil! Eu ₐm avut ideea să-l ascundem în capacul frigiderului, insistă Teddy. Acum n-ar fi avut telefon mobil dacă nu găseam eu ascunzătoarea asta.
- Dacă n-am plăti noi şpagă poliţiştilor, nimeni n-ar avea nimic! răspunde Eli furios.
Gata! Mă pun în pat pentru că nu am chef de sceneta lor. Sunt convins că este o făcătură, ca să îmi mai dea mie ceva de lucru. Acum am ajuns şi intermediar. Dom' regizor este în pană de inspiraţie...
[61] **coBnafleHMH /** *sovpadenia I* coincidenţă
Seara vine lent, cu un nou val de frig. Am citit din Freud, fără prea mare entuziasm. Din nou nu ştiu cu ce să-mi umplu timpul. Mi s-a făcut lehamite şi de partidele de table, pe care le jucam cu Teddy, Georges sau Mişa.
La cină primim cartofi fierţi. îi mănânc cu o ceapă din provizia comună ţinută la geam şi apoi mă lungesc în pat. Iau caietul şi încep să scriu, cu gândul la Insula Olhon.
Alerg şi mă văd pe mine însumi alergând pe drumul pustiu, târându-mi picioarele în ghetele obosite, care au ajuns acum pe cel de-al treilea continent...
Dar de fapt nu am chef nici să scriu. Rememorez frânturi din călătorie. Cât de liber eram atunci, între colinele verzi şi golaşe! Numai că nu îţi dai seama ce înseamnă libertatea până n-o pierzi, la fel ca şi alte lucruri. Sunt încă unul din milioanele de oameni care descoperă aceleaşi adevăruri simple prea târziu.
Mă ridic şi iau din dulapul de fier pachetul de ţigări fără filtru. Să fumez? Să nu fumez? îmi aprind o ţigară şi Georges mă întreabă îngrijorat:
- De ce fumezi? Te-ai lăsat de fumat... Nu te apuca din nou!

- Contează o ţigară? Fumez ca să nu mă mai gândesc la ce se întâmplă...
O fi Georges îngrijorat că stric filmul reapucându-mă de fumat? Dar chiar nu îmi pasă! N-am nici un contract... Nu scrie nicăieri că nu am voie să fumez.
Ţigara este tare, mai ales după două luni şi jumătate de pauză. O termin şi mă lungesc în pat.
După vreo oră de nemişcare, Eli mă cheamă la telefon. Mă sună mama.
- Ce faci? Cum te descurci?
- Nu prea grozav...
- Ai păţit ceva? aud vocea îngrijorată a mamei.
- Nimic altceva decât de obicei. M-am săturat să stau închis. Şi mă tot pisează ăştia să intervin în certurile lor. Vreau să mă lase în pace, să nu-mi tot ceară părerea...
- Voia Claudiu să vorbească cu tine. Dar se gândea că încă eşti supărat pe el...
Lui Claudiu i-am împrumutat foarte mulţi bani pe care nu are de unde să mi-i dea înapoi. Dar acum lucrul ăsta nu mai contează.
- Nu sunt supărat pe el. L-am iertat.
- Spunea că poate să vină să te aştepte când îţi vor da drumul, în februarie...
Poate totuşi plec acasă în februarie! Hmm...
- Da ce s-a întâmplat de eşti supărat? reia mama întrebarea.
- Nimic deosebit, mamă, doar că mi s-a acrit să stau închis. Nu-i nimic, se ceartă de la mâncare şi mă fac arbitru fără voia mea. Vreau doar să mă lase în pace, să nu mă mai toace la nervi...
De fapt pe mine mă enervează că mă imită, dar nu pot să spun
asta.
- Lasă, încearcă să rezişti! Adu-ţi aminte că nu mor caii când vor câinii...
Fantastic! Versul lui Nichita Stănescu, astăzi, când am făcut desenul! Desenul cu calul şi câinele. Cum de i-a venit mamei să spună asta? Ştie că este o farsă? Ştie ce se întâmplă aici? încearcă să-mi comunice lucrul ăsta? A convins-o şi pe ea dom' regizor că o să dăm lovitura cu filmul?
- Da, răspund şovăielnic, încă şocat de conexiune...
- Hai că o să închid şi o să te sune Claudiu. Telefonul sună din nou.
- Walter, tu eşti? întreabă Claudiu.
- Salut! Da, eu sunt.
- Ce mai faci? Ţi-e greu acolo? De fapt ce întrebări îţi pun... Normal că e greu, doar eşti la închisoare...
- Da, îmi vine să urc pe pereţi. Tu?
- Păi eu sunt bine. Tuşeşte şi apoi adaugă: Voiam să te întreb dacă n-ai nevoie de ceva. Poate o pereche de ghete, ceva...
Ghete! A doua potriveală! Am scris de ghete şi acum le pomeneşte. Şi tuşea de avertizare. Deci este o farsă de care ştiu şi cei apropiaţi mie!
- Lasă, mă descurc şi fără. Am primit pachet, mă trezesc eu vorbind cu gândul la faptul că şi mama şi Claudiu sunt în joc. Zicea mama că vrei să vii încoace, în februarie...
- Păi am să vin, am înţeles că în jur de 12 februarie pot să îţi dea drumul. Am vorbit cu Laura, i-am spus să mă anunţe ea.

Sigur şi Laura trebuie să ştie atunci că este o farsă. Logic, ea ar fi prima persoană cu care să lucreze dom' regizor.
- Bine, vorbeşte cu ea! Mulţumesc de telefon!
- Ţine-te tare, Walter, toată lumea te aşteaptă! Vin după tine!
- Bine, mulţumesc! Salut!
Până la urmă plec acasă în februarie! încă o lună şi jumătate! Va trece greu, dar va trece!
[62] **cTpaniHbiH /** *straşnîi I* **înspăimântător**
Mi-e frică. Sunt paralizat de frică. O frică ce mă acoperă şi mă învăluie, agăţându-se tot mai strâns de mine, ca o iederă de trunchiul unui copac. Mi-e frică pentru că am ajuns la concluzia că ciudăţeniile care se întâmplă în jurul meu nu sunt parte dintr-o farsă gigantică, ci un straniu experiment psihologic. Şi nu cred că ruşii au chef să afle restul lumii ce fac ei, aşa că mă tem că nu voi mai ajunge niciodată acasă. Sau poate totuşi mă lasă şi chiar dacă am să povestesc eu ce se întâmplă şi cum îmi prăjesc creierul simplu şi sistematic, ei ştiu că n-o să mă creadă nimeni şi mă vor lua de nebun. Adică am două posibilităţi: ori îmi ţin gura, ori spun cum s-au jucat de-a imitatul şi înscenarea de coincidenţe şi atunci voi fi luat de nebun. Dar nu ştiu ce vor ei şi necunoscutul mă sperie.
Asta înseamnă că şi colegii mei de celulă nu sunt actori, cum credeam, ci deţinuţi adevăraţi, care au fost convinşi, probabil cu promisiunea reducerii pedepsei, să facă schema cu imitatul. Până la urmă nu este aşa de greu, chiar şi pentru un om fără talent actoricesc. Se aplică metoda lui Stanislavski - da, tot un rus - care se bazează pe observaţie şi empatie. Tehnic, procedura este simplă, necesită doar un bun simţ al detaliilor. Adică te uiţi la un om, cum se mişcă, cum stă pe scaun, în ce poziţie îşi ţine capul, mâinile, trunchiul, picioarele şi apoi reproduci diverse posturi. Exact ce învaţă mimii. Atât. Restul asocierilor le face mintea mea, care va râşni la nesfârşit informaţiile şi se va strădui să le dea un sens. Atâta timp cât există nesiguranţa asupra acestui sens, procesul va avea loc încontinuu. Ceea ce înseamnă un consum enorm. Care mă tem să nu se termine cu colapsul total al logicii. Adică cu nebunie clasică, ca la carte.
Pe 22 decembrie am ieşit la *pragulka,* doar eu şi Mişa, pe un ger de -15 grade. Am încercat să-mi fac turele de animal în manej, prin zăpada îngheţată, spulberată peste noapte pe sub acoperiş, dar după vreo zece minute am simţit că leşin. Pur şi simplu nu mai puteam, nu de frig, ci de stres. Simţeam din nou că mă sufoc dacă nu mă lămuresc ce se întâmplă. A fost cea mai scurtă ieşire „la aer". Mişa a văzut că sunt în pragul unei crize şi m-a întrebat dacă vreau să ne întoarcem în celulă. Am putut doar să gem a aprobare. Am bătut în uşa de fier şi gardianul ne-a escortat înapoi. Mi-am scos hainele şi m-am aşezat pe pat, cu faţa spre perete. Instantaneu, mi-au ţâşnit lacrimile ca dintr-o fântână arteziană. Mi-am îngropat faţa în mâneca matlasată şi am bocit pe înfundate. M-am spălat cu apă rece, am fumat o ţigară şi apoi l-am rugat pe Eli să mă lase să dau un telefon. La început m-a refuzat. Zicea că este mai bine să mă liniştesc, pentru că se vedea că sunt extrem de tulburat, să nu spun vreo prostie. I-am răspuns că tocmai pentru ca să mă liniştesc vreau să telefonez. Până la urmă am primit telefonul şi am sunat-o pe Laura. Am implorat-o

să-mi spună adevărul, adică dacă ea ştie de farsă sau nu. Din nou, a negat vehement, foarte iritată chiar. I-am repetat că trebuie să-mi spună adevărul, pentru că altfel o să ajung să o urăsc şi să o blestem, împotriva voinţei mele. N-am ştiut ce să spun altceva ca să mă creadă că nu mai suport. Şi mi-a răspuns că totul este în capul meu, că am un dezechilibru chimic în creier. Că nu o cunosc şi nu mă cunoaşte... Că nu mă recunoaşte adică. Asta a fost dur de tot. Oricum, nu ştie nimic de farsă... Apoi, seara, m-a sunat şi Mihai, cealaltă posibilă sursă de informaţii despre mine, fiindcă suntem prieteni apropiaţi de vreo cincisprezece ani. Şi numai el mai ştie de episodul cu portofelul pierdut de două ori într-o lună, reprodus de Alexandr la Krasnoyarsk. Atunci mă rugase să-i împrumut nişte bani şi nu îi putusem ridica de la poştă fiindcă nu aveam cartea de identitate. Tot el ştia şi de povestea cu fata de pe vapor, cea care seamănă izbitor cu Iulia de la Vladivostok. La fel şi el a negat orice legătură. Nu vorbise cu nimeni, nu ştie ce se întâmplă cu mine. Deci nu este o farsă... Dar cum să-mi explic toate ciudăţeniile de pe drum, Ivan de la Novosibirsk, Alexandr de la Krasnoyarsk, fata de la Vladivostok şi restul? Cine să se fi chinuit să găsească oameni care să semene atât de bine cu persoane importante din viaţa mea? Şi de unde are informaţiile astea? Nu mai Ştiu cum să leg lucrurile. Ştiu doar că văd chestii ciudate... Şi mi-e frică, pentru că nu înţeleg care-i scopul...

Crăciunul a trecut aproape fără să-mi dau seama. Eu, Teddy şi Mişa suntem singurii creştini din celulă, dar Mişa ţine Crăciunul pe stil ᵛechi, în 15 ianuarie. Georges mi-a dat cadou o ciocolată şi mi-a urat Crăciun fericit. Cum putea deveni fericit cel mai nefericit Crăciun din ʸiaţa mea fără libertate? Nicicum. Binecunoscutul trăncănit dublu al zăvoarelor de la uşă se aude din nou. Control general. Ieşim cu tot cu bagaje pe coridor şi timp de jumătate de oră celula este întoarsă pe dos. Bidoanele de plastic în care au fost puse la fermentat stafide, pentru *samagon-u*\ de Revelion, sunt confiscate.

Agitaţia din celulă se potoleşte puţin după ce ne aranjăm paturile răvăşite şi lucrurile împrăştiate. Noua dramă colectivă se naşte şi creşte alimentată de Eli, care pare foarte afectat de lipsa materiei prime pentru *samagon.* Eli cel Trist stă cu capul în mâini, la masă. Şloim cel Trist fredonează în surdină o melodie, privind printre gratii. Slava cel Trist îl priveşte pe Eli cel Trist în aşteptarea unui miracol, clipind intermitent. Georges cel Trist îşi netezeşte coada adusă peste umăr. Chinezul Gras şi Trist roade bomboane cocoţat pe patul de sus. Chinezul Slab şi Trist fumează şi se scarpină în neştire. Eu nu sunt trist. Chiar mă simt mai bine, să văd că pentru moment nu îmi mai imită mişcările. Asta mă ajută mult, deşi sunt departe de a fi relaxat.

- De ce eşti aşa supărat? îl întreabă Mişa pe Eli.
- Cum să nu fiu supărat? Vine Anul Nou şi noi nu bem un păhărel?! Ce fel de sărbătoare va fi?
- Păi ştiu eu să fac *samagon* mai repede, în 24 de ore... Dar ne trebuie drojdie.

Discuţia este în ruseşte, dar înţeleg pentru că este o conversaţie simplă, iar cuvântul drojdie seamănă cu cel românesc - *drojdi.* Eli sare în sus şi îl prinde pe Mişa de umeri:

- Mişa, tu eşti salvatorul! Spune exact ce-ţi trebuie şi le telefonez prietenilor noştri să ne aducă urgent un pachet. Gata, hai să ne gândim ce ne mai trebuie, trebuie să organizăm petrecerea!
Toţi s-au înveselit brusc, situaţia este salvată. Iar eu sunt mulţumit că au alte ocupaţii şi pentru moment sunt exclus din ecuaţie. Poimâine este Anul Nou. După care mai am de stat 33 de zile şi aş putea fi eliberat. Aş putea fi... încă 33 de zile. Care atârnă fantastic de greu, pentru că timpul trece de zece ori mai încet decât afară. în timp „normal", este ca şi cum ar trebui să mai treacă un an...

[63] nepepwB / *pererif I* pauză

Am hotărât să mă izolez de ceea ce văd şi aud. Am nevoie de o pauză pentru creier. Patul meu este în colţ. Deasupra, sunt protejat de patul lui Teddy. Dacă acopăr laterala din dreapta şi cea de la picioare, practic nu mai văd celula. Este o sforicică împletită din resturi de nailon de care aş putea să atârn un paravan.
Iau cearşaful de schimb şi îl agăţ lateral. Apoi cu un prosop acopăr zona de la picioare. Sunt aproape izolat vizual. Dar în continuare aud sonorul televizorului şi discuţiile din celulă. Dacă mi-aş face nişte antifoane? Iau câte o pereche de şosete curate şi le bag una în alta, ghem. Mi le leg pe urechi cu fularul şi îmi trag peste ele gluga hanoracului. Este mai bine, dar nu satisfăcător. încă aud zgomote în jur. în raftul de sub masă sunt nişte pahare din spumă poliuretanică, rămase de la raţiile de terci, pe care le-aş putea folosi. îmi iau două şi după ce îmi îndes cât de multă vată pot în urechi, bag şosetele în pahare şi le leg din nou cu fularul peste urechi. Pe deasupra îmi pun şi cele două căciuli pe care le am şi gluga. Fularul îmi acoperă şi ochii. Arăt ca o mumie cu capul diform. Pentru scurt timp, nu mai aud nimic. Apoi auzul se reglează şi mai prind sunete disparate. Fie şi aşa!
Stau întins, rumegând gânduri negre. Ianuarie este pe sfârşite, la fel ca şi puterile mele. Psihic sunt atât de dărâmat încât mă mir că încă mă pot controla să nu vorbesc singur sau să urlu încontinuu. O anxietate paroxistică îmi trimite valuri de furnicături în tot corpul. O mâncărime neclară, ca şi cum pielea îmi stă să crape şi din ea să încolţească iarba. Cu ultimele fărâme de luciditate, mă întreb dacă o să dau în Zona Zoster, diabet, Parkinson sau înnebunesc. Sau toate la un l°c. Şi totul pentru că sunt bombardat cu reflexia mea, prin exerciţiile de imitaţie pe care le fac toţi cei din celulă.
Astăzi am ieşit la *pragulka* cu evreii şi unul dintre noii colegi, un ehinez între două vârste cu o şapcă englezească în carouri. Pentru că era foarte frig, am început să-mi rotesc braţele ca o morişcă, în timp Ce Eli & Co. îşi făceau turele de du-te-vino. Chinezul a început să facă exact ca mine. Am început să sar într-un picior. Chinezul la fel. Apoi am mers cu spatele. Chinezul la fel. Am izbucnit într-un râs isteric care mi-a dispărut rapid când am observat pagina de ziar cu imaginea lui Alexandr Litvinenko, spionul rus ucis prin iradiere la Londra, chiar înainte de procesul meu. De obicei, când ies la *pragulka,* evreii aduc ziare pe care le aşază pe băncile prăfuite, ca să poată sta jos. De fiecare dată când văd ştiri despre asasinatul de la Londra mă sperii. Pur şi simplu. La fel când am văzut ştiri despre încă două asasinate din Moscova, cu oameni împuşcaţi în cap în benzinării. Ca şi personajul din Portocala Mecanică, forţat să urmărească imagini violente până la epuizare, am

devenit extrem de sensibil la orice sugestie legată de violenţă fizică. Mi se face rău pur şi simplu. La un moment dat l-am întrebat pe Georges despre asasinat şi mi-a făcut semn să tac. M-am întrebat din nou dacă suntem ascultaţi şi de ce nu putem discuta. Până la urmă sunt într-o farsă sau un experiment? Ar avea sens să tac ca să nu aducem nefericitul caz cu asasinatul în atenţia publicului. Asta dacă este o farsă. Dar dacă nu este?
Cine m-a pus să plec în Siberia? Eu... Eu singur am avut nefericita inspiraţie... Şi mai aveam aşa de puţin să ajung acasă... Ăsta este doar unul din cele şaptezeci de mii de gânduri pe care le procesează zilnic creierul meu, conform statisticilor psihologice. Doar că îl procesează de vreo zece mii de ori. Şi de restul se întreabă dacă ceea ce mi se întâmplă este o farsă sau un experiment. De zeci de mii de ori. Se mai spune că un creier uman generează într-o zi mai multe impulsuri electrice decât un telefon mobil... Al meu cred că generează cât o centrală telefonică. îmi mai aduc aminte vag timpurile normale, în care existau perioade din zi în care aproape că nu mă gândeam la nimic. Iar acum, sunt sub tensiune permanent. Centrala stă să explodeze. Sunt alergic la imaginile cu maimuţe, la cifra **8,** la sânge şi morţi şi la îndemnul „ţine-te tare!" Şi la tuse. De fiecare dată când cineva tuşeşte, încep să analizez automat ceea ce aud şi văd în jurul meu, la televizor, sau ceea ce citesc. Invariabil caut un sens ascuns. Asta nu mai suport, interpretarea reflexă. Vreau o pauză pentru creier!
Pentru o oră stau întins în pat, aproape orb şi surd. Dar creierul lucrează. încă nu-l pot opri să se întrebe acelaşi şi acelaşi lucru: ce se întâmplă cu mine?
Uşa trăncăne. Nu este masa de prânz. Simt mişcare şi că cineva smulge cearşaful-paravan. O mână grea mă zgâlţâie şi apoi trage brutal de fularul legat peste ochi. Este un gardian care începe să strige că nu am voie să îmi acopăr patul. De ce m-am legat la ochi? Pentru că mă doare capul. Nu este voie! Desigur, cumva cei din celulă au transmis ce se întâmplă. îmi desfac legătura de pe cap. Omul îmi aruncă paharele de plastic la gunoi. Pleacă nervos şi îmi pescuiesc şosetele, pe care mi le îndes iar sub căciula trasă la maxim peste ochi.
După încă jumătate de oră, gardianul revine şi mă scoate din celulă. Pe coridor mai aşteaptă un tip slab, cu ochiul stâng vânăt. Se vede că a luat un pumn zdravăn. Pornim după gardian. Cât durează drumul până la cabinetul medical, îmi aduc aminte de un fragment citit de curând într-o altă carte de la Georges. Este acolo un soldat care crede că a orbit în urma unei explozii. Dar de fapt este doar rănit superficial. La ochiul stâng, la fel ca tipul de lângă mine.
Medicul poartă costum militar, este chel şi are un nas foarte borcănat. Un nas borcănat şi chelie are un alt personaj din carte, un colonel. O nouă punere în scenă?
- Ce-ai păţit? îl întreabă medicul pe deţinutul cu ochi vânăt.
- Nimic, vine răspunsul.
- Cum nimic? întreabă nervos gardianul. Spune cine te-a lovit! Cine te-a lovit?
- Nimeni...
- Cum nu te-a lovit nimeni? Atunci de ce ai ochiul aşa de umflat? Te-ai lovit singur?!
Deţinutul evită privirile celor doi. Este clar că l-a lovit altcineva.

- Da, m-am lovit singur...
- Cum să te loveşti singur în halul ăsta? strigă gardianul. Spune cine te-a lovit!
- Trebuie să ne spui cine ţi-a făcut asta, reia şi medicul pe un ton cât se poate de liniştit şi binevoitor.
Deţinutul se bâlbâie puţin, apoi începe să explice.
- Păi m-am lovit cu ventilatorul. Am vrut să pornesc ventilatorul, l-am băgat în priză şi m-a lovit în ochi...
Explicaţia este cât se poate de ireală şi hilară. Numai că nimănui nu-i vine să râdă. Este clar că omul se teme să spună cine l-a lovit. Evident, ar păţi-o şi mai rău dacă ar spune cine-i făptaşul.
Medicul îl trimite să aştepte într-o încăpere alăturată, apoi mă ia la întrebări pe mine. De unde sunt, câţi ani am şi care este problema. Dar dacă îi spun exact ce se întâmplă, că toţi ceilalţi mă imită şi asta mă înnebuneşte, poate zice că sunt nebun şi cine ştie ce pastile mai bagă în mine...
- Sunt deprimat. Nu ştiu dacă mi se va acorda eliberarea condiţionată.
- Este de înţeles, spune medicul. Departe de casă, printre străini... Eşti prima dată la închisoare, aşa-i?
-Da.
- Păi mulţi oameni sunt deprimaţi şi în libertate. Este normal. O să-ţi dau un calmant, bine?
Dau din cap că da. Primesc două pastile rotunde ca nişte bile. Una o înghit pe loc şi cealaltă trebuie s-o iau peste şase ore.
Sunt încuiat într-o încăpere goală. Acum văd curtea de la nivelul parterului. La fel de goală. într-un coş din colţ sunt câteva pansamente îmbibate de sânge. îmi aprind o ţigară. Apoi încă una. M-am apucat să fumez constant de după Revelion. De când au venit ultimii colegi, încă doi chinezi şi Fam, vietnamezul din cealaltă închisoare care m-a pocnit cu periuţa de dinţi în cap. Am făcut cu ei acelaşi târg ca şi Teddy. Fac curăţenie în locul lor şi primesc ţigări. Primesc şase pachete pe săptămână. Pilula pare să nu aibă nici un efect. Mă mai învârt puţin în camera goală, apoi mă aşez pe pervazul prăfuit al ferestrei lungi şi joase şi îmi aprind ultima ţigară pe care o am la mine.
j 64- **] oTBeT /** *atvet I* răspuns
Priiii-pooooniit de-o garoofiiţăăă Paşteee calul Iu Gheorghiţă Gaaarofiiţaaa s-aaaa uscaat Calu Iu Gheorghe-a plecaaat!
Trebuie să mă opresc din cântat, adică lălăit, pentru că am răguşit de tot. De vreo două ore fac asta: cânt, sau fac gălăgie, lungit în pat şi nimeni nu pare să mă bage în seamă. Nu mai pot. NU MAI POT! M-au lăsat nervii complet. Cânt pentru că încerc şi eu să îi stresez pe colegii care mă stresează. Ei mă imită, eu cânt. Aş vrea să văd dacă se apucă şi ei de cântat. Atunci i-aş putea lovi cu propria armă. Deocamdată se ţin tari. Nu cântă şi mă ignoră, dar nu renunţă la exerciţiile de imitaţie.
Ş-aoleu, mândruuuţooo, Ş-aaoleeooo, mândrooo...
încep să tuşesc, de data asta pe bune. Dimineaţa am încercat să tuşesc de fiecare dată când tuşea cineva, ca un ecou, să vadă şi ceilalţi cum este. Cum mama mă-sii

tuşesc atâta oamenii ăştia?! Parcă ar avea toţi tuberculoză... Tot timpul tuşesc, hârâie şi eu, din reflex, mă holbez la televizor şi creierul mi se încinge până la roşu. Aşa că am tuşit. Tuşea Eli, tuşeam şi eu. Tuşea Georges, tuşeam şi eu. Tuşea Slava, tuşeam şi eu. Tuşea Li, tuşeam şi eu. Tuşea şi celălalt chinez, tuşeam şi eu. Pentru moment am obţinut un rezultat, vreo jumătate de oră n-a tuşit nimeni. Dar apoi s-au apucat de tuşit cu obstinaţie şi n-am mai făcut faţă. Şi atunci m-am apucat de cântat.
Mă ustură gâtul pentru că fumez în draci. Am fumat aproape două pachete în 24 de ore. Mă doare capul, gâtul şi stomacul, pentru că de alaltăieri n-am mai mâncat nimic. Am hotărât să fac greva foamei până la data eliberării condiţionate. Nu ştiu dacă voi rezista, pentru că mai sunt 11 zile. Şi trebuie să anunţ pe cineva de acasă, să spună mai departe la presă, că am intrat în greva foamei, pentru că mă tem că mi se va refuza eliberarea condiţionată.
Alaltăieri am încercat să-mi descarc furia notându-mi gândurile în caiet. Seara, pe când părea că dorm, am auzit cum Teddy sau **vreunul** din vietnamezi mi-a şterpelit din nou caietul ca să-mi cerceteze însemnările. Caietul îl pun după dulap, în dreptul capului şi este **destul** de uşor de luat. Scriu în engleză, ca să vadă prin ce trec. Numai că **se** fac că nu pricep. Eram furios că Laura a ajuns să-mi spună că am **un** dezechilibru chimic în creier, cu alte cuvinte că sunt nebun. Şi **am** scris: **„Dacă nu vreţi să ţineţi cont că nu mai fac faţă torturii psihice la care mă supuneţi, nu mai am nici o soluţie. O să înnebunesc de-adevăratelea. Poate veţi vedea cum este în momentul în care o să ajungeţi să vă beţi cafeaua de dimineaţă cu două pilule de Prozac în loc de zahăr. Aranjate pe dreapta farfuriei, ca să nu vă încurcaţi când veţi deveni legume!".**
Eli m-a chemat ieri dimineaţă la o discuţie, să mă întrebe ce nu-mi place în celulă. Mi s-a părut o întrebare de o ipocrizie înfiorătoare. Ce nu-mi place? Nu-mi place că sunt închis şi pe deasupra că sunt imitat, aci de două luni, şi la cealaltă închisoare de trei. De aproape cinci luni îndur frigul, jegul şi foamea şi mă văd imitat, maimuţărit, şi toate acestea mă înnebunesc. Când m-am aşezat la masă, Eli mi-**a** oferit o cafea, din cafeaua adevărată, cea pe care o ţin doar pentru ei. Lângă cană şi-a pus, adică şi-a trântit, aşa că nu aveam cum să nu remarc, două cubuleţe de zahăr. Pe dreapta. Cum scrisesem eu cu **o** seară înainte. I-am spus că eu cred că fiecare joacă un rol şi mi-aş dori din suflet să fie ei înşişi. Şi să nu-mi mai acorde atâta importanţă. Eli **a** oftat, ca şi cum ar fi fost depăşit de situaţie şi mi-a zis că nu mă înţelege. Că ei se străduie să fie totul bine. Doar că de data asta n-a mai insistat să fac cerere ca să nu fiu transferat în lagărul de muncă şi să rămân la ei în celulă. Desigur, acolo experimentul ar fi mai greu de controlat. Ar fi mai mult spaţiu şi poate aş face ceva care să îmi concentreze atenţia în altă parte decât la ceea ce fac ceilalţi. Bombardamentul cu imitaţii nu ar mai fi deloc la fel de eficient. Aşa că m-am hotărât să fac greva foamei, dar nu ca să fiu transferat în lagărul de muncă, ci pentru că doresc să mi se acorde eliberarea condiţionată la care am dreptul.
Georges profită de momentul de pauză şi vine să vorbească cu mine. îmi întinde un pachet de ţigări, ca să mă îmbuneze. îl iau şi îi mulţumesc rânjind.
- Vai, ce drăguţ! Te-au trimis la parlamentari?

Georges îşi potriveşte ochelarii pe nas şi apoi începe să vorbească:
- De ce faci toate astea? De ce faci greva foamei?
- Georges dragă, ştii foarte bine de ce fac toate astea. Am ajuns la capătul puterilor. Nu mai suport experimentul. Nu este de înţeles?
- Dar nu mai ai de stat aşa de mult. Mai ai doar două luni...
- Tocmai asta este! Nu mai am chef să stau nici o zi, nici o oră, ca să nu mai zic de două luni! îţi reamintesc că am dreptul la eliberare condiţionată peste 11 zile.
- Nu îţi vor da drumul. Ţi-am mai spus.
- Tocmai de asta am hotărât să fac greva foamei! Ca să îmi dea drumul!
- Tu crezi că te vor lăsa? O să îţi dea de mâncare cu forţa, îţi vor băga un tub pe gât... Crezi că scapi?
Ceea ce îmi spune Georges mă pune pe gânduri. Dar dacă este o şmecherie? Tocmai ca să nu mi se acorde eliberarea condiţionată şi să facă... De fapt ce să facă? Nu ştiu! Ştiu că vreau să scap, că mi-e frică de ceea ce se întâmplă şi că nu mai suport.
- Ştii, Georges, spun aprinzându-mi o ţigară, tu eşti chiar un tip simpatic. Nici nu mă mir că te-au selecţionat pentru experiment. Eşti o *rara avis...* Arătos, vorbeşti şase limbi, dă bine de tot. La spectacol sau experiment sau ce-o fi...
- Omule, ceea ce zici este un rahat!
- Normal, răspund acid, la cât rahat s-a îndesat în mine în ultimele cinci luni. Mintea mea a fost bombardată numai cu tâmpenii, e normal ca numai tâmpenii să gândesc. Hai să-ţi spun un banc, foarte sugestiv.
- OK, spune!
Am noroc că bancul ăsta se poate traduce destul de bine în engleză. Mai trag un fum şi încep:
- Trebuie întâi să-ţi explic despre Bulă... Este personajul din foarte multe bancuri româneşti. Este uneori tâmpit, alteori şmecher, în funcţie de context. Oricum, povestea este aşa: Bulă este elev, repetent de câţiva ani, în clasa a treia. într-o zi, învăţătoarea le spune copiilor-„Astăzi vom face un exerciţiu de imaginaţie. Fiecare trebuie să-mi spună ce îi vine în minte când se gândeşte la o batistă albă". Prima răspunde o fetiţă: „Eu când mă gândesc la o batistă albă, văd o fată singură, pe o bancă, în parc. Şi fata plânge şi plânge, până când vine un băiat şi-i dă o batistă albă şi nu mai plânge şi se iubesc!". „Excelent!" spune învăţătoarea. „Să mai auzim un exemplu!". Un băieţel răspunde: „Eu când mă gândesc la o batistă albă, văd un om care leagă o batistă albă de o puşcă şi atunci nu mai este război!". „Foarte bine! Şi acum să îl ascultăm şi pe colegul vostru, Bulă!". Bulă refuză să răspundă, învăţătoarea insistă: „Dacă nu-mi spui la ce te gândeşti când îţi închipui o batistă albă, te dau afară!". în cele din urmă, Bulă răspunde: „La păsărică!". „Nesimţitule! - strigă învăţătoarea. Cum îndrăzneşti?!?". „Doamnă învăţătoare, spune Bulă, dar mie şi dacă îmi arătaţi un tramvai, tot la păsărică mă gândesc!" Ai înţeles?
Georges zâmbeşte şi dă din cap.
- Este un banc bun.
- îhîm, foarte bun, zic eu. Dar înţelegi că nu de păsărică vorbim noi aici... Vorbim de maimuţoi. Mă rog, ştii tu mai bine...

Georges pleacă fără un cuvânt.
- Mulţumesc pentru ţigări! îi mai spun. Deocamdată, continui cu greva. Sunt curios cum o să explice dom' regizor autorităţilor române că am crăpat în pârnaie. Sau că am fost tratat aşa de bine încât mi-am pierdut minţile...
[65] **Bbie3fl /** *viezd I* plecare
Eli mă îmbrăţişează ultimul şi ies pe uşă, cu rucsacul atârnând greu în spate şi cu o sacoşă în care am îndesat „cadourile" de despărţire: pungi cu tăiţei, două pachete de biscuiţi, vreo cinci de ţigări şi o carte de la Georges. Cel puţin am plecat din celula 212 relativ prieteni. Nu ştiu dacă este o victorie sau nu, încă nu pot să-mi dau seama, dar pornesc spre colonia de muncă. Am fost anunţat acum două ore, adică la nouă seara. Probabil voi pleca cu un tren de noapte.
Mă doare capul, încep să răcesc, a cincea oară în cinci luni, şi mă ustură buza de sus, unde mi-a înflorit un herpes gigantic. Sunt foarte slăbit. Greva foamei a durat doar trei zile jumătate. Imediat ce am reuşit să trimit mamei un mesaj despre greva foamei, toţi cei de acasă m-au implorat să nu fac „prostia asta". Mama a zis: „Nu le fă jocul!". Laura că îmi compromit şansele de eliberare condiţionată, pentru că va fi considerat un act de indisciplină. Aşa că am cedat, am mâncat ceva aseară, azi am fost cuminte şi am mâncat şi uite că sunt transferat! Mai sunt nouă zile până la eliberarea condiţionată... Sau mai bine zis până când am dreptul să depun cererea. Pare puţin, dar pentru mine este enorm. Timpul în puşcărie aproape stă pe loc.
La parter, sunt închis într-o celulă în care mai aşteaptă câţiva oameni. Unul îmi atrage atenţia, pentru că are o faţă prelungă, fruntea mică, ochii apropiaţi şi o barbă foarte neagră. Este bine legat, lat în spate, cu burtă. Oricât aş vrea, nu mă pot abţine să nu mă gândesc că seamănă cu o gorilă. Şi cum sunt alergic la imaginile cu simieni de când cu toată povestea asta, nu mă simt bine deloc. Din nou, cred că a fost ales special.
Stau pe o banchetă incomodă, încercând să aţipesc. Nu pot din cauza lumii şi a foielilor din cameră. Ceilalţi tipi sunt gruzini. îşi fierb ceai şi sunt adunaţi la una din cele două mese din încăpere. Faţă de foştii colegi de la 212, chiar au feţe de infractori.
Timpul trece greu. Până la urmă cineva mă întreabă de unde sunt. încerc să evit conversaţia, răspunzând scurt. în celulă mai sunt aduşi încă trei inşi şi pentru moment scap de întrebări.
Deţinuţii vorbesc cu cineva, prin perete, printr-un tub improvizat din ziare. în scurt timp, la fereastră apare un săculeţ. Este săculeţul de la poşta nocturnă, *daroga,* prin care deţinuţii schimbă mesaje şi mărunţişuri. în celula „noastră", de ea se ocupa Vianney, studentul homicid. După prima mea criză, înainte de Crăciun, Eli mă întrebase dacă nu vreau să învăţ sistemul şi să devin şi eu „operator". N-am vrut pentru că nu mă interesa şi pentru că ar fi însemnat să stau treaz toată noaptea, iar eu nu prea pot dormi ziua.
Aşteptarea se prelungeşte până la patru dimineaţa. Deţinuţii strâng ţigări pentru gardieni. Nu contribui, pentru că am puţine şi nu ştiu când mai capăt. Mi-e indiferentă dezaprobarea celui care face colecta şi fac pe prostul. Pe rând, suntem percheziţionaţi într-o altă încăpere. Prin uşa deschisă a unui coridor întunecos intră

gerul muşcător de afară. Cei care nu au haine de iarnă primesc şube, căciuli cu urechi şi mănuşi. Toate sunt negre, matlasate, croite dintr-un material prost şi miros a depozit. Dar sunt mai bune decât nimic. Iau şi eu o căciulă, de siguranţă. Apropierea plecării animă atmosfera şi poantele deţinuţilor sunt acompaniate în surdină de huruitul dubei care ne aşteaptă în întuneric, cu motorul pornit.
Urcăm în dubă, prin ceaţa groasă, amestecată cu gaze de eşapament. în timp ce restul sunt închişi în compartimentul mare, am onoarea de a fi plasat în colivia de o singură persoană din spatele cabinei. Sigur, sunt un tip special. Numai că onoarea asta îşi arată dezavantajul după nici un sfert de oră, în care picioarele îmi îngheaţă progresiv. De la glezne în jos simt doar cleştii de fier ai gerului, care îmi strivesc întâi degetele şi apoi carnea tălpilor. La înghesuială cu ceilalţi ar fi fost mai cald. Un bec cu gratii se aprinde în cuşca în care abia am loc cu tot cu rucsac. Camionul se urneşte şi aud zgomotele succesive ale porţilor duble, după care luăm viteză. Cursa este scurtă. Un poliţist deschide uşa şi aruncă o privire înăuntru, ca să se asigure că nu ne-am evaporat.
- *Kurite pa tişina! Adnal* Fumaţi în linişte! Una! vine favorul poliţistului, odată cu un fuior de abur care îi iese din gură prelung şi răsucit, ca o limbă de balaur.
Este foarte frig, sigur -20 de grade Celsius. Fumăm cu toţii şi continuăm să îngheţăm. îmi scot picioarele din pantofi şi mi le învelesc în căciula matlasată, după ce le masez cât pot. Rezultatul este slab. Mai scot o bluză din rucsac şi îmi înfăşor picioarele. Din cauza frigului, nevoia de a urina mă chinuie şi ea. Picioarele mă dor de frig iar pântecele îmi arde din cauza vezicii umflate. îmi mai aprind o ţigară şi aştept resemnat să fiu scos din congelatorul blindat, înainte să deger complet. Şi auzisem la ştiri că este cea mai blândă iarnă rusească din ultima sută de ani...
O geană de lumină intră prin crăpătura uşii. Se face ziuă. Probabil că stăm în gară de vreo două ore. Mă rog din suflet să nu fac o pneumonie. Sunt bocnă, încovrigat în cuşca strâmtă. Aburii respiraţiei s-au lipit de perete, îngheţaţi într-o mâzgă alunecoasă lângă obrazul meu.
Când sunt scos din dubă abia mă pot mişca. Sunt purtat ca un paralitic, atârnat de braţul unei poliţiste şi al unui poliţist, orbit de strălucirea zăpezii groase. Rucsacul îmi atârnă de încheietură, tăindu-mi circulaţia în braţul stâng. Cu un ultim efort, reuşesc să mă caţăr în vagonul a cărui căldură îmi loveşte prietenos faţa, cea mai plăcută senzaţie din ultimele ore.
Vagonul are gratii la ferestre, dar din câte am reuşit să văd, este într-o garnitură de tren obişnuită. Durează aproape jumătate de oră să mi se dezmorţească picioarele, cu usturimi cumplite. Compartimentul are două polițe de fier late, suprapuse, fără nici o căptuşeală. Totul este vopsit cenuşiu. Abia după ce mi se încălzesc puţin picioarele şi schimb chinul îngheţului cu cel al vezicii prea-pline, conştientizez că celălalt tip din compartiment este omul-gorilă. Dormitează pe bancheta de jos.
Mor de sete şi îi sunt foarte recunoscător când îmi oferă o cutie de suc de portocale. Dilema fiziologică este la apogeu. Mi-e sete şi în acelaşi timp dacă beau nu ştiu dacă mai pot să-mi controlez vezica ce stă să plesnească. Beau puţin, sperând să ajungem la un WC înainte să ne scăpăm pe noi. Gruzinii, înghesuiţi în

compartimentul de alături, tropăie şi îi strigă pe gardieni, chinuiţi de aceeaşi problemă. Transferul la gară, care este la mai puţin de jumătate de kilometru de închisoare, a durat vreo cinci ore. Timp în care am îngheţat bocnă şi nu am avut acces la WC. Compartimentele nu au uşi, ci doar gratii, aşa că aud tfJt ce se întâmplă în vagon. Poliţistul care trece nervos răspunde că nu putem merge la WC până nu pleacă trenul din gară. Gruzinii Protestează. Poliţistul îi întreabă, ca să scape de ei, dacă au bani de amendă.
Absurdul situaţiei se prezintă în toată splendoarea lui peste încă două ore de chin. Sigur, WC-ul trenului nu se foloseşte în gară, dar noi nu am ajuns la unul de vreo opt ore, de când am fost percheziţionaţi înainte de îmbarcarea în dubă. S-ar putea face o excepţie. Gruzinii tropăie la unison şi strigă că vor la WC, fără succes. Până la urmă, singura consolare este că ni se dă voie să fumăm câte o ţigară. în cinci minute, un fum ca de fabrică umple coridorul.
Omul-gorilă îmi oferă biscuiţi, o pereche de mănuşi şi una de şosete. Şosetele sunt o minunăţie; noi, cu eticheta pe ele, gri cu roşu, din lână de angora! îi sunt foarte îndatorat şi mă aplec să le pun în picioare, cu riscul să-mi suprasolicit vezica. Nu credeam că te poţi chinui în halul ăsta dacă nu ai voie să te uşurezi.
Tipul vorbeşte foarte stâlcit puţină engleză şi rusă. Este iranian şi se numeşte Said. Pare foarte de treabă şi mă simt extrem de vinovat că în mintea mea nu mă pot abţine să nu îi asociez chipul cu cel al unei gorile. Mă întreb dacă nu a fost ales special, de dom' regizor. Chiar dacă nu mai cred că este o farsă, ci un straniu experiment, îl numesc în continuare aşa pe cel care pune la cale toată înşiruirea de ciudăţenii din obişnuinţă. Are un simţ al umorului diabolic. După ce notasem în caiet „De ce oare nu încerci să-ţi prăjeşti propriul creier, să vezi cum este?", în aceeaşi seară la televizor au rulat desene animate cu un urs pe care un savant nebun încearcă să îl folosească la nişte experimente. Am reuşit chiar să zâmbesc când ursul profită de neatenţia savantului nebun şi îi pune pe cap casca cu electrozi pentru şocuri electrice, iar savantul se prăjeşte singur. Bine aleasă secvenţa! Păcat că nu facem un film... Sau poate facem?!

A durat 10 sau 11 ore până când ni s-a dat voie la WC. Trenul a pornit din gară târziu, pe la trei după-amiază, pe când mă gândeam că aş putea să mă uşurez şi eu în cutia de suc de portocale, cum făcuse Said.
După ce am scăpat de durerile din picioarele îngheţate şi de cele de la vezică, a mai rămas doar durerea surdă de la buza de sus, din cauza herpesului. Dar asta, deşi sâcâitoare, este perfect suportabilă. Mă consolez cu şosetele de lână, care sunt o adevărată binecuvântare. Cele primite de acasă sunt total ineficiente pentru gerul rusesc, chiar dacă port două perechi deodată.
Trenul se mişcă încet, cu opriri dese. Am aflat că vom fi transferaţi la Vladimir, un oraş aflat la 180 de kilometri de Moscova. Călătoria ar fi trebuit să dureze cam patru ore. S-a întunecat de mult şi n-am ajuns încă la destinaţie. Peisajul monoton, acoperit de zăpadă, a devenit invizibil.
Şeful transportului, un poliţist tânăr, blond, intră în compartimentul nostru şi ne descolăcim ca să luăm o poziţie cât de cât respectuoasă. Ne cere să ne desfacem

bagajele. Said este primul la percheziţia sumară. Singurul lucru care pare să-l intereseze pe poliţist din bagajul meu este caietul cu însemnări. îl răsfoieşte şi mă întreabă încruntat:
- Ce scrii aici?
- Gândurile mele.
- Cui îi scrii? Lui dom' regizor.
- Mie însumi, dau răspunsul evaziv.
Poliţistul parcurge rapid textul şi se opreşte asupra unui pasaj:
- Ce scrie aici? mă întreabă ciocănind cu degetul cuvintele.
Este una dintre însemnările de dinaintea ultimei crize, când eram convins că dom' regizor îi implică şi pe cei apropiaţi mie în poveste, convingându-i să-mi transmită semnale ca să merg mai departe: *„Credeam că avem o înţelegere... Un **gentlemen's agreement.** Pe care văd că o încâlci în continuare, jucându-te nu numai cu mintea mea, ci Şi cu cea a familiei şi prietenilor mei".* Gândul că poliţistul este trimis de dom' regizor să-mi reamintească de avantajele colaborării mă face să mă crispez. Trag aer în piept şi traduc în rusește, stâlcit dar inteligibil. Poliţistul se uită la mine ca un câine care vrea să transmită un mesaj şi uu poate rosti cuvintele. Ciocăneşte în pagină şi dă din cap. Apoi gura i se descleştează şi repetă, în timp ce-mi întinde caietul:
Aşa zici, dom' regizor? M-ai păcălit de prea multe ori ca să te mai cred...
Trenul frânează şi poliţistul pleacă grăbit. Agitaţia de pe peron şi discuţiile gruzinilor mă lămuresc că am ajuns la destinaţie. îl ajut pe Said să-şi strângă sacoşele, fiindcă lucrurile lui sunt îndesate în vreo patru pungi şi aşteptăm să coborâm. Din ultimul compartiment, unde sunt doar femei, deţinute ca şi noi, ni se strigă tot felul de măscări, printre râsete subţiri. Eu scap doar cu un *„Ciao, bellol",* într-o italiană cu cel mai perfect accent rusesc.
Deţinuţii se aliniază pe peronul îngheţat, doi câte doi, ghemuiţi lângă bagaje. Aşa ni s-a ordonat şi trebuie să stăm cu privirea în pământ. Am avut curiozitatea să mă uit spre liniile acoperite de zăpadă şi am primit un baston după cap. Adevărat, tare şi greu. Pe măsură ce suntem strigaţi, înaintăm spre dubele care ne aşteaptă, supravegheaţi de poliţişti pe care perspectiva de la nivelul peronului îi face gigantici, în lumina rece a felinarelor rare.
La braţ cu un coleg aleatoriu, altul decât Said, ajung în faţa cizmelor poliţistului cu tabel şi baston. Latru cât pot de răspicat, ca şi ceilalţi, numele, anul naşterii şi condamnarea. Apoi urmez indicaţia bastonului satisfăcut spre o dubă pe care o descopăr cu uimire goală, în curând mi se alătură Said. Ceilalţi merg în altă parte.
- *Starşoi, mojna kuriti?* Şefu', putem fuma? întreabă Said cu accentul lui cântat.
După ce repetă întrebarea, răspunsul din cabină se aude înfundat, dar binevoitor.
- *Kurite pa tişina!* Fumaţi în linişte!
Bricheta îngheţată se aprinde greu. Reuşim să ne aprindem ţigările şi fumăm în timp ce duba avansează, legănându-se maritim. Drumul este plin de gropi şi trebuie să ne ţinem de pereţi ca să nu cădem de pe banchetele înguste. Dinţii lui Said sclipesc în întuneric când îşi aprinde a doua ţigară. îl imit, pentru că nu ştiu cât mai durează călătoria.

- *Gentlemeni agreement. Djentlemenskoie saglaşeniie...*
Frâna ne proiectează unul într-altul, apoi mişcarea maşinii ne desparte şi oscilăm final, în liniştea care se lasă după oprirea motorului. Am ajuns la *Ispravitelnîi Kolonia.*
Intrăm într-o încăpere cu termopane. Este curat şi cald. încep să prind speranţe, din cauza albului pereţilor, a linoleumului care miroase a nou şi a plantei din colţ. N-am mai văzut o plantă decorativă de când am fost în biroul lui Mamaev, în septembrie. Chipul poliţistului cu mustaţă stufoasă care ne completează dosarele mi se pare foarte blajin. Este un loc plăcut. îl urmăm, ieşind într-o curte interioară slab luminată. Simt că şi Said se bucură că am ajuns la final şi faptul că umblăm pe afară supravegheaţi de un singur poliţist vesteşte o detenţie mai uşoară. Mirosul de ger îmi aminteşte de copilărie şi jocurile cu sania. Poate totuşi *the gentlemen's agreement* funcţionează...
Poliţistul mustăcios ne aşteaptă să intrăm pe o uşă de lemn, albastră, cu vopsea scorojită. Păşim înăuntru şi vraja se risipeşte. O putoare acră, uscată şi praful care pluteşte în aer mă proiectează într-un trecut uitat. Am mai simţit mirosul ăsta în copilărie, în casa în care murise o bătrână. Poliţistul descuie un lacăt şi trebuie să trecem în spatele unui grilaj de fier care împarte încăperea în două. Lăsăm bagajele pe podeaua murdară, descumpăniţi de mizeria din jur. Suntem întrebaţi dacă vrem la toaletă. Vrem, sigur că vrem. Prin întuneric ajungem într-un coteţ în care descopăr vasul WC-ului, înconjurat de o baltă. Ne întoarcem fără să pot înţelege dispunerea în spaţiu, încă şocat de mizeria cruntă.
în timp ce fumăm, analizez cu dezgust încăperea tencuită cu lut. Parcă am fi în urmă cu o sută de ani, într-o casă mizeră de la ţară. Prin tencuiala crăpată, vopsită în albastru, se văd paiele amestecate în ea şi scândurile pereţilor. într-un colţ, de partea cealaltă a gratiilor, un maldăr de haine murdare şi rupte împrăştie putoarea dulceagă Şi greţoasă de hoit. Pe un scaun de lângă grilaj, o găleată de tablă, cu smalţul sărit şi rugină pe alocuri, are o apă verzuie, plină de mizerii, cu o pojghiţă gălbuie la suprafaţă. Căldura vine dintr-un calorifer modern, în total contrast cu restul încăperii. Mai există o gaură în zid, mică, aproape de tavan, care ţine loc de fereastră. Mă ridic pe vârfuri să mă uit prin ea. Văd un zid de cărămidă şi nişte dungi negre orizontale. Sârmă ghimpată.
Said scormoneşte prin pungile magice din care a produs şosetele de angora şi scoate alune şi fistic.
- Poţi mânca cât vrei, dar să ştii că nu mai avem nimic de băut, îmi spune. în nici un caz să nu bei apă din găleată. E prea periculos!
- în ţara mea, nici porcii nu trăiesc în aşa condiţii, remarcă Sai spărgând coaja unei boabe de fistic.
Râde de unul singur. Dar este un râs trist.
- Hai să-ţi arăt ceva! îşi suflecă mâneca şi după ce îmi arată demonstrativ coaja d fistic, şi-o pune la încheietura antebraţului şi se face că o împinge sub piele. Boaba zboară spre un perete. Ia alta şi face aceeaşi manevră. De data asta a reuşit. Boaba a dispărut. Este un truc simplu şi sunt prea bătrân şi nefericit ca să mă amuz.
- Vrei să-ţi arăt cum se face? mă întreabă inocent Said, ignorând indiferenţa mea.

Dau din cap, cu mintea în altă parte. Said îmi face demonstraţia pe care nu o bag în seamă.
- Cred că putem dormi pe băncile astea, îi spun eu, arătându-i cele trei banchete de lângă perete.
- Dar sunt prea mici, răspunde Said neîncrezător.
Mă ajută să le aliniez una lângă alta şi îi arăt că dacă ne lungim în diagonală, fiecare la un capăt, cu picioarele spre mijloc, avem loc unul lângă altul.
Astup gaura de aerisire din perete cu o haină murdară, din cele aruncate pe jos. Nu se ştie cât timp vom avea căldură şi mai bine să pută, decât să îngheţăm din nou.
Ne tragem căciulile pe ochi şi ne aşezăm pe bănci, într-un echilibru precar.
- *Spakoinîi nocil* Noapte bună! îmi urează Said.
- Noapte bună! îi răspund.
- Mă bucur că suntem împreună!
- Şi eu!
Măcar ne putem ţine de urât. Din holospaţiu, Locotenentul Data îmi trimite un salut şi mesajul mut: *The gentlemen's agreement is all monkey business.*

[67] noMCK / *poisk I* **percheziţie**

Dimineaţa soseşte odată cu un nou deţinut. Un rus cu pantofi italieneşti cu vârf ascuţit, care dârdâie în haine prea subţiri pentru gerul de afară. îmi cere o ţigară. îi dau. Apoi încă una. îi dau. Şi încă una. Refuz. Cam prea mult, trei ţigări în jumătate de oră.
Aerul umed şi îngheţat intră în încăperea puturoasă, agăţat de hainele a trei deţinuţi şi uniformele poliţiştilor încruntaţi care îi escortează. Căldura s-a terminat, începem să îngheţăm şi noi. Din cuşcă, urmăresc spectacolul matinal al unui număr de strip-tease la comandă. Deţinuţii îşi scot hainele negre, toate, şi rămân goi-puşcă. Apoi fac genuflexiuni depărtându-şi fesele. Sinistru. Oare asta ne aşteaptă şi pe noi?
După ce se îmbracă deţinuţii, poliţiştii părăsesc încăperea. Unul dintre cei percheziţionaţi îmi cere o ţigară. Mai trebuie să dau câte una şi celorlalţi doi. Pe tipul cu pantofi ascuţiţi îl refuz şi ajung să-mi fie ciudă când văd că m-a fraierit. Avea ţigări la el. Dar cerşea. Dimineaţa asta este foarte urâtă şi are o aromă grea de pârnaie: clădire împuţită, haine împuţite, oameni împuţiţi.
Deţinuţii din jumătatea cealaltă sunt scoşi afară şi grilajul descuiat ne aşteaptă.
Circul Vladimir prezintă un număr de dresaj exotic! Eu şi Said suntem cele două maimuţe jigărite pe care dresorul, un poliţist a cărui grăsime umple până la refuz uniforma, le pofteşte în arenă legănând bastonul. Roşeaţa obrajilor puhavi nu este de la ger. Este clar în faza de beţie agresivă.
Rămânem în chiloţi, desculţi pe podeaua plină de noroi. Suntem mulţumiţi că nu trebuie să ne dezbrăcăm complet. Poliţistul beat îmi ia o pungă de bomboane de ciocolată expirate din bagaj şi o aruncă pe jos, călcându-le în picioare. Câteva bomboane zuruie rostogolindu-se pe scânduri. Grăsanul agaţă cu vârful bastonului o pereche de pantaloni scurţi şi mi-i vâră sub nas, grohăind:
- Ce-s ăştia? Ce, eşti Buratino?
Buratino este Pinocchio în varianta rusească. Dau din cap că nu, nu sunt Buratino.

- Atunci rupe-i! Rupe-i, am zis! porunceşte poliţistul. Mecanic, pun pantalonii jos, îi calc cu un picior şi trag de ei
până când se rupe cusătura. Poliţistul este mulţumit şi îmi suflă în nas cuvinte duhnind a alcool pe care nu le înţeleg. Apoi ridică bastonul ca şi cum ar vrea să mă pocnească şi îl coboară rânjind mulţumit de tresărirea mea.
- *Pa bîstrei! Pa bîstrei!* Mai repede! Mai repede! zbiară euforic. Noroc că am mai văzut filme ruseşti la viaţa mea şi mai ales în
ultima vreme. Aşa că mă descurc într-o scenă ca asta. Deocamdată. Dom' regizor, recunosc că ăsta este chiar film rusesc! îl simt până în măduva oaselor mele îngheţate!
De afară vine celălalt poliţist şi ne porunceşte să pornim după el. Am un picior pe care nu reuşesc să-l încalţ în graba plecării şi mă târâi şchiopătând pe lângă Said, care a ales soluţia să-şi pună şlapii în picioare şi ghetele în paporniţe.
Cerul plumburiu, ciorile care croncăne mortuar şi zidurile brodate cu sârmă ghimpată menţin atmosfera de dramă rusească, înaintăm prin curtea interioară către un gang cu porţi de fier ruginite. Câteva petece de zăpadă sunt singurul lucru curat. Pereţii clădirilor neregulate, cu tencuiala coşcovită, ferestrele hâde, zăbrelite şi crengile celor trei copaci desfrunziţi din curtea interioară se combină într-un decor deprimant. .
Urcăm pe nişte scări strâmbe, pe care zăpada topită face bălţi pline de noroi, până la etajul clădirii. Trecem printr-un grilaj fără lacăt şi o uşă de lemn scârţâie prelung. Intru în urma lui Said şi mă trezesc în cel mai jegos loc de până acum. Mai rău ca la Nr. 5. La Nr. 2, de unde tocmai vin, faţă de ce-i aici, era hotel de lux. Avea dreptate Eli, ca trebuia să fac cerere să stau acolo... Dar nu mai suportam exerciţiul cu imitatul.
Un deţinut scheletic, cocoşat, cu căciulă rusească şi ochelari groşi, ne preia la ordinul poliţiştilor, care dispar într-o cămăruţă de lângă intrare.
- Eu sunt Vova Iakubov, se prezintă deţinutul cu un zâmbet amplificat de lipsa tuturor dinţilor, cu excepţia caninilor de sus.
Doamne, ăsta nu este actor sigur, este un puşcăriaş adevărat, exact aşa cum îmi închipuiam înainte să fiu închis! Gura ştirbă a lui Vova mă face să mă cutremur.
Intrăm într-o cameră igrasioasă, cu dulapuri şi paturi dezarticulate. Nu este nimeni, în afara unui om care doarme sau zace învelit cu o şubă. Totul este acoperit de un strat de jeg aproape viu. Sunt şocat şi îl urmez somnambulic pe Vova, care m-a făcut deja de o ţigară, deşi din buzunarul de la piept îi iese colţul unui pachet. împreună cu Said, care se uita şi el hipnotizat la pereţii Muzeului Jegului, ne întoarcem în curte şi ajungem la o magazie.
Vova ne rezolvă, adică îi comandă magazionerului saltele, pături şi aşternuturi. Cearşafurile sunt primele lucruri curate de care mă ating la Vladimir. Bine că măcar atât!
Revenim în clădirea „de reşedinţă", urmându-l pe Vova care cârâie vesel:
- Ce zici, Walter, asta-i viaţa ca-n filme, nu? Da, da, ca-n filme...
Descărcăm saltelele şi aşternuturile într-o altă cameră, aflată în continuarea primei, mai mică, în care sunt doar paturi de fier suprapuse. Pereţii sunt vopsiţi într-un

verde mort asemănător celui de la Nr. 5. Există două ferestre mari, care au în loc de geamuri obişnuite cărămizi din sticlă opacă. Pe jos este un linoleum plin de noroi uscat şi praf. Sunt trei paturi fără aşternut.
în colţul cu paturi libere doarme un deţinut, învelit cu o plapumă •nflorată. în ciuda frigului, pare să fie gol sub aşternuturi. Dintr-un Pat din celălalt capăt ne studiază un tip negricios. Şi el este îmbrăcat subţire, doar într-un maieu marinăresc şi o bluză de trening. După ce ne dă răgazul să ne întindem saltelele, se apropie şi se prezintă. îl cheamă Mahmud şi este egiptean. Vorbeşte ceva engleză şi aflăm că restul lumii este la muncă.
- Noi când mergem la muncă? De mâine? întreb amintindu-mi de formalităţile de pe vapor.
Mahmud zâmbeşte strâmb, arătând că spre deosebire de Vova mai are incisivii. Şubrezi, dar îi are. în rest aceeaşi pauză în dantură.
- Păi noi n-o să mergem la muncă. Adică voi, eu şi Abdul nu avem voie la muncă. Abdul e dincolo, poate l-aţi văzut.
- Cum aşa? întreb nedumerit.
- Păi noi suntem cetăţeni străini, nu ne scot la muncă. Ca să nu evadăm...
Sunt convins că Mahmud nu inventează nimic, dar nu pot să înţeleg stupizenia logicii oficiale. Unde dracu' să evadăm, în mijlocul iernii ruseşti, fără bani, la mii de kilometri de casă? Dacă este o altă şmecherie să ţină experimentul sub control?
- *Kak abezianii, blead!* Ca maimuţele, futu-i! îl aud pe Vova de pe coridor.
Asta cu maimuţele are sau n-are legătură cu experimentul? Situaţia începe să arate din ce în ce mai rău...
- Hai să fumăm, ne cheamă Mahmud.
Ieşim pe coridorul lung, cu pereţi albaştri, umeziţi de condens şi podit cu scânduri de pe care a sărit de mult vopseaua. Aceleaşi ferestre din cărămizi de sticlă opacă. Pe pervazul celei din mijloc este un reşou electric, la care trebăluieşte Vova, învârtind într-o cratiţă din care ies aburi.
- Vova este bucătarul poliţiştilor, explică Mahmud după ce-şi aprinde ţigara. Să vă feriţi de el, că raportează tot.
- De când eşti aici? întreabă Said.
- De patru luni. Mai am de stat două până când pot depune cerere de eliberare condiţionată.
Pomenirea eliberării condiţionate îmi dă o vagă speranţă.
- Pentru ce ai fost închis? îl întreb eu.
- Furt calificat.
- Şi Vova?
- Vova este transferat de la regim sever. Vova este un criminal. A spintecat trei oameni, răspunde Mahmud nepăsător. Este închis a treia oară. Jumătate din viaţa lui şi-a petrecut-o în puşcărie. Mai are de stat vreo 20 de ani... Sau poate toată viaţa...
[6S] **3aKOH /** *zakon I* **lege**
Ispravitelnii Kolonia IK 3 - Colonia de muncă IK 3 - din oraşul Vladimir, raionul Moscova, este pentru mine o închisoare mult mai rea decât celelalte două în care

am fost. De departe cea mai murdară. Spre deosebire de celelalte închisori, aici majoritatea deţinuţilor sunt ruşi. Am intrat adică în etapa rusească a detenţiei, după cele două „internaţionale".
Singurul lucru bun este că aici televizorul se află în cealaltă încăpere, care serveşte şi de dormitor şi de sală de mese. Aşa că nu mă mai uit la TV, oricât de mult s-ar tuşi în jurul meu. Şi nu mai am nimic de a face cu curăţenia şi spălatul WC-urilor. Mahmud mi-a zis să nu pomenesc nimănui că am spălat WC-uri, pentru că asta dă foarte prost. Mi-ar scădea prestigiul. Dar ce prestigiu mai am eu, ca deţinut într-o închisoare infectă? Se pare că am prestigiul deţinutului de rând, pentru că există o categorie inferioară - *piderii.* Mă bucur, ce-i drept, că nu am de făcut corvoada asta, pentru că latrinele sunt, cum era şi normal, la fel de jegoase ca şi restul spaţiului. Mai rău n-ar putea fi decât într-un grajd. Latrinele şi lavoarul, de fapt o chiuvetă de fier care se înfundă mereu, sunt în capătul coridorului, lângă uşa camerei mai mici, în care dorm eu.
Spălatul latrinelor şi al podelelor este obligaţia celor doi *pideri* din sectorul nostru. Un *pider* este fiinţa cea mai de jos din ierarhia neoficială a puşcăriaşilor. Neoficială dar foarte strictă. Explicaţiile mi le-a dat Mahmud. Acum sunt un *mujik* sau *paţan,* un deţinut obişnuit. *Piderii,* prescurtare de la *pidarast* - pederast - sunt de două feluri: de fapt şi de drept. Cei de fapt sunt homosexualii, violatorii şi pedofilii. Cei de drept devin *pideri* dacă aşa hotărăsc ceilalţi deţinuţi, ca măsură represivă, dacă încalcă regulile. Şi atunci trebuie să se supună regulilor pentru *pideri.* în primul rând, sunt izolaţi într-un colţ al lor. Nu au voie să dea nici un lucru, ca să nu-i contamineze simbolic cu tara lor pe ceilalţi. Au voie doar să primească lucruri de la ceilalţi deţinuţi -de obicei raţia de ţigări, ca plată pentru spălatul WC-urilor. Nu-şi pot lua singuri raţia de mâncare, ca să n-o spurce. Trebuie să le-o dea un deţinut „curat", un *mujik* sau *paţan.* Dacă viaţa în închisoare este un iad, atunci pentru *pideri* ea este în faţa furcii lui Satan. Oricine are voie să le comande şi să-i umilească. Trebuie să se tragă din faţa celorlalţi ca nişte câini râioşi. Nu au voie să vorbească neîntrebaţi. Şi nici să întrebe nimic, dacă nu este absolut necesar. Şi mai poţi deveni *pider* din prostie, mai bine zis din neştiinţă. Este ceva ce nu pot să înţeleg. Ceva născut dintr-un comic de cea mai puerilă şi sinistră factură. înainte să plec de la Nr. 2 din Moscova, Mişa mi-a făcut un scurt instructaj. Cel mai important punct a fost că dacă vreodată joc table sau alt joc de noroc şi sunt întrebat care este miza, pe ce jucăm, să nu cumva să spun „fără miză". Dacă fac prostia asta, devin automat *pider.* Celelalte două raţiuni sunt de înţeles. în primul rând, rușii sunt foarte ortodocşi şi homosexualitatea este condamnată drastic. Apoi violul şi pedofilia sunt, legal şi moral, infracţiuni foarte grave. Faţă de omor sunt considerate scârbavnice, aşa că un ucigaş este incomparabil „mai curat" decât un *pider.* Deţinuţii „normali" se simt mai bine condamnând toate trei păcatele „scârbavnice": homosexualitatea, violul şi pedofilia. Pedepsindu-i pe făptuitori, se simt mai „normali", mai „cumsecade". Iar transformându-i în *pideri* pe cei ce încalcă regulamentul, au la îndemână un instrument represiv foarte puternic. Dar tâmpenia cu răspunsul greşit la jocurile de noroc nu pot s-o înţeleg.

Toate acestea le-am aflat de la Mahmud, căruia îi face plăcere să vorbească cu mine, pentru că noi doi suntem singurii cu studii superioare dintre cei 28 de deţinuţi din sector. Legat de ierarhia deţinuţilor, am înţeles că peste *mujici* sau *paţani* mai sunt *smotriaşcii* - supraveghetorii, şefii aleşi pe baza prestanţei lor, peste care cel mai înalt în grad este *vor zakona* - hoţul „în lege". *Vor zakona* este de fapt şeful neoficial al închisorii. Fără el, gardienii nu pot face nimic. Puterea lui este extraordinară. Poate ordona o grevă generală. Fiind aşa de puternici, de aceea există puţini, nici măcar unul pe fiecare închisoare. Un *vor zakona* nu are familie şi nu munceşte niciodată. El trăieşte doar din hoţie „cinstită". Nu orice fel de afacere ilegală este hoţie „cinstită", pe exemplu, traficul de arme nu este. Dar subtilităţile psihologiei din spatele întregului sistem sunt prea complicate ca să mi le explice Mahmud, căci engleza lui este funcţională, dar rudimentară.
Studiile mele superioare, de care am şi uitat, sunt o ciudată atracţie pentru restul „colegilor". Mi se acordă importanţă, dar nu făţişă, fiindcă fiecare se îngrijeşte de propria prestanţă. Acum am început să-i cunosc, după sfârşitul de săptămână în care, fiind scutiţi de muncă, au stat cu toţii în celulă. Mahmud i-a împărţit destul de tranşant în „băieţii buni" şi „băieţii răi". Majoritatea „băieţilor răi" stau în cealaltă cameră, unde sunt şi *piderii* şi *kaziolii* sau *pituhi,* adică deţinuţii care completează rapoartele zilnice despre ce se întâmplă în celulă, informatorii oficiali ai poliţiştilor. *Kaziol* vine de la *ţap* şi are şi sensul de *drac,* iar *pituha* este *păsărică,* cea care ciripeşte informaţiile.
Mahmud a ajuns în Rusia ca bursier la medicină. Ca să se întreţină, a început să lucreze în restaurante. Fiindcă nu îi plăcea medicina şi leafa de la restaurante nu era prea mare, s-a apucat de furat de prin hainele clienţilor, bani şi cârduri. La prima condamnare a primit doi ani. Acum este la a doua şi ca recidivist, pentru aceeaşi faptă, a primit doar un an. Deci se poate... Explicaţia lui este că a nimerit o procuroare care l-a simpatizat şi căreia are de gând să-i facă după eliberare favorul unei nopţi de amor. Nu ştiu cum o fi arătând procuroarea respectivă, dar ideea mi se pare hilară. Mahmud nu-i un băiat urât, dar cu siguranţă nu arată a star de cinema. Sau poate va deveni? Oricum, nu-i treaba mea. Fiecare cu fanteziile lui.
Abdul este cel mai amărât deţinut dintre noi, alungat încoace şi încolo de toţi ceilalţi. Este din Afganistan, încă un mare dezavantaj, după lungul război cu ruşii. Condamnat pentru furt la doi ani de închisoare. Vorbeşte rău ruseşte şi de aceea este luat peste picior, la modul feroce, cu orice ocazie.
Povestea lui Said este că a venit în Rusia să pună pe picioare o afacere de export de lemn. într-o seară, a intrat la un supermarket din Moscova să facă nişte cumpărături cu un prieten. Cumpărăturile erau la casă şi scosese o hârtie de 1000 de ruble, cam 30 de dolari, pe care i-o dăduse vânzătoarei. Prietenul a zis că vrea să schimbe unul din produse. După ce l-a aşteptat să ia altceva, Said a întrebat-o p$_e$ vânzătoare cât mai are de plătit. „1300 de ruble" a fost răspunsul. „Deci mai trebuie să vă dau 300", i-a zis Said, care îi dăduse deja 1000. „Nu, trebuie să-mi daţi 1300", a replicat vânzătoarea, uitând de mia primită. Said a insistat să verifice banii din casa de marcat, şi dacă nu se găseşte şi mia lui, atunci plăteşte cei 1300. După un sfert de oră, era arestat. Acuzaţia: tentativă de înşelăciune. Condamnarea: un an.

Majoritatea celor care sunt închişi sunt recidivişti, condamnaţi pentru furt, între unul şi doi ani. Doi sunt pentru molestare, adică fiindcă l-au bătut măr pe un băiat care livra pizza la domiciliu, din cauză că erau beţi şi preţul li s-a părut prea mare. Şi mai este Alexandr, cel care doarme toată ziua fiindcă trebuie să ne supravegheze între 10 seara şi 6 dimineaţa, care este condamnat pentru trafic de droguri. Alexandr este cel mai simpatizat coleg, fiindcă este liniştit şi prietenos cu toată lumea. Este mic de statură, blond cu ochi verzi şi seamănă vag cu actorul Russel Crowe. Nu ştiu dacă are vreo legătură cu originile lui, dar i se zice „Ţiganul Alb". Peste noi toţi, *smotriaşci* desemnat este Diman, care locuieşte într-o cămăruţă de lângă intrare, bucurându-se de confortul de a sta singur. Diman are cam doi metri înălţime şi este transferat, ca şi Vova Iakubov, de la regim sever. Are două crime la activ - omor involuntar. S-a încăierat într-o discotecă şi i-a omorât în bătaie pe doi tipi. Condamnat la 15 ani. Este aici de vreo şase ani, cam ca şi Vova.
Toate aceste poveşti le-am aflat în cele cinci zile care au trecut de când am ajuns la Vladimir. Noul film rusesc rulează atât de încet, încât dacă nu aş număra şi orele care au mai rămas până când pot depune cererea de eliberare condiţionată, aş crede eu însumi că sunt aici de cel puţin o lună.
[69] **3anpoc /** *zapros I* cerere
De pe coridor se aud tropote apăsate şi vocea răstită a gardianului:
- *Gde innostranţi?* Unde-s străinii?
Câteva voci adormite din şirul celor care aşteaptă să plece la muncă pe coridorul albastru îl ghidează. îmi scot capul de sub cuvertură şi simt aerul călduţ şi puturos al încăperii. Călduţ faţă de frigul de pe coridor, fiindcă în cameră sunt maxim 10 grade. Astăzi este luni, 12 februarie. în sfârşit pot depune cererea de eliberare condiţionată. Gândul că ăsta este începutul sfârşitului mă trezeşte pe deplin şi mă grăbesc să sar din pat. Chiar dacă nu ieşim la muncă, regulamentul cere ca după ora şase dimineaţa nimeni să nu mai stea în pat. Tălpile deţinutului model trebuie să fie întotdeauna pe podea.
Ratez aterizarea, nimerind fix în balta lăsată peste noapte de zăpada topită de pe ghetele lui Saşa, care doarme în patul de jos. Nu contează că mi-am udat şosetele, azi depun cererea! în timp ce pipăi cu piciorul după pantofi, mă întind peste pat să-l trezesc şi pe Said.
- *Zdiesi innostranţi!* Aici sunt străinii! spune Vova cu o voce slugarnică, plecându-se în faţa gardianului.
- Da ce, crezi că eşti la hotel? întreabă gardianul smulgând pătura de pe Said. Gestul este totuşi mai rezervat decât vocea. Trebuie să facă circ pentru ceilalţi, să le arate că nu suntem trataţi preferenţial, deşi nu mergem la muncă.
- îmbrăcarea! mai spune gardianul. în cinci minute toţi străinii ies la curăţat zăpada!
Trebuie doar să îmi iau şosetele de lână şi să mă încalţ, pentru că este atât de frig noaptea încât dorm îmbrăcat. Şosetele le ţin pentru siguranţă sub pernă. N-aş vrea să-mi dispară ca şi căciula. Mă grăbesc să ajung în cealaltă cameră, poate mai prind nişte ceai înainte să ieşim.

Mai apuc să-mi torn jumătate de cană din ceaiul greţos de dulce care se aduce dimineaţa într-o oală de aluminiu de zece litri. De obicei nu ajunge chiar pentru toată lumea, pentru că unii îşi pun porţii mai mari. De mâncat, voi mânca la întoarcere. Micul dejun este o bucată de margarina îngheţată de vreo 20 de grame porţia, tăiată rotund şi o felie de pâine.
îmi aprind o ţigară din ultimul pachet pe care îl mai am şi apuc s-o fumez pe jumătate până când gardianul vine să ne escorteze. Jumătatea rămasă o pun la loc în pachet.
- Numai trei sunteţi?
Mormăim ceva neclar. Mai este Abdul, dar n-a apărut. Omniprezentul Vova lămureşte situaţia:
- Abdul n-are ghete. N-are cu ce se încălţa pentru zăpadă... Abdul este lăsat în pace după ce se prezintă la control şi
demonstrează oficial că are doar o pereche de şlapi rupţi. Din spirit democratic, scutirea de la curăţatul zăpezii vine cu câteva replici răutăcioase. Da, acum îmi amintesc povestea, hainele lui Abdul i-au fost confiscate de alţi deţinuţi. Practic l-au jefuit fără milă, pe motiv că este din Afganistan. Şi nu ştie ruseşte. A căpătat în schimb un rând de haine din cele aruncate în camera în care am fost închişi în prima noapte, nişte zdrenţe ca vai de ele.
Afară încă nu s-a luminat şi câţiva fulgi mai cad răzleţi prin semi-întuneric. Zăpada scârţâie sub tălpi. Trebuie să fie -20 de grade. Pielea feţei se contractă, iar degetele îmi îngheaţă rapid în mănuşile subţiri. Iluzia de libertate pe care o dă curtea şi gândul la cererea de eliberare condiţionată compensează neplăcerile frigului crâncen. Problema este că încă n-am scris-o. N-am scris cererea. Eu nu ştiu să scriu în ruseşte. L-am rugat pe Mahmud, care m-a tot amânat. Oricum, câteva ore nu mai contează. O s-o scriem când ne întoarcem în cameră şi o s-o dau la amiază.
Aleea principală a fost deja curăţată de deţinuţii de la regim sever. Ajungem la curtea în care sunt oprite maşinile pentru control. Stratul de zăpadă căzut peste noapte ajunge până sub genunchi. Ne apucăm de treabă la lumina felinarelor. Zăpada trebuie aruncată printre gratiile gardului. Nu este deloc uşor, fiindcă zăpada de dinainte este deja până la brâu. Frigul este atât de pătrunzător încât după nici cinci minute, deşi pe sub haine am transpirat, degetele de la mâini mi-au amorţit. îmi scot mănuşile şi îmi suflu aer în pumnii înroşiţi de frig, apoi îmi bag mâinile pe sub haină, direct pe piele. Strâng din ainţi simţind arsura rece şi tropăi mărunt, ca să-mi încălzesc picioarele, amorţite şi ele. Cererea, trebuie să scriu cererea...
Lopătatul zăpezii peste gard ia cam jumătate de oră, timp în care se luminează de-a binelea. Postim zgribuliţi o ţigară, până când gardianul ne escortează înapoi în clădire. Acum văd că lângă poarta de la regim sever, deţinuţii au sculptat movila de zăpadă tasată, dându-i forma unui cap de războinic medieval. Alături este o turlă de biserică.
Pentru câteva secunde, aerul umed din coridorul albastru aduce a seră. îmi rod felia de pâine cu margarina, urmărind cu teamă ştirile de la televizor. Transmisia însă este normală. Sunt foarte mulţumit că nu avem televizor în dormitorul meu şi măcar am scăpat de stresul de a interpreta imagini în neştire.

- Ştii că şi Stalin a fost închis tot aici? începe Mahmud conversaţia.
Bineînţeles că n-aveam de unde să ştiu. Iar mie îmi stă mintea doar la cererea de eliberare condiţionată.
- Ruşii au o tradiţie cu închisoarea... Chiar şi Puţin a fost închis la un moment dat, vreo opt luni parcă.
Interesant, opt luni, ca şi condamnarea mea. Numai că eu nu voi ajunge niciodată preşedinte. Un straniu blocaj mă împiedică să vorbesc încă de cerere. Oare ce-i cu mine?
- închisoarea asta a fost pe vremuri o fabrică şi deţinuţii făceau piese pentru motoare. De aia i se zice Motornaia, continuă Mahmud.
Aşa se explică forma neregulată a clădirilor înconjurate de garduri.
- Şi cum de sunt şi cei de la regim sever lângă noi? Credeam că este o colonie de muncă şi toţi avem aceeaşi pedeapsă, muncă silnică.
- Păi sunt deţinuţi bolnavi de tuberculoză. în afară de noi, ceilalţi sunt toţi tuberculoşi.
Involuntar mă crispez. Anumite forme de tuberculoză sunt contagioase. Sau se transmite prin sângele infectat. Şi trebuie să rezolv cererea aia... Cred că m-am tâmpit de tot, parcă mi-e teamă să deschid gura, ca şi cum dacă aş vorbi s-ar destrăma vreo vrajă...
- Sunt foarte mulţi bolnavi de tuberculoză în Rusia... Mahmud îşi întrerupe explicaţia, dându-se la o parte ca să facă
loc unuia dintre *pideri* să mătură holul. Eu mă frământ tot mai mult din cauza cererii. Şi apoi aş vrea să pot da un telefon acasă, să le spun unde sunt închis. Am primit cadou de la Said o cartelă de telefon. Dar trebuie să ajung la telefonul din curte. Aici, spre deosebire de celelalte două închisori, nu mai are nimeni telefon mobil. Oricum, cererea este cel mai important lucru. în cele din urmă, reuşesc să-l întreb pe Mahmud:
- Poţi să mă ajuţi cu UDO-ul?
UDO este prescurtarea rusească de la eliberare condiţionată - **yoiOBHO-flocpoHHOM ocBo6o>KfleHiiii** - uslovno-dosrocinom osvoboj denii.
- Sigur... Dar poate mai bine îl rugăm pe Iura, el ştie să scrie ruseşte mai bine ca mine. Ştie mai multe cuvinte... cuvinte din astea oficiale... caută Mahmud să îmi explice
- Formule standard? încerc eu să-l ajut.
- Da, aşa!
Fir-ar să fie, asta înseamnă că trebuie să aşteptăm până la ora cinci, când vine Iura de la muncă! Şi atunci o pot depune doar mâine.
- Chiar nu poţi să scrii? îl întreb dezamăgit pe Mahmud.
- Ţi-am zis, mai bine o scrie Iura.
Gândul că mai am de aşteptat inutil face să mi se pară şi mai groaznică închisoarea. Mi-e foarte ciudă că n-am insistat ieri-seară, când erau cu toţii în cameră.
Intrăm în cameră ca să-i facem loc *pider-ului* de serviciu să spele pe jos. înăuntru, pe lângă Alexandr care doarme după veghea de noapte, mai este Serioga, un deţinut gras şi plin de acnee. Serioga îşi tot verifică bagajul.

- Cum de nu a ieşit la muncă? îl întreb cu voce scăzută pe Mahmud.
- Aaa, Serioga pleacă acasă... I s-a aprobat UDO-ul.
Măcar ăsta este un lucru încurajator, să aflu de un UDO aprobat.
- Cum e Serioga, pleci acasă, aşa-i? îl întreabă Mahmud pe jumătate vesel, pe jumătate invidios.
Cu Serioga am avut o altercaţie într-o seară, când am uitat să bag radiatorul electric în priză, după ce îmi fiersesem apă de băut. Mahmud mi-a luat apărarea, căci Serioga începuse să mă înjure. Dar între timp lucrurile s-au potolit, chiar mi-a dat ţigări de vreo două sau trei ori.
- Serioga, nu bem un *cifir*[7] Aşa, de plecare... întreabă Mahmud. *Cifir* este băutura puşcăriaşilor ruşi. Se face din ceai negru şi este
de vreo cinci ori mai tare decât o cafea espresso. Se ia un pumn de ceai negru şi se pune foarte puţină apă. Doar prietenii beau între ei. Se bea din aceeaşi cană, trecută din mână în mână, câte două înghiţituri.
Dar Serioga nu mai are ceai negru. Ieri a fost duminică, aşa că s-a băut mult *cifir.*
Ne oferă câte o ţigară şi îl întreb:
- Cât a durat aprobarea pentru UDO?
- O lună, îmi răspunde Serioga.
Fir-ar să fie, asta este o veste proastă! Foarte proastă! Dacă durează atât şi aprobarea cererii mele, jumătate din timpul de care aş fi scutit se pierde, fiindcă eu voi fi tot închis. Şi atunci nu numai că nu îmi voi sărbători ziua de naştere la Rio, fantezie de mult uitată. Dar nici măcar nu voi fi liber de ziua mea. Adică în loc de Rio de Janeiro o s-o petrec la Vladimir de Fevereiro...
[70] oâtHCHeHMe / *abiasnenie I* **explicaţie**
Ziua de 13 februarie începe la Vladimir cu un ger oficial de -28 de grade. A nins mai puţin, dar ieşim din nou la curăţat zăpada.
- Ce-i, Walter, te liberezi? îmi strigă Vova care se întoarce pe când noi ieşim, cărând un sac de cartofi.
Cererea mea este o operă caligrafică executată de Iura, pe o foaie ruptă din caietul de însemnări. O port în buzunarul de la piept, împăturită cu grijă. Bineînţeles că toţi ştiu de ea. A durat o oră să fie scrisă, pe singura masă existentă, cea din camera mare. Aşa că Vova face acum mişto de mine. Pentru toată lumea, cele două luni pe care le mai am „până la capăt" - *do zvanku* - sunt o nimica toată. Sau aşa le place să se grozăvească. Pentru mine sunt o eternitate.
Mi-am frământat mintea găsind motive ca cererea să fie aprobată în două-trei zile. Apoi m-am fixat pe spusele lui Teddy, că eliberarea va fi un cadou de ziua mea. Până atunci mai sunt 14 zile. Poate o s-o facă atunci. Poate totuşi farsa asta are un final fericit.
Lopătatul zăpezii durează mai puţin şi ne întoarcem în 20 de minute. Aştept ca pe ghimpi să apară ofiţerul de serviciu.
Pe la zece, văd din capătul coridorului că a sosit. îmi iau inima în dinţi şi pornesc spre camera de gardă. Vova mă opreşte cu un strigăt. Ştie Vova ăsta să fie foarte antipatic când vrea, ca un câine care muşcă pe la spate.
- Unde te duci? N-ai voie să mergi acolo!

- Vreau să las cererea! îi răspund.
- Păi crezi că mergi de capul tău? Nu-i voie... Ai răbdare, vorbesc eu, continuă el ceva mai îmblânzit.
Vova caută să devină indispensabil cu orice preţ, să-şi protejeze statutul de slugă a poliţiştilor. Revin în zona de siguranţă, de dincoace de reşoul pe care găteşte Vova. Aştept din nou. Minutele trec greu, târându-se ca un olog în pustie. Până la urmă, Vova intră la poliţişti şi apoi mă cheamă ţinând uşa deschisă.
Camera de gardă este la fel de părăginită ca şi restul clădirii. Două birouri, o canapea veche şi nişte rafturi cu sticlă sunt tot mobilierul, foarte vechi şi disparat. Salut regulamentar şi întind foaia ofiţerului cam de o vârstă cu mine. în planul doi mai este un gardian. După câteva secunde îl recunosc. Este cel care ne-a percheziţionat la sosire şi m-a pus să-mi rup pantalonii scurţi. De data asta pare ceva mai treaz. Un scurt frison îmi trece pe spinare când revăd episodul.
Aştept în faţa biroului, cu Vova în spatele meu, ca ofiţerul să parcurgă hârtia. Trece cu privirea peste ea mai puţin decât m-aş fi aşteptat şi mi-o întinde dând din cap a refuz.
- Nu se poate... îmi spune. Restul cuvintelor nu le înţeleg.
- Scuzaţi, de ce nu se poate? Ieri şase luni. După lege astăzi pot dau cerere UDO, mă străduiesc să explic în ruseşte.
Omul îi ordonă lui Vova să-l cheme pe Mahmud ca translator.
Treaba asta nu miroase a bine. Simt că este inutil să insist, dar mi-e greu să renunţ pur şi simplu. Am aşteptat atâta ziua asta. Ce nu este bine, de ce nu îmi ia cererea? Mahmud îmi traduce în engleză:
- Nu vrea să îţi ia cererea pentru că formalităţile durează până la două luni. Ăsta este termenul legal de soluţionare a cererii. Iar tu mai ai de stat două luni şi atunci nu vor să se complice.
- Dar e dreptul meu! protestez.
- Poţi s-o laşi, oricum nu ţi-o înregistrez, spune ofiţerul şi asta înţeleg şi fără ajutorul lui Mahmud.
Maşinăria rusească merge netulburată doar în direcţia în care vrea ea.
- Nu-mi pasă, mai adaugă lăsându-se pe spate, ca să dea greutate spuselor. Poţi să faci plângere unde vrei, la Consulatul Român. Poţi să mă dai în judecată... Nu-mi pasă, înţelegi? Am auzit că eşti ziarist, poţi să faci plângere după ce ieşi. Eu nu-ţi iau cererea.
Fir-ar să fie! Rahatul ăsta cu jurnalistul care mi se trage de la ştirile de prin ziare şi de la avocaţii mei care au făcut toate mutările aiurea posibile. Dar de fapt ce puteau face, dacă dom' regizor şi-a băgat coada în toată povestea asta? El avea de făcut altceva, trebuia să îşi facă norma de neuroni prăjiţi. De ce nu mi se dă totuşi drumul? Mă ţine aici ca să mi se estompeze amintirile? Să mi se şteargă din creier urmele experimentului? Oricum, şi dacă povestesc ciudăţeniile şi detaliile farsei-experiment, voi fi luat de nebun...
Legal, ruşii sunt acoperiţi total. Deşi pedeapsa pe care mi-au dat-o este abuzivă, fiindcă se putea termina doar cu o amendă. Şi acum refuzul de a-mi procesa

cererea este iarăşi un abuz birocratic, din păcate insignifiant faţă de altele din miile de cazuri.
Las cererea pe masă şi fac stânga-mprejur. Nu mai am ce să parlamentez. Mahmud pare destul de ofilit. Şi el speră la UDO.
Said aşteaptă explicaţiile noastre. îi spun cum stă treaba şi începe să se tragă îngrijorat de barbă.
- Asta nu-i bine... îmi spune Said.
Sigur că nu-i bine. Mai am de stat două luni fără două zile, până în 10 aprilie. încă 59 de zile. Cifra mă doboară. Mi se pare imposibil să mai rezist. Logica îmi spune că mă înşel, dar ideea este greu de suportat. Timpul trece infernal de greu.
Dar de fapt Said se gândeşte la situaţia lui. El poate depune cererea de eliberare condiţionată abia la începutul lui aprilie, când îşi ispăşeşte jumătate din pedeapsă.
Vova soseşte de la bucătărie cu raţia de prânz. Un castron cu o supă gălbuie, aceeaşi în fiecare zi, în care pe lângă cubuleţe de soia, se mai găseşte câte un rest de legumă şi chiar oase de pui cu resturi de carne. Iau din dulapul şubred un castron şi o lingură şi mă duc să le spăl. Aici, faţă de celelalte închisori, nu există tacâmuri separate. Sunt la comun şi mi-e groază de posibilitatea de a mă alege cu cine ştie ce boală de la vase nespălate.
Said mă opreşte pe coridor şi îmi spune să nu mănânc. Gătim. Ce gătim? Ceva bun. îl urmez fără nici cea mai mică urmă de entuziasm în cameră. Şutul în fund pe care l-am primit cu cererea de eliberare condiţionată mă afectează. Nu sunt doborât, dar bineînţeles că sunt foarte trist. încă două luni de coşmar.
Said trage de sub pat plasele magice şi începe să înşire pungi cu paste, conserve de carne, condimente şi alte bunătăţi. Mahmud va fi bucătarul şi eu ajutorul lui. Acum vizualizez şi ideea de hrană este rapid procesată de creier, absorbit aproape total de această operaţie. Gândul că îmi voi potoli chiar şi parţial foamea care mă roade funcţionează ca un anestezic. Este unul din momentele în care constat ce maşinărie simplă este uneori omul... Vom mânca ceva bun! Asta este compensaţia pentru amărăciunea zilei de azi.
- Walter, îmi spune Mahmud care intră în rolul de bucătar cu un prosop soios pe umăr, gândeşte-te că oricum mai mult de 10 aprilie nu au cum să te ţină! Sincer, mie îmi pare bine că mai am cu cine sta de vorbă. Şi să vezi că o să ne distrăm... Dă-mi, Doamne, putere să rezist până la capăt! Până atunci, să ne apucăm de gătit.
[71] **noflapoK /** *padarok I* cadou
Soarele străluceşte cu putere şi gerul s-a mai îmblânzit. Sunt doar -15 grade. împreună cu Mahmud, păşim în spatele lui Diman, care ne

conduce către biblioteca închisorii. După trei zile de aşteptare, ni s-a acordat permisiunea să mergem la bibliotecă. De pe aleea principală, care trece prin faţa administraţiei, cotim spre stânga, pe lângă clădirea duşurilor. După încă un ocol, ajungem în faţa unui alt corp. înăuntru, în mijlocul unei săli, doi tipi joacă ping-pong.
Aşteptăm ca Diman să schimbe câteva politeţuri cu cei doi, zgâindu-ne la rafturile cu cărţi vechi. Se pare că totul este în ruseşte.

- *Pa angliski nicivo?* în engleză nimic? îl întreb pe cel care vine la tejgheaua dintre noi şi rafturile de cărţi.
- *Pa angliski nicivo, bratuha, nicivo!* Nimic în engleză, frăţioare, nimic! răspunde omul.
Arăt cu degetul spre raft şi citesc numele de pe cotor.
- Da' ştie ruseşte, băiatu'! se miră „bibliotecarul", deţinut ca şi noi.
- Nu ştiu aşa bine. Dar pot citi literele... explic eu.
Diman pare mândru de mine şi Mahmud. Suntem doi străini care vorbim ruseşte, ceea ce până la urmă este un compliment pentru ei, ca ruşi. Datorită acestui fapt, bibliotecarul încearcă să ne ajute scociorând prin cărţi. Există un dicţionar rus-englez şi o carte în germană despre proiectarea de motoare. Din păcate ştiu prea puţină germană ca să merite s-o răsfoiesc. Şi nici nu cred că proiectarea motoarelor ar fi o lectură distractivă.
- Ia zi, Walter, ce limbi mai vorbeşti? face Diman, ca un părinte care vrea să se laude cu odrasla.
îi fac hatârul şi înşir:
- *Angliski i franţoski haraşo. I ciutciut pa italianski, ciutciut pa ispanski, ciutciut pa nemeţki. 1 ciutciut pa ruski.* Engleză şi franceză bine. Şi puţină italiană, puţină spaniolă şi puţină germană. Şi puţină rusă...
Oamenii îmi zâmbesc admirativ, mai ales la precizarea cu „puţină rusă".
- Şi unde ai învăţat ruseşte?
- La închisoare, bineînţeles.
Râsete în cor. Sunt foarte amuzaţi că am învăţat ruseşte în închisoare.
- Walter a făcut universitate, mai explică Diman. Asta pare să atârne greu.
- Şi cum e la închisoarea rusească? întreabă celălalt jucător de ping-pong.
Răspund cu expresia al cărei efect comic a fost deja verificat: - *Normalnîi... V naturi, ramsî paputal!* Normal... am luat-o
razna!
în timp ce ruşii se prăpădesc de râs, mă întreb, ca de fiecare dată când spun chestia asta, ce-or fi găsind aşa de amuzant? Mahmud mi-a explicat că-i comic şi că este o chestie specifică puşcăriaşilor, dar nu reuşesc să prind subtilitatea de limbaj care îi face să se veselească aşa de copios. Ştiu, ca un animal dresat, că după aşa ceva recompensa este de obicei o ţigară.
Aşa se şi întâmplă. Diman ne serveşte cu ţigări. Este foarte mulţumit, ca şi cum cunoştinţele mele şi ale lui Mahmud fac parte din el. Trebuie să recunosc că şi eu sunt mândru de mine pentru că mi-a reuşit efectul comic scontat, iar respectul pe care mi-l arată puşcăriaşii pentru giumbuşlucurile mele lingvistice mă măguleşte.
între timp, bibliotecarul completează titlurile cărţilor într-un registru. Am luat o carte despre viaţa lui Michelangelo, cu ilustraţii şi Mahmud şi-a ales o istorie a lumii de prin anii '80. De fapt majoritatea cărţilor sunt cam de pe atunci.
Când semnez, îmi atrage atenţia ultima dată la care au împrumutat cărţi cei de dinaintea noastră: octombrie 1993. Nimeni n-a mai cerut o carte de aproape 14 ani!
- *Tam mnoga vremia?* Atât de multă vreme? arăt eu data cu degetul.

Bibliotecarul îmi confirmă că suntem primii deţinuţi din colonia de muncă ce au cerut cărţi din 1993 încoace. Cei de la regim sever cer ceva mai des. Asta s-ar explica prin faptul că cei care ies la muncă nici nu se omoară cu lecturile şi sunt şi prea obosiţi ca să-i intereseze să citească. Da, trebuie să ţin cont că nu toată lumea cunoaşte plăcerile lecturii. Şi nu este chiar ca-n filme. Pușcăria nu are ca primă virtute să trezească gustul pentru citit şi cunoaştere al deţinuţilor. Pentru majoritatea este mai distractiv să joace table sau să se uite la televizor.
Pornim înapoi încântaţi de mica excursie. în camera noastră, întindem cărţile pe pat şi le răsfoim. Din păcate pentru mine, pricep doar ilustraţiile. Mi-e încă greu să citesc şi înţeleg prea puţine cuvinte pentru o lectură veritabilă. Dar luatul cărţilor de la bibliotecă a umplut o oră. O oră din rutina noastră zilnică a fost altfel. O oră care a trecut cu viteză normală şi nu de zece ori mai încet, cum se întâmplă de obicei.
După încă o oră de răsfoit cărţi, ies pe coridor şi reuşesc să fac rost de o ţigară de la Vova. îmi încerc norocul şi îl întreb dacă n-ar putea să mă ducă să dau telefon. *Taxofon-**u***\, căci aşa îi zic ruşii, este lângă poarta de la regim sever, adică la 20 de metri de clădirea noastră. Vova mârâie aranjând cratiţele şi curăţând reşoul electric:
- Aşteaptă, aşteaptă, mergem acuş...
Ce s-o fi întâmplat de am atâta noroc? O fi una din zilele alea în care horoscopul îţi promite succese epocale? Probabil...
Fug să-mi iau haina, să fiu pregătit şi să nu se răzgândească Vova. Vova se ţine de cuvânt şi după ce îi anunţă pe poliţiştii din camera de gardă, ieşim la *taxofon.* A început să ningă cu fulgi mari şi cerul se întunecă văzând cu ochii.
Am studiat pe un tabel de pe hol costul convorbirilor internaţionale. Creditul de pe cartelă îmi ajunge pentru trei minute cu România. Sper să prind legătura din prima. Taxofonul este din generaţia 1970, poate chiar mai vechi, cu disc. Receptorul păcăne. Are un contact întrerupt şi trebuie ţinut într-o poziţie anume. Asta îmi dă alte emoţii. Nu ştiu nici cum să procedez cu cartela şi codul, aşa că îl las pe Vova să execute preliminariile. înghesuiţi în cutia de sticlă, de geamul căreia se lipesc fulgi gigantici, îi dictez lui Vova numerele în ruseşte, concentrându-mă să nu greşesc. Afară s-a dezlănţuit o ninsoare deasă, prin care nu se mai vede nimic. Vova îmi întinde receptorul. Printre păcănituri, aud cum sună. Răspunde mama. La început nu mă aude şi mă apuc să strig. Ne auzim cu întreruperi. Vova îmi rânjeşte prin ochelari. Zăpada cade în valuri. Câteva cuvinte ajung la mine. Mama mă aude. Bun, cel mai imponant este să comunic că n-o să-mi dea drumul decât în aprilie. Apoi adresa unde sunt închis. Vova îmi spune adresa, pe care o strig în receptor:
- Oraşul Vladimir, Regiunea Moscova...
Mama repetă în timp ce scrie. Parcă am fi pe un vas, unde regula obligă la repetarea comenzii, pentru siguranţă.
- *Uliţa Polina Osipenko, sorok deviaţi...* îmi suflă Vova printre caninii tociţi.
- Strada Polina Osipenko...
Cât naiba înseamnă *sorok deviaţi*[7] Aha, ştiu, patruzeci şi nouă!
- Cum? întreabă mama. Polina şi mai cum?
- O-si-pen-ko! O-si-pen-ko! zbier în receptor.

- Osipenko! repetă şi Vova, de parcă aşa s-ar îmbunătăţi transmisia.
- *IK tri...*
- I-K trei prima dată, de la *Ispravitelnii Kolonia* numărul trei... îmi îndes receptorul pe ureche de mă doare ţeasta, încercând să aud vocea mamei:
- IK trei... scris...ce număr?
- Patruzeci şi nouă!
- ...te aud... adresa... de la Consulat... răzbate cu pauze vocea mamei... bine?
-Da!
- Te lasă afară? aud clar de data asta.
- Nu, numai la zăpadă.... Trimiteţi-mi cărţi! Trimiteţi-mi un pachet cu cărţi!
- Da, am auzit! Să-ţi trimitem cărţi...
Tiiiii... Tonul se aude continuu, ca la aparatele de monitorizare cardiacă după deces. *Tiiiiiii.....*
împreună cu Vova, ţopăim către adăpostul clădirii, printre fulgii mari care mi se topesc pe faţă. La Vladimir de Fevereiro s-a dezlănţuit un potop alb. Până la urmă a înţeles mama adresa sau a zis că o cere de la Consulat? Dar oare Consulatul o ştie?
[72] fle-**Hb poKfleHiiH /** *dieni rajdenia I* zi de naştere
Mă roade foamea şi mă doare în cur. La propriu. De patru zile mă chinuie un hemoroid cât un bob de mazăre. N-am mai avut aşa ceva şi este al naibii de dureros. Mahmud crede, conform amintirilor de la Facultatea de Medicină, că mi se trage de la lopătat zăpadă. Cică din cauza efortului mi s-a făcut un cheag de sânge. Acum încercăm să ne facem porţia de mişcare, bântuind înainte şi înapoi pe coridorul albastru. Mahmud zice că mersul o să mă ajute. Deci de o oră „ne plimbăm", cam douăzeci de paşi la fiecare tură şi durerea a mai cedat. Ăsta este cadoul ironic al sorţii, ca de ziua mea, adică astăzi, 27 februarie, să fiu la închisoare şi să mă chinuie un hemoroid.
Alaltăieri am fost la cabinetul medical al închisorii, însoţit de Mahmud în calitate de translator. Am aşteptat la coadă, în rând cu vreo douăzeci de deţinuţi de la regim sever, să-mi vină rândul la consultaţie. Am fost cântărit, cu toate hainele de iarnă şi pantofii cei grei şi rezultatul indicat de cântarul cabinetului medical al Coloniei de Muncă IK 3 a fost 71 de kilograme. Deci fără haine cred că am 68 sau chiar 67. Asta înseamnă că de când am plecat de acasă am slăbit vreo 20 de kilograme. Am cu 15 mai puţin decât ar fi normal pentru înălţimea mea. Doctoriţa mi-a recomandat să mănânc hrană moale. Da, m-am îndopat cu prea multe fripturi imaginare. Nu mi-a putut da nici un tratament, pentru că nu este nimic pe inventar. Nici o pastilă, nici un unguent, nici un supozitor. Nimic. Ca să nu ne simţim neglijaţi totuşi, am fost trimişi, şi eu şi Mahmud, la analize de sânge, în clădirea tuberculoşilor. Şi mi s-a mai spus că dacă vreau mă pot programa pentru o operaţie chirurgicală. Cu siguranţă n-o să vreau, date fiind condiţiile tehnice.
Excursia la tuberculoşi a fost o experienţă neplăcută. Frigul din clădire, bolnavii de tuberculoză care fumau pe ascuns în WC, asistenta cu dinţi falşi şi nereuşiţi care mi-a luat sânge, sărăcia cruntă şi primitivismul laboratorului au făcut să mi se

strângă carnea pe mine. Ziua s-a încheiat totuşi cu satisfacţia că am primit pachetul de acasă. Trei cărţi, un teanc de reviste cu integrame şi pastile pentru răceală.
Ceea ce mă îngrijorează de câteva zile este că experimentul continuă. Adică a fost reluat, după o oarecare pauză. De săptămâna trecută şi puşcăriaşii de la IK 3 au fost învăţaţi să mă imite. Ca şi în celelalte închisori, oricând există o altă persoană care îmi imită gesturile, poziţia în care stau, de fapt orice fac. Chiar şi prietenul Mahmud face acest lucru şi trebuie să mă forţez să-l ignor. Dacă mi s-ar fi aprobat eliberarea condiţionată, eram deja plecat. A fost nevoie de perioada asta ca deţinuţii să înveţe tehnica imitatului? îmi este prelungită detenţia ca să se vadă cum reacţionez la noua doză de anormalitate? Şi nu înţeleg cum au fost alese cărţile care au ajuns la mine. Adică de ce le-a pus Laura tocmai pe astea trei. Una este „Teoria relativităţii pe înţelesul tuturor", scrisă de Einstein. Cum n-am nici înclinaţie către studiul fizicii, nu văd de ce a ales-o. Mai este o carte care mi-e foarte dragă, pe care am găsit-o în dulapul meu de pe vapor, „Hearts in Atlantis" de Stephen King. N-am citit altceva de el pentru că nu mă atrage genul, dar cartea asta mi-a plăcut foarte mult. Dar am citit cartea asta deja, deci nedumerirea este de ce mi-a trimis-o din nou. Şi ceea ce mă intrigă cel mai tare este a treia carte - „Furie" de Salman Rushdie, pe care Laura mi-a scris un mesaj scurt „Te aşteptăm cu toţii acasă!" Total impersonal.
Am citit „Furie" şi n-am putut să nu remarc asemănarea dintre furia personajului din carte faţă de soţia lui şi furia pe care am simţit-o eu faţă de Laura când eram convins că ştie de farsă şi contribuie la ea. Şi mai ales amintindu-mi de răspunsul ei de la Irkutsk, din care am tras concluzia că poate chiar ea a avut ideea farsei. Toate astea mi se învârt în cap şi se zvârcolesc în toate combinaţiile posibile. „De ce?" şi „Cum?" sunt întrebări care pur şi simplu îmi sunt înfipte în creier, pulsând cu viteza de 75 de reformulări pe minut. Are dom' regizor vreo contribuţie? Este o simplă coincidenţă? Şi este o nouă coincidenţă numele unui personaj din carte, sau mai bine zis porecla de Pişc-cur şi comportamentul lui Piciughin? Piciughin mă hărţuieşte de câte ori are ocazia şi din reflex i-am tradus numele în engleză, înainte să primesc cartea, ca Pinch-you-again. „Te-pişc-din-nou". Pronunţia este foarte apropiată. Piciughin este un tip de vreo 45 de ani, chel, ştirb şi cu o mustaţă imensă, care îi atârnă deasupra gurii ca o pasăre moartă. Se pare că jumătate din viaţă şi-a petrecut-o prin închisori. La duş am văzut ca are nişte tatuaje hidoase, dintre care cel mai scârbos este de departe perechea de ochi care îi încadrează penisul. Mahmud insistă să îmi apăr prestigiul şi eventual să-l pocnesc când mă provoacă. Sau măcar să-l înjur. Acum eliberarea condiţionată mi s-a refuzat, dar n-am chef de nici o pumneală. Poate să iasă urât de tot. Mai bine să mârâie Piciughin, decât să îmi sparg nasul sau să rămân fără vreun dinte. Şi nu ştiu cât face parte din joc, din experiment, chestia asta. L-am repezit şi eu pe Piciughin şi a lăsat-o mai moale. Ultimul incident major a fost cu soia din supă. Mâneam supă cu Mahmud. Pentru că lui nu-i place soia, o pescuise pe toată din porţia lui şi o pusese pe o farfurie curată, înainte să se apuce să mănânce. Mi-am suplimentat eu porţia de soia, dar mai rămăsese jumătate pe farfurie şi mi-am zis că ar fi păcat să se arunce, poate cuiva flămând o să-i trebuiască. Aşa că am răsturnat-o înapoi în

castron. Piciughin a sărit în sus că aşa ceva nu se face şi a început să mă înjure. I-am explicat că n-am ştiut regula şi că oricum nu erau resturi, ci mâncare neatinsă. De fapt a trebuit să strig şi eu, căci altfel nu s-ar fi potolit. Oricum, nu-mi explic ce i-a căşunat pe mine, fiindcă de la început mi-a pândit toate mişcările, căutând scandal. Fiindcă n-am avut nimic de a face cu el, nu se putea lega de mine din senin. îi trebuia un pretext.
începe să se însereze. Mahmud mai are o ţigară pe care o postim. Tot zice de o săptămână că o să-i trimită un prieten nişte bani. Deocamdată nici un semn. Banii ăştia sunt aşteptaţi pentru ca să poată cumpăra ţigări şi ceai. Ţigările sunt foarte ieftine în Rusia. Dar în închisoare trebuie să împărţi cu ceilalţi, aşa că se termină repede.
Coridorul se umple de deţinuţii întorşi de la muncă. Mai facem rost de câte o ţigară şi mă întreb ce-i cu Mahmud, care se agită misterios. Odată cu ultimii sosiţi, descopăr ce se întâmplă. Surpriza surprizelor: băieţii au adus un tort de ciocolată! Pentru mine.
Sunt emoţionat dar în acelaşi timp mă întreb dacă asta este o treabă pusă la cale doar de Mahmud sau este în colaborare cu dom' regizor? Oare el să fie prietenul de afară? Parcă prea s-a nimerit fix de ziua mea transferul ăsta de bani. Bineînţeles că, pe lângă tort, avem ţigări, ceai şi cafea. N-am mai băut o cafea de la Moscova. Tortul ajunge doar pentru cei din camera noastră. Mahmud îmi confirmă că nu trebuie să-l împart decât cu cei din cameră. Dar să-i pun deoparte şi lui Vova. împart tortul în 16 feliuţe şi încep să-i servesc pe colegi. Am pus şi apă la fiert şi fac cafele. Ruşii nu prea beau cafea, dar acum fac o excepţie. Treaba asta simandicoasă cu tortul se potriveşte cu cafeaua.
După ce toată lumea îşi aprinde câte o ţigară şi primesc felicitările pentru cei 33 de ani pe care îi am de astăzi, apare ultimul cadou: o cutie de supozitoare anti-hemoroidale. Bună treabă! Costă vreo 20 de ruble, cam un dolar, dar dacă nu erau băieţii şi prietenul nevăzut, nu căpătăm aşa ceva. Supozitoarele astea sunt cel mai util cadou de ziua mea primit vreodată. Ceea ce mă miră este că de curând, de când se ştie de ziua mea, am mai aflat o chestie: în Rusia „vârsta christică" nu se sărbătoreşte. Şi atunci cum de am primit eu tort de ciocolată? Sunt tortul şi supozitoarele o mică atenţie din partea lui dom' regizor pentru contribuţia mea la marele experiment psihologic? Orice ar fi, nu pot decât să mulţumesc...

Tavanele lăcrimează la unison. Zăpada de pe acoperişul plat se topeşte şi se infiltrează prin izolaţia găurită. Sfârşitul lui martie a adus o încălzire bruscă, ce a cauzat o epidemie de gripă. Pe vremea gerurilor de -20 de grade n-a fost nimeni bolnav, în afară de mine. Am fost răcit a şasea oară. Noroc cu medicamentele de acasă, pentru că la frigul dinăuntru cred că aş fi făcut pneumonie. Ziua erau cam 3-4 grade, iar noaptea, cu uşile închise, cred că se încălzea până pe la vreo 10. Oricum, m-a ţinut vreo patru zile. Dormeam doborât de febră şi am nimerit o inspecţie. Patul s-a zgâlţâit la şutul poliţistului beat şi am sărit instantaneu în picioare. Când a zbierat că n-am voie să dorm am răspuns cuminte că nu dormeam. Am fost lăsaţi în pace după ce ni s-a ordonat să spălăm pe jos.

Explicaţia îmbolnăvirii pe capete mi-a dat-o un deţinut care locuieşte în cealaltă aripă, un cazac voinic, fost director de bancă. Mai vine din când în când să ia apă de la chiuveta noastră. De la Vova şi Mahmud am aflat că a mituit poliţiştii şi are o celulă separată. Sauna pentru poliţişti s-a construit din banii lui. Cică are o iubită cântăreaţă celebră. Nu prea arată a director de bancă, ci mai degrabă a bodyguard şi îmi tot suceşte mâinile în glumă, arătându-mi diverse scheme marţiale. îi place să vorbească cu mine şi se opreşte la poveşti de fiecare dată când sunt pe coridor, deşi este interzis. El mi-a spus că atunci când se încălzeşte, virusii altfel îngheţaţi încep să zburde şi de aia toată lumea se îmbolnăveşte mai uşor.
Pliez salteaua mea şi pe cea din patul de dedesubt, ca să le feresc de apă, fiindcă începe să picure pe ele. Pe unde curge mai gros, Vova a plantat nişte cratiţe, insuficiente pentru numărul găurilor din tavan.
Tocmai golesc apa din castroane când apare Vova val-vârtej. Vova are nişte intrări şi accelerări spectaculoase, de genul Kramer din Seinfeld. Doar că nu alunecă pentru ca să frâneze, ci ca să accelereze. Bagă capul între umeri şi îşi târâie picioarele cu bocancii grei ca şi cum cineva l-ar conecta brusc la o sursă de curent electric. Cel mai nasol este când îl apucă şi vine din spate. De obicei răcneşte în ultima clipă şi de multe ori m-a îmbrâncit, voit sau accidental, de-mi venea să-i trag una. Numai că nu îmi permit. Mai ales de când Mahmud s-a supărat pe mine şi Vova a devenit una din sursele de ţigări.
Abia apuc să mă feresc din calea lui Vova, care după ce evaluează rapid stadiul inundaţiilor, bagă în forţă în marşarier şi frânează abia la camera de gardă. Din uşă îmi strigă să mă echipez ca să merg la curăţat zăpada de pe acoperiş.
Ies împreună cu Serioga Zalatoi şi Serioga Uha, colegi sosiţi la ultimul transfer. Serioga Zalatoi are un dinte de metal galben în faţă şi de acolo porecla, căci „zalatoi" înseamnă „aur". Are o condamnare de un an, fiindcă îşi cam bate nevasta. Serioga Uha-Ureche vine de la urechea stângă pe jumătate lipsă. Uha este închis pentru vagabondaj. Pat-u luni de puşcărie pentru că n-are unde locui şi n-are serviciu.
Luăm lopeţile şi urcăm pe acoperişul clădirii. Soarele rânjeşte strâmb, printre sârmele de la antene TV din diverse generaţii. în depărtare se văd clădiri cenuşii şi o linie de tren. Peisajul este dezolant. Dar suntem vioi, aproape liberi pe acoperişul înzăpezit. Zăpada are cam jumătate de metru şi începem să o împingem către partea din spate a clădirii. Am scăpat de hemoroid, dar amintirea lui mă face să o iau mai încet cu efortul. Oricum, nu este prea frig şi cu cât durează mai mult curăţatul acoperişului, cu atât stăm mai mult afară. Până la masa de prânz avem tot timpul.
Mai am două săptămâni până la eliberare. Gândul ăsta atârnă greu de tot şi încerc să mă gândesc la orice altceva. Dar nu reuşesc.
în curtea cu gard de fier dintre clădirea noastră şi administraţie, câinele-lup mârâie plictisit după o pisică ce alunecă în viteză pe lângă pereţi.
Lucrurile păreau să meargă bine, chiar dacă aveam de îndurat exerciţiile de imitaţie ale colegilor. După permisiunea la bibliotecă şi tortul de ciocolată de ziua mea, obţinusem şi dreptul de a ieşi o oră la plimbare în curtea câinelui, noi cei care nu

ieşeam la muncă. Pe la patru după-amiază, câinele-lup era dus în altă parte şi îi luam locul. La prima ieşire reuşisem să termin construcţia termosului improvizat dintr-un borcan cu capac filetat şi două bidoane de Pepsi. Aşa că după ce am jucat fotbal cu o bucată de gheaţă, împreună cu Mahmud şi Sai ne-am permis luxul de a fuma o ţigară şi de a bea cafea fierbinte „afara Mahmud avea ţigări şi Said primea constant pachete cu mâncare Apoi, într-o săptămână s-a stricat totul. Lanţul nenorocirilor a începu cu termosul care s-a spart premonitoriu. După mica tragedie, a venit dimineaţa în care nu am luat porţia de ceai pentru Mahmud, căruia de obicei îi place să mai lenevească în pat. îl văzusem în „sala de mese" şi am crezut că şi-a luat singur. Şi aşa s-a supărat, acuzându-mă că nu fac nimic pentru el, care mă ajută de atâta vreme. Pentru o cană cu ceai. Mi s-a părut absurd, dar n-am avut ce comenta. De fapt ce nu-i absurd în experimentul ăsta? Eu cum să mă plâng că şi el mă imită? Totul este aiurea, nu pot decât să rabd cu nervii tocaţi toate ciudăţeniile. Said a continuat să împartă cu mine mâncarea gătită de Mahmud, dar atmosfera se stricase. Şi la a patra ieşire, Said a vorbit prin gard cu cineva de la regim sever. Imediat ni s-a anulat ora de plimbare, încălcase regulamentul doar el, dar pedeapsa venea tradiţional, la comun. Odată cu care a venit şi interdicţia la bibliotecă. Oricum eu nu aveam ce lua de acolo. Iar efervescenţa lecturii care îi cuprinsese pe ceilalţi s-a risipit brusc. Dima, unul dintre „bătăuşi", mă rugase să-i caut la bibliotecă „Romeo şi Julieta" de Shakespeare. Voia să citească pentru ca să-şi impresioneze prietena. Iura voia cărţi de psihologie, încă nu reuşisem să-i explic ce înseamnă „cunoaştere apriorică". Şi mai era Vanea, din celalaltă cameră, *kaziol-u* „de treabă" cu care beam *cifîr* în ultima vreme eu şi Mahmud şi căruia îi spusesem că-l învăţ engleza. Pentru el voiam să iau dicţionarul rus-englez. Ultima problemă pentru mine este că Said primeşte la fiecare două zile permisiunea să stea câte trei zile în hotelul închisorii, unde a venit soţia lui şi copilul mai mic. Aşa că este plecat şi nu am ce mânca seara, dacă nu capăt ceva de la ceilalţi.

Un tren cu doar patru vagoane gâfâie către nord. Locomotiva scoate un fum negru care se împrăştie repede în vântul călduţ. Cineva ne face semn din tren. Apoi o altă mână flutură şi începem cu toţii să chiuim şi ne fluturăm căciulile, răspunzând frenetic saluturilor necunoscute. Zbierăm cât ne ţin plămânii şi sărim în sus, dând din mâini şi agitând lopeţile. Este ceva copilăresc şi animalic, dar nu ne putem abţine. Habar n-am dacă cei din tren ştiu că suntem puşcăriaşi sau nu. Poate că văd sârma ghimpată de pe garduri. *Heiii! Heiiii! Hiii-haaaal Zdarrrrooovaaaaa!*

Trenul şuieră prelung şi Serioga îi răspunde fluierând ascuţit, sclipindu-şi dintele de aur fals. *Fiiiiiuuuuuuuuuuuuu!*

- Bă, aţi înnebunit? Ce v-a apucat?

Ne oprim din zbierete şi ne întoarcem, cu rânjetele încă pe faţă, către Vova Iakubov, care priveşte în sus cu gura căscată, din curtea interioară.

- Nu-i nimic, nu-i nimic! Trecea trenul...

- Şi vouă vă miroase a primăvară... Lăsaţi gălăgia! se burzuluieşte Vova de faţadă. Da, începe să miroasă a primăvară, chiar şi în împuţita asta de puşcărie!

Coborâm şi în timp ce mâncăm, un gardian şi un ofiţer apar pe neaşteptate. Ne aliniem grăbiţi pentru inspecţie pe coridor şi luăm poziţie de drepţi. Ofiţerul ne

trece în revistă şi când ajunge în faţa mea, îmi ating discret nasul, făcând semnul conspirativ din filmul *Cacealmaua.* Ofiţerul schiţează un zâmbet şi face la fel. Exact semnul din *Cacealmaua!* Aha, deci astăzi toată echipa se simte bine. Miroase a primăvară...
După ce mâncăm, îmi fac de lucru cu cuţitul rupt. Avem la dispoziţie, deşi regulamentul interzice, trei cuţite. Deţinuţii îşi pregătesc de fiecare dată când vin de la lucru cartofi prăjiţi cu ceapă, aduşi de afară, fiindcă nu primim nimic de mâncare seara. De câteve zile unul dintre cuţite s-a rupt, exact de la mâner. M-am gândit să-l repar, pentru că şi aşa cele trei cuţite sunt insuficiente când toată lumea se înghesuie la curăţat cartofi. Dar Vova mi l-a luat de două ori din mână şi mi-a zis că nu se poate, nu am voie să repar cuţitul. Ceea ce nu înţeleg. Cum de nu am voie să repar cuţitul? De data asta, probabil fiindcă miroase a primăvară şi este în toane bune, Vova îmi smulge din nou lama şi mânerul rupt din mână, dar îmi explică rar şi inteligibil:
- Asta, Walter, înseamnă confecţionare de armă mortală în închisoare. Articolul 13 din regulament. Plus trei ani de puşcărie. Te interesează?
Privesc lama şi mânerul trântite lângă un maldăr de coji de cartofi pe pervazul murdar şi mă trece un frison. Nu, mulţumesc frumos! Nu ştiu cum mai rezist două săptămâni, darămite trei ani...

Deschid ochii şi ascult în întuneric sforăiturile din încăperea umedă. Astăzi este 10 aprilie. Astăzi este ultima zi. Oare chiar este ultima zi? Mă înspăimântă ultimele întâmplări. Vineri ni s-a spus că aşteptăm o inspecţie şi trebuie să stăm în cealaltă cameră, unde este televizorul de care m-am ferit atâta vreme. Ne-am dus dincolo, toţi cei care nu ieşiserăm la muncă. Rula un vechi film rusesc, de prin anii '50 cred. Ceva cu un submarin. La un moment dat Vova a tuşit şi din reflex am fost atent la ce se întâmplă pe ecran. Personajul zicea vesel: *„Ei, iată că experimentul se încheie! Mulţumim, prietene!".* M-am crispat şi am închis ochii. O nouă porţie de şaradă mi se vâra pe gât. Sub pretextul inspecţiei care n-a mai avut loc, am fost târât în faţa televizorului şi am mai primit un mesaj. Cu siguranţă ironic.
Am întrebat cu teamă ieri de câteva ori dacă mi se va da drumul astăzi sau mâine. Iar în gând m-am întrebat de sute de ori dacă chiar voi fi liber. Ce se întâmplă după experiment? Nu mai cred că este o farsă, pentru că lucrurile întâmplate sunt prea triste şi traumatizante. Dar sunt convins că a fost un experiment psihologic în care cineva s-a jucat cu mintea mea ca să vadă pe ce butoane trebuie să apeşi ca să aduci un om în pragul nebuniei. Poate că mai sunt şi alţii care trec neştiuţi prin ce trec eu. Poate ruşii experimentează de zeci de ani, de când a început moda cu cercetările legate de controlul minţii. Aş putea spune că au ajuns la rezultate impresionante. Şi de aceea mi-e frică să nu mi se întâmple ceva afară. Poate totuşi voi fi lăsat în pace şi nebunul care a pus la cale toate ciudăţeniile se va simţi suficient de protejat ştiind că dacă voi povesti cele întâmplate eu voi fi cel luat de nebun.
Cobor din pat şi mă încalţ. Pe coridor este doar Alexandr, Ţiganul Alb. în curând îşi termină veghea de noapte. Mă învârt pe coridor cu paşi rari, aşteptând să apară

Vova cu ceaiul. Mai este cam un sfert de oră până se dă trezirea. Privesc ţigara din căuşul palmei, pereţii albaştri, podeaua, hainele jegoase de pe mine. în câteva ore ar trebui să fiu afară. Dar cum am să mă descurc? O fi venit Claudiu după mine? Dacă nu, nici nu ştiu cum pot ajunge la gară. Dacă mă sui într-un taxi şi mi se pierde urma definitiv? Dacă este mai sigur ca de experiment să nu mai ştie nimeni şi trebuie să dispar? De asta mi-e frică. Dar trebuie să sper că voi fi lăsat în pace. Şi să îmi ţin promisiunea făcută mamei, că ajung întreg acasă.
Am înţeles că deţinuţii eliberaţi primesc nişte bani pentru un bilet de tren. Ar trebui să mă descurc, mai ales că mai am bani pe card.
Numai să îmi primesc lucrurile confiscate la Moscova. Poate totuşi ajuns Claudiu la Vladimir şi mă aşteaptă.
Vova apare cu ceaiul şi-mi iau o cană fără să-i zic nimic, pent că nu este în toane bune. Ghemuit pe coridor, cu spatele lipit de perete, sorb ceaiul dulce şi fumez. Dracu' să le ia de ţigări! Din cauza unei ţigări îl am pe conştiinţă pe Marinar. Marinarul - *Moriak* - a sosit odată cu Serioga Ureche şi Rîjik Roşcovanul. Erau atât de murdari în hainele care puţeau infernal, încât cu greu aduceau a fiinţe umane. Stătuseră în carantină pentru că aveau păduchi şi râie. Formalităţile şi tratamentul au durat vreo zece zile. Când au intrat la noi, toată lumea a început să zbiere să nu se atingă de nimic. Stăteau în mijlocul coridorului, trei mogâldeţe din care doar feţele arătau că sunt oameni vii. S-a organizat rapid o colectă şi fiecare am pus haine curate pentru ca să-i putem îmbrăca după ce aveau să fie duşi la spălat şi hainele vechi arse. Cei trei amărâţi au fost mânaţi la duş de Vova, care înjura încontinuu. După o oră, au fost aduşi înapoi. Moriak era cel mai în vârstă, blond, complet chel şi ştirb, arătând de vreo 40 de ani. Dar la cât este de distrus fizic, ar putea de fapt să fie cu zece ani mai tânăr. Apoi Serioga Ureche, care se uita în jur clipind tâmp. La început am crezut că este retardat. Mai târziu am aflat că ştie să citească. Era doar speriat. Şi Rîjik Roşcovanul, un puştan de şaptesprezece ani, cu peri roşii tunşi zero pe capul ţuguiat, pe care se vedeau cele mai multe urme de râie, în pete date cu albastru de metil. Moriak şi Serioga sunt condamnaţi pentru vagabondaj. Rîjik pentru furt. Pentru mine Rîjik este una dintre cele mai scârboase creaturi, nu pentru că are râie pe piele, ci în suflet. Este un specimen uman care cred că va deveni o putreziciune, infestată de prostie, laşitate, frică şi egoism. Dar am aflat prea târziu. Ieri i-am cerut o ţigară lui Moriak. I se spune aşa fiindcă a căpătat un tricou marinăresc cu dungi. îi mai dădusem şi eu ţigări când aveam, aşa că mi-am permis să îi cer înapoi. Abdul a observat şi a încercat să mă împiedice, bâiguind ceva că nu se poate şi că de la om sărac nu se cere. Păi ce, eu sunt mai bogat? Mi-am aprins ţigara şi-am fumat-o. Rîjik prăjea nişte cartofi pe reşou. La cinci, după ce au venit toţi de-afară, a urmat o serie de foieli şi apoi am auzit de pe coridor vocea lui Diman interogându-l pe Moriak. Apoi două pocnete seci care am ştiut instantaneu că nu sunt de bine. Am avut confirmarea când l-am văzut pe Moriak mergând spre baie, cu capul însângerat. Abia atunci am înţeles totul. Uitasem, sau n-am vrut să cred că Moriak fusese declarat de ceva vreme *pider.* Aşa că nu avea voie să-mi dea ţigări. Şi ştiu exact când s-a întâmplat. Cei trei care avuseseră râie nu ieşeau la muncă şi Rîjik prăjea ca de obicei cartofi. îl întrebase pe

Moriak ce nume de fată îi place. Moriak a dat din colţ în colţ, iar pungaşul ăla mic a insistat. Moriak a răspuns până la urmă că îi place „Sveta". Iar Rîjik a început să guiţe că aşa i se va spune de acum înainte şi s-a grăbit să comunice tuturor că Moriak a răspuns ca prostu' la întrebarea-capcană şi deci este *pider.* Până ieri n-am crezut că este posibil să fie aşa. Abia când Diman l-a dat cu capul de pereţi, mi-am adus aminte şi că îl văzusem pe Moriak întinzând castronul ca să primească de mâncare şi nu-şi pusese singur. Da, era *pider* de ceva vreme. Degeaba m-am dus să-i spun lui Diman că nu era vina lui, că eu cerusem ţigara şi să mă declare pe mine *pider* fiindcă oricum nu mai aveam de stat. Diman mi-a spus că nu era vina mea, *piderul* trebuia să respecte regulile. Eu n-am ştiut, m-a scuzat el şi mi-a şi oferit un pachet de ţigări. M-am simţit ca ultimul gunoi. Era clar că au preferat să-l bată pe Moriak, fiindcă eu oricum plec acasă şi doreau să-mi lase o ultimă bună impresie. Sau tot rahatul ăsta face parte din experiment şi trebuie să mă facă să mă simt vinovat. în drum spre duşuri, care sunt în cealaltă parte a curţii, am apucat să-i şoptesc lui Moriak că-i cer iertare. Mi-a răspuns, tot în şoaptă, că mă iartă. M-am temut să o fac pe faţă, ca să nu-i fac şi mai mult rău.
Fără nici o ezitare, îl urăsc pe Rîjik în momentul de faţă cu toată ura adunată în opt luni de pârnaie. I-am urât şi pe alţii, dar nu ca pe el. Oricum, antipatia a început de la comportamentul viclean şi gudureala pe lângă ceilalţi. Apoi l-am urât şi mai tare când a început cu mârâiturile nocturne. Când încercasem să ripostez la tuşea prefăcută a celor de la Nr. **2,** înainte să fiu transferat, după ce am răguşit şi nu mai puteam tuşi, ultima încercare a fost să scot un mârâit înfundat şi continuu din fundul gâtului. Trebuie să tragi aer în piept şi să îl eliberezi constant, pe o tonalitate foarte joasă. Este aproape un fel de scârţâit. Dar nu poţi obţine aşa ceva dacă nu îţi forţezi plămânii şi nu controlezi expiraţia. Ei bine, Rîjik face aşa ceva cam în fiecare noapte. Spune că nu-şi dă seama. Eu sunt convins că nu poţi face aşa decât intenţionat. încă o chestie de imitat, foarte enervantă, pe care le-am oferit-o pe tavă.
După foiala de la plecare la muncă, se lasă obişnuita linişte gre Acum şi mai chinuitoare. Doamne, ce greu trece timpul!
Mahmud a ţinut să-mi reamintească, fără să mi se adreseze direct, de vina mea în cazul lui Moriak. „Pentru că domnul Walter a avut poftă de o ţigară, cineva a luat bătaie". Ce să-i explic? Şi până la urmă cum să deosebesc realitatea de experiment? Poate totul este regizat cu realismul crâncen cu care deja m-am obişnuit. Căci şi Mahmud şi Moriak au făcut exerciţiile de imitaţie. Cum să ştiu în ce direcţie urma s-o ia nebunia asta? I-am zis că îmi pare rău şi m-a privit dispreţuitor. A refuzat ţigara pe care i-am oferit-o. Desigur, este „pătată" cu sângele lui Moriak. Dar mi-a răspuns că pot să-i dau lui Moriak din lucrurile mele. L-am întrebat pentru că am vrut să fiu sigur că nu fac vreo greşeală de pe urma căreia Moriak să fie pedepsit din nou.
I-am lăsat lui Moriak şlapii, prosoapele, geaca de iarnă, un tricou, săpun, pastă de dinţi şi şampon, deşi în cele din urmă nu ştiu la ce i-ar folosi. Poate să le schimbe pe ţigări. I-am lăsat şi plasturi. I-am pus eu unul pe arcada spartă, fiindcă el nu ştie.

Chiar dacă şi el a făcut exerciţii de imitaţie, mi-e foarte milă de el. Până la urmă, pentru mine azi se termină. Adică aşa sper...
Uşa de la intrare se izbeşte de perete şi gardianul, beat ca de obicei, zbiară către mine:
- *Drug ti'a prişol!*
în prima clipă nu înţeleg.
- *Izvinite?* Scuzaţi? întreb nesigur.
- *Drug tibia prişol!* repetă şi mai tare.
- A venit prietenul tău, spune sec în spatele meu Mahmud. Deci a venit Claudiu.

KOHeii / *kanieţ I* **sfârşit**

Soarele care răzbate prin ferestrele opace devine cu adevărat
îmi pun cărţile în rucsacul aproape gol şi îl aud de pe coridor pe Alexandr, un deţinut din cealaltă cameră care este eliberat tot astăzi, că mă cheamă. Pornesc grăbit spre ieşire. în trecere, îi strâng mâna lui Vova care mă întreabă dacă voi scrie despre ei şi dacă o să-i trimit pachet. Said este ultimul pe care îl văd şi care îmi zâmbeşte înainte ca uşa crăpată să se închidă în urma mea. *Poslednii ras.* Ultima dată.